

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

MICHAEL,
JERRYS BROR

E FOSSELIUS

M I C H A E L,

JERRY'S BROR

AV

JACK LONDON

ÖVERSÄTTNING AV
ERNST LUNDQUIST

STOCKHOLM
A.-B. BOHLIN & Co.

STOCKHOLM 1919
SVENSKA TRYCKERIAKTIEBOLAGET

PS
3523
L84 mis

FÖRORD.

Mycket tidigt, kanske på grund av min medfödda, outsläckliga vetgirighet, lärde jag mig tycka illa om föreställningar med dresserade djur. Det var min nyfikenhet som grumlade detta slags nöje för mig, ty jag eggades att söka bakom prestationen för att ta reda på hur den kunnat bli möjlig. Och vad jag fann bakom den käcka och lysande prestationen var icke vackert. Det var en så förfärlig massa grymheter att det säkerligen inte finns någon normal människa som, sedan hon en gång gjort den upptäckten, någonsin mera kan njuta av att åse någon föreställning i djurdressyr.

Jag är ingen sentimental narr. Av recensenter och sentimentala narrar anses jag vara ett slags rå kannibal som njuter av att se blod och gräsligheter. Utan att fästa mig vidare vid frågan om mitt anseende — jag låter det gälla vad det kan vara värdt enligt den vanliga kursen — vill jag bara påpeka att jag i mitt liv gått igenom en ganska hård skola och sett mera omänsklighet och grymhet än vanliga människor, från skansen och fängelset, fattigkvarteret och öknen, avrättningsrummet och sjukhuset, till slagfältet och fältlasarettet. Jag har sett människor dö en förfärlig död, ohyggligt stympade. Jag har sett idioter bli hängda, emedan de såsom varande idioter ej hade pengar att betala en advokat

med. Jag har sett starka karlar nedbrutna till kropp och själ, och jag har sett andra drivas till obotligt, tjutande vansinne genom hård behandling. Jag har sett gamla och unga, ja även små barn, dö av svält. Jag har sett män och kvinnor pryglas med piskor, knölpåkar och knytnävar, och jag har sett pisksnärtar av rinoceroshud svepas om svarta gossars nakna torso med sådant eftertryck, att varje piskrapp slet bort skinnet rundt om. Men ändå har jag aldrig blivit så förfärad och upprörd över människornas grymhet som midt ibland den muntra, skratande och applåderande publiken, då det gavs uppvisning i dressyr på scenen.

Den som har is i magen och hård panna kan måhända stå ut med mycket av den omedvetna och ofrivilliga grymhet och tortyrlusta som man gör sig skyldig till av obetänksamhet och dumhet. Jag har en sådan mage och en sådan panna. Men vad som äcklar mig och kommer min hjärna att snurra rundt, det är den kallblodiga, medvetna, avsiktliga grymhet och tortyrlusta som ligger bakom nittionio av hundra föreställningar med dresserade djur. Grymheten som skön konst har nått sin högsta blomstring i de dresserade djurens värld.

Fastän jag själv hade is i magen och en hård panna och var van vid försakelse, grymhet och brutalitet, fann jag, då jag kom till mogen ålder, att jag omedvetet räddade mig undan dressyrföreställningens fasor genom att stiga upp och lämna teatern så snart något sådant skulle försiggå på scenen. Jag säger »omedvetet». Därmed menar jag, att det aldrig föll mig in att mitt beteende kunde ge

dödsstöten åt dessa dressyruppvisningar. Jag räddade endast mig själv undan plågan att åse något som det skulle vålla mig smärta att åse.

Men på senare tiden har jag lärt så pass känna människonaturen att jag förstår, att ingen normal och sund människa skulle tolerera sådana föreställningar, om hon kände till den förfärliga grymhet som ligger bakom dem och gör dem möjliga. Jag är följaktligen nog djärv att här framställa tre förslag.

Först och främst skola alla människor ta kännedom om den oundvikliga och eviga grymhet djuren måste utstå för att kunna tvingas att göra konster inför betalande publik. För det andra föreslår jag att alla män och kvinnor, gossar och flickor, som sålunda gjort bekantskap med huvudelementen i djurdressyrens sköna konst, skola bli medlemmar av och arbeta tillsammans med de lokala och nationella djurskyddsföreningarna.

Det tredje förslaget kan jag ej framställa utan inledning. Som hundratusentals andra har jag arbetat på andra områden, strävat att organisera människorna i sammanslutningar med syfte att avhjälpa deras egen uselhet och nöd. Det är icke lätt att övertala människor till någon organiserad ansträngning, mycket mindre då till någon organiserad ansträngning för att mildra deras egna usla villkor och allra minst att mildra (de lägre) djurens usla villkor.

Vi skola alla gråta bittra tårar och svettas blod då vi få kännedom om den oundvikliga grymhet och brutalitet som utgör grundvillkoret för djurdressyren. Men icke en tiondels procent av oss skall ingå

i någon förening till förekommande av grymhet mot djur eller genom våra ord och handlingar och penningbidrag arbetá för att lindra grymhet mot djur. Detta är en av den mänskliga naturens svagheter. Vi måste erkänna den liksom vi erkänna värme och köld, fasta kroppars ogenomskinlighet och den eviga tyngdlagen.

Men för oss, för de nittionio och nio tiondelars procenten, återstår trots vår egen svaghet en annan lätt utväg att ge uttryck åt vår avsikt att vilja ur världen utrota den grymhet som av några bland oss utövas, till de andras nöje, mot de dresserade djuren, vilka när allt kommer omkring inte äro något annat än lägre djur än vi på jordens yta. Det är så lätt. Vi behöva ej tänka på årsavgifter eller korresponderande ledamöters åligganden. Vi behöva ej tänka på någonting alls, utom då man på en teater eller förlustelokal bjuder oss på en uppvisning i djurdressyr. Utan några beredande reflexioner kunna vi då uttrycka vårt ogillande av en sådan förevisning genom att stiga upp från våra platser och lämna teatern för att ta oss en promenad eller hämta litet frisk luft och komma tillbaka då numret är över för att njuta av det övriga programmet. Allt vad vi ha att göra är att votera ut djurdressyren från alla offentliga förlustelokaler. Visa direktören att sådana förevisningar äro impopulära, och på en dag, ett ögonblick, skall direktionen upphöra att anskaffa sådana förströelser för sin publik.

Glen Ellen. Sonoma County, Californien 8 december 1915.

Jack London.

FÖRSTA KAPITLET.

Men Michael seglade aldrig ut från Tulagi som negerjagare ombord på »Eugénie». En gång var femte vecka angjorde ångaren »Makambo» Tulagis hamn på väg från Nya Guinea och the Shortlands till Australien. Och en kväll då den var försenad glömde kapten Kellar Michael i land. Det var i och för sig ingenting att säga om detta, ty kapten Kellar själv var ett godt stycke inåt land, han hade klättrat uppför den höga backen till kommissionärens bungalow, medan besättningen förgäves sökte honom på stranden och i kanothusen.

En timme förut, då Makambo höll på att lyfta ankar och kapten Kellar gick utför babords landgång, hade Michael kommit ombord genom en styrbordslucka. Det berodde på att Michael saknade världserfarenhet och väntade sig att träffa Jerry ombord på detta fartyg, eftersom han sista gången hade sett honom på en båt, och emedan han hade fått en vän.

Dag Doughtry var steward på Makambo, och han borde ha haft bättre förstånd, och han skulle verkligen ha haft bättre förstånd och betett sig klokare, om han icke förletts av sin egen speciella reputation. Av en givmild natur begåvad med ett gläd-

tigt men svagt temperament och en stark fysik, hade han fått det ryktet om sig att han aldrig på tjugu år försummat sitt arbete eller sina sex liter öl om dagen, ej ens, som han skrytsamt omtalade, på Tysköarna, där varje ölbutelj innehöll tio gram kininlösning som medel mot malaria.

Kaptenen på Makambo (och före honom hade kaptenerna på Moresby, Masena, sir Edward Grace och åtskilliga andra av Burns Philp-bolagets ägare gjort det samma) brukade stolt utpeka honom för passagerarna som någonting enastående i skeppsfartens annaler. Dag Doughtry, som nere på fördäck fortsatte med sitt arbete och låtsade sig ingenting höra, sneglade vid sådana tillfällen upp till kommandobryggan, där kaptenen och hans passagerare tittade ner på honom, och hans bröst svällde av stolthet, ty han visste att kaptenen sade: »Se på honom där! Det är Dag Doughtry, öltunnan. Han har varken varit drucken eller nykter på tjugu år och har aldrig varit utan sina sex liter öl om dagen. Det skulle man aldrig tro då man ser honom, men jag försäkrar er att det är så. Jag kan inte förstå det. Jag beundrar honom. Han sköter sina sysslor dubbelt så raskt som andra. Ett enda glas öl skulle skaffa mig halsbränna och förta mig aptiten vid nästa måltid. Men han mår briljant av det. Se på honom! Se på honom!»

Dag Doughtry kunde kaptenens ord utantill och पोeste av högfärd över sin egen duktighet; han fortsatte sitt arbete med extra energi och högg den dagen in på den sjunde litern för att riktigt betona vilken underbar fysik han hade. Det var ett kon-

stigt sätt att förvärva sig anseende, lika konstigt som somliga människor äro, och Dag Doughtry tyckte att det gav honom fullt berättigande att existera.

Han inlade alltså hela sin energi och hela sin själ i att upprätthålla sitt anseende som sexliterman. Det var därför han på lediga stunder sålde sköldpaddkammar och hårprydnader och var ganska händig i konsten att stjäla andras hundar. Någon måste ju betala de sex literna, och multiplicerade med trettio uppgingo de till en vacker summa i månaden, och eftersom denne någon var Dag Doughtry själv, ansåg han för nödvändigt att förpassa Michael ombord på Makambo genom en styrbordslucka.

Michael hade den kvällen strövat omkring på stranden i Tulagi och förgäves undrat vart valbåten tagit vägen, och där mötte han den tjocke, undersätsige, gråsprängde stewarden. Vänskapen mellan dem knöts nästan genast, ty Michael hade från en munter valp växt ut till en munter hund. Långt mer än Jerry var han en sällskaplig och snäll varelse och det trots den omständigheten att han känt mycket få vita män. Först hade det varit mister Haggin, Derby och Bob på Meringe, sedan kapten Kellar och hans styrman på Eugénie och slutligen Harley Kennan och befälet på Ariel. Han hade utan undantag funnit dem allesammans olika, och behagligt olika de horder av svarta han lärt sig förakta och uppträda morskt emot.

Och Dag Doughtry hade ej visat sig vara något undantag, alltifrån sin första hälsning: »Hej, du

vitmanshund, vad gör du här i negerlandet?» Michael hade svarat reserverat med en värdig högdragenhet som motsades av hans ivrigt spetsade öron och den glittrande godmodigheten i hans ögon. Ingenting av detta undgick Dag Doughtry (som förstod sig mycket bra på hundar), medan han studerade Michael vid skenet av lyktorna som unga svartingar stodo och höllo vid avlastningsplatsen.

Stewarden gjorde genast två reflexioner: Michael var en trevlig hund som föreföll godmodig, och han var en värdefull hund. På grund av dessa reflexioner såg Dag Doughtry sig hastigt omkring. Ingen iakttog honom. För ögonblicket stod där endast negrer, och deras ögon voro riktade utåt sjön, där årslag i mörkret manade dem att hålla sig färdiga att ta emot nästa lastade båt. Åt höger, i en annan lyktas ljuskrets, såg han regeringskommissionärens biträde och Makambos superkarg, som hetsigt grälade om något misstag i konossementen.

Stewarden kastade ännu en hastig blick på Michael och fattade sitt beslut. Han gjorde en vändning på måfå och gick ett stycke utmed stranden så att han kom ur lyktans ljuskrets. Hundra meter därifrån slog han sig ned i sanden och väntade.

»Värd tjugu pund så visst som en penny», mumlade han för sig själv. »Om jag inte kan få tio pund som ett intet och det med tack till på köpet, är jag en stympare och kan inte skilja en terrier från en vinthund — ja då, tio pund på vilken krog som helst i Sydney.»

Och tio pund omsatta i literbuteljer framkallade

en kolossal och strålande syn, mycket lik ett ölbryggeri, i hans huvud.

Hastiga steg i sanden och ett dämpat fnysande låte föranledde honom att spetsa öronen. Det var som han hade hoppats. Hunden hade fattat tycke för honom från början och hade följt efter honom.

Ty Dag Doughtry hade ett godt sätt, som Michael snart skulle komma under fund med, då mannen räckte ut handen och grep honom halvt i kinden, halvt i det lösa nackskinnets under örat. Det låg ingen hotelse i denna gest, ingenting försiktigt eller skyggt. Den var käck och självmedveten och den väckte självförtroende hos Michael. Det var barskhet utan något sårande, självsäkerhet utan något hotande och tilltagsenhet utan någon inställsamhet. För honom var det den naturligaste sak i världen att bli så där familjärt tagen och ruskad av en alldeles främmande människa, medan en jovialisk röst mumlade: »Det är rätt. Kom till mig du, så kanske du blir klädd i diamanthalsband till sist.»

Michael hade bestämt aldrig träffat på en människa som slog så an på honom från första ögonblicket. Dag Doughtry visste, förmodligen av instinkt, hur han skulle bete sig mot hunden. Han var icke grym av naturen. Han gick aldrig till överdrift varken i fråga om vänlighet eller ovänlighet. Han gjorde sig icke till för att få Michael till sin vän. Han gjorde inviter, men på ett sätt som alls icke visade att han var angelägen. Knapast hade han givit Michael denna första ristning i skinnet förr än han släppte honom och tycktes glömma bort att han fanns till.

Han tände sin pipa och använde flera tändstickor, som om blåsten släckt dem. Men medan de brunno ända intill hans fingrar och han låtsades dra häftiga bloss, studerade hans skarpa små blå ögon under buskiga gråsprängda ögonbryn Michael ytterst uppmärksamt och Michael stod med spetsade öron och påpassliga ögon och tittade på denne främling som han tyckte sig ha känt i hela sitt liv.

Det var en viss misräkning för Michael att denne förtjusande tvåbente gud ej tog någon vidare notis om honom. Han försökte till och med göra närmare bekantskap genom att uppmana honom att leka, i det han plötsligt lyfte sina framtassar från marken och satte ner dem igen ett stycke framför sig med kroppen så framåtböjd att han nästan vidrörde sanden med bröstet, medan han viftade muntert med sin korthuggna svans och uppgav ett kort, inbjudande skall. Men mannen var fortfarande ointresserad och blossade slött på sin pipa i mörkret som inbröt efter den tredje vakten.

Aldrig har någon mera raffinerad kurtis haft en lömskare baktanke att bedraga än då den halvgamle sexlisterstewarden slog sig ut för Michael på ett så ogenerat sätt. Då Michael, icke alldeles omottaglig för det förödmjukande i mannens brist på intresse, gjordē en rörelse som om han hotat att gå sin väg, slängde han till honom ett buttert:

»Stanna kvar du, hund.»

Dag Doughtry småmyste för sig själv, då Michael gick fram och nosade länge och allvarsamt på hans byxben. Och mannen passade på, då han hade honom så nära, och betraktade honom litet nogare,

medan han blossade på sin pipa och granskade hundens välformade kropp.

»Präktig hund, stilig hund», sade han högt i gil-
lande ton. »Hör du, du skulle allt kunna ta pris
på vilken hundutställning som helst här i hamn-
städerna, så att du blev fullsatt med bandrosetter.
Det enda du har emot dig är det där rynkiga örat,
men det skulle jag nästan kunna prässa ut själv.
En veterinär kan då alltid göra det.»

Han förde helt nonchalant ner sin hand till Mi-
chaels öra och började med smekande fingerspetsar
klia honom nedanför örat, just där det växte ut
ur det strama skinnet över huvudskålen. Och Mi-
chael tyckte om det. Aldrig hade en människas
hand tagit sig sådana friheter med hans öra utan
att ändå göra det illa. Dessa fingrar framkallade
endast en fysisk njutning så intensiv att hela hans
kropp snodde och vred sig av välbehag.

Sedan drog han i örat, som långsamt gled mel-
lan fingrarna ända till spetsen, medan det kittlade
så härligt ända ner i örroten. Detta gjorde han
än med det ena örat och än med det andra, och
hela tiden uttalade mannen dämpade ord som Mi-
chael ej förstod, men som han antog voro riktade
till honom själv.

»Huvudet mycket bra och välbildat», mumlade
Dag Doughtry, i det han först strök över det med
handen och sedan drog eld på en tändsticka. »Och
inga rynkor, och präktiga, kraftiga käkar, och all-
deles lagom hulliga kinder.»

Han stoppade in fingrarna i Michaels mun och
lade märke till de starka och jämna tänderna, mätte

bredden över bog och bröst och lyfte upp en fot. Vid skenet av en ny sticka undersökte han alla fyra fötterna.

»Svarta, alldeles svarta, varenda nagel», sade Doughtry, »bättre fötter kan ingen hund ha, raka tår, lagom kupiga, och korta men inte för korta. Din pappa och mamma hade nog knipit sig många bandrosetter i sina dar.»

Michael höll på att bli otålig under denna noggranna undersökning, men midt under det att Doughtry kände på låren och hasorna, avbröt han sig och tog Michaels svans mellan sina trolska fingrar, undersökte musklerna vid svansroten, tryckte och klämde på den närmaste ryggkotan, varifrån den sprang ut, och vevade med den på ett högst oförskämdt förtroligt sätt. Men Michael var i extas och tryckte bakdelen emot de smekande fingrarna, än på den ena sidan än på den andra. Med händerna tryckta intill hans sidor och till en del under honom lyfte mannen honom plötsligt från marken. Men innan han hunnit känna sig orolig stod han på sina fötter igen.

»Elva eller tolv — du är över elva nu, det slår jag vad om, och du kommer att väga tretton kilo då du blir fullväxt», sade Dag Doughtry. »Nåja, många hundexperter anse att tretton är maximum, och du kan alltid träna av dig några hekto. Du är alldeles ypperligt byggd, lagom smidig och tung både för kapplöpning och slagsmål, och det finns inga svaga punkter på dina ben.»

»Ja, mr Vovve, din vikt är förmånlig, och det där örat kan nog snyggas till av någon skicklig

hunddoktor. Jag tänker det finns hundra personer i Sydney just nu som skulle punga ut med tjugu pund för att få kalla dig sin.»

Men bara för att Michael ej skulle vara nog dum att tro att man gjorde affärer av honom, lutade Dag Doughtry sig nu tillbaka, tände sin pipa igen och tycktes glömma bort att han fanns till. I stället för att tigga om vänskap ville han förmå Michael att göra det.

Och Michael gjorde det, han stötte sina sidor mot Doughtrys knä, kraftsade med sin tass på Doughtrys hand och bad om mera öronkliande och svansvevande. I stället tog Doughtry ett grepp om hans käk och vred långsamt hans huvud av och an, i det han sade:

»Vems hund är du? Kanske en niggers, och det är inte rätt. Kanske en nigger har stulit dig; det skulle vara förskräckligt. Tänk på de grymma öden hundar råka ut för ibland. Det är synd och skam. Ingen vit man kan stå till svars med att en nigger rår om en sådan hund som du, och här är en vit man som inte vill stå till svars med det. Tänka sig! En nigger skulle rå om dig och inte veta hur du skall dresseras! Naturligtvis har en nigger stulit dig. Om jag finge tag i honom nu, skulle jag randa honom gul och blå, jaha, det skulle jag. Visa mig på honom, så skall du få se. Tänka sig att du skulle ta emot befallningar av en nigger och apportera och bära saker åt honom! Nej, mr Vovve, det får du aldrig göra mera. Du kommer med mig, och det behöver jag nog inte be dig om två gånger.»

Dag Doughtry reste sig och gick helt liknöjdt utmed stranden. Michael såg efter honom, men följde ej efter. Det ville han så gärna, men han hade ej blivit uppmanad att göra det. Slutligen åstadkom Doughtry ett tyst smackande ljud med sina läppar. Det var så dämpat att han knappt hörde det själv och nästan antog på god tro, mera på läpparnas än öronens intyg, att han hade gjort det. Ingen människa kunde ha hört det på så långt avstånd som till Michael, men Michael hörde det och rusade med förtjusning i väg efter honom.

ANDRA KAPITLET.

Dag Doughtry flanerade framåt stranden med Michael hack i häl eller kretsande omkring honom i förtjusning varje gång han upprepade det där smackande ljudet. Han stannade strax utanför lyktans ljuskrets, där mörka skepnader arbetade med att lossa båtlastar och där kommissionärens biträde och Makambos superkarg ännu grälade om konosementen. Då Michael ville gå vidare, hejdade mannen honom med samma oartikulerade, nästan ohörbara smackande.

Ty Doughtry var ej angelägen att bli sedd under sådana där hundstölder och funderade på hur han skulle kunna komma obemärkt ombord på ångbåten. Han gick på utsidan om lyktcirkeln och fortsatte sin vandring längs stranden, åt negerbyn till. Som han hade förutsett, voro alla arbetsdugliga män nere vid landningsplatsen och arbetade med lossningen. Rishyddorna tycktes utdöda, men slutligen hördes från en av dem ett anrop av en gnällande, ålderstigen falsettröst:

»Vad namn?»

»Mig gå micke omkring», svarade han på sydvästra Stillahavets beche-de-mer-engelska. »Mig till-

höra ångare. Om du ro mig kanot, fort fort, mig giva din gosse två fläta tobak.»

»Om du giva mig tio fläta, mig själv» ,lydde svaret.

»Mig giva fem fläta», prutade sexliterstewarden. »Om du inte ticka om fem fläta, din gosse kunna dra åt helvete.»

Det blev tyst.

»Du ticka om fem fläta?» fortfor Doughtry, vänd inåt den mörka hyddan.

»Mig ticka om dem», svarade mörkret, och den kropp som rådde om rösten nalkades genom mörkret med så besynnerliga ljud att stewarden tände en sticka för att se.

En surögd gubbe stod framför honom stödd på en enda krycka. Hans ögon voro halvt betäckta av en hinna, och vad som ännu ej var betäckt lyste rödt och ilsket. Hans hår var smutsigt och stod ut i enstaka tovigiga grå tofsar. Hans hud var ärrig, rynkig och fnasslig, och dess färg var rödblå med ett grått överdrag som kunde ha varit målat, om det icke tydligen hade varit en del av hans eget jag.

En sönderfräckt spetälsk, tänkte Doughtry, då han hastigt fixerade hans händer och fötter för att se efter hur många tå- och fingerleder han saknade. Men härvidlag var den gamle utan vank, ehuru det ena benet slutade halvvägs mellan knät och vaden.

»Var finnas det ben?» sade Dag Doughtry och pekade på det ställe där benet skulle ha funnits om det icke varit borta.

»Stor haj, det ben i honom», flinade gubben och visade ett ohyggligt tandlöst gap i stället för mun.

»Mig micke gammal», jämrade den enbente Methusalem. »För micke länge mig icke röka tobak. Om stor vit herre giva mig en fläta nu, mig fort ro till ångare.»

»Men om mig icke giva fläta?» invände stewarden otåligt.

I stället för att svara vände den gamle mannen sig halvt om, svängde sin benstump i luften och började linka mot rishyddan på sin krycka.

»All right», utbrast Doughtry hastigt. »Mig giva fläta genast.»

Han dök ner med handen i en sidoficka efter det som användes i stället för mynt på Salomonsöarna och skilde av en fläta från en handfull prätsade tobaksflätor. Den gamle mannen lyste som solen då han begärligt sträckte ut handen efter flätan och tog den. Han uppgav små kuttrande ljud omväxlande med små gälla jämmerskrik, halvt hänryckt, halvt retligt i det han tog en svart pipnugga ur hålet i sin örsnibb och med skälvande fingrar i dess huvud tryckte sönder den dåliga Virginiatobakens blad.

Sedan han tryckt ner det fulla piphuvudets innehåll med sin tumme kastade han sig plötsligt ner på marken med kryckan bredvid sig och det enda benet hopvikt under sig så att han såg ut som en benlös torso. Ur en liten pung av flätade kokosfibrer, som hängde ner från halsen på hans förvittrade och insjunkna bröst, tog han fram flinta, stål och fnöske, och medan den otålige stewarden räckte honom en tändsticksask, slog han eld, tände

fnösket, blåste på det så att det brann bättre och tände pipan med det.

Efter det första blosset slutade han jämra och stöna, han tycktes bli kvitt sin upphetsning, och Doughtry, som intresserat iakttog honom, såg darrningen i hans händer och hans hängande läppar upphöra, saliven rann ej längre från hans mungipor, och hans sjuka röda ögon fingo tillbaka sitt lugn.

Vad den gamle mannen såg för syner under den tystnad som nu utbredde sig, kunde Doughtry ej ens försöka gissa sig till. Han var för upptagen av sin egen syn i en smutsig och kal liten kammare i ett fattighus, där en gubbe, mycket lik honom själv sådan han en gång skulle bli, jämrade och kved och dreglade av längtan efter en nypa tobak till sin gamla pipsnugga och han, o fasa, ej ens kunde få en klunk öl, ännu mindre sex liter.

Och Michael, som vid pipans dunkla glöd betraktade de båda gubbarna, den ena nedhukad i mörkret, den andra stående, förstod ingenting av ålderdomens tragik och visste blott, men det så mycket mera överväldigande, hur oändligt älskvärd han var, denne tvåbente vite gud, som med sina trolska fingrar hade vunnit hans hjärta, med hans öron, svansrot och ryggrad som medlare.

Då lerpipan var alldeles utrökt, reste sig den gamle negern med kryckans tillhjälp förvånande hastigt på sitt enda ben och linkade ner till stranden. Doughtry måste hjälpa till att skjuta ut den lilla kanoten från sanden i vattnet. Det var en urhålkad trädstam, lika gammal och förfallen som dess ägare, och för att komma i den utan att välta

den måste Doughtry kliva i med det ena benet över vristen och det andra upp till knäet. Den gamle mannen vickade sig ombord och rullade sin kropp över relingen så hastigt att den, just som båten höll på att kantra, gled över den farliga punkten och sedan höll kanoten i jämnvikt med sin tyngd.

Michael stannade kvar på stranden och väntade på inbjudning; han var inte alldeles säker på vad han skulle göra, men ändå så pass besluten att det blott behövdes ett smackande ljud. Dag Doughtry smackade så tyst att den gamle mannen ej hörde det, och Michael tog ett enda skutt från sanden i kanoten och kom ombord utan att väta sina fötter. Användande Doughtrys axel till trappsteg hoppade han ner på botten av båten. Doughtry smackade åter med läpparna, och Michael vände sig om emot honom, satte sig och lade sitt huvud mot stewardens knän.

»Nu tänker jag att jag kan svära på en hel packe biblar att hunden följde mig av egen drift», sade han fnittrande i Michaels öra.

»Fort, fort», kommenderade han.

Den gamle doppade lydigt sin åra och pallrade sig i väg, ehuru med många krokar, i något så när den riktning där en grupp av ljusprickar utvisade att Makambo låg. Men han var för svag, han pustade och flämtade alltjämt av ansträngning och gjorde ofta pauser i rodden. Stewarden tog otåligt ifrån honom åran och grep sig själv an.

Halvvägs till ångaren upphörde gubben att pusta, nickade åt Michael och sade:

»Den hund tillhöra stor vit herre på skonare.

— Ni ge mig tio fläta tobak», tillade han efter lagom lång paus för att låta upplysningen göra verkan.

»Mig ge dig en smäll på skallen», svarade Doughtry muntert. »Vit herre på skonare migs micke god vän. Just nu han på Makambo. Mig föra hund till honom på Makambo.»

Gubben sade ingenting vidare, och fastän han levde ännu i många år, nämnde han aldrig midnattspassageraren i kanoten, som förde bort Michael. Då han såg och hörde uppståndelsen på stranden längre fram på natten, då kapten Kellar vände upp och ner på hela Tulagi för att söka efter Michael, iakttog den enbente gubben en diskret tystnad. Vem var han för att han skulle mocka gräl med främlingarna, de vita herrarna som kommo och gingo och flackade omkring och styrde och ställde.

Därvidlag var gubben ju på intet vis olik hela den övriga mörkhyade melanesiska rasen. De vita handlade efter oanade och outgrundliga syften och metoder. De utgjorde en annan värld, överlägsna varelser som utspelade sitt drama på en upphöjd scen, där det ej förekom något verkligt enligt de svartas föreställningar om det verkliga, och där de vita männen rörde sig som drömgestalter och liknade skuggbilder på världsalltets stora, hemlighetsfulla duk.

Som landgången var på babords sida, rodde Dag Doughtry rundt till styrbord och lade till med kanoten nedanför en öppen lucka.

»Kwaquel» ropade han dämpat en gång, två gånger.

Vid det andra ropet förmörkades luckan av ett huvud som tittade ner och sade i falsett:

»Mig ta emot, herre.»

»Du ta emot hund», viskade stewarden. »Stäng in honom och vänta på mig. Pass på! Nu!»

Han grep hastigt Michael, lyfte upp honom, överlämnade honom åt händer, som räcktes ut från fartygets järnsida, och rodde sedan bort till en öppen lastport. Han dök ner med handen i sin tobakspung, stack en lös handfull tobaksflätor i gubbens hand och sköt ut kanoten utan en tanke på hur dess hjälplöse roddare någonsin skulle kunna komma i land.

Den gamle mannen rörde ej åran, och han frågade ej ett tecken efter den högresta ångaren medan kanoten gled fram utmed den och in i mörkret akterut. Han var för upptagen att räkna de skatter av tobak som regnat över honom. Att räkna var ingen lätt sak för honom. Fem var gränsen för de siffror han kände till. Då han räknat till fem, började han om igen och räknade till fem ännu en gång. Det blev inalles tre femmor och två flätor därutöver, och så fick han till sist en lika bestämd kännedom om flätantalet som en vit man skulle ha fått genom det enda talet sjutton.

Det var mera, mycket mera, än han i sin snikenhet hade begärt. Men han blev icke förvånad. Ingenting som vita män gjorde kunde förvåna. Om det varit två flätor i stället för sjutton, skulle han lika litet ha blivit förvånad. Eftersom alla vita mäns handlingar voro överraskningar, kunde de icke bereda en svart någon överraskning annat än genom en handling som icke var överraskande.

Paddlande, pustande, vilande på åran, glömman-

de de vita männens skuggvärld och omedveten om någon annan verklighet än Tulagibergets svarta rygglinje, som skar den stjärnströdda himlens matt glittrande duk, havet och kanoten, som han med sådan möda drev fram däröver, hans egen avtagande kraft och döden som till sist skulle göra slut på den, knogade den gamle negern sig långsamt tillbaka till stranden.

TREDJE KAPITLET.

Sedan Michael gjort sin korta luftresa och hamnat i osynliga händer, lyfte dessa honom genom en smal metallram in i ett upplyst rum, där Michael såg sig omkring och väntade att få se Jerry. Men Jerry låg i detta ögonblick bäddad bredvid Villa Kennans sovkoj på Ariels sluttande däck, då detta eleganta fartyg med the Shortlands akteröver och Nya Guinea rätt förut lutade sina spygatt, viskande och pladdrande, ner mot havsvattnet utmed långsidan, medan det gjorde sina elva knop under trycket av de tilltagande passadvindarna. I stället för Jerry, från vilken han sist skilts ombord på ett fartyg, såg Michael nu Kwaque.

Kwaque? Ja, Kwaque var Kwaque, en individ mera olik alla andra människor än de flesta människor äro olika varandra. Aldrig har en besynnerligare vrakspillra drivit utför livets ström. Han var sjutton år gammal efter människornas vanliga sätt att beräkna, men hundra år hade satt sin stämpel på hans magra ansikte, hans rynkiga panna, de insjunkna kinderna och de djupt liggande ögonen. Från de smala benen, bräckliga som spön — deras benpipor tycktes vara instuckna i slankigt skinn utan någon synbar utfyllning av muskler —, från detta

klena underlag växte en tjock karls överkropp upp. Den stora, framskjutande magen stöddes kraftigt av breda och massiva höfter, och axlarna voro breda som på en Herkules. Men om man såg honom från sidan, hade dessa axlar och detta bröst intet djup. I denna del av sin kropp tycktes han nästan endast vara byggd i två dimensioner. Armarna voro lika smala som benen, och då Michael först fick sikte på honom, såg han ut som en svart spindel med stor mage.

Han gjorde nu en hastig toalett, trädde på sig byxor och blus av segelduk, smutsiga och trasiga efter långvarigt bruk. Två fingrar på hans vänstra hand voro ständigt dolda av en omlindad trasa, och en fackman skulle därav ha dragit den slutsatsen att han var spetälsk. Fastän han var Dag Doughtrys tillhörighet lika säkert som om denne haft kvitto på att han köpt honom, visste hans ägare ej att detta känslolösa konglomerat av förstörda nerver visade symtom av den ohyggliga sjukdomen.

Äganderätten till honom vilade på ganska lös-
lig grund. På King William Island, en av Amiralitetsöarna, hade Kwaque gjort vad man på Söderhavets språk kallade ett »pirhuvudhopp.» Han hade så att säga hoppat rakt i armarna på Dag Doughtry, med spetälska och allt. Då stewarden drev omkring på infödingarnas vägar och stigar vid brynet av djungeln nära stranden, — han brukade ofta göra det för att se vad han skulle kunna komma över —, hade han kommit över Kwaque. Och han hade tagit hand om honom i sista minuten.

Förföljd av två mycket snabbfotade unga män

väpnade med eldhärdade spjut hade Kwaque travat otroligt raskt på sina spindelben och fallit utmattad till Doughtrys fötter och sett upp på honom med bönfällande ögon som ett rådjur, då det flyr för hundarna. Doughtry hade blandat sig i saken och det på ett ganska våldsamt sätt, ty han hade en hälsosam skräck för baciller, och då de bägge snabbfotade unga männen hotade att genomborra honom med sina smutsiga spjut, uppfångade han den ene unge mannens spjut under sin arm och skaffade den andre unge mannen en dånrimp medels ett vänsterslag mot käken. Ett ögonblick därefter hade den unge mannen, vars spjut han höll fast, dånat av liksom den andre.

Den praktiske stewarden nöjde sig ej med spjuten. Medan den räddade Kwaque fortfor att stöna och sluddra fram sin tacksamhet vid hans fötter, grep han sig an med att plundra de nakna ungdomarna. De hade ingenting på sig i klädväg, men från bägges hals tog han ett halsband av tumlaretänder som redan voro värda en soverign i guld efter växelkursen. Ur den ene av de nakna ynglingarnas krusiga lockar drog han en handgjord, fintandad kam, vars höga överstycke var inlagt med pärlemor och som han sedan sålde i en kuriositetsbod i Sydney för åtta shillings. Näs- och öronprydnader av ben och sköldpadd roffade han också åt sig, likaså ett månformigt bröstsmykke av pärlmus-selskal, fjorton tum i bredd, värddt femton shillings var som helst. De båda spjuten inbringade honom fem shillings var av turisterna i Port Moresby. Det

är inte så lätt för en steward att upprätthålla ett sexlitersrykte.

Då han gjorde helt om för att skiljas från de snabbfotade unga männen, vilka sedan de vaknat till medvetande iakttog honom med klara, vaksamma vilddjursögon, följde Kwaque honom så tätt i hälarna att han trampade på dem och narrade honom att snubbla. Han lastade därför sitt rov på Kwaque och lät honom gå före ner till stranden. Och under hela vägen ner till ångaren flinade Dag Doughtry och småskrattade vid åsynen av sitt byte och av Kwaque som raglade oregerligt och tumlade framåt som en tunna på sina spinkiga ben.

Ombord på ångaren, det råkade vara Cockspur, övertalade Doughtry kaptenen att föra in Kwaque i skeppsrullorna som köksbiträde med tio shillings avlöning i månaden. Han fick också del av Kwagues historia.

Alltsammans hade gällt ett svin. De båda snabbfotade unga männen voro bröder och bodde i byn närmast hans egen, och svinet hade varit deras, berättade Kwaque på ohygglig söderhavsengelska. Han, Kwaque, hade aldrig sett svinet. Han hade aldrig vetat att det fanns till, förrän det var dött. De båda unga männen hade hållit av svinet. Än sedan? Det angick ej Kwaque, som lika litet visste om deras kärlek till svinet som han visste om svinet självt.

Det första han fick veta om det, påstod han, var att det pratades i byn om att svinet var dött och att någon måste dö för den sakens skull. Det var alldeles rätt, förklarade han till svar på en

fråga från stewarden. Det var bruket. Då ett älskat svin dog, brukade dess ägare gå ut och döda någon, vem som helst. Naturligtvis var det bäst om de dödade den vars trollkonster gjort svinet sjukt. Men om de inte kunde komma åt honom, fick någon annan släppa till livet. Kwaque hade alltså blivit vald till försoningsoffer.

Dag Doughtry drack ur en sjunde liter medan han hörde på, så gripnen var han av det romantiska i denna hemska djungelhistoria, vari människorna dödade en obekant därför att ett svin hade dött.

Spejare, berättade Kwaque, inberättade att de båda sörjande svinägarna voro i annalkande, och byn flydde till jungeln och klättrade upp i träden — alla utom Kwaque, som ej kunde klättra i träd.

»Sant ord», sade Kwaque, »mig icke göra det svin sjuk.»

»Sant ord», inföll Dag Doughtry, »du förhäxa det svin för micke. Du se ut som fan själv. Du göra allting sjuk som se på dig. Du göra mig för micke sjuk.»

Det blev en vana för stewarden att, då han tömde sin sjätte liter innan han kojade, ropa på Kwaque och låta honom tala om sin historia. Det påminde honom om hans barndom, då han hetsat upp sig med historier om vilda människoätare i fjärran land och drömt om att han en dag skulle få se dem med sina egna ögon. Och här låg han nu, sade han fnittrande för sig själv, och hade en riktig äkta människoätare till slav.

Slav var Kwaque lika säkert som om Doughtry hade köpt honom vid en slavauktion. När helst

stewarden tog ny hyra på något av Burns Philip-linjens fartyg, gjorde han alltid till villkor att Kwaque skulle följa med och vederbörligen avlönas med tio shillings. Kwaque hade ingen talan därvidlag. Även om han velat rymma i australiska hamnar, skulle Doughtry ej ha behövt vakta honom. Australien med sin »allvita» politik drog försorg om det. Ingen mörkhyad varelse, antingen malaj, japan eller polynesier, kunde stiga i land där utan att i regeringens händer avlämna en konstant garanti på hundra pund.

Ej heller hade Kwaque någon lust att rymma, då Makambo lade till vid någon av de andra öarna. King William Island, som var den enda mark han någonsin trampat, var den måttstock varmed han mätte alla andra öar. Och eftersom King William Island var människoätande, kunde han endast dra den slutsatsen att samma diet praktiserades på de andra öarna.

Vad King William Island beträffade, hade Makambo, liksom Cockspur förr, brukat anlöpa den var tionde vecka, och den värsta hotelse Doughtry någonsin kunde utslunga mot Kwaque var att sätta honom i land på det ställe där de båda snabbfotade unga männen ännu sörjde sitt svin. Det var faktiskt deras givna program att varje gång ro rundt omkring Makambo och göra ohyggliga grimaser upp till Kwaque, som grimaserade tillbaka uppe vid relingen. Doughtry uppmuntrade till och med detta utbyte av mimiska artigheter för att avskräcka honom från hoppet att någonsin komma tillbaka till sin födelseby.

Kwaque hade för resten ingen lust att överge sin herre, som när allt kom omkring var snäll och rättvis och aldrig lyfte sin hand mot honom. Sedan han överlevat den första tidens sjösjuka och sedan aldrig satte sin fot i land så att han åter behövde råka ut för sjösjuka, hade Kwaque klart för sig att han levde i ett jordiskt paradiset. Han behövde aldrig sörja över sin oförmåga att klättra i träd, eftersom han aldrig hotades av fara. Han fick mat regelbundet och allt vad han behövde, och en sådan mat! Ingen i hans by kunde ha drömt om sådana läckerheter som han alltjämt fick att äta. På grund av dessa omständigheter blev han ganska lätt kvitt en liten attack av hemlängtan, och han var den lyckligaste människa som någonsin seglat på havet.

Det var Kwaque som lyfte Michael genom lastporten in i Dag Doughtrys hytt och väntade på att denne skulle komma in från babordssidan. Efter att hastigt ha sett sig omkring i rummet och luktat på kojen och under kojen och övertygat sig om att Jerry inte var där, vände Michael sin uppmärksamhet till Kwaque.

Kwaque försökte vara vänlig. Han gav ifrån sig ett kluckande ljud för att bevisa sin vänlighet, och Michael morrade åt denne svarting som vågat lägga händerna på honom — en besudling, enligt vad Michael blivit lärd — och vågat tala till honom, som endast umgicks med vita gudar.

Kwaque besvarade snäsan med ett fånigt flin och ville närma sig dörren för att vara redo att öppna den då hans herre kom. Men så snart han lyfte foten, flög Michael på honom. Kwaque satte ge-

nast ner foten igen, och Michael lugnade sig, men höll noga vakt. Vad visste han om denna svarting utom att han var svart och att alla svarta, i den vite herrns frånvaro, måste vaktas mycket noga? Kwaque försökte att långsamt låta sin fot glida fram över golvet, men Michael kände till knepet och gjorde slut på det genom att resa ragg och morra.

Det var under denna tablå som Doughtry kom in, och medan han beundrade Michael i den klara elektriska belysningen, förstod han situationen.

»Kwaque, gå några steg», befallde han för att övertyga sig.

Kwaques förskräckta ögonkast på Michael var tillräckligt övertygande, men stewarden envisades. Kwaque lydde motvilligt, men knappast hade han lyft foten en tum förrän Michael var på honom. Foten och benet voro som förstenade, medan Michael ilsket gick i hotfull halvcirkel framför honom.

»Nu är han minsann fastnaglad vid golvet!» fnitterade Doughtry. »Å, en sådan negerjägare!»

»Hej, Kwaque, gå efter två butelj öl i isskåp», kommenderade han i sin strängaste ton.

Kwaque gav honom en bönfallande blick och rörde sig ej ur stället. Då ordern upprepades, hade den lika liten verkan.

»Sant ord», röt stewarden, »om du icke hämta öl genast, mig randa dig gul och blå. Om du icke hämta öl genast, mig låta dig gå i land på King William Island.»

»Icke kunna», mumlade Kwaque skyggt. »Hunds öga se för micke på mig. Mig icke ticka om den hund kai-kai'a mig.»

»Du rädd den hund?» frågade hans herre.

»Sant ord, mig för micke rädd den hund.»

Dag Doughtry var förtjust. Han var också törstig efter sin utflykt i land och ville ej spinna ut situationen.

»Hej, vovve», sade han till Michael. »Den man micke snäll. Du förstå? Han micke snäll.»

Michael viftade på svansen och lade ner öronen till tecken att han försökte förstå. Då stewarden klappade negern på axeln, gick Michael fram och nosade på de båda benen som han hållit fastnaglade vid golvet.

»Gå», befallde Doughtry. »Gå långsamt», varnade han, men det rådet var onödigt.

Michael reste ragg, men tillät det första var samma steget. Vid det andra tittade han upp på Doughtry för att vara säker.

»Det är bra», lydde det lugnande svaret. »Den man vara migs man. Han micke snäll.»

Michael smålog med ögonen till tecken att han förstod och vände sig med spelad likgiltighet åt sidan för att undersöka en öppen låda på golvet, som innehöll plattor av sköldpadd, drillsågar och sandpapper. — —

»Och nu», mumlade Dag Doughtry i viktig ton, i det han med buteljen i handen lutade sig tillbaka i sin karmstol, medan Kwaque låg på knä framför honom för att snöra upp hans skor, »och nu gäller det att hitta på ett namn åt dig, mr vovve, som kan vara värdigt din fina ras och min uppfinningsförmåga.»

FJARDE KAPITLET.

Då irländska terriers bli fullväxta, utmärka de sig icke allenast för mod, klokhet och tillgivenhet, utan också för kallblodighet och självbehärskning. De bringas ej lätt ur jämvikt, de känna igen och lyda sin herres röst midt upp i en ursinnigt larmande batalj, och de råka aldrig i hysteriskt raseri som är så vanligt t. ex. med foxterriers.

Michael var icke ett spår hysterisk, fastän han var mera lättretlig och explosiv än sin broder Jerry och hans far och mor voro ett stadigt gammalt par i jämförelse med honom. Långt mer än den fullväxte Jerry var den fullväxte Michael lekfull och bråkig. Hans sjudande temperament var alltid färdigt att koka över vid minsta eggelse, och som han sedan fick tillfälle att visa, han kunde trötta ut en valp med lek och ras. Med ett ord, Michael var en glad själ.

Jag använder med flit ordet »själ». Vad människosjälen än må vara — iakttagelseförmåga, anpassning, personlighet, medvetande — fanns säkerligen detta odefinierbara hos Michael. Hans själ var endast olik människosjälen till graden och besatt samma egenskaper som den. Han var i stånd till kärlek, sorg, glädje, vrede, stolthet, självmedveten-

het, lynnesväxlingar. Människosjälens tre huvudsakliga attribut äro minne, vilja och förstånd, och Michael ägde både minne, vilja och förstånd.

Liksom en människa sattes han av sina fem sinnen i kontakt med den yttre världen. Resultaten av denna kontakt voro för honom, liksom för människan, sensationer. Dessa sensationer kulminerade, alldeles som hos en människa, under vissa omständigheter i själsrörelser. Vidare kunde han, som en människa, förstå, och dessa förståndsytringar mognade i hans hjärna till begrepp — naturligtvis inte så djupa och vidtomfattande och abstrakta som människans, men i alla fall begrepp.

För att något inskränka denna för människan förödmjukande identitet i fråga om de högsta livsattributen kan jag måhända medge att Michaels sensationer ej voro fullt så skarpa t. ex. i fråga om ett nålstyng genom foten i jämförelse med ett nålstyng genom en hand. Jag erkänner också, att då hans medvetande framkallade en tanke i hans hjärna, var denna tanke dunklare, formlösare än en liknande tanke i en människohjärna. Vidare medger jag att aldrig, aldrig, om han levat millioner liv, kunde Michael ha bevisat en proposition i Euklides eller löst en fjärde gradens ekvation. Men han visste utan en skymt av tvivel att tre ben äro mer än två och att tio hundar utgöra en fruktansvärdare härskara än två hundar.

Men ett medgivande kan jag icke göra, nämligen att Michael ej kunde älska lika hängivet, oinskränkt, osjälviskt, vanvettigt och självupppoffrande som en

människa. Han älskade så, icke emedan han var Michael, utan emedan han var en hund.

Michael hade älskat kapten Kellar högre än sitt liv. Liksom Jerry för sin kapten, skulle han ej tvekat att offra sitt liv för kapten Kellar. Och då tiden gick och han kom till den övertygelsen att kapten Kellar hade gått in i det oundvikliga Intet på samma gång som Meringe och Salomonsöarna, blev det hans bestämmelse att precis lika oinskränkt älska denne sexlitersteward med sitt förståelsefulla sätt och sin oemotståndliga smackning. Men inte Kwaque, ty Kwaque var svart. Kwaque höll han endast till godo med som ett tillbehör, en del av den mänskliga omgivningen, ett husdjur hos Dag Doughtry.

Men han kände ej denne nye gud under namnet Dag Doughtry. Kwaque kallade honom »massa», men Michael hörde även andra vita män kallas så av de svarta. Han hade hört många svarta kalla kapten Kellar »massa». Det var kapten Duncan som använde ordet »steward». Michael råkade få höra honom och underbefälet och alla passagerarna kalla honom så; alltså blev för Michael hans guds namn »steward», och han skulle alltid komma att känna honom och tänka på honom under det namnet.

Så blev det fråga om hans eget namn. Kvällen efter den då han kom ombord resonnerade Dag Doughtry med honom därom. Michael satt framför honom med nosen i Doughtrys knä, hans ögon vidgade sig och glödde av iver, han spetsade öronen för att lyssna och lade ner dem igen, och hans svansstump sopade golvet i extas.

»Så här förhåller det sig, min gosse», sade stewarden. »Din far och mor voro irländska. Neka inte för det, din slyngel...»

Uppmuntrad av den omiskännligt glada och vänliga tonen vrickade Michael förtjust med hela kroppen och bultade i golvet dubbelt så ivrigt. Han förstod naturligtvis inte ett ord, men vad han förstod det var ett visst något bakom orden, som gav denna ramsa av ljud den hemlighetsfulla omotståndlighet som fanns hos alla vita gudar.

»Du skall aldrig skämmas för dina förfäder. Och kom ihåg att Vår herre älskar irländarna. — Kwaque! Gå efter två butelj öl från isskåp! Det syns redan på din långa nos att du är irländare. (Michaels svans slog tupto.) Försök inte att ställa dig in. Det är bra att jag känner till dina lismande, krypande, inställsamma fasoner. Mitt hjärta är ogenomträngligt, det vill jag du skall veta. Det har alldeles för länge dränkts i öl varenda dag. Jag har stulit dig för att sälja dig, inte för att fästa mig vid dig. Jag kunde ha tyckt om dig förr i tiden, men det var innan ölet och jag blevo bekanta. Jag skulle sälja dig för tjugu pund kontant nu, om tillfälle erbjöd sig. Och jag ämnar inte fästa mig vid dig, så mycket du vet det.»

»Vad var det nu jag skulle säga, då jag blev avbruten av dina inställsamma fukter...»

Han hejdade sig för att sätta för munnen den uppslagna butelj, som Kwaque räckte honom. Han suckade, torkade sig om läpparna med aviga handen och fortfor:

»Det är konstigt, min gosse, med det här dumma ölet. Kwaque, den där urgamla apan som står och gör grimaser, är min slav. Men jag är sannerligen slav under ölet... massor av buteljer, hela berg av buteljer, så mycket buteljer att fartyget kapsejsar. Jag är sannerligen avundsjuk på dig, vovve, som sitter där så belåten och obesmittad invärtes av alkohol. Jag befaller över dig nu, och den som betalar mig tjugu pund kommer att befalla över dig. Du är mera fri än jag, mr Vovve, eller vad du heter. Det påminner mig om...»

Han tömde buteljen, slängde den till Kwaque och gav denne en vink att slå upp den återstående.

»Att ge dig namn, min gosse, är ingen lätt sak. Irländskt naturligtvis, men vilket? Paddy? Ja, skaka på huvudet, det gör du rätt i. Det är inte ett dugg finess i det namnet. Du påminner ju inte alls om en murarhantlangare. Bellymena kunde gå an, men det låter för flickaktigt, min gosse. Och en gosse är du. Det var en idé. Böyl! Låt se. Banshee Boy? duger inte. Erinpojken?»

Han nickade gillande och sträckte sig efter den andra buteljen. Han drack och funderade, och sedan drack han igen.

»Nu har jag det», tillkännagav han högtidligt. »Killeny är ett vackert namn, och du får heta Killeny Boy. Hur tilltalar det ers höghet? Pampigt, gravitetiskt som en lord eller... eller en rik bryggare. Det är minsann många av det yrket som jag har hjälpt till att göra rika.»

Han tömde sin butelj, grep plötsligt Michael om bägge kinderna, lutade sig fram och gnuggade nos

med honom. Då han plötsligt släppte honom, tittade Michael med piskande svans och glittrande ögon, sin gud i ansiktet. En själ, en individualitet, någonting andligt glimmade i hans hundögon, och han var redan full av tillgivenhet för denne gråhåriga gud som talade till honom, han visste ej vad, och vars röst innebar ett ljuvligt och ofattligt vädjande till hans hjärta.

»Hej! Kwaque!»

Kwaque, som satt nedhukad på golvet med korslagda ben, gjorde en paus i sin sysselsättning att polera en sköldpaddkam, som hans herre förfärdigat, och såg upp, ivrig att ta emot befallningar och utföra dem.

»Kwaque, nu du veta namn på den hund. Han heta Killeny Boy. Du bulta in det namn i digs huvudknopp. När du tilltalar den hund, du alltid kalla honom Killeny Boy. Begriper? Om du glömma det, mig slå skallen av dig. Killeny Boy, hör du? Killeny Boy. Killeny Boy.»

Medan Kwaque drog av honom skorna och hjälpte honom att kläda av sig, betraktade Doughtry Michael med sömniga ögon.

»Nu har jag det, gosse lilla», sade han, i det han reste sig och raglade bort till sin koj. »Jag har hittat på ett namn åt dig — och karaktär också, att sätta in i hundkatalogen: livlig men foglig. Det passar dig utmärkt... sluter till som tapeten på väggen.

Livlig men foglig, det är just vad du är, Killeny Boy, livlig men foglig», fortfor han att mumla, medan Kwaque hjälpte honom ner i koj.

Kwaque återtog sitt putsarbete. Hans läppar rör-

de sig till ljudlösa viskningar, och med ögonbrynen rynkade av grubbel vände han sig till stewarden:

»Massa, vad namn den hund?»

»Killeny Boy, du krushåriga människoätare, Killeny Boy, Killeny Boy», mumlade Dag Doughtry sömnigt. »Kwaque, du svarte bloddrickare, spring efter en butelj i isskåp.»

»Nej, massa», gnällde den svarte med ögonen på spänn efter någon projektil. »Sex butelj urdrucken.»

Stewardens enda svar var en snarkning.

Svartingen med sin av spetälska angripna hand och med en knappt märkbar förtjockning av pannskinnnet mellan ögonen — ett symptom av samma sjukdom — lutade sig över kammen, som han höll på att polera, och hans läppar mumlade om och om igen: »Killeny Boy.»

FEMTE KAPITLET.

I några dagar såg Michael endast stewarden och Kwaque. Det kom sig däraf att han var instängd i stewardens hytt. Ingen annan visste att han fanns ombord, och Dag Doughtry, som var fullt medveten av att han stulit en vit mans hund, hoppades hålla hans därvaro hemlig och smuggla honom i land, då Makambo dockade i Sydney.

Stewarden kom snart under fund med Michaels ovanliga läraktighet. Under den farliga processen att ge honom mat gav han honom en gång ett hönsben. Två tillrättavisningar, som knappast kunde kallas tillrättavisningar, eftersom de båda försiggingo inom fem minuter och endast räckte i en halv minut var, voro nog för att lära Michael att endast på golvet i hörnet närmast dörren kunde han äta hönsben. Då han sedan fick ett ben, bar han det alltid bort till hörnet, utan särskild tillsägelse.

Och det var ju helt naturligt. Han hade förstånd nog att fatta vad stewarden önskade av honom, och han hade så mycket hjärta att det var en lycka för honom att få tjäna. Stewarden var en vänlig gud som älskade honom med röst och läppar, med klapp och nosgnidning och famntag. Som all tjänst spirar upp ur kärlekens mylla, så var det

också med Michael. Om stewarden befallt honom att avstå ifrån hönsbenet, sedan han lagt ner det i hörnet, skulle han ha lydt honom och gått ifrån det. Det är så hundens sätt, han är det enda djur som gladt och muntert lämnar sin mat i sticket och ivrigt rusar i väg för att följa eller tjäna sin snälle husbonde.

Alla sina lediga stunder, då han icke sov, tillbragte Dag Doughtry hos den fångne Michael, som på befallning hade hastigt lärt sig att låta bli att tjuta och skälla. Och under dessa timmar av samvaro lärde Michael sig mycket. Doughtry fann att han redan förstod och lydde enkla ord som t. ex. »nej», »ja», »kom» och »lägg dig», och han gick ett steg vidare genom att lära honom: »Gå och lägg dig i kojen», »Kryp under kojen», eller »Gå efter en sko» eller »Gå efter två skor». Och nästan utan arbete lärde han sig att läsa aftonbön, spela död, vända sig i graven, sätta sig upp och röka pipa med hatt på huvudet och icke allenast resa sig på bakbenen utan också gå på dem.

Så var det leken »får och får inte». Doughtry lade en läcker och retande bit kött eller ost på kanten av kojen i jämnhöjd med Michaels nos och sade helt enkelt: »Du får inte». Då rörde Michael ej maten förr än han hörde det välkomna: »Du får». Medan »du får inte» ännu gällde, kunde Doughtry lämna hytten och vara borta i en halvtimme eller fem sex timmar, och när han kom tillbaka fann han ändå maten orörd och Michael kanske sovande i hörnet nedanför kojen som han fått till sängplats. En gång, då leken ännu var ny, hade

stewarden lämnat rummet och Michaels ivriga nos var en tum från den förbjudna läckerheten, men då Kwaque på lek lutade sig fram och tog efter köttbiten, fick han sig ögonblickligen ett bitt i handen av Michaels tänder.

Ingen av de konster han så gärna gjorde för stewarden, ville han någonsin göra för Kwaque, fastän denne alls icke var elak eller kitslig. Saken var den att Michael alltifrån sin spädate ungdom hade fått lära sig att skilja mellan svarta och vita människor. Svarta människor voro alltid de vitas tjänare, det var åtminstone hans erfarenhet; och de voro alltid föremål för misstankar, alltid fallna för att göra ofog, och de måste noga vaktas. En hunds förnämsta plikt var att tjäna sin vita gud genom att hålla ett vaksamt öga på alla svarta som funnos i närheten.

Michael tillät emellertid Kwaque att passa upp på honom, ge honom mat, vatten o. s. v., först då stewarden var frånvarande för att sköta sitt arbete, och sedan när som helst. Ty utan att tänka på saken förstod han att vad Kwaque än gjorde för honom, vilken mat han än satte för honom, så kom det icke från Kwaque utan från Kwaques husbonde, som också var hans husbonde. Men Kwaque hyste intet agg till Michael och var själv så intresserad för husbondens bästa — husbonden som räddat hans liv den där förfärliga dagen på King William Island, då det hotades av de båda sörjande svinägarna — att han älskade Michael för hans herres skull. Då han såg att husbonden fattade tycke för hunden, fick Kwaque själv en uppriktig tillgivenhet för

Michael — ungefär på samma sätt som han avgudade allt vad som tillhörde stewarden, skorna som han blankade åt honom, kläderna som han borstade och tvättade eller de sex buteljerna öl som han varje dag satte in i isskåpet åt honom.

Sanningen att säga fanns det inga husbondegenskaper hos Kwaque, och Michael var aristokrat av naturen. Av kärlek kunde Michael tjäna stewarden, men mot krushuvudet var han på sin kant. Kwaque var avgjort en slavnatur, men hos Michael fanns lika litet slavnatur som hos Nordamerikas indianer, då man gjorde det fåfänga försöket att använda dem som slavar på Cubas plantager. Allt detta var ingen personlig brist hos Kwaque eller dygd hos Michael. Michaels nedärvda karaktär, som människorna utvecklade under sekler genom sorgfälligt urval, bestod av häftighet och trohet. Och häftighet och trohet tillsammans framkalla alltid stolthet. Och stolthet kan ej existera utan heder, ej heller kan heder existera utan självbehärskning.

Michaels yppersta bragd under Doughtrys lärokurs de första dagarna i hytten var att lära sig räkna till fem. Men därtill behövdes många timmars arbete, trots hans ovanligt klara intelligens. Ty först måste han lära sig siffrornas namn, vidare se med sina ögon och skilja i sin hjärna mellan en sak och alla andra grupper av saker ända upp till en grupp av fem, och för det tredje i sitt medvetande ställa en sak, eller en grupp av saker, i samband med dess siffernamn, så som steward uttalade det.

Vid undervisningen använde Dag Doughtry pappersbollar ombundna med segelgarn. Han kastade

de fem bollarna under kojén och sade till Michael att ta fram tre, och varken två eller fyra utan precis tre var det som Michael hämtade fram och lade i hans hand. Då Doughtry kastade tre under kojén och begärde fyra, lämnade Michael fram de tre, sökte förgäves efter den fjärde, dansade sedan omkring steward med viftande svans och bedjande ögonkast, hoppade slutligen upp i kojén och tog fram den fjärde under kudden eller mellan lakanen.

På samma sätt var det med andra kända föremål. Ända till fem, antingen det gällde skor eller skjortor eller örngått svar, kunde Michael rapportera det begärda antalet. Och mellan Michael som räknade till fem, och den gamle negern i Tulagi, som endast kunde räkna tobaksflätor genom att avskilja fem i taget, var det kortare avstånd än mellan Dag Doughtry, som kunde både multiplicera och dividera. På den matematiska kunskapens skala var det ett ännu större avstånd mellan Dag Doughtry och kapten Duncan som styrde Makambo med sin matematik. Det allra största matematiska avståndet var det mellan kapten Duncan och en astronom, som kartlade himlen och navigerade sträckor på tusen millioner mil upp bland stjärnorna och slängde till kapten Duncan, endast som en liten almosa av matematiskt vetande, de upplysningar som satte denne i stånd att dag för dag veta var Makambo befann sig ute på oceanen.

Blott med en enda sak kunde Kwaque påverka Michael. Kwaque hade en mungiga, och då han tröttnade på Makambos värld och slavtjänsten under stewarden, kunde han förflytta sig till King

Williams ö genom att sticka in det enkla instrumentet mellan sina käkar och vifta ifrån sig dess underliga rytmer med handen, och när han sålunda svingade sig ut över rum och tid, sjöng Michael — eller tjöt rättare sagt, men hans tjut var lika smältande mjukt som Jerrys. Michael ville icke tjuta, men hans fysik var så danad att han reagerade för musik lika ofrivilligt som elementen reagera mot varandra i laboratoriet.

Medan han låg gömd i stewardens hytt, fick hans röst icke höras, så att Kwaque nödgades spela på sin mungiga i hettan från köksspiseln. Men detta räckte ej länge, ty vare sig det berodde på den blinda slumpen eller det var skrivet i ödets bok innan världen skapades, råkade Michael ut för ett äventyr, som skulle gripa djupt in icke allenast i hans eget öde, utan också i Kwaques och Dag Doughtrys och rentav bestämma platsen för deras död och begravning.

SJÄTTE KAPITLET.

Äventyret som skulle förändra framtiden, inträffade då Michael på ett alldeles otvetydigt sätt tillkännagav för alla och envar sin närvaro på Makambo. Det berodde först och främst på Kvaques slarv, ty han lämnade hytten utan att stänga dörren ordentligt efter sig. Som Makambo rullade i lätta dyningar svängde dörren fram och tillbaka, stod vidöppen då och då och slog sedan igen men icke tillräckligt för att låset skulle ta.

Michael steg över den höga tröskeln i den oskyldiga avsikten att bara rekognoscera den allra närmaste terrängen. Men knappt hade han kommit ut förrän en starkare rullning slog dörren i lås. Michael ville genast gå in igen. Lydnadskänslan var stark hos honom, ty det var hans hjärtas önskan att utföra sin herres vilja, och av dessa dagars arrest förstod eller anade eller gissade han, utan att reflektera däröver, att det var stewards vilja att han skulle vara kvar i hytten.

En lång stund satt han utanför den stängda dörren, betraktade den förväntningsfullt, men var för klok att skälla eller tala till ett sådant dödt ting. Det hade ingått i hans tidiga valpuppfostran att endast levande ting kunde låta beveka sig av böner

eller hotelser och att, om icke levande ting rörde sig, som dörren hade gjort, rörde de sig icke av sig själva och voro döva för allt vad livet kunde ha att säga till dem. Ibland sprang han ut i den smala förstugan utanför hytten och tittade utåt den långa gången som gick åt fören och aktern.

Det gjorde han i drygt en timme och återvände alltid till dörren som icke ville öppna sig. Sedan kom han på en idé. Efter dörren ej ville gå upp och steward och Kwaque ej kommo tillbaka, skulle han gå och söka dem. Sedan han väl fått detta klart för sig, sprang han utan tvekan eller obeslutsamhet nedåt den långa gången akterut. Då han vek om det rätvinkliga hörn varmed den slutade, träffade han på en smal trappa. Bland många andra lukter kände han igen Kwaques och stewards och visste att de hade gått fram där.

Han sprang uppför trappan och upp på mellandäck och började möta passagerare. Som de voro vita gudar, hade han ingenting emot att de tilltalade honom, men uppehöll sig icke utan sprang ut på öppna däck, där flera av de gynnade gudarna halvlågo i däckstolar. Ännu ingen Kwaque eller steward. Ännu en smal och brant trappa lockade, och han kom upp på övre däck. Här under det stora soltältet sutto många flera av gudarna — många gånger flera än han hittills sett i hela sitt liv.

Den främre ändan av övre däck slutade med kommandobryggan, som utgjorde en del av det, i stället för att vara upphöjt däröver. Då han travade omkring styrhytten till dess skuggiga läsida, mötte han sitt öde, ty man skall veta att kapten

Duncan, utom två foxterrier, förde med sig ombord en stor persisk katta, som hade en hel kull med ungar. Hon hade valt styrhytten till bostad, och kapten Duncan hade gjort henne till viljes, givit henne en låda åt ungarna och hotat rorkarlarna med alla slags hemska öden om de så mycket som trampade på en av kattungarna.

Men Michael visste ingenting om detta. Och den stora persiska kattan fick kännedom om hans tillvaro innan han visste att hon fanns till. Han gjorde den första bekantskapen med henne då hon kom utstörtande genom den öppna styrhusdörren för att anfalla honom. Just som han varnade denna plötsliga fara och innan han kunde förstå var den bestod, hade han tagit ett språng åt sidan och räddat sig. Från hans synpunkt var angreppet alldeles omotiverat. Han stirrade på henne med rest ragg och såg att det var en katt, men så tog hon ett nytt språng med svansen tjock som armen på en stor karl, och själv var hon idel klor och fräsande raseri och ilska.

Det var för mycket för en irländsk terrier med någon aktning för sig själv. Hans vrede flammade upp i samma sekund som hon tog ny sats, och han sprang åt sidan för att undgå hennes klor och rusade sedan emot henne, högg henne om ryggen med sin käft medan hon ännu flög genom luften, och i nästa ögonblick låg hon sprattlande och sparkande på däckets med knäckt ryggrad.

Men för Michael var detta endast början. Ett gällt tjut av flera fiender kom honom att halvt svänga rundt, men inte fort nog. Anfallen i flan-

ken av två fullväxta foxterrier, slogs han omkull och rullades om på däck. De två hade, i förbigående sagt, för längesedan gjort sin entré på Makambo som små valpar i Dag Doughtrys rockfickor — Doughtry hade på sitt vanliga sätt tillägnat sig dem vid hamnen i Sydney och sålt dem till kapten Duncan för en guinea stycket.

Men nu rusade Michael upp och var ond på allvar. Det var som ett riktigt regn av hundar och katter över honom, som ju inte hade velat mocka gräl eller ens märkt fienderna förrän de nu behärskades av ett blindt raseri, och de voro på honom så snart han åter stod på sina fötter. Den enes tänder mötte hans egna, och bägge fingo läpparna sargade, och den mindre hunden drog sig tillbaka. Den andre lyckades falla Michael i flanken och anställa blodsutgjutelse med sina tänder. Med en blixtsnabb, nästan krampaktig knyck på kroppen gjorde Michael sig lös från den andre, som hade munnen full av hår, och i det samma högg han sina tandrader genom hans öra tills de möttes. Med ett gällt tjut kastade foxterriern sig tillbaka så häftigt att hans öra naggades i uddar av Michaels tänder.

Den första terriern var över honom igen, och han virvlade rundt för att möta honom, då ett nytt och lika omotiverat anfall riktades mot honom. Denna gång var det kapten Duncan, som blev ursinnig då han fick se sin misshandlade katt. Hans fotblad träffade Michael rätt under bröstet, betog honom halvt andedräkten och förpassade honom helt och hållet upp i luften så att han föll tungt på sidan.

De båda terrierna voro på honom och fingo käften full av hans raka, styva hår, då de borrade in tänderna. Ännu liggande på sidan, ehuru med ett börjande försök att resa sig, högg han käkarna om den enes ben så att denne tjöt av smärta och drog sig tillbaka på tre ben, det fjärde höll han upp — ett framben vars benpipa Michaels tänder nästan hade krossat.

Två gånger bet Michael sin andra fyrfotade fiende och förföljde honom sedan i en cirkel, medan kapten Duncan höll jakt på honom själv. Michael gensköt den andra hunden och högg honom bak i nacken med ett starkt bitt. Då foxterriern så plötsligt hejdades i farten av den större hunden, blev följden den att han slog i däck med en duns. Samtidigt kom kapten Duncans andra spark som hade en sådan kraft att Michaels tänder borrades tvärsigenom foxterrierns nackskinn.

Nu vände Michael sig mot kaptenen. Vad betydde det att han var en vit gud? I sitt raseri över så många angrepp av så många fiender, gav Michael, som helt fredligt hade sett sig om efter Kwaque och steward, sig ej tid att resonnera. För resten var detta en främmande vit gud, som han aldrig förr hade sett.

I början hade han morrat och skällt. Men det var en allvarsammare affär att anfälla en gud, och han gav inte ett ljud ifrån sig då han tog ett språng emot benet som hotade honom med en ny spark. Liksom då det gällde katten angrep han ej direkt. Hans metod var att kasta sig åt sidan för att undvika och sedan ge benet ett nyp i för-

bifarten. Detta knep hade han lärt sig av många svarta i Meringe och ombord på Eugénie, och det hade lyckats för honom lika ofta som det misslyckats. Hans tänder högg sig fast i en vit buldanbyx. Denna knyck i kapten Duncans ben kom den ursinnige sjöbjörnen att förlora jämvikten. Han var nära att falla framstupa, men återtog balansen med en våldsamt ansträngning, snavade över Michael som beredde sig till ett nytt bett, raglade rundt och satte sig på däck fortare än han ville.

Hur länge han skulle ha suttit där för att hämta andan är osäkert, ty nu reste han sig så hastigt hans korpulens medgav därför att Michaels tänder redan hade borrar sig in i den köttiga delen av hans axel. Michael kom ej åt hans vad då han reste sig, men rev sönder den andra byxen och fick en spark så att han flög en meter upp i luften, slog en halv volt och hamnade på rygg nere på däck.

Hittills hade kaptenen varit på den mest förbittrade offensiv, och han ämnade fortsätta då Michael kom på fötter igen och riktade ett nytt angrepp, icke mot benet eller låret, utan mot strupen. Han nådde icke så högt, men han bet sig fast i den fladdrande svarta halsduken och slet sönder den, då hans tyngd drog honom ner på däck igen.

Det var icke så mycket detta som förmådde kapten Duncan att ta till defensiven och dra sig baklänges, som icke mera Michaels tystnad. Den var olycksbådande som döden. Ingen morrning, inga hotande strupljud. Han såg rätt framför sig och bara tog sats. Och han varken skällde då han anföll eller tjöt då han blev sparkad. Han tycktes ej vara rädd

för stryk. Det var som Tom Haggin så ofta hade skrutit med Bidy och Terrence; deras fullblodsras gick också igen hos Jerry och Michael däri att de ej ömmade för slag och stötar. Alltid — det var deras natur — rusade de emot stöten och direkt på den som delade ut stöten. Under en tystnad präglad av dödens allvar voro de vana att angripa och fullfölja sitt angrepp.

Så gjorde Michael nu. Då kaptenen drog sig baklänges, alltjämt sparkande, rusade han till anfall och högg och bet. Vad som räddade kapten Duncan var en matros med en långskaftad svabb. Han lyckades få in den i Michaels mun och skjuta bort honom. Första gången slog han mekaniskt ihop tänderna om den. Men sedan han spottat ut den ville han inte vidare bita i den, ty han visste nu vad den var, ett livlöst ting, som hans tänder ej kunde göra någon skada.

Han intresserade sig ej heller för matrosen på annat sätt än att han försökte undvika honom. Det var kapten Duncan, där han stod med ryggen stödd mot relingen och andades tungt och torkade den strömmande svetten från sitt ansikte, som var Michaels mål. Hur lång tid det än har tagit att skildra striden, från den persiska kattans olycka till svabben i Michaels gap, så hade dock själva händelserna utvecklat sig så raskt att passagerarna, som sprungit upp från sina däckstolar och rusade bort till skådeplatsen, anlände just som Michael undvek matrosens svabb genom ett lyckat kast med kroppen och gjorde ett så våldsamt bett i kapten Duncans tjocka vad att han fräste en oartiku-

lerad svordom och skrek till av förbittring och överraskning.

En välriktad spark slungade bort Michael och gav matrosen tillfälle att ännu en gång blanda sig i leken med sin svabb. Och nu uppträdde Dag Doughtry på scenen och såg sin kapten framför sig, söndersliten, blodig och andfådd, Michael som under hemsk tystnad försvarade sig mot svabben och en stor persisk katta, som vred sig med avbruten rygg.

»Killeny Boy!» ropade stewarden befallande.

Trots allt hans raseri trängde hans herres röst igenom Michaels medvetande, han lugnade sig nästan ögonblickligen, lade ner öronen och den uppstående raggen, och hans läppar gled ner över tänderna då han vände på huvudet för att visa att han hört befallningen.

»Kom hit, Killeny.»

Michael lydde — kröp icke inställsamt, utan travade ivrigt och gladt bort till steward.

»Couche, Boy.»

Han vände sig halvt rundt i det han kastade sig ner med en suck av lättnad och hastigt kysste stewards fot med sin röda tunga.

»Är det er hund, steward?» frågade kapten Duncan med rösten halvkvävd av vrede och andnöd.

»Ja, kapten. Det är min hund. Vad har händt?»

Michael hade begått så många brott att de rentav kommo kaptenen att storkna. Han kunde endast peka på den döende katten och sina sönderrivna kläder och blödande sår och foxterrierna som slickade sina hundbett och jämrade sig vid hans fötter.

»Det var då för ledsamt...» började Doughtry.

»Ledsamt, ja, det tror fan!» röt kaptenen. »Båtsman! Kasta hunden överbord!»

»Överbord, jaha, kapten», upprepade båtsmannen, men tvekade.

Dag Doughtrys ansikte fick omedvetet ett uttryck av trots, som på hans eget lugna sätt skulle driva honom till vad som helst, blott han fick sin vilja fram. Men han svarade ganska vördnadsfullt, och hans drag antogo medels en illistig ansträngning ungefär den godmodiga min som var hans vanliga.

»Det är en snäll hund, kapten, en oförarglig hund. Jag kan aldrig förstå hur han har kunnat bära sig åt så här, han måste ha haft någon anledning...»

»Det hade han också», inföll en av passagerarna, en kokosplantageägare från Shortlands.

Stewarden gav honom en tacksam blick och fortfor:

»Det är en snäll hund, kapten, en ofantligt lydig hund — kom ihåg hur han genast lydde mig midt i slagsmålet och kom och lade sig. Han är så klok som en människa, gör allt vad jag säger till honom. Nu skall jag ha honom till att bli god vän med de andra hundarna. Ni ska få se...»

Doughtry gick bort till de båda upphetsade terrierna och ropade Michael till sig.

»Han är snäll, förstår du? Killeny, han är snäll», kuttrade han och lade den ena handen på en terrier och den andra på Michael.

Terriern gnällde och tog ett stadigt spjärn mot kapten Duncans ben, men Michael gick fram till honom med långsamt viftande svans och nedlagda

öron, tittade på steward för att övertyga sig, nosade sedan på sin fiende och gav honom till och med ett slick på örat.

»Ser kapten det, han är inte långsint», sade Doughtry stolt. »Han är en ridderlig, en präktig hund, en karlaktig hund. — Ici, Killeny! Den andra. Han är också snäll. Var sams nu. Så där ja.»

Den andre foxterriern, han med det skadade frambenet, svarade endast med en dov morrning på Michaels nosande tillnärmelse, men då Michael ville ge honom ett slick, gick det för långt. Den sårade terrierns ilska exploderade i ett resultatlöst nafsande efter Michaels tunga och nos.

»Han är snäll, Killeny, mycket snäll», sade stewarden hastigt.

Viftande på svansen till tecken att han förstått och utan en skymt av groll lyfte Michael sin tass och gav den andre ett lekfullt slag på halsen så att han föll framstupa och morrade ilsket, men Michael vände sig helt lugnt ifrån honom och tittade upp på steward för att se om denne gillade vad han gjort.

En skrattsalva från passagerarna gällde terrierns kapsejsande och Michaels gravitetiska godmodighet. Men de skrattade icke allenast åt detta, ty just som terriern föll på näsan, tog kaptenens nervösa retlighet överhand och han ryckte häftigt till och skalv i hela kroppen.

»Ja, kapten», fortfor stewarden med växande tvärsäkerhet, »jag slår vad om att jag kan göra honom god vän med er också så här dags i morgon...»

»Så här dags om fem minuter skall han vara över-

bord», svarade kaptenen. »Båtsman! Överbord med honom!»

Båtsmannen tog ett steg på försök, men då kom det ett protesterande mummel från passagerarna.

»Se på min katt, och se på mig», sade kapten Duncan för att försvara sitt handlingsätt.

Båtsmannen tog ett steg till, och Dag Doughtry kastade en hotande blick på honom.

»Rätt så», uppmuntrade kaptenen.

»Håll!» utbrast plantageägaren från Shortlands. »Ni ska vara rättvis mot hunden. Han hade ingen tanke på att ställa till bråk. Först hoppade katten på honom. Hon måste hoppa två gånger innan han grep sig an. Hon kunde ha rivit ut hans ögon. Sedan anföllo de båda hundarna honom. Han hade inte gjort dem något för när. Sedan tog ni itu med honom. Han hade inte heller gjort er något för när. Och så kom matrosen med svabben. Och nu vill ni att båtsmannen skall ta honom och kasta honom överbord. Ni skall vara rättvis. Han har bara försvarat sig. Vad skall en hund göra, om han är en riktig hund? Lägga sig ner och låta misshandla sig av varenda hund och katt som kommer i hans väg? Var resonlig nu, skeppare. Ni gav honom några väldiga sparkar. Han bara försvarade sig.»

»Ja, nog försvarade han sig, det vill jag lova», sade kapten Duncan med en glimt av sin vanliga godmodighet, medan han samtidigt varsamt tryckte handen mot sin blödande axel och såg vemodigt på sina söndertrasade byxor.

»All right, steward. Om ni kan få honom att bli god vän med mig på fem minuter, så får han

stanna kvar ombord. Men då måste ni också ge mig ett par nya byxor.»

»Det skall jag gladeligen göra, kapten», utbrast Doughtry. »Och jag skall skaffa er en ny katt också. Kom an, Killeny Boy. Den här massa mycket snäll, må du tro.»

Och Michael hörde på. Han hörde ej på med den sjudande, kvävande hysteriska iver som ännu glödde inom foxterrierna, ej heller med skälvande muskler och sprittande överretade nerver, utan kallblodigt och lugnt, som om ingen batalj nyss ägt rum och hans kropp ej haft någon känning av sargande tänder och våldsamma sparkar.

Men han kunde ej låta bli att resa ragg då han först nosade på ett byxben som hans tänder så nyss hade slitit sönder.

»Lägg er hand på honom, sir», bad Doughtry.

Och kapten Duncan, som åter blivit samma godmodiga människa som vanligt, böjde sig ner och lade stadigt och utan tvekan sin hand på Michaels huvud. Ja, han till och med smekte hans öron och kliade honom omkring öronfästet. Och den glädlynte Michael, som slogs som ett lejon och glömde och förlät som en människa, lade ner nackhåret, viftade med sin svansstump, smålog med ögon, öron och mun och kysste med tungan den hand med vilken han för en kort stund sedan hade varit i krig.

SJUNDE KAPITLET.

Under den återstående resan fick Michael fritt springa omkring på fartyget. Vänlig mot alla sparade han sin kärlek för stewarden ensam, men han nedlät sig i alla fall till mången yster lek med foxterrierna.

»Det är den lekfullaste hund jag någonsin har sett, och ändå är han inte dum», lydde Dag Doughtrys omdöme till Shortlandsmannen, till vilken han nyss sålt en av sina sköldpaddskammar. »Ser ni, sömliga hundar växa aldrig ifrån lekfullheten, och de duga aldrig till något annat. Men så är det inte med Killeny Boy. Han kan bli allvarlig på en sekund. Ni skall få se... jag skall visa er att han har huvud till att räkna till fem och att han förstår sig på trådlös telegrafi. Pass på nu.»

I det ögonblick stewarden smackade med läpparna — så tyst att han ej hörde det själv och nästan undrade om han verkligen hade smackat — låg Michael och vältrade sig på rygg tio tolv fot därförån med benen rätt i vädret, medan båda terrierna bråkade med honom och låtsade sig vara onda. Han sträckte hastigt ut alla fyra benen, rullade om på sidan och tittade och lyssnade med frågan-

de ögon och spetsade öron. Doughtry smäckade ännu en gång. Plantageägaren varken hörde eller anade något, men Michael rusade upp och sprang fram till sin herre.

»Det där är något till hund, det», skröt han.

»Men hur visste han att ni ville ha honom till er?» frågade plantageägaren. »Ni ropade ju inte på honom.»

»Själstelepati, besläktade själar stämde i samma harmoni eller vad man vill kalla det», sade stewardden i mystisk ton. »Ser ni, Killeny och jag är skapade av samma slags materia, fastän i olika form. Han kunde ha varit min köttslige bror eller jag hans, om det inte begåtts någon blunder då vi skapades till. Nu skall jag visa er att han kan litet aritmetik också.»

Dag Doughtry tog upp pappersbollarna ur fickan och demonstrerade till passagerarnas överraskning och förtjusning Michaels förmåga att räkna till fem.

»Ja», sade Doughtry slutligen, »om jag sade till om fyra glas öl på ett kafé i land och vore tankspridd och inte lade märke till att uppassaren bara kom med tre, skulle Killeny Boy ögonblickligen ställa till bråk.»

Kwaque behövde ej längre spela på mungiga i spiselhettan, nu då Michaels närvaro ombord på Makambo var känd, och i hytten företog han i hemlighet sina egna experiment med Michael. Då mungigan väl börjat utsända sina barbariska melodier, var det förbi med Michael. Han måste nödvän-

digt öppna sin mun och utstöta ett ofrivilligt tjut. Men liksom hos Jerry var det icke bara ett tjut. Det var mera släkt med smekande sång, och det dröjde ej länge förr än Kwaque kunde modulera hans röst upp och ner inom ett visst register, nästan i takt och utan falska toner.

Michael tyckte aldrig om dessa lektioner, ty som han såg ned på Kwaque, avskydde han att på minsta sätt låta sig påverkas av den svarte. Men allt detta ändrades då Dag Doughtry överraskade dem under en sånglektion. Han letade fram sitt handklaver, med vilket han på krogarna i land brukade fördriva tiden mellan sina ölbuteljer. Fortast gick det att få Michael att sjunga i moll, det kom han under fund med, och sedan han en gång börjat fortfor han att sjunga så länge musiken räckte. I brist på instrument brukade Michael sjunga under eggelse och ackompanjemang av stewards röst, som började med att gnola »ho ho ho» utdraget och sorgligt och sedan kasta sig in på någon gammal visa eller ballad. Michael hade avskytt att sjunga med Kwaque, men han älskade att sjunga med steward, till och med då denne tog honom med sig ut på däck och lät honom uppträda inför passagerarna som kiknade av skratt.

Mot slutet av resan hade stewarden två allvarliga samtal, ett med kapten Duncan och ett med Michael.

»Så här hänger det ihop, Killeny», började Doughtry en kväll, då Michael lagt huvudet i hans knä och tittade tillbedjande upp i sin herres ansikte; han förstod icke ett dyft av vad som sades, men han njöt av den förtrolighet som ljuden antydde.

»Jag stal dig för att få pengar till öl, och då jag såg dig den där kvällen på stranden, visste jag att du skulle inbringa mig tio pund på ett eller annat sätt. Tio pund är en förfärlig massa pengar. Femtio dollars efter yankee-beräkning och hundra mex på kinesisk fason.

»För femtio dollars får man en ohygglig massa öl — så mycket att jag skulle drunkna i det om jag stöp i på huvudet. Men jag vill fråga dig om en sak. Kan du tänka dig att jag skulle ta tio pund för dig? Sjung ut, du. Kan du tänka dig det?»

Michael smällde mot golvet med svansen och gav till ett högt, skarpt skall för att visa att han instämde i vad som än hade sagts.

»Eller låt oss säga tjugu pund. Det är ett godt anbud. Skulle jag ta det? Säg, skulle jag ta det? Kommer aldrig i fråga. Vad skulle du säga om femtio pund? Det skulle kanske börja intressera mig, men hundra pund skulle intressera mig mer. För hundra pund öl... hm, ja då skulle mitt gamla skrov riktigt kunna simma i öl år ut och år in. Men vem tusan skulle väl bjuda mig hundra pund? Honom skulle jag just vilja se — jaha, bara en enda gång. Vill du veta varför? Nå, då skall jag viska det till dig. Bara för att kunna be honom dra åt helvete. Jaha, Killeny Boy, just så, å, helt artigt naturligtvis, bara för att i all vänlighet visa honom vägen till ett ställe där han aldrig skulle behöva frysa om fötterna.»

Michaels kärlek till stewarden var så djupt rotad att den nästan var en vanvettig men hårdnackad

fix idé. Vad stewardens känslor för Michael höll på att utveckla sig till framgår bäst av hans samtal med kapten Duncan.

»Han måste bestämt ha följt med mig ombord», avslutade Doughtry sin osannfärdiga berättelse. »Jag visste aldrig av det. Jag såg honom sista gången på stranden. Nästa gång jag såg honom låg han och sov i min koj. Hur hade han kommit dit, kapten? Hur kunde han just hitta vägen till min hytt? Det får ni själv räkna ut. Jag påstår att det är ett underverk, rentav ett underverk.»

»När båtsmannen stod vakt på landgången!» hånade kapten Duncan. »Som jag inte kände till edra knep, steward. Det är inte alls något underverk. Båra vanlig stöld. Följde han er ombord? Den där hunden har aldrig stigit över relingen. Han kom in genom en lastport, och det gjorde han inte godvilligt. Jag kan slå vad om att en nigger hjälpte till. Men låt oss nu inte leka kurrägömma längre. Ge mig hunden, så skall jag aldrig säga ett ord om katten.»

»Då ni tror vad ni tror, skulle ni ju då bli tjuvgömmare», svarade Doughtry och rynkade ögonbrynen trilskt som vanligt då han satte sig något i sinnet. »Jag är bara steward, och mig skulle det inte alls göra något att bli arresterad för hundstöld, men ni, kapten på en fin ångare, hur skulle det ta sig ut? Nej, då är det klokare att jag behåller hunden som har följt efter mig ombord.»

»Jag ger er tio pund», föreslog kaptenen.

»Nej, det går inte, det går inte, och ni är ju kapten», upprepade stewarden och skakade dystert

på huvudet. »För resten vet jag en som har en riktig pärla till Angorakatt i Sydney. Ägaren har flyttat på landet och behöver den inte vidare, och det skulle vara ett rent barmhärtighetsverk mot katten att skaffa den ett godt och ordentligt hem som här på Makambo.»

ATTONDE KAPITLET.

En annan konst som Dag Doughtry lyckades lära Michael höjde honom så mycket i kapten Duncans ögon att han bjöd femtio pund och »fullkomlig glömska beträffande katten». Först övade Doughtry konsten privat tillsammans med förste maskinisten och plantageägaren. Icke förr än han var fullkomligt belåten visade han den offentligt.

»Antag nu att ni ä' poliskonstapel eller detektiv», sade Doughtry till förste och tredje styrmannen. »Och antag att jag har begått något förfärligt brott. Antag att Killeny är den enda ledtråden och att ni har Killeny i ert våld. Då han känner igen sin husbonde — mig naturligtvis — har ni mig fast. Gå nedåt däckets med honom, led honom i band. Se'n komma ni tillbaka den här vägen med honom och låtsa att det här är gatan, och då han känner igen mig, kan ni inte arrestera mig. Förstår ni?»

De båda styrmännen ledde bort Michael och kommo tillbaka efter några minuter. Michael stretade i väg och låg åt i snöret för att söka steward.

»Vad kostar hunden?» frågade Doughtry då de kommo närmare — det var den lösen de lärt Michael att känna igen.

Med tillstramat snöre gick Michael förbi utan att så mycket som se åt stewarden eller vifta med svansen. Styrmännen stannade framför Doughtry och drogo till sig Michael.

»Han är en vilsekommen hund», sade förste styrmannen.

»Vi försöka anträffa ägaren», ifyllde den tredje.

»Präktig hund — vad kostar han?» frågade Doughtry och granskade Michael med kritiskt intresse. »Hurudant lynne har han?»

»Pröva honom», lydde svaret.

Stewarden räckte ut handen för att klappa honom på huvudet, men drog den hastigt tillbaka, då Michael reste ragg, morrade och ilsket visade tänderna.

»Gå på ni, han gör er inte illa», yrkade de förtjusta passagerarna.

Denna gång var det nära att stewarden fått ett bitt i handen, och han ryggade tillbaka då Michael ilsket rusade emot honom så långt snöret räckte.

»Ge er i väg med honom!» röt Dag Doughtry förargad. »Den lömska besten! Jag tar inte emot honom för intet.»

Och medan de lydde, strök Michael bakåt i vildt raseri och gjorde korta, ilskna utfall så godt tjudret tillät och morrade alldeles ursinnigt mot stewarden.

»Nå, vem kan väl tro att han nå'sin har sett mig i sitt liv?» frågade Doughtry triumferande. »Det är en konst som jag aldrig själv har sett, men jag har hört talas om den. Tjuvskyttarna i England brukade förr i tiden låta sina jakthundar göra den. Om man fick tag i en tjuvskyotts hund, kunde ingen

jaktmarksägare eller poliskonstapel identifiera honom genom hunden — nej, det lax inte.

»Vet ni vad, Killeny kan åtskilligt, han. Han kan engelska. Dörren till min hytt står öppen nu, och jag har lagt diverse saker så att han kan komma åt dem — skor, tofflor, mössa, handduk, hårborste och tobakspung. Vad väljer ni för sak? Namnge den, så skall han gå efter den.»

Passagerarna svarade olika och alla på en gång, så att alla sakerna kommo på förslaget.

»En av er skall välja», rådde stewarden. »Rösta på någon».

»Tofflor», sade kapten Duncan, som blev vald med acklamation.

»En eller båda?» frågade Doughtry.

»Båda.»

»Ici, Killeny», började Doughtry och lutade sig fram över honom, men måste dra sig undan för hundens tänder som slogo samman tätt invid hans näsa.

»Det var mitt fel», sade han. »Jag hade inte sagt till honom att den andra leken var slut. Hör nu noga på och lägg märke till om jag ger honom någon hemlig vink.»

Ingen såg eller hörde något, men med ett skall av iver och glädje rusade Michael fram till stewarden med skrattande mun och vrickande kropp, slickade hänryckt hans händer och njöt intensivt av att känna sig famnas av dessa älskade händer som han så nyss velat hugga tänderna i. Sedan gjorde han försök att göra korta hopp och slicka sin herre i ansiktet. Ty det hade varit med pinsam ansträng-

ning Michael åtagit sig det tvånget att spela ond och hotfull mot den älskade stewarden.

»Det dröjer litet innan han kan glömma det där», förklarade Doughtry i det han försökte lugna Michael.

»Seså, Killeny! Gå efter tofflorna. Vänta. Gå efter en toffel. Gå efter två tofflor.»

Michael såg upp med spetsade öron och med hela sin intelligens koncentrerad i de frågande ögonen.

»Två tofflor! Gå efter dem genast.»

Han rusade i väg med en fart så att han såg ut som ett streck där han flög fram över däck, och då han vek om hörnet av ruffen halkade hans bakfötter på de hala däcksplankorna.

Nästan i blinken var han tillbaka med bägge tofflorna i munnen och lade ner dem vid stewardens fot. —

»Ju mer jag lär känna hundar, desto märkvärdigare tycker jag att de ä'», sade Dag Doughtry, sedan han tömt sin fjärde butelj, till plantageägaren samma kväll strax före kojdays. »Killeny Boy till exempel. Han uträttar inte saker och ting åt mig mekaniskt, bara för att han har lärt sig att göra det. Det är mer än så. Han gör det emedan han tycker om mig. Jag kan inte förklara sammanhanget, men jag känner det, jag vet det.

»Det är kanske så här. Killeny kan inte tala som ni och jag tala, menar jag; så att han kan inte säga mig hur han älskar mig, men han är idel kärlek ända ut i vartenda hårstrå. Och eftersom hand-

lingar tala tydligare än ord, säger han mig hur han älskar mig genom att uträtta de där ärendena åt mig. Konster? Ja visst. Men de ä' tusen gånger värtaligare än alla mänskliga grannlåtsfraser. Visst är det värtaligt. Hundens stumma språk. Så sant jag lever och är en fattig syndig människa, så vet jag alldeles säkert att han är lycklig över att få göra mig tjänster... alldeles som en man är glad åt att kunna ge en vän en handräckning då han är i knipa eller som en älskare är lycklig över att få svepa sin rock om sin älskade för att hålla henne varm. Ja, jag säger er att...»

Här stakade Dag Doughtry sig och kunde ej ge uttryck åt de idéer som rörde sig i hans ölomtöcknade hjärna, och sedan han sluddrat litet på målet tog han ny sats.

»Ser ni, talet är ju så viktigt, och Killeny kan inte tala. Visst har han tankar i sitt huvud — ni kan se dem glittra i hans vackra bruna ögon — men han kan inte meddela dem till mig. Ibland ser jag att han gör sådana ansträngningar i den vägen att han är nära att springa i stycken. Det är en djup klyfta mellan honom och mig, och språket är nästan den enda bryggan, och han kan inte komma över den klyftan, fastän han har alla slags idéer och känslor precis som jag.

»Men då vi komma varandra närmast är då jag spelar på handklaver och han tjuter. Musiken är så godt som en brygga. Det är en sång utan ord. Och... jag kan inte förklara hur... men då vi ha slutat vår sång, vet jag att vi ha meddelat varandra något som inte behöver ord för att uttryckas.

»Ja, vet ni, när jag spelar och han sjunger, så är det en riktig duett i vad himmelslotsarna skulle kalla religion eller gemenskap med Gud. När vi sjunger tillsammans, får jag i mig religion och kommer riktigt nära Vår herre. Och vet ni, det är storartat. Storartat som jorden och havet och himlen och alla stjärnor. Jag tycker mig då riktigt förstå att vi, när allt kommer omkring, allesammans ä' av samma materia — ni, jag, Killeny Boy, bergen, sanden, saltvattnet, maskar och flygfän, solar och stjärnskott och flammande kometer...»

Dag Doughtry hejdade sig nu i sin höga flykt, ty orden räckte inte till längre, och dolde sin förlägenhet bakom ett nytt skryt över Michael:

»Ja, tro mig, så'na hundar som han växer det inte på träd. Visst har jag stulit honom. Han slog an på mig. Och om det vore ogjort, skulle jag, efter vad jag nu vet om honom, göra om det en gång till, om det också skulle kosta mig ett ben. En så'n hund är h a n.»

NIONDE KAPITLET.

Samma morgon som Makambo löpte in i Sydneys hamn, gjorde kapten Duncan ett nytt försök att komma åt Michael. Hamnläkarens roddbåt höll just på att lägga till vid fallrepstrappan, då nickade kaptenen upp till Doughtry, som kom gående på däck:

»Jag ger er tjugu pund.»

»Nej, tack så mycket, kapten», svarade Dag Doughtry. »Jag kan inte stå ut att skiljas från honom.»

»Tjugufem pund då. Längre kan jag inte gå. För resten finns det flera irländska terriers i världen.»

»Det är just så jag resonerar. Och jag skall skaffa er en. Just här i Sydney. Och det kommer inte att kosta er en penny.»

»Men det är Killeny Boy jag vill ha», envisades kaptenen.

»Det vill jag också, det är just det värsta. För resten träffade jag ju på honom först.»

»Tjugufem pund är en storartad summa... för en hund», sade kapten Duncan.

»Och Killeny Boy är en storartad hund... för de pengarna», svarade stewarden. »Men oavsett alla ömma känslor, ä' hans konster värda mer än så.

Att han inte känner igen mig, då jag inte vill att han skall göra det, är värddt femtio pund bara det. Och så hans räkning och hans sång och alla andra konster. Och på vad sätt jag än fick honom, så kunde han inte de där konsterna då. De där konsterna ä' mina. Jag har lärt honom dem. Han är inte samma hund som han var då han kom ombord. Han är ett godt stycke av mitt eget jag nu, och om jag sålde honom, skulle det vara detsamma som att sälja ett stycke av mig själv.»

»Trettio pund», sade kaptenen som om det vore hans yttersta bud.

»Nej, tack så mycket, kaptен», lydde Doughtrys svar.

Och kaptен Duncan måste nu vända sig om och hälsa på hamndoktorn, som steg över relingen.

Knappast hade Makambo gått igenom sin karantän och styrt kurs inåt hamnen för att docka, då en prydlig örlogsmansbarkass lade sig långsides med den och en elegant löjtnant sprang uppför Makambos fallrepstrappa. Hans ärende var snart uträttat. Albatross, en engelsk kryssare av andra klass, där han var fjärde löjtnant, hade anlöpt Tulagi med depescher från det engelska regeringsombudet för Söderhavsoärna. Som det knappt var tolv timmar mellan dess ankomst och Makambos avgång, hade Salomonsöarnas kommissionär och kaptен Kellar varit av den åsikten att den saknade hunden förts bort på ångaren. Då Albatross skulle hinna upp Makambo i Sydney, hade kaptenen på Albatross åtagit sig att ta reda på hunden. Fanns hunden, en irländsk terrier lydande namnet Michael, ombord?

Kapten Duncan medgav sanningsenligt att så var, ehuru han högst osannfärdigt tog parti för Dag Doughtry genom att upprepa hans lögnhistoria om att hunden hade kommit ombord av sig själv. Hur skulle man kunna återlämna hunden till kapten Kellar? blev nästa fråga, ty Albatross var destinerad till Nya Zeeland. Kapten Duncan redde upp den saken.

»Makambo kommer till Tulagi igen om åtta veckor», sade han till löjtnanten, »och jag åtar mig att personligen utlämna hunden till hans ägare. Under tiden ska vi sköta om honom väl. Vår steward har så godt som adopterat honom, så att han är i goda händer.»

»Ingendera av oss tycks få hunden», sade Doughtry undergivet, då kapten Duncan hade förklarat situationen.

Men då Doughtry vände ryggen till och gick vidare framåt däck, rynkade han ögonbrynen på sitt gamla vanliga hårdnackade sätt, så att plantageägaren från Shortlands, som observerade det, undrade vad kaptenen hade givit honom en uppsträckning för. — —

Trots sina sex liter om dagen och alla sina ogenerade tilltag hade Dag Doughtry en viss rättskaffenshet. Han kunde visserligen stjäla hundar eller kattor utan samvetsqual, men han kunde ej låta bli att göra skäl för maten, ty så var han nu en gång konstruerad. Han kunde ej uppbära lön som steward utan att troget utföra en stewards sysslor. Under de dagar Makambo låg i Sydney, vid Burns Philp-

bryggan, var han med om de minsta detaljer i rengöringen efter den sista avgående passageraresvärmen och alla förberedelserna till att ta emot nästa passagerareskara, som hade köpt biljetter ända bort till korallhaven och kannibalöarna.

Midt under det han samvetsgrant skötte sina sysslor, tog han ut sin permission, en natt och en del av två eftermiddagar. Natten tillbragte han på sjömansvärdshus, där man får höra de sista nyheterna om fartygen och sjöfolket. Under inmundigandet av många buteljer öl inhämtade han sådana upplysningar, att han följande eftermiddag hyrde sig en liten båt för tio shillings och for uppåt hamnen till Jackson Bay, där den smäckra och högriggade amerikanska tremastaren »Mary Turner» låg.

Då han kom ombord och sagt sitt ärende, visades han ner i kajutan, där han intervjuade och själv intervjuades av en kvartett, som Doughtry inom sig kallade »ena konstiga prissar.»

Dag Doughtry hade talat länge med stewarden, som avmönstrat från fartyget, och därför kände han nu igen och kunde identifiera var och en av de fyra männen. Det där var alldeles säkert »Gamle sjöbussen», som satt litet avsides för sig själv med vattniga ögon som voro så ljusblå att de sågo nästan vita ut. Långa glesa testar av silvervitt, okammat hår infattade hans ansikte som i en gloria. Han var nästan utmärkladt spenslig, med ihåliga kinder, och flera rader av hudveck, som ej längre omspände muskler eller kött, hängde groteskt ner på hans hals och skylde Adamsäpplet så att det endast då och då med underliga sväljande rörelser tittade

fram ur sina mumiebindlar av skinn och sedan försvann igen.

En riktig gammal sjöbuss, tänkte Doughtry. Han kunde vara sjuttiofem år, kanske lika gärna hundra-fem eller hundrasjuttiofem.

Börjande vid den högra tinningen gick ett ohyggligt ärr över kindknotan, sjönk ner i den ihåliga kindens djup, skar tvärs över underkäken och försvann mellan halsens besynnerliga hudveck. Bägge öronens vissnade snibbar voro genomstungna av små guldringar som på en zigenare. På hans högra hands skelettfingrar sutto ej mindre än fem ringar — varken herr- eller damringar, utan pråliga ringar, som säkert kostat mycket pengar, tänkte Doughtry. På vänstra handen funnos inga ringar, ty han hade inga fingrar att sätta dem på. Den hade blott en tumme, och för resten var också en stor del av handen borta, som om den kapats av samma vassa klinga som kluvit honom från tinningen till käken; och Gud vet hur långt ner på den skinndraperade halsen.

Gamle sjöbussens vattniga ögon tycktes borra sig tvärsigenom Doughtry (åtminstone kände Doughtry det så) och gjorde honom så besvärad att han tog ett långt steg åt sidan. Det föreföll helt naturligt, eftersom han sökte anställning och man väntade att han skulle ställa upp sig framför de fyra andra som sutto där, som om de varit hans domare och han själv en anklagad brottsling. Gubbens blick förföljde honom emellertid fortfarande, ända tills han vid närmare granskning fann att den alls icke nådde fram till honom. Han fick det intrycket att

dessa vattenblå ögon voro fördunklade av drömmar och att intelligensen, de t som dvaldes bakom denna panna, flaxade emot drömhinnorna och ej kunde komma längre.

»Hur mycket begär ni?» frågade kaptenen — en litet sjömansaktig kaptен, tänkte Doughtry, snarare en spritt ny och färsk liten affärsman eller bodbetjänt som nyss dykt upp ur en hattask.

»Han skall inte dela», sade en annan av de fyra, en stor, grovlemmad, medelålders karl, vilken Doughtry på hans händer, röda som rökt skinka, kände igen som den californiske vetefarmare den avpoletterade stewarden hade beskrivit.

»Det räcker till åt alla», sade Gamle sjöbussen och överraskade Doughtry med sitt gälla kacklande. »Där finns väldiga massor, mina herrar, i fat och kistor, i fat och kistor, en famn under sanden.»

»Dela — vad då?» frågade Doughtry, fastän han mycket väl visste det, ty den andre stewarden hade svurit ve och förbannelse över den dag då han seglade från San Francisco på obestämd andel i vinsten i stället för mot en viss hyra. »Inte för att det är så viktigt», skyndade han sig att tillägga. »Jag tillbragte en gång tre år på en valfångare och det kostade mig en dollar. Den hyra jag begär är sextio dollars i månaden, i guld, eftersom ni bara ä' fyra.»

»Och en styrman», tillade kaptenen.

»Och en styrman», upprepade Doughtry. »Det är bra, sir. Och inga andelar.»

»Men ni själv?» inföll den fjärde mannen, en koloss, som såg ut som ett flottigt köttberg — den arme-

niske juden och San Francisco-pantlånaren, som den förre stewarden hade varnat Doughtry för. »Har ni några papper — rekommendationsbrev, de betyg ni får då ni kvitterar er hyra inför rederiet?»

»Jag skulle kunna fråga efter edra egna papper, sir», sade Dag Doughtry morskt. »Det här är ingen ordinarie lastdragare eller passagerarebåt, lika litet som ni, mina herrar, ä' ett riktigt rederibolag med kontor och göra affärer på vanligt sätt. Hur skall jag kunna veta om ni ens rå om fartyget eller att ert befraktningskontrakt inte är till ända för länge sedan eller att man inte just nu väcker process mot er i land eller att ni inte ska sätta mig i land nå'nstans i någon hamn utan så mycket som en cent av vad jag har att fordra? Nåja, i alla händelser» — han förekom genom att själv bluffa ett vredesutbrott från juden, som endast skulle vara munväder och bluff, det visste han — »så har jag mina papper här.»

Han dök raskt ner med handen i sin inre bröstficka och slängde ut på kajutbordet hela den massa av papper, försedda med stämplor och sigill, som han samlat under fyrtiofem år på sjön, det sista daterat för fem år sedan.

»Jag frågar inte efter edra papper», fortfor han. »Vad jag begär är full kontant betalning den första i varje månad, sextio dollars i guld...»

»Massor av det, guld och guld och vad som är bättre än guld, i fat och kistor, en famn under sanden», försäkrade Gamle sjöbussen honom välvilligt kacklande. »Kungar, furstar och stormakter... det ä' vi allesammans, från den minste till den störste. Och mycket mer än så, mina herrar,

mycket mer än så. Jag känner till latitud och longitud, och våra hemlighetsfulla pejlingar från det grundaste grund ända till Lejonhuvudet — dem är jag den enda som känner till. Jag är den ende som ännu lever av hela det där präktiga, galna rövareföljet...»

»Vill ni skriva under kontraktet på de där villkoren?» frågade juden, i det han avbröt gubbens sladder.

»Från vilken hamn börjar ni resan?» frågade Doughtry.

»San Francisco.»

»Då skall jag skriva under och avmönstra i San Francisco.»

Juden, kaptenen och farmaren nickade.

»Men det är åtskilliga andra saker vi måste klara», fortfor Doughtry. »Först och främst vill jag ha mina sex liter om dagen. Det är jag van vid, och jag är för gammal att ändra mina vanor.»

»Sprit, förmodligen?» frågade juden sarkastiskt.

»Nej, öl, godt ungerskt öl. Det måste vi komma överens om på förhand att tillräckligt förråd tas med, hur långa resor vi än ska göra.»

»Ingenting annat?» frågade kaptenen.

»Jo», svarade Doughtry, »jag har en hund som måste följa med.»

»Ingenting annat? Hustru eller familj kanske?» frågade farmaren.

»Varken hustru eller familj. Men jag har en nigger, en mycket hygglig nigger, och honom måste jag ha med. Han kan få ta hyra för tio dollars i månaden, om han arbetar för fartygets räkning hela tiden.

Men om han arbetar åt mig hela tiden, vill jag låta honom ta hyra för två och en halv dollars i månaden.»

»Aderton dagar i storbåten», skrek Gamle sjöbussen till Doughtrys förvåning. »Aderton dagar i storbåten, aderton dagars brännhett helvete.»

»Den där gamle herrn kan då sannerligen skrämma slag på en», sade Doughtry. »Det kommer att behövas mycket öl.»

»Stewarderna ha då sannerligen stora pretentioner», sade vetefarmaren utan att fråga efter Gamle sjöbussen, som fortfarande orerade om hettan i storbåten.

»Tänk om vi nu inte skulle anse oss kunna anställa en steward som seglar med sådana pretentioner?» frågade juden och torkade insidan av sin halskrage med en kulört silkesnäsduk.

»Då kommer ni aldrig att få veta vilken utmärkt steward ni har gått miste om, sir», svarade Doughtry nonchalant.

»Jag antar att det finns många flera stewarder i Sydneys hamn», sade kaptenen hastigt. »Och jag har nog inte glömt gamla dagar då jag påmönstrade dem för rakt ingenting, för de va' lika många som sanden i havet.»

»Tack, herr steward, för att ni har gjort oss den äran att söka upp oss», tog juden vid med försmädlig salvelse. »Vi beklaga att vi inte kunna gå edra önsknningar till mötes...»

»Och jag såg det nedsjunket under sanden, en famn under sanden, på den okända korallen, där

mangroveträden och kokosträden frodas och landet lyfter sig från stranden till Lejonhuvudet.»

»Håll er i styr», sade vetefarmaren med en blick av ilska, icke riktad mot Gamle sjöbussen, utan mot kaptenen och juden. »Vem bär ansvaret för den här expeditonen? Har jag ingenting att säga? Skall ingen fråga mig vad jag tycker? Jag tycker om den där stewarden. Det förefaller mig att han är den rätta. Han är så artig som alla andra sjöfarare, och jag ser nog att han kan ta emot en order utan att bjäbba emot. Och han är inte dum, nej, långt ifrån.»

»Det är just knuten, Grimshaw», svarade juden i blidkande ton. »På grund av det ovanliga i vår expedition, skulle vi ha större nytta av en steward som vore mera i idiotstil. En annan sak, som jag skulle betrakta som en verklig ynnest av er, är att ni inte glömmer att ni inte har satt in en enda cent mera i företaget än jag.»

»Och hur skulle ni alla tre reda er, om ni inte hade mig med min erfarenhet till sjöss?» frågade kaptenen förargad. »För att inte tala om inteckningen i mitt hus och det vackraste och mest inbringande lilla uthyrningshuset i San Francisco alltsedan jordbävningen.»

»Men vem betalar det hela? Det frågar jag er allesammans.» Vetefarmaren lutade sig fram med handlovarna stödda mot knäna, så att fingrarna hängde över hans långa skenben halvvägs ner åt fötterna, efter vad Doughtry tyckte. »Ni kapten Doane, kan inte få låna en enda penny till på edra fastigheter. På min jord växer ännu det vete som

skaffar kontanterna. Ni, Simon Nishikanta, vill inte släppa till en enda slant mera, fastän edra ockeraffärer gå lysande som förr och ni tar Gud vet hur många procent av fulla sjömän. Och ni låter expeditionen ligga stilla i det här hålet och vänta på att min inspektor skall telegrafera mera vetepengar. Nå, jag tänker vi ta den här stewarden för sextio i månaden och allt annat han begär, annars lämnar jag er i sticket och far med nästa snabbgående ångare till San Francisco.»

Han reste sig häftigt och var så lång att Doughtry måste se efter om han inte stötte huvudet mot taket.

»Jag är alldeles utledsen på er allesammans, jaha, det är jag», fortfor han. »Grip er an nu! Ja, låt oss gripa oss an. Mina pengar kommer. De ä' här i morgon. Låt oss nu börja göra oss i ordning att starta genom att anställa en steward som verkli-gen är en steward. Jag frågar inte efter om han har två familjer med sig.»

»Ni har kanske rätt, Grimshaw», sade Simon Nishikanta lugnande. »Det här företaget börjar göra oss allesammans nervösa. Ni får väl ursäkta om jag skenar i väg. Naturligtvis ska vi ta den här stewarden om ni så vill. Jag trodde han var för morsk för er.»

Han vände sig till Doughtry.

»Naturligtvis är det bäst ju mindre det pratas i land om oss.»

»Blir nog bra med det. Jag kan hålla munnen, men jag kan gärna tala om för er att det är åt-

skilliga konstiga historier i svang om er uppe i land just nu.»

»Syftet med vår expedition?» frågade juden hastigt.

Doughtry nickade.

»Är det därför ni vill vara med?» lydde nästa hastiga fråga.

Doughtry skakade på huvudet.

»Så länge ni ge mig mitt öl varje dag, ämnar jag inte bry mig om ert sökande efter skatter. Det är ingenting nytt för mig. Söderhavet myllrar av skattsökare.» Doughtry kunde nästan ha svurit på att han sett en blixst av oro bryta igenom drömtöcknet i Gamle sjöbussens ögon. »Och jag måste medge», fortfor han nonchalant, ehuru han nu sade vad han aldrig skulle ha sagt om han inte varit nästan säker på att gubben var orolig, »att Söderhavet är alldeles späckat med okända skatter. Kokospalmerna till exempel, värda flera millioner pund sterling, som bara vänta på den lyckans guldgosse som kan styra kurs direkt på dem.»

Nu kunde Doughtry ha svurit på att han sett ett uttryck av lättnad i Gamle sjöbussens ögon, som åter blevo töckniga av drömmar.

»Men jag är inte intresserad av skatter», fortfor Doughtry. »Det är öl jag intresserar mig för. Gärna för mig får ni hålla jakt på edra skatter aldrig så länge, bara jag får mina sex liter för varje dag. Men det säger jag er på förhand, innan jag skriver under: om ölet torkar in, kommer jag att intressera mig för vad ni har för er. Rätt skall vara rätt, är mitt valspråk.»

»Är det meningen att vi ska bjuda er på ölet alldeles extra?» frågade Simon Nishikanta.

Doughtry trodde knappt sina öron. Här var det bäst att passa på, medan juden höll på att försona sig med vetefarmaren, vars underlydande ännu telegraferade pengar.

»Ja visst, det är ett av villkoren, sir. Vilken tid passar det er i morgon eftermiddag, att jag skriver under kontrakt på sjömanshuset?»

»Fat och kistor, fat och kistor, väldiga massor, en fann under sanden», jollrade Gamle sjöbussen.

»Ni ä' lite vridna allesammans», sade Doughtry med en grimas. »Nå, det rör inte mig, så länge ni ge mig mitt öl, betala ut ordentligt vad jag skall ha den första i varje månad och så göra slutlikviden i San Francisco. Så länge ni göra er skyldighet, skall jag segla med er till helvete och tillbaka igen och lugnt se på hur ni svettas för att få upp faten och kistorna ur sanden. Jag följer gärna med er, bara ni laga så att jag blir nöjd och inte får anledning att ångra mig.»

Simon Nishikanta såg sig omkring. Grimshaw och kapten Doane nickade.

»Klockan tre i morgon eftermiddag på sjömanshuset», sade juden. »När inträder ni i tjänstgöring?»

»När seglar ni, sir?» lydde Doughtrys motfråga.

»Vi ä' klara morgonen därpå i god tid.»

»Då skall jag vara ombord och börja min tjänst någon gång i morgon kväll.»

Då han gick uppför kajuttrappan, hörde han Gamle sjöbussen jollra: »Aderton dagar i storbåten, aderton dagars brännhett helvete...»

TIONDE KAPITLET.

Michael lämnade Makambo som han kommit ombord, genom en lastport. Det försiggick också nattetid och det var Kwaques händer som togo emot honom. Det hade gått fort och dristigt i den tidiga kvällens mörker. Från mellandäck, med en lina under Kwaques armar och dess ända fastgjord omkring ett krysshult hade Dag Doughtry firat ner sin spetälske tjänare i den väntande barkassen.

På vägen ner mötte han kapten Duncan, som ansåg lämpligt att varna honom:

»Inget fusk med Killeny Boy, steward. Han måste följa med oss tillbaka till Tulagi.»

»Ja, kapten», svarade stewarden, »och jag håller honom instängd i min hytt för att vara säker. Vill kapten se honom?»

Just det frimodiga i anbudet gjorde kaptenen misstänksam, och den tanken flög igenom honom att Killeny Boy kanske redan var gömd någonstades i land av denne hundtjuv.

»Ja, jag skulle verkligen ha lust att titta in till honom», svarade kapten Duncan.

Han blev mycket förvånad då han steg in i stewardens hytt och såg Michael resa sig från golvet, där han legat hoprullad och sovit. Men då han gått

skulle han ha storknat av förvåning, om han genom den stängda dörren kunnat se vad som genast började försiggå där. Genom den öppna lastporten lät Doughtry langa ner i en ständig ström allt vad som fanns i rummet. Alla hans tillhörigheter försvunno, till och med sköldpaddskalen och fotografierna och kalendrarna på väggen. Michael, som ålagts tystnad, kom sist. Sedan återstodo endast en sjömans-kista och två koffertar som voro för stora att gå igenom lastporten, men saknade innehåll.

Då Doughtry drev nedåt mellandäck en stund därefter och stannade för att prata med tullvaktmästaren och en understyrman vid landgången, hade kapten Duncan ingen aning om att han såg sin steward för sista gången. Han såg honom gå tomhändt utför landgången, utan någon hund i hälarna, och gå framåt bryggan i det elektriska ljusskenet.

Tio minuter sedan kapten Duncan sett hans breda rygg för sista gången, satt Doughtry i roddbåten med hans tillhörigheter på väg till Jackson Bay, nedlutad över Michael, och smekte honom, medan Kwaque, tyst kuttrande av förtjusning över att vara tillsammans med det käraste han hade i världen, ännu en gång dök ner med handen i sin tunna rocks sidoficka för att övertyga sig att han inte hade glömt kvar sin älskade mungiga.

Dag Doughtry hade betalat bra för Michael. Bland annat hade han ej velat väcka misstankar genom att ta ut sin hyra hos Burns Philp-bolaget. Han offrade de tjugu pund han hade att fordra, och det var just den summa han den där kvällen på Tulagis strand hade antagit att han kunde få

om han sålde Michael. Han hade stulit honom för att sälja honom. Nu betalade han för honom just den summa som hade frestat honom.

Ty det är som någon riktigt har sagt: hästen försimplar den simple och förädlar den ädle. Likaså hunden. Stöldhandlingen för snöd vinnings skull hade varit Michaels försimplande inverkan på Dag Doughtry. Att han nu avstod från vinsten av ren tillgivenhet, som ej kunde anse något pris för högt, hade varit en förädling av Dag Doughtry som Michael hade åstadkommit. Och medan roddbåten kavade sig över den stilla hamnen i stjärnljuset, skulle Dag Doughtry till på köpet ha vågat sitt liv i en strid för att fortfarande få behålla hunden, som han från början tänkt byta bort mot så och så många dussin ölbuteljer. — —

Bogserad ut av en liten ångare avseglade »Mary Turner» strax efter dagbräckningen, och Doughtry, Kwaque och Michael togo ett evigt farväl av Sydneys hamn.

»Mina gamla ögon ha än en gång fått skåda den här vackra hamnen», sludrade Gamle sjöbussen, som stod bredvid dem och tittade, och Doughtry kunde ej undgå att lägga märke till att vetefarmaren och pantlånaren spetsade öronen och utbytte menande blickar. »Det var 1852, en sådan dag som den här, och alla drucko och sjöngo på däck, då vi lade ut från Sydney med »Wide Awake.» Ett vackert fartyg, mina herrar, ett utmärkt fint och vackert fartyg. En präktig besättning va 'vi allesammans, idel ungdomar, för- och akterut, ingen var fyrtio, en livad och galen besättning. Kapte-

nen var en äldre herre på tjugufåtta, tredje styrmannen aderton med sammetslent fjun på kinden, som ännu aldrig gjort bekantskap med en rakkniv. Han dog också i storbåten. Och kaptenen drog sin sista suck under palmerna på den namnlösa ön, medan de bruna flickorna gräto rundt omkring honom och fläktade in luft i hans förtärda lungor.»

Dag Doughtry hörde ej mera, ty han gick ner för att börja sitt nya dagsverke. Men medan han bäddade om kojerna med rent linne och övervakade Kwaques bemödanden att skura de länge försummade golven, skakade han på huvudet för sig själv och mumlade: »Han är en slipad krabat. En slipad krabat. Alla ä' inte idioter som förefalla så.»

Mary Turners smäckra linjer förklarades därav att hon var byggd till säljakt, och av samma skäl fanns det godt om utrymme ombord. I backen med sina sängplatser för tolv sovo endast åtta skandinaviska matrosar. I de fem kajuthytterna bodde de tre skattsökarna, Gamle sjöbussen och styrmannen — den senare en storväxt, godmodig ryss-finne kallad mr Jackson, emedan hans kamrater ombord ej kunde uttala det namn han skrivit i sjöfartsboken.

Vidare mellandäcksskansen, för om kajutan, skild därifrån av ett bastant skott och med trappgång från mellandäck. På detta däck, mellan förkanten av halvdäck och skanstrappan stod kabysen. I själva mellandäcksskansen, där det fanns mycket större utrymme än i kajutan, funnos sex rymliga kojor, var och en dubbelt så bred som backkojerna och med förhängen och utan någon koj ovanpå.

»Präktig sängkammare, inte sant, Kwaque?» sade

Doughtry till sin sjuttonårige brunskinnade papuaner med en hundraårigs vittrade ansikte, ben som ett levande skelett och buk som en äldre japansk brottare. »Nå, Kwaque! Vad ticks?»

Och Kwaque, som var för imponerad av det stora utrymmet för att kunna säga något, rullade värtaligt med ögonen.

»Ni ticka om den koj?» frågade kocken, en liten gammal kines, stewarden med beställsam ödmjukhet, i det han med en handrörelse bjöd den vite mannen hålla till godo med hans egen koj.

Doughtry skakade på huvudet. Han hade tidigt lärt sig att det var klokt att stå väl med skeppskockarna, emedan dessa voro kända för att plötsligt kunna bli galna och vid minsta utmaning sarga och hacka sönder sina kamrater med slaktknivar och köttxor. Dessutom fanns det en lika bra koj på andra sidan. Kojen på babords sida om kockens och akter om den tilldelade Doughtry Kwaque. För sig själv och Michael behöll han hela styrbords-sidan med tre kojor. Den närmaste akter om sin egen kallade han »Killeny Boys» och bad Kwaque och kocken lägga det på minnet. Doughtry hade en känsla av att kocken, vars namn i hastigheten låtit som Ah Moy, inte var riktigt nöjd med denna anordning, men det framkallade hos honom endast en flyktig undran över en kines som tog illa upp att en hund fått sin sovplats i samma rum som han.

Då han en halvtimme därefter kom tillbaka, sedan han gjort kajutan i ordning, och lät Kwaque slå upp en butelj öl, märkte han, att Ah Moy hade flyttat hela sin kojattiralj tvärsöver skansen till den

tredje kojén på styrbords sida. Därigenom kom han tillsammans med Doughtry och Michael, medan Kwaque fick halva rummet för sig själv. Doughtrys nyfikenhet stegrades.

»Vad betida detta?» frågade han Kwaque. »Kinaman inte ticka om dig samma sida som honom. Varför? Sant ord, den kinaman göra mig för mycket arg på honom!»

»Den kinaman kanske tro mig ämna kai-kai'a honom», flinade Kwaque. Det var något ganska ovanligt att han skämtade.

»All right», sade stewarden. »Vi ta reda på detta. Flytta över min koj, sedan mig flytta kinamans.»

Sedan detta var gjort, så att Kwaque, Michael och Ah Moy innehade styrbordssidan och Doughtry ensam disponerade babordssidan, gick han upp på däck och akterut för att sköta sina sysslor. Nästa gång han kom tillbaka, fann han att Ah Moy hade flyttat tillbaka till babords sida, men denna gång till den sista kojén akteröver.

»Karl'n tycks ha förälskat sig i mig», smålog stewarden för sig själv.

Men han kunde omöjligt räkna ut varför Ah Moy inte ville koja på samma sida som Kwaque.

»Mig ändra», förklarade den lille kocken och såg helt ivrig ut att blidka och vara till lags, då Doughtry direkt frågade honom. »Hela tiden så, ändra, alltid ändra. Begrips?»

Doughtry begrep ej och skakade på huvudet, medan Ah Moys sneda ögon ej förrådde något av den oro och fruktan, varmed han i hemlighet betraktade Kwaques alltid krökta fingrar på den vänstra

handen och Kwaques pannskinn mellan ögonen, där huden tycktes vara litet mörkare och något tjockare och fått den första begynnelsen till de tre korta vertikala linjer eller rynkor som redan gjorde honom lik ett lejon — »lejonansiktet» är ju den term som specialisterna på spetälska använda.

Ibland, då stewarden druckit fem liter av sin dagsranson, passade han på och lät på skämt hans och Kwaques kojor byta plats. Och alltid bytte Ah Moy om, men Doughtry lade ej märke till att han aldrig flyttade sig över till en koj där Kwaque hade legat. Ej heller märkte han att det var först sedan Kwaque legat i alla sex kojerna som Ah Moy gjorde sig en hängmatta av segelduk, hängde upp den i taket och sedan fick bibehålla sin luftiga sovplats i fred.

Doughtry slog ifrån sig alltsammans som någonting i stil med kinesernas vanliga besynnerligheter. Men han lade märke till att Kwaque aldrig fick komma in i kabyssen. Han gjorde en annan iakttagelse, och den uttryckte han på följande sätt: »Aldrig i livet har jag tirat en så'n renlig kinaman. Renlig i kabyssen, renlig i skansen, renlig i allt vad han tar sig till. Alltid håller han på att diska tallrikar i varmt vatten, när han inte tvättar sig själv eller sina vepor eller bäddar. Han kokar sannerligen sina lakan en gång i veckan.»

Stewarden hade annat att tänka på. Att bli bekant med de fem männen i kajutan och räkna ut hela situationen och vars och ens förhållande till situationen och till varandra, tog mycket tid. Och så var det den kurs Mary Turner styrde. Det finns

ingen gammal sjöman som icke vill veta sitt fartygs kurs och vilken hamn det härnäst skall angöra.

»Vi röra oss säkert i en linje som går någonstädes norr om Nya Zeeland», gissade Doughtry i tysthet efter att förstulet ha tittat hundra gånger in i nakterhuset. Men det var alla de upplysningar angående fartygets navigering han kunde stjäla sig till, ty kaptenen gjorde själv sina observationer, nedskrev dem utan styrmannens hjälp och låste regelbundet in sina sjökort och sin loggbok. Doughtry visste att det var hetsiga diskussioner i kajutan, varunder orden latitud och longitud slungades av och an i luften, men mer än så kunde han ej få veta, emedan han strax i början fick tillsägelse att han under sådana rådplägningar aldrig fick visa sig i kajutan. Han kunde ej undgå att dra den slutsatsen att dessa rådplägningar voro riktiga bataljer, varunder herrar Doane, Nishikanta och Grimshaw grälade och slogo näven i bordet åt varandra, då de ej tåligt och artigt rådfrågade Gamle sjöbussen.

»Han låter dem dansa efter sin pipa», kom stewarden snart under fund med, men hur mycket han än försökte lyckades han ej få Gamle sjöbussen att dansa efter sin pipa.

Gamle sjöbussen hette Charles Stough Greenleaf. Det fick Doughtry ur honom, men för resten ingenting annat än en hop svammel om hettan i storbåten och skatterna en famn under sanden.

»Somliga av oss spela ett högt spel, och andra se på och beundra spelet», tänkte stewarden en dag. »Och jag vet att jag i dessa dagar är åskådare till

ett intressant spel. Ju mera jag ser av det, desto mera beundrar jag det.»

Gamle sjöbussen mötte stewardens ögon med en drömmande och slö blick som ingenting såg.

»På Wide Awake va' alla stewarderna unga, bara pojkar», mumlade han.

»Ja, sir», svarade Doughtry artigt, »att döma av allt vad ni säger var Wide Awake med alla sina pojkar ett utmärkt fartyg. Inte som den här samlingen av gamlingar på vår skuta. Men jag tvivlar på att de där pojkarna någonsin spelade ett så klyftigt spel som det som pågår ombord hos oss. Jag riktigt beundrar det utmärkta sätt varpå det skötes.»

»Jag skall säga er en sak», sade Gamle sjöbussen, med en så förtrolig min att Doughtry spetsade öronen. »Ingen steward på Wide Awake kunde blanda till en grogg just så som jag vill ha den, så bra som ni. Vi kände inte till whisky på den tiden, men vi hade sherry och »bäsk». Och en god aptitsup också, en alldeles utmärkt aptitsup.

»Jag skall säga er en sak till,» fortfor han just som han tycktes ha slutat och alldeles i lagom tid för att förekomma Doughtrys tredje försök att lura ur honom rätta betydelsen av Mary Turners expedition och Gamle sjöbussens andel däri. »Det slår snart fem glas, och jag skulle gärna vilja ha en av edra ypperliga blandare innan jag går ner och äter middag.»

Efter denna episod blev Doughtry mera misstänksam än någonsin mot honom. Men eftersom dagarna gingo kom han mer och mer till den slutsatsen att Charles Stough Greenleef var en pjollrig gammal

gubbe som uppriktigt trodde på att det låg skatter begravna någonstädes på Söderhavets botten.

En gång, då Doughtry höll på att polera ledstången i kajuttrappan, hörde han gubben tala med Grimshaw och den amerikanske juden om sitt ohyggliga ärr och fingrarna som voro borta. De hade förplägat honom med extra drinkar i hopp att få honom att prata bredvid munnen.

»Det var i storbåten», skrockade den gamla rösten, så att det hördes upp i trappan. »Det var på den elfte dagen sedan myteriet bröt ut. Vi befäl höll ihop mot dem. Det var en enda vild röra. Vi voro alldeles uthungrade, men det var värst med törsten. Det var om vattnet det började. För ser ni, vi brukade slicka daggen från årbladen, relingarna, tofterna och den inre bordläggningen. Och var och en av oss hade sin specialitet i fråga om det där daggslickandet. Så till exempel hörde rorkulten och rorhuvudet och halva bordläggningen i sittrummet styrbordssida till andre styrmannens andel. Ingen av oss var nog ohederlig att inte respektera hans område. Tredje styrmannen var en aderton års pojke, en präktig och rar pojke. Han delade andre styrmannens bordläggning på styrbords sida. De drogo ett streck för att utmärka gränsen, och medan de lapade i sig den smula dagg som föll under nattens timmar föll det ingendera in att överskrida gränsen. De va' alldeles för hederliga.

»Men besättningen — nej. De grälade om daggytorna, och en natt blev en av dem knivhuggen, emedan han hade stulit på det där sättet. Men den

natten, då jag väntade på att det skulle bli litet mera dagg på mitt område, hörde jag en dagg-slickare smyga sig fram utmed babords reling, som var mitt ställe, akter om toften närmast akterspegeln. Jag vaknade ur mina plågsamma drömmar om kristallklara källor och översvämmande floder och lyssnade efter den där mannen som jag antog ville inkräkta på det som var mitt.

»Han kom närmare gränsen av mitt område, och jag hörde honom uppge små stönande och kvidande ljud medan han slickade det fuktiga träet. Det var som att höra ett djur beta om natten och komma allt närmare.

»Jag höll händelsevis ett roddarefotspjörn i min hand — för att samla upp den smula dagg som kunde falla på det. Jag visste inte vem han var, men då han slickade utöver gränslinjen och stönade och kved medan han slickade i sig mina dyrbara daggdroppar, slog jag till. Fotspjörnet träffade honom mitt på näsan — det var båtsmannen — och så började myteriet. Det var båtsmannens kniv som gjorde skråman i mitt ansikte och kapade av mina fingrar. Tredje styrmannen, adertonåringen, kämpade tappert bredvid mig och räddade mig så att han och jag, strax innan jag svimmade, vräkte båtsmannens lik överbord.»

Steg nere i kajutan kom Doughtry att återta polelandet som han glömt en stund. Och medan han gned mässingsstången, tänkte han för sig själv: »Den där gubben har minsann gått igenom ekluten. Tänk att så'nt kan hända!»

»Nej», fortfor Gamle sjöbussen med sin tunna

falsett till svar på en fråga. »Det var inte av såren jag svimmade. Det var ansträngningen under bataljen. Jag var för svag. Nej, det fanns så litet fukt i min kropp, att jag inte blödde mycket. Och det häpnadsväckande under sådana omständigheter var att såren läktes så snart. Andre styrmannen sydde ihop mig dagen därpå med en nål, som han hade gjort av en tandpetare av elfenben och med tråd som han drog ut ur en trasig presenning.»

»Får jag fråga, mr Greenleef, om det satt ringar på de där avhuggna fingrarna?» hörde Doughtry Simon Nishikanta fråga.

»Ja, och en riktigt härlig. Jag hittade den sedan på båtens botten och skänkte den till sandelträhandlaren som tog upp oss. Det var en stor diamant. Jag betalade hundraåttio guineas för den till en engelsk sjöman i Barbados. Han hade stulit den, och den var naturligtvis värd mera. Det var en vacker ädelsten. Sandelträhandlaren fick den inte bara för att han hade räddat mitt liv. Han gav ut minst hundra pund till min utrustning och för min ångbåtsbiljett från Torsdagsön till Shangai.»

»Man kan inte låta bli att se på hans ringar», hörde Doughtry Simon Nishikanta säga till Grimshaw samma kväll i mörkret på hyttdeck. »Sånt ser man aldrig nu för tiden. De ä' antika, verkligt antika. Det är inte vanliga ringar, utan vad man förr i världen skulle kalla kungliga ringar. Jag menar att det bara var högförnämt folk som bar sådana ringar. Jag önskar att folk belånade sådana

ringar hos mig nu för tiden. De ä' värda mycket pengar. — —

»Jag vill bara säga dig, Killeny Boy, att jag, innan resan är slut, kanske kommer att önska att jag hade mönstrat på mot andel i skatten i stället för mot kontant hyra», anförtrodde Dag Doughtry Michael den kvällen vid kojdays, medan Kwaque drog av honom skorna och han hejdade sig midt i den sjätte buteljen. »Du kan lita på, Killeny, att den där gamle herrn vet vad han talar om och har varit en väldig pamp i sina dar. Man får inte fingrarna avhuggna eller ansiktet kluvet för intet — inte heller går man klädd i ringar som kommer det att vattnas i munnen på en judisk pantlånare.»

ELFTE KAPITLET.

En gång innan Mary Turners resa var slut, satt Dag Doughtry mellan raderna av vattenfat i lastrummet och döpte skrattande om fartyget till »Idiotskeppet». Men det var några veckor senare. Under mellantiden fullgjorde han sina åligganden så att inte ens kapten Doane kunde hitta på någon anledning till klagomål.

I synnerhet var stewarden uppmärksam mot Gamla sjöbussen, för vilken han fattat en stor beundran, om icke tillgivenhet. Den gamle var olik sina kajutkamrater. De voro penningsnikna, allt hos dem gick ut på att förvärva dollars. Doughtry, som själv gick i den sorglöst frikostiga genren, kunde ej annat än uppskatta storslagenheten hos Gamla sjöbussen, som tydligen hade levat i stor stil och alltid var med om att dela skatten som de sökte.

»Ni skall få er andel, steward, om den också skall tas av min», försäkrade han ofta Doughtry vid tillfällen då den senare visat sig särskilt vänlig. »Där finns väldiga massor, och som jag inte har några släktingar, kommer jag inte att behöva så mycket av det, inte längre tid än jag har kvar att leva.»

Så seglade alltså Idiotskeppet vidare, och alla akterut betedde sig dåraktigt, från den godmodige

finske styrmannen med de oskyldiga ögonen, som allttjämt med lukten av skatten stickande i sina näsborrar, med en falsk nyckel stal sig till fartygets dagliga kurs ur kapten Doanes stängda låda, till Ah Moy, kocken, som höll Kwaque på avstånd men aldrig viskade en varning till de andra om den risk de löpte genom den ständiga beröringen med en som hade den ohyggliga sjukdomen.

Kwaque själv hade ingen tanke på, ingen oro för saken. Han visste bara att sådant där kunde människorna råka ut för ibland. Det vållade honom knappt några smärtor, och det föll aldrig det krus-huvudet in att hans herre ej visste om det. Av samma skäl misstänkte han aldrig skälet varför Ah Moy höll honom på avstånd. Ej heller hade Kwaque några andra bekymmer. Han dyrkade sin gud framför alla andra havets och jungelns gudar, och som han själv alltid fick vara i hans närmaste närhet, var paradiset överallt där han och hans gud, stewarden, befunno sig.

Och Michael. Ungefär på samma sätt som Kwaque älskade och tillbad sin gud älskade och tillbad han sexliteralsmannen. För Michael och Kwaque var deras dagliga och stundliga samvaro med Dag Doughtry det samma som att oavlåtligt dväljas i Abrahams sköte. Herrar Doanes, Nishikantas och Grimshaws gud var en graverad gud vars namn var Guld. Kwaques och Michaels var en levande gud, vars röst alltid kunde höras, vars famn alltid kunde vara varm och vars hjärta alltid kunde klappa i tusen åtbörder och vidröranden.

Michaels största glädje var att sitta i timal till-

sammans med Steward och sjunga med honom alla sånger och melodier som han sjöng eller gnolade. Ännu mera begåvad och originell än Jerry, lärde Michael sig fortare, och då hans uppfostran försigick med musiken som mellanhand, lärde han sig sjunga långt bättre än Villa Kennan någonsin kunnat lära Jerry.

Michael kunde tjuta, eller rättare sagt sjunga (eftersom hans tjut var så mjukt och behärskat) alla melodier som stewarden sjöng med honom och som ej överskredo hans röstomfång. Dessutom kunde han på egen hand alldeles tydligt sjunga »Hem, kära hem», »Bevare Gud vår kung» och »Det ljuva ordet Snart». Även då han var ensam kunde han, eggad av Steward, som stod ett långt stycke ifrån honom, sjunga »Shenandoah» och »Bölja, bär mig bort».

Vid tillfällen då Steward ej var närvarande passade Kwaque på och tog fram sin mungiga och lockade till och med genom detta enkla instrument Michael att sjunga med honom King William Islands barbariska och trolska melodier. En annan sånglärare, men en som Michael var förtjust i, fick också makt över honom. Han hette Corky. Det talade han om för Michael första gången de träffades.

»Corky», sade han käckt utan en skälvning i rösten, då Michael fick se honom och rusade på honom för att bita ihjäl honom. Och människorösten, en guds röst, som kom ur strupen på den lilla snövita fågeln, kom Michael att sätta sig och med ögon och näsborrar söka i skansen efter den män-

niska som hade talat. Men där fanns ingen människa... bara en liten papegoja, som helt fräckt lade huvudet på sned och upprepade sitt »Corky».

Att höns voro tabu hade Michael ordentligt lärt sig under sin första barndom på Meringe. Höns, ansåg mister Haggin och hans andra vita gudar, voro något som hundar måste försvara och inte anfalla. Men den här tingesten, som inte var någon höna och tycktes vara en vild befjädrad jungelvarelse som vilken hund som helst fick hålla jakt på, talade till honom med en guds röst.

»Stig opp», befalldes den så despotiskt, så mänskligt, att Michael åter blev helt överraskad och tittade sig omkring i skansen efter den gudastrupe som hade uttalat det.

»Stig opp, annars ger jag dig ett nyp», lydde nästa order från den lilla befjädrade varelsen.

Sedan kom en ramsa kinesiska så lik Ah Moys röst att Michael åter, men nu för sista gången, såg sig omkring i skansen.

Corky brast ut i ett så vildt och fantastiskt gapskratt att Michael, med spetsade öron och huvudet på sned, i detta skratt kände igen alla de olika röster han nyss hört.

Och Corky, som endast vägde några uns, mindre än ett halvt skålpund, och var en liten stomme av bräckliga ben betäckt med en handfull fjäder och innehållande ett hjärta lika modigt som något ombord på Mary Turner, blev nästan genast Michaels vän och kamrat och rättesnöre. Idel tilltagsenhet och kurage tillvann Corky sig Michaels respekt alltifrån början. Och Michael som med ett enda oför-

siktigt slag med sin tass kunde ha brutit av Corkys smala hals och för alltid släckt den käcka elden i Corkys ögon, var rädd om honom från första stunden. Han tillät honom tusen friheter, som han ej skulle ha tillåtit Kwaque.

Ett arv från förfäderna, alltsedan fyrbenta hundar först började finnas till på jorden, var instinkten att försvara sin mat. Den var aldrig föremål för reflexion. Automatiskt och ofrivilligt som andedräkten och hjärtats slag var hans försvar för maten, så snart han höll sin tass på den och högg tänderna i den. Endast stewarden kunde han med ytterlig viljeanstängning och självbehärskning tillåta att röra hans mat, sedan han väl gripit sig an med den själv. Till och med Kwaque, som vanligen utfodrade honom enligt stewardens föreskrifter, visste att han endast kunde rädda sina fingrar genom att inte ha något vidare att göra med de födoämnen som en gång kommit i Michaels ägo. Men Corky, en boll av vitt dun, en liten glimt av ljus och liv med strupe som en gud, kränkte fräckt och oblygt Michaels tabu, förbudet att röra hans mat.

Sittande på kanten av Michaels bleckskål kunde denne obetydlige äventyrare, som svingat sig ur mörkret ut i livets solsken och endast var en gnista, en atom mellan två mörka rymder, bara genom att resa sin laxfärgade kamm och hastigt spärra ut sina svarta pärlögon och uppge ett hest, befallande skrik, som om han haft alla gudars röster i sin strupe, förmå Michael att ge tappt och tillåta honom

att kräset välja ut de läckraste bitarna i hans mat-skål.

Ty Corky hade ett sätt med honom, ja för resten många sätt. Han, som var ett vasst stål då hans befallande vilja flammade upp, kunde bråka och bluffa som den värste sjöbjörn och slagskämpe eller lisma lika illfundigt omotståndligt som den första kvinnan i Eden eller den yngsta av hennes kvinnliga avkomlingar. Då Corky, balanserande på ett ben, med det andra benet i luften och foten fasthakad i Michaels nackhår, lutade sig intill Michaels öra och gjorde sig till, kunde Michael endast lägga ner sin resta nackragg och med enfaldigt, halvt idiotiskt lycksaliga ögon finna sig i allt som Corkys vilja eller nyck fordrade.

Corky blev mera god vän med Michael emedan Ah Moy redan från början ej frågade efter fågeln. Ah Moy hade köpt honom i Sydney av en sjöman för aderton shillings och hållit på en hel timme med att pruta. Men då han en dag såg Corky sitta och storprata på de krökta fingrarna på Kwaques vänstra hand, fick Ah Moy en så ögonblicklig avsmak för fågeln att ej ens aderton shillings hade något värde för honom, då de voro förknippade med att äga Corky och kanske komma i beröring med honom.

»Ni ticka om honom? Ni ta honom?» föreslog han.

»Byta?» frågade Kwaque, som tog för givet att det var en byteshandel det gällde och undrade om den lille kocken blivit förälskad i hans dyrbara mungiga.

»Icke bita», svarade Ah Moy, »ni ta honom, jaha, va'ssegod.»

»Vad menas vassegod?» frågade Kwaque, i vars söderhavsengelska det ordet ej ingick. »Om mig icke hava vad ni ticka om?»

»Icke bita», upprepade Ah Moy. »Ni ta, ni ticka om han tillhöra er, ni ta honom, va'ssegod.»

Och så bytte han ägare, denna präktiga lilla fjäderboll med det modiga hjärtat, som av sig själv och människorna kallades Corky, som var född i jungeln på ön Santo, en av Nya Hebriderna, som fångats i nät av en tvåbent svart människoätare och sålts för sex tobaksflätor och en täljkniv till en skotsk, malariasjuk köpman och sedan gått ur hand i hand, sålts för fyra shillings till en neger-slavhandlare, för en sköldpaddskam gjord av en engelsk kollämpare efter ett gammalt spanskt mönster, för sex shillings och sex pence under ett pokerparti i eldarnas skans, för ett begagnat dragspel värt minst tjugu shillings och för aderton shillings kontant till en liten skrumpen kines — så övergick Corky, lika dödlig eller odödlig som någon annan livsgnista på jorden, från Ah Moy, en skeppskock som för fyrtio år sedan slagit ihjäl sin unga hustru i Macaio av grundad anledning och flytt ut till sjöss, tills Kwaque, en spetälsk papuaneger, slav under en man, Dag Doughtry, som själv var tjänare åt andra män, till vilka han ödmjukt sade »ja, sir», och »nej, sir», och »tack, sir».

En annan kamrat fick Michael, men i den vänskapen hade Corky ingen del. Det var Scraps,

den klumpiga Newfoundlandvalpen, som inte tillhörde någon om inte skonaren Mary Turner själv, ty ingen, varken av befälet eller besättningen, påstod sig rå om honom, och alla förnekade att de fört honom med sig ombord. Han kallades alltså Scraps, och efter han inte var någons hund, var han allas — till den grad att mr Jackson lovade att slå skallen av Ah Moy om han inte gav valpen mycket mat, medan Sigurd Halvorsen i skansen gjorde vad han kunde för att slå skallen av Henrik Gjertsen, då denne hade sparkat till Scraps. Ja, än mer. Då Simon Nishikanta — en stor grov köttklump som alltid målade fina, intetsägande, kvinnfolksaktiga akvareller — kastade sin däcksstol på Scraps för att han drumligt nog slagit omkull hans staffli, fick han ett sådant slag på axeln av Grims-haws eldröda hand att han virvlade rundt och nästan ramlade i däck och fick gå med ömma blånader i flera dagar.

Fastän fullväxt var Michael så gladlynt och självständig i sina tycken att han fann stort nöje i att leka och rasa i oändlighet med Scraps. Hans lekinstinkt var så stark — liksom hela hans konstitution — att han ständigt lekte Scraps alldeles döds-trött, så att han endast kunde ligga på däck och flämta och skratta med sina frustande läppar och slå på måfå i luften med sina matta framtassar för att avvärja Michaels låtsat ursinniga angrepp. Och detta trots det faktum att Scraps var minst tre gånger större och tyngre än han och var lika obetänksam och okunnig om tyngden av sina ben eller sin bröstkorg som en ung elefant i ett blomster-

land. Då Scraps fått igen andedräkten, var han mogen för en ny batalj, och Michael var lika mogen att ta emot hans anfall. Allt detta var en ypperlig träning för Michael och höll honom på höjden av fysisk god form och andlig hälsa.

TOLFTE KAPITLET.

Idiotskeppet fortsatte sin färd medan Michael lekte med Scraps, hade respekt för Corky och tyranniserades eller smickrades av Corky, sjöng med stewarden och dyrkade honom; Doughtry drack sina sex liter öl varje dag, kvitterade ut sin hyra den första i varje månad och beundrade Charles Stough Greenleaf som den yppersta mannen ombord. Kwaque tjänade och älskade sin husbonde medan den växande spetälskan lade hans panna i allt tjockare och mörkare veck; Ah Moy undvek den svarte papuanen som pesten, tvättade sig alltjämt och kokade sina lakan en gång i veckan; kapten Doane skötte navigeringen och oroadе sig för sina husaffärer i San Francisco; Grimshaw satt med de röda händerna på sina kolossala knän och pikade pantlånaren för att han icke bidrog lika mycket till färdkostnaden som han bidrog med avkastningen av sina vetefarmar; Simon Nishikanta torkade sin svettiga hals med den flottiga silkesnäsduken och målade sina evinnerliga akvareller; styrmannen stal oförtröttat fartygets latitud och longitud med sin falska nyckel, och Gamle sjöbussen vederkvickte sig med sina whiskygroggar, rökte havannacigarrer — tre för en dollars som inberäknades i resekost-

naderna, och pladdrade alltjämt om helvetet i storbåten, de namnlösa pejlingarna och skatten en famn under sanden.

Så kom ett farvatten som för Doughtry var likt alla andra och ej kunde särskiljas från dem. Intet land höjde sig vid horisonten. Fartyget var världens medelpunkt och horisonten dess oföränderliga, eviga omkrets. Kompassens magnetnål var den vändtapp på vilken Mary Turner alltid svängde. Solen gick utan tvivel upp i öster och ner i väster, naturligtvis med vissa modifikationer på grund av deklination och deviation, och stjärnorna vandrade som alltid i nattlig procession över himlen.

Och över denna sträcka av oceanen beordrades utkiken upp i masttoppen i dagningen och fick sitta där till skymningens inbrott, då Mary Turner lovade upp för att hålla sin kurs under natten. Då tiden gick och luften, enligt Gamle sjöbussens utsago, blev hetare, gingo alla tre skattsökarna till väders. Grimshaw nöjde sig med att stå på stormastens tvärsalning. Kapten Doane klättrade ännu högre, satte sig gränsle på fockmastens esselhuvud. Och Simon Nishikanta slet sig ifrån sina evinnerliga akvareller med alla dess färgfinesser à la seminarieflicka för att låta två grimaserande spensliga matroser hjälpa sig uppför mesanriggens vevlingar, så stor och tung han var, tills de surrat fast honom ordentligt på tvärsalningarna, och där satt han och stirrade med guldtörstiga ögon ut över det solstekta havet genom den finaste oinlösta kikare som någonsin lämnats in på hans pantbanker.

»Besynnerligt», mumlade Gamle sjöbussen», be-

synnerligt, högst besynnerligt. Det här är platsen. Det kan inte vara något misstag. Jag kunde obetingat lita på den där tredje styrmanspojken. Han var bara aderton år, men han var styvare i navigering än kaptenen. Han kom ju fram till korallrevet efter aderton dagar i storbåten? Ingen standardkompass, och nog vet man vad en sextant gör för nytta i en liten båt under stark sjögång. Han dog, men den kurs han uppgav för mig i sin sista stund visade sig så tillförlitlig att jag angjorde korallrevet dagen efter se'n jag hade låtit hans lik gå överbord.»

Kapten Doane ryckte på axlarna och mötte trotsigt den armeniske judens mistrogna blick.

»Den kan ju inte ha sjunkit», sade Gamle sjöbussen för att taktfullt fylla ut den pinsamma pausen. »Ön var inte bara ett grund eller ett rev. Lejonhuvudet var 3835 fot högt. Jag såg kaptenen och tredje styrmannen triangelmäta det.»

»Jag har räfsat och kammat hela sjön», utbrast kapten Doane, »och min kam har inte så glesa tänder att en bergstopp på fyra tusen fot kan slinka igenom.»

»Besynnerligt, besynnerligt», mumlade Gamle sjöbussen halvt för sig själv, halvt till skattsökarna. Sedan tillade han med plötsligt uppklärande min:

»Men naturligtvis har missvisningen förändrat sig, kapten Doane. Har ni beräknat missvisningsändringen under ett halvt århundrade? Det blir stor skillnad. Så vidt jag förstår, jag som inte är hemma i navigering, var inte missvisningen så bestämt och noggrant känd på den tiden som nu.»

»Latitud var latitud, och longitud var longitud», svarade kaptenen. »Missvisning och deviation tar man hänsyn till då man bestämmer kursläge efter död räkning.»

Allt detta var grekiska för Simon Nishikanta, som genast ställde sig på Gamle sjöbussens sida.

Men Gamle sjöbussen var rättvis. Det övertag han ett ögonblick gav juden utjämnade han genom att i nästa ögonblick ge skepparen övertaget.

»Det är synd», sade han till kapten Doane, »att ni bara har en kronometer. Hela felet kanske är kronometerns. Varför seglade ni med bara en kronometer?»

»Jag röstade för två», försvarade sig juden. »Det minns ni nog, Grimshaw?»

Vetefarmaren nickade motvilligt och kaptenen inföll vresigt:

»Men inte för tre kronometrar.»

»Men om två inte var bättre än en, som ni sade själv efter vad Grimshaw kan intyga, va' tre ju inte för mer än två utom beträffande utgiften.»

»Men om man bara har två kronometrar, hur kan man då säga vem som har gått galet?» frågade kapten Doane.

»Ja, säg det», svarade pantlånaren och ryckte skeptiskt på axlarna. »Om man inte kan säga vilkendera av två som går galet, hur mycket svårare måste det då inte vara att säga vem som går galet av tjugu trettio stycken? Har man bara två, får skulden delas midt i tu.»

»Men förstår ni inte...»

»Jag förstår att allt det här beskäftiga naviga-

tionspratet bara är dumheter. Jag har haft fjorton-åringar till biträden på mitt kontor som ha kunnat lika mycket navigation som ni. Fråga dem så här: om två kronometrar inte ä' bättre än en, hur kan då två tusen vara bättre än en? Och de skulle svara tvärt på fläcken, att om två dollars inte ä' bättre än en dollar, så är två tusen dollars inte bättre än en dollar. Det säger sunda förnuftet.»

»Ni har i alla fall orätt på det hela taget», insköt Grimshaw. »Jag sa' på den där tiden att det enda skälet varför vi togo kapten Doane med oss som delägare var att vi behövde en navigatör, eftersom ni och jag inte begrep ett dugg av det. Ni sa': ja visst, och ändå trodde ni er veta mer än han när ni inte ville gå in på att köpa tre kronometrar. Det var kostnaden som skrämde er. Det är nästan det enda som ryms i er hjärna. Ni vill gräva upp tio millioner dollars med en spade som ni kan köpa i andra hand för sextioåtta cents.»

Dag Doughtry kunde ej undgå att höra litet av dessa samtal, som snarare kunde kallas tråtor än rådplägningar. För Simon Nishikanta blev slutet alltid vad sjöfolk kallar »skepps-spleen.» I timal talade den vresige juden ej till någon eller låtsade höra då han tilltalades. Han sökte förgäves att måla, råkade plötsligt i vildt raseri, rev sönder sitt utkast, slängde det i däck, tog sedan sin grova studsare, satte sig på backen och försökte skjuta varenda tumlare, bonit eller delfin som dök upp. Det tycktes bereda honom en stor tillfredsställelse att borra en kula i kroppen på någon uppdykande, grant färgad fisk, för alltid hejda dess blixtsnabba

rörelser och vända den på sidan för att den sedan långsamt skulle sjunka ner i havets djup.

Ibland då ett stim tantoger drog förbi, var och en av dem stor som en val, blev Nishikanta utom sig av extas att få tillfoga smärta. Han lyckades kanske träffa ett dussin av dessa väldiga fiskar, hans kulor träffade dem som piskrapp så att de, likt en ung häst överraskad av piskan, gjorde ett luftsprång eller med ett slag av stjärten döko ner under vattenytan för att sedan med ursinnig fart styra kurs utåt havet och försvinna ur sikte i yrande skum.

Gamle sjöbussen skakade melankoliskt på huvudet, och Doughtry, som också plågades av att se oskyldiga djur marteras, sympatiserade med honom och gick oombedd efter en av de dyra cigarrerna — tre för en dollar — så att han skulle lugna sina känslor. Grimshaw gjorde en föraktfull grimas och mumlade: »En sådan kanalje! En sådan stinkråtta! Ingen riktig karl skulle väl släcka sin harm på oskyldiga djur. Han är sådan att om han inte tycker om en eller om man kritiserar hans uttal eller hans aritmetik, sparkar han ens hund för att hämnas... eller förgiftar honom. I forna dagar uppe i Colusa brukade vi hänga så'nt folk bara för att rensa luften som vi andades.»

Men kapten Doane protesterade eftertryckligt.

»Hör nu, Nishikanta», sade han blek och med av vrede skälvande läppar, »det där är brutalt, och det enda ni kan vinna på det är att själv bli brutalt behandlad. Jag vet vad jag säger. Ni har ingen rätt att utsätta oss för livsfara så där. Blev inte lotsbåten »Annie Mine» sänkt av en val ute

på Golden Gate? Som ung seglade jag som andre styrman på briggen »Berncastle» till Hakodate och fick pumpa i två hela vakter för att hålla oss flott, bara för att en val hade givit oss ett dråpslag. Och fregatten och valfångaren »Essex» sjönk ju utanför Sydamerikas västkust, tolv hundra mil från närmaste land, som småbåtarna sedan fingo ro, och det bara för att en stor valfiskhona hade slagit den i bitar?»

Men Nishikanta var vid så dåligt lynne att han föraktade att svara, och han fortfor att skicka skott efter varenda val han kunde upptäcka.

»Jag kommer ihåg valfartyget Essex», sade Gamle sjöbussen till Dag Doughtry. »Det var en valfiskhona med unge som gjorde kål på den. Fartyget var hårdt lastat till på köpet och sjönk på mindre än en timme. En av båtarna hördes aldrig av.»

»Kom inte en annan av livbåtarna till Havaji?» frågade Doughtry i vederbörligt aktningsfull ton. »Åtminstone träffade jag för trettio år sedan, då jag var i Honolulu, en man, en gammal kurre, som påstod att han varit harpunerare på ett valfartyg, som blivit sänkt av en val utanför Sydafrikas kust. Jag har aldrig hört talas om det varken förr eller senare, förr än ni nu talar om det, sir... Det måste ha varit samma fartyg, tror ni inte det?»

»Så vida inte två olika fartyg ha sänkts av valar utanför västkusten», svarade Gamle sjöbussen. »Att det ena, Essex, råkade så där illa ut, kan inte disputeras. Det är historiskt. Det är sannolikt att den man vi talar om, steward, hade varit med på Essex.»

TRETTONDE KAPITLET.

Kapten Doane arbetade träget, förföljde solen under dess dagliga vandring över himlen, räknade ut deklinationen som berodde på jordens svängning omkring sig själv och gjorde otaliga antaganden och beräkningar tills det snurrade rundt i hans huvud.

Simon Nishikanta gjorde öppet narr av vad han kallade kaptenens bristande navigationskunskaper och fortfor att måla akvarell, då han var i jämvikt, och skjuta på valar, sjöfåglar och allt slags villebråd då han var nedslagen och spleensjuk av besvikelse över att ej sikta Lejonhuvudet, toppen på Gamle sjöbussens ö med de begravna skatterna.

»Jag skall visa att jag inte är någon smulgråt», tillkännagav Nishikanta en dag sedan han i fem timmar stekt sig uppe i masttoppen och kikat utåt havet. »Kapten Doane, för hur mycket kunde vi ha köpt extra kronometrar i San Francisco — bra, men begagnade, menar jag?»

»Låt oss säga hundra dollars», svarade kaptenen.

»Godt. Det här är intet förslag av en girigbuk. Kostnaden för en sådan kronometer skulle ha delats ut på oss tre. Jag ikläder mig hela kostnaden. Säg till besättningen att jag, Simon Nishikanta, betalar

ut hundra dollars i guld till den förste som siktar land på mr Greenleafs latitud och longitud.»

Men matroserna, som höllo till i masttopparna, blevo grymt besvikna, ty endast i två dagar fingo de fortsätta med sina spaningar. Det var ej helt och hållet Dag Doughtrys fel, fastän vad han tog sig till nog skulle ha varit tillräckligt att omöjliggöra deras fortsatta utkik.

Nere i proviantrummet under kajutgolvet höll han på att tulla öllådorna som enkom tagits med för hans räkning. Han räknade dem, tvivlade på det resultat han kom till, strök eld på flera tändstickor, räknade igen och genomsökte sedan hela proviantrummet i hopp att finna flera öllådor instuvade på annat håll.

Han satte sig nedanför luckan i kajutgolvet och funderade i en dryg timme. Det var återigen juden, tänkte han — juden som hade velat förse Mary Turner med två kronometrar, men icke med tre; juden som bekräftat överenskommelsen om ett tillräckligt ölförråd för att Doughtry skulle kunna få sina sex liter om dagen. Stewarden räknade öllådorna ännu en gång för att vara säker. De voro tre. Och eftersom varje låda innehöll två dussin liter och hans ranson varje dag var ett halvt dussin liter, var det tydligt att det förråd han hade framför sig endast skulle räcka i tolv dagar. Och tolv dagar voro alls icke tillräckligt lång tid för att man skulle kunna segla från denna okända punkt av ett strandlöst världshav till den närmaste hamn där man kunde köpa öl.

Sedan stewarden väl fått detta klart för sig, spill-

de han icke tiden. Klockan var tre kvart i tolv då han klättrade upp ur proviantrummet, slog igen golvluckan och skyndade sig att duka bordet. Han serverade sällskapet under middagen, fastän han nätt och jämt kunde låta bli att slå ut den stora terrinen med ärtpuré över huvudet på Simon Nishikanta. Vad som faktiskt hejdade honom var tanken på den handling han redan nere i proviantrummet beslutat sig för att utföra samma eftermiddag i lastrummet där vattenfaten förvarades.

Klockan tre, medan Gamle sjöbussen antagligen dåsade i sin hytt och kapted Doane, Grimshaw och halva däcksvakten hakade fast sig vid masttopparna för att söka förmå Lejonhuvudet att resa sig ur det safirblå havet, gick Dag Doughtry utför stegen som från den öppna storluckan ledde ner till lastrummet. Här, i långa rader med gångar emellan, lågo vattenfaten uppstaplade.

Stewarden tog fram ett borrhskäft innanför skjortan och inpassade däri en halvtumslång borrh, som han tog ur byxfickan. Han lade sig ner på knä och borrhade igenom den första tunnans övre botten tills vattnet sprutade ut och rann ner i kölrummet. Han arbetade fort, borrhade tunna efter tunna utmed en gång, som ledde ner till den mörkare delen av lastrummet. Då han kom till slutet av den första raden, hejdade han sig ett ögonblick för att lyssna på klunkandet av de många halvtumsbreda rännenilar som runno bort. Hans skarpa hörsel uppfångade samma klunkande ljud från höger, åt det håll där nästa gång gick fram. Då han lyssnade uppmärk-

samt, kunde han ha svurit på att han hörde ljudet av en borrh som skar igenom hårdt trä.

En minut därefter hade han omsorgsfullt gömt sin egen borrh och lade handen på axeln av en man, som han ej kunde känna igen i skymningen, men som låg på knä och flåsande borrhade i framsidan av en tunna. Brottslingen gjorde intet försök att komma undan, och då Doughtry strök eld på en tändsticka, hade han framför sig Gamle sjöbussens uppåtvända ansikte.

»Nå, det var då också —!» mumlade stewarden häpen. »Vad i helvete tappar ni ur vattnet för?»

Han kände den gamle mannens kropp darra av häftig skräck, och han blev vek om hjärtat.

»Det gör det samma», viskade han. »Var inte rädd för mig. Hur många har ni borrh?»

»Alla i den här raden», lydde det framviskade svaret. »Ni skvallrar väl inte på mig för... för de andra?»

»Skvallra?» Doughtry skrattade tyst. »Jag drar mig inte för att tala om för er att jag är här i samma ärende, fastän jag inte kan begripa varför ni gör det där. Jag har nyss slutat borra alla tunnorna i styrbordsraden. Men det säger jag er, sir, ge er av härifrån genast och i all stillhet, medan det ännu går för sig. Alla ä' uppe i riggen, och ingen ser er. Jag fortsätter och avslutar det här jobbet... och lämnar bara kvar så mycket vatten att det räcker i... låt oss säga tolv dagar.»

»Jag skulle vilja tala med er... förklara saken», viskade Gamle sjöbussen.

»Ja visst, sir, och jag nekar inte för att jag är

väldigt nyfiken på att få höra den förklaringen. Jag kommer till er i kajutan om tio minuter, så få vi riktigt prata. Men vad ni än har för planer, så står jag på er sida. För det råkar passa mig bäst att komma fort i hamn och så har jag stor tillgivenhet och aktning för er, sir. Ge er av nu. Jag kommer efter om tio minuter.»

»Jag tycker mycket om er, steward», sade den gamle darrande på rösten.

»Och jag tycker om er, sir — fan så mycket mer än om de där penninghajarna. Men det där ska vi tala om en annan gång. Ge er av nu, medan jag avslutar min tappning.»

En kvart därefter, medan de tre penninghajarna ännu sutto kvar uppe i masttopparna, satt Charles Stough Greenleaf i kajutan och läppjade på en whiskygrogg, och Dag Doughtry stod på andra sidan bordet och drack direkt ur en ölbutelj.

»Ni har kanske inte gissat det», sade Gamle sjöbussen, »men det här är min fjärde resa efter skatten.»

»Ni: menar —?» sade Doughtry.

»Just det, ja. Det finns ingen skatt. Det har aldrig funnits någon — lika litet som det funnits något Lejonhuvud, någon storbåt eller några hemlighetsfulla pejlingar.»

Doughtry rev sig häpen i sitt yviga, gråsprängda hår och sade:

»Ni har kuggat mig, sir. Ni har fått mig att tro på den där skatten.»

»Jag tillstår att det gläder mig att höra. Det bevisar att jag inte är så dum, efter jag har kunnat

lura en sådan människa som ni. Det är lätt att narra människor som inte tänka på annat än pengar. Men ni är inte sådan. Ni lever och andas inte bara för pengar. Jag har observerat ert förhållande till hunden, negerynglingen, ölet. Och just därför att ert hjärta inte hänger fast vid en stor begravd guldskatt är ni svårare att lura. De som ha en fix idé är det förvånande lätt att föra bakom ljuset. De stå ganska lågt. Förespegla dem en vinst på hundra dollars t. ex., så snappa de efter betet som hungriga gäddor. Erbjud dem tusen dollars, eller tio tusen, så bli de alldeles galna. Jag är en gammal man, en mycket gammal man. Jag vill gärna leva tills jag dör — jag menar, leva hyggligt, bekvämt, som bättre folk.»

»Och ni tycker om långresor? Jag börjar förstå. Just som de ä' nära stället där skatten inte finns; tvingar dem ett litet missöde, t. ex. att deras vattenförråd är slut, att söka hamn, och sedan ge de sig ut igen på jakt.»

Gamle sjöbussen nickade, och hans solblekta ögon glittrade.

»Emma Louisa» till exempel. Jag höll henne ute på långresa i halvtannat år med vattenbrist och andra missöden. Dessutom betalade de för mig på ett av de bästa hotellen i New Orleans i över fyra månader innan resan började och gåvo mig rikliga förskott, ja riktigt rikliga.»

»Men berätta mera, sir, jag är ofantligt intresserad», sade Dag Doughtry. »Det är ett ypperligt knep. Jag skulle vilja lära mig det till min ålderdom, men jag ger er mitt hedersord, sir, att jag

inte vill inkräkta på ert område. Jag skulle inte börja med det förr än ni är borta, sir, hur praktigt jobb det än må vara.»

»Först och främst måste ni välja folk som ha pengar — mycket pengar, så att det inte gör dem något, hur stora förluster de än lida. Och så ä' de lättare att intressera...»

»Emedan de ä' sniknare», inföll stewarden. »Ju mera pengar de ha, desto mera vill de ha.»

»Alldeles. Och de få åtminstone valuta. Sådana sjöresor äro utmärkt nyttiga för deras hälsa. När allt kommer omkring gör jag dem ingen skada, utan bara godt, och jag stärker deras hälsa.»

»Men de där ärren — klyftan i ert ansikte och alla fingrarna som fattas på er hand? Ni fick dem inte under slagsmålet i storbåten, då båtsmannen karvade i er. Hur tusan har ni fått dem då? — Vänta ett tag, sir. Låt mig fylla på ert glas först.»

Och med påfyllt glas berättade Charles Stough Greenleaf historien om sina ärr.

»Först skall ni veta, steward, att jag är... ja, en herreman. Mitt namn förekommer i Förenta staternas historia, långt före den tiden då de blevo Förenta stater. Jag satt näst högst i min klass vid en högskola, vars namn jag inte vill nämna. För resten, det namn jag går under är inte mitt rätta. Jag har satt ihop det av andra familjers namn. Jag har haft otur. Jag gick till sjöss då jag var en ung man, men jag har aldrig varit med på »Wide Awake», det fartyget är bara en dikt — och mitt levebröd på den sista tiden.

»Ni frågar om ärren och de kapade fingrarna?

Det gick till så här. Det var en morgon i en Pullmanvagn, just som vi skulle stiga upp; då hände det. Som vagnen var fullpackad med folk hade jag måst nöja mig med en överkoj. Det var ganska nyligen. För några år sedan. Jag var redan en gammal man. Vi voro på väg upp från Florida. Det var tågsammanstötning på en hög bro. Tågsättet klämdes ihop, och några av vagnarna föllo åt sidan från nittio fots höjd, ner på botten av en uttorkad å. Den var torr, där fanns bara en vattenpöl tio fot i diameter och aderton tum djup. För resten bara torra stenarna, och jag hamnade direkt i den pölen.

»Så här gick det till. Jag hade just fått på mig mina skor och byxor och skjortan och ämnade klättra ner ur kojén. Där satt jag nu på kanten av kojén med dinglande ben, då lokomotiven törnade ihop. Övre och nedre kojerna på motsatta sidan hade redan bäddats upp av konduktören.

»Där satt jag alltså med dinglande ben och visste inte alls var vi voro, på en järnvägsbro eller släta marken, då händelsen inträffade. Jag slungades naturligtvis ut ur den övre kojén, flög som en fågel tvärs över gången, dök ut genom fönsterglasets på motsatta sidan med huvudet före, slog flera volter under min nittio fots luftfärd än jag tycker om att tänka på och, underbart nog, befann jag mig i nästan horisontal ställning då jag damp ner i den där vattenpölen. Den var bara aderton tum djup. Men jag prässade undan allt vattnet med min tyngd och fick det sedan över mig som ett täcke. Jag var den ende i min vagn som blev

räddad. Den ramlade ner fyrtio fot ifrån mig, och de plockade bara ut lik. Då de lyfte upp mig ur pölen, var jag inte alls död. Och då kirurgerna hade slutat plåstra om mig, voro fingrarna borta och jag hade den här skåran i ansiktet och — nå, det skulle ni aldrig kunna ana — jag har alltsedan dess haft tre revben för litet.

»Å, jag hade ingenting att beklaga mig över. Tänk på de andra i vagnen — allesammans döda. Olyckligtvis reste jag på fribiljett, så att jag kunde inte stämna järnvägsbolaget. Men här är jag nu, den enda människa som någonsin gjort en nittio fots luftresa och hamnat i aderton tums vatten men ändå fått behålla livet. — Steward, var snäll och fyll på mitt glas...»

Dag Doughtry lydde, och i sin entusiasm slog han upp ännu en butelj öl åt sig själv.

»Fortsätt, sir, fortsätt», sade han dämpat och tor-kade sig över munnen. »Den där skattsökarhisto-rien... jag förgås av nyfikenhet. Skål, sir.»

»Jag kan säga», fortfor Gamle sjöbussen, »att jag var född med en silversked, som smälte i min mun så att jag bara blev en förlorad son. Och så att jag var född med en ryggrad av stolthet som inte smälte. Inte för det där banala järnvägsmiss-ödet, utan för saker och ting långt förut och även efteråt, låtsade min familj som om jag var död, och jag... jag lät den få vara i fred. Det är min historia. Jag struntade i min familj. För resten var det inte min familjs fel. Jag klagade aldrig. Jag lät aldrig höra av mig. Jag smälte det sista av min silversked — Söderhavsbomull förstår ni, kakao i

Tonga, gummi och mahogny i Yucatan. Och till sist fick jag sova i nattasyler och äta avskräde på usla matlokus, och mer än en gång stod jag i brödkö vid midnatt och undrade om jag inte skulle svimma innan jag fick något i mig.»

»Och ni beklagade er aldrig för er familj», sade Dag Doughtry beundrande under pausen.

Gamle sjöbussen rätade upp sig, gjorde ett kast med huvudet, höjde det sedan igen och upprepade: »Nej, jag beklagade mig aldrig. Jag kom in på fattighuset eller grevskapets fattiggård, som det kallas. Jag förde ett ynkligt liv. Jag levde som ett djur. I sex månader levde jag som ett djur, men sedan hittade jag på en utväg. Jag grep mig an med att bygga. Wide Awake. Jag byggde den planka för planka och plåtbeslog den, valde ut master och varenda rundhult och mönstrade själv på hela besättningen både för- och akterut och lät judarna utrusta fartyget och seglade med det till Söderhavet och skatten som låg begravd en famn under sanden.

»Ser ni», förklarade han, »allt det där gjorde jag i min fantasi, ty jag var hela tiden inhysing på fattiggården för förolyckade män.»

Gamle sjöbussens ansikte blev plötsligt mörkt och dystert, och hans högra hand grep Doughtrys om handleden och fjättrade den med sina utmärglade stålfingrar.

»Det var ett långt och besvärligt arbete att komma ifrån fattiggården och finansiera mitt stackars lilla ynkliga äventyr på Wide Awake. Vet ni, jag arbetade i två år i fattiggårdens tvättinrättning för

halvannan dollar i veckan med min enda användbara hand och den smula jag kunde åstadkomma med den andra, sortera orena kläder och vika ihop lakan och örngått, tills jag tusen gånger trodde att min stackars gamla rygg skulle brytas tvärsav och kände det värka i bröstet precis där de felande revbenen skulle ha suttit.

»Ni är ännu en ung man . . .»

Doughtry gjorde en protesterande grimas och rev sig i sin gråa hårbuske.

»Ni är ännu en ung man, steward», envisades Gamle sjöbussen litet retligt. »Ni har aldrig varit utestängd från livet. På fattiggården är man utestängd från livet. På fattiggården har man ingen aktning för ålderdomen eller ens för livet. Hur skall jag säga? Man är inte död. Och inte är man levande heller. Man är någonting som en gång har varit levande och håller på att dö. Spetälska behandlas på det sättet. Likaså dårar. Jag vet det. Då jag var ung och for på sjön, blev en kamrat till mig tokig. Ibland var han våldsam och vi brottades med honom, vredo nästan hans armar ur led, miss-handlade honom, bundo honom så att han inte kunde röra sig och sutto på honom för att han inte skulle göra sig eller fartyget något illa. Och fastän han ännu levde, var han död för oss. Förstår ni? Han var inte längre en av oss, lik oss. Han var något annat. Ja, just så — annat. Ni har hört mig tala om helvetet i storbåten. Det är en behaglig förströelse i jämförelse med fattiggården. Maten, smutsen, skällsorden, den råa behandlingen — det djuriska alltigenom!

»I två år arbetade jag för halvannan dollar i veckan i tvättinrättningen. Och tänk er mig, som hade växt upp i överflöd — tänk er mig, mina värkande gamla ben, min gamla mage som ännu mindes min ungdoms läckerheter, min gamla gom som ännu var kräsen och inte alldeles fördärvad av det sattyg jag lärt mig tycka om i ungdomen — ja, som sagt, steward, tänk er mig, som alltid varit frikostig och slösaktig, spara denna halvannan dollar orörd som en girigbuk, aldrig ge ut en penny för tobak, aldrig genom att köpa något godt försöka blidka min stackars mage, som protesterade mot vår simpla och oätbara föda. Jag tiggde tobak, usel och billig tobak, av stackars utlevade kräk som knappt kunde hålla sig uppe på benen. Och när jag fann Samuel Merrivale död på morgonen i kojen bredvid min, länsade jag först hans byxficka på den halva tobaksfläta som var den enda egendom han lämnade efter sig, och anmälde sedan dödsfallet.

»Å, steward, jag var rädd om min halvannan dollar. Förstår ni? Jag var en fånge, som sågade sig ut med en liten handsåg. Och jag sågade mig ut!» Han höjde rösten till ett gällt triumferande kackel. »Steward, jag sågade mig ut!»

Dag Doughtry räckte fram sin ölbutelj och sade allvarligt och med känsla och övertygelse:

»Skål, sir.»

»Tack, sir . . . ni förstår», svarade Gamle sjöbussen med okonstlad värdighet, klingade med sitt glas mot hans butelj och drack med ögonen rätt i stewardens.

»Jag skulle ha haft hundrafemtiosex dollars då jag lämnade fattiggården», fortfor den gamle. »Men jag förlorade två veckor på influensa och en vecka på en förbannad lungsäcksinflammation, så att då jag gav mig av från detta de levande dödas hemvist hade jag bara hundrafemtioen dollars och femtio cents.»

»Jag förstår, sir», avbröt Doughtry med uppriktig beundran. »Den lilla sågen hade blivit en kofot och med den ämnade ni nu bryta er in i livet igen.»

Charles Stough Greenleafs ärriga ansikte och vatt-niga ögon strålade då han höjde sitt glas.

»Skål, steward. Ni förstår. Och ni har uttryckt det bra. Jag var på väg att bryta mig in i livets hus. Det var en kofot, den där ynkliga lilla summan som jag samlat genom två års slaveri. Tänk på det! En summa som jag förr i tiden, innan silverskeden hade smält, lättsinnigt slängde ut som insats i kortspel. Men som ni säger, jag kom tillbaka som en inbrottstjuv för att bryta mig in i livet, och jag kom till Boston. Ni har ett fint sätt att tala i bilder, och jag dricker er skål.»

Åter klingade glas och butelj mot varandra, och bägge männen drucko öga i öga, och bägge kände att de ögon de sågo in i voro ärliga och förstående.

»Men det var en bräcklig kofot, steward. Jag vågade inte lägga mig på den med hela min tyngd för att göra ett riktigt försök. Jag tog ett rum på ett litet men respektabelt hotell... det var i Boston, som jag visst sade. Å, vad jag var rädd om min kofot! Jag åt knappast tillräckligt för att hålla

kropp och själ tillsammans. Men jag bjöd andra, mycket noga utvalda personer på en drink — bjöd som om jag varit en förmögen man, det gjorde ju min historia mera trovärdig, och medan jag själv bara låtsades dricka, hasplade jag upp min saga om Wide Awake, storbåten, de hemlighetsfulla pejlingarna och skatten under sanden — en famn under sanden. Det var litterärt, det var psykologiskt, det hade en smak av saltvatten och djärva expeditioner och rika byten.

»Ni har lagt märke till guldklimpen som jag bär på min urkedja. Den hade jag inte råd med på den tiden, men jag talade om guld i stället, Californiens guld, massor av guldklimpar som vid grävningarna fyrtionio och femtio. Det var litterärt. Det hade lokalfärg. Sedan, efter min första expedition från Boston, kunde jag köpa en guldklimp. Den blev ett bete som människorna nafsade efter som fiskar. Och som fiskar nappade de också. De här ringarna ä' också beten. Ni ser aldrig sådana ringar nu för tiden. Jag köpte dem då jag blev kapitalist. Den här guldklimpen till exempel. Jag talar, jag leker tankspridt med den medan jag berättar om den stora gulds skatten som vi grävde ner under sanden. Plötsligt väcker guldklimpens reflexer nya hågkomster hos mig. Jag talar om storbåten, om vår törst och hunger och om tredje styrmannen, den blonde ynglingen vars kind aldrig gjort bekantskap med rakkniven och att han var den som använde den till sänke då vi metade fisk.

»Men för att nu komma tillbaka till Boston. Då jag tycktes ha druckit mig yr i mössan, berättade

jag den ena skepparhistorien efter den andra för mina s. k. supbröder — människor som jag föraktade, de enfaldiga kräken. Men ryktet spreds, och så en vacker dag försökte en ung tidningssskrivare intervju mig om skatten och Wide Awake. Jag blev stött, förargad... men bara skenbart, för inom mig var jag själglad medan jag sade nej till den unge reportern, ty jag visste att han redan hade hört tillräckligt många detaljer av mina supbröder.

»Och morgontidningen innehöll två hela spalter med spärrad stil om historien. Jag började få besökande. Jag studerade dem noga. Många, som ville vara med om äventyret, hade själva inga pengar. Dem avvisade jag i lycklande ton och väntade fortfarande... och jag åt till och med ännu mindre, medan mitt lilla kapital smälte bort.

»Sedan kom han, min glade unge doktor — filosofie doktor var han, och han var mycket rik. Det sjöng inom mig då jag fick se honom. Men jag hade tjuguåtta dollars kvar — sedan de gått åt, var det fattiggården eller döden. Jag hade redan beslutat välja döden hellre än att återvända till det bedrövliga sällskapet, den levande döden på fattiggården. Men jag varken gick tillbaka dit eller dog. Den glade unge doktors blod sjöd varmt då han tänkte på Söderhavet, och i hans näsborrar vibrerade alla det fjärran landets blomsterdofter, och i hans ögon trollade jag fram tjusande tavlor av passadmoln, monsunhimlar, palmöar och korallrev.

»Han var en munter och yster valp, storslaget och sorglöst slösaktig, oförfärad som en lejonunge,

smidig och vaken som en leopard och yr, litet galen av alla de tokenskaper och infall som myllrade i hans raffinerade hjärna. Hör på nu, steward. Innan vi gåvo oss ut på Gloucesterskonaren, som doktorn köpt och som var lik en yacht och seglade om de flesta yachter, bad han mig komma hem till honom för att ge honom råd angående hans personliga utrustning. Vi höllo på att se oss om i en garderob, då han plötsligt sade:

»Jag undrar vad min tös skall tycka om min långa frånvaro. Vad säger ni? Skall hon följa med?»

»Jag hade inte vetat att han hade någon hustru eller tös. Och jag visade min förvåning och mitt tvivel.

»Bara för att ni inte tror det, skall jag ta henne med mig på resan», sade han och skrattade tjuvpojkaktigt åt min förvåning. »Kom med, så skall ni få se henne.»

»Han tog mig med direkt till sitt sovrum och sin säng, lyfte upp täcket och visade mig mumien av en finlemmad egyptisk flicka, och det var som om hon legat där och sovit i tusen år.

»Hon följde med oss på den långa ändamålslösa resan till Söderhavet och tillbaka igen, och jag blev sannerligen själv riktigt kär i den förtjusande varelsen.

Gamle sjöbussen tittade drömmande i sitt glas, och Dag Doughtry passade på och frågade under tystnaden:

»Men den unge doktorn? Hur tog han det, då ni inte hittade någon skatt?»

Gamle sjöbussens ansikte strålade av glädje.

»Han kallade mig en förtjusande gammal skojsare, med armen om min axel medan han sade det. Å, steward, jag hade lärt mig hålla av den unge mannen som en präktig son. Och med armen om min axel — och jag vet att det inte bara var en vänlighet — berättade han mig att vi knappast hade kommit till River Platte förr än han hade genomskådat mig. Skrattande och med många klappar på axeln, som voro mera smekningar än uttryck av munterhet, påpekade han motsägelserna i min berättelse (som jag sedan har avhjälpit, tack vare honom, och avhjälpit mycket bra) och förklarade att resan hade varit alldeles härlig och gjort honom till min gäldenär för evigt.

»Vad kunde jag göra? Jag sade honom sanningen. För honom talade jag också om mitt familjenamn och den nesa jag räddat det ifrån genom att lägga bort det.

»Ja, han lade sin arm om min axel...»

Gamle sjöbussen tystnade, ty rösten svek honom, och ett par tårar runno utför hans kinder.

Dag Doughtry skålade tyst med honom, och efter en klunk ur glaset hämtade den gamle mannen sig åter.

»Han bad att jag skulle komma och bo hos honom, och samma dag vi landade i Boston tog han mig med sig till sitt stora, obebodda hus. Han sade också att han skulle tala med jurister — den idén tilltalade hans fantasi — om att adoptera mig. »Jag skall adoptera både er och Isthari» — Isthari var namnet på den lilla mumieflickan.

»Här var jag nu, åter inspärriad i livet, och jag skulle bli lagligen adopterad. Men livet är en be-
dragare. Aderton timmar därefter, på morgonen,
funno vi honom död i hans säng, bredvid den lilla
mumieflickan. Hjärtslag, hjärnblödning — det fick
jag aldrig veta.

»Jag tiggde och bad att de båda skulle bli be-
gravna tillsammans. Men hans kusiner och tanter
voro ett hårdt, kallt New-England-följe, och de
skänkte Istar till ett museum, och mig annmodade
de att lämna huset inom en vecka. Jag gav mig
i väg om en timme, och de undersökte mitt lilla ba-
gage innan de ville låta mig gå.

»Jag begav mig till Newyork. Det blev samma
historia där, men jag hade nu mera pengar och
kunde sköta spelet ordentligt. Likaså i New Or-
leans och i Galveston. Jag kom till Californien.
Detta är min femte resa. Jag hade en hård dust
för att få de här tre intresserade, och jag gjorde
av med hela mitt lilla kapital innan de skrevo under
kontraktet. De voro kolossalt lumpna. Förskottera
mig pengar! Blotta tanken på det var en orimlig-
het. Men jag bidade tiden, skaffade mig en lång
hotellräkning, rekvirerade till sist mitt eget rikliga
förråd av likörer och cigarrer, att betalas av skona-
rens ägare. Å, ett sådant oväsen! Alla tre rasade
och slet av sig håret... av mig också. De sade
att det inte kunde bli något av. Då blev jag genast
sjuk. Jag sade dem att de irriterade mina nerver
och att det var därför jag var sjuk. Ju mera de
rasade, desto säkrare blev jag. Då gåvo de efter.
Och genast blev jag bättre. Och här ä' vi nu

utan vatten, och sannolikt styra vi snart kurs till Marquesasöarna för att fylla på våra vattenfat. Sedan vända de om och göra ett nytt försök.»

»Tror ni det?»

»Å, jag känner dem», smålog Gamle sjöbussen. »De ge sig alldeles säkert ut igen. De ä' tarvliga, snikna, omättligen galningar.»

»Galningar! Allesammans galningar! Ett idiot-skepp!» utbrast Dag Doughtry triumferande, och han upprepade vad han hade sagt i lastrummet, då han borrhade det sista fatet, hörde dricksvattnet porla ner i kölrummet och smålog åt sin upptäckt att Gamle sjöbussen och han arbetade i samma syfte.

FJORTONDE KAPITLET.

Tidigt följande morgon upptäckte morgonvakten, som brukade hämta upp dagens vattenförråd till kabyssen och kajutan, att faten voro tomma. Mr Jackson blev så orolig att han genast purrade kapten Doane, och det hade ej gått många minuter förr än kapten Doane väckt Grimshaw och Nishikanta för att berätta dem olyckan.

Frukosten blev i hög grad spännande för Gamle sjöbussen och Dag Doughtry, ty trion rasade och jämrade sig. Isynnerhet var kapten Doane utom sig av bedrövelse. Simon Nishikanta for ut i infernaliska hotelser mot den usling som begått dådet och skildringar av det straff som väntade honom, medan Grimshaw oupphörligt knöt sina väldiga kött-röda nävar, som om han kramat om någon strupe.

»Jag kommer ihåg fyrtiosju — nej, fyrtiosex — ja, fyrtiosex», sladdrade Gamle sjöbussen. »Då var jag i en likadan eller ännu värre knipa. Vi va' sexton stycken i storbåten. Vi stötte på grund på Glistervevet. Det fick det namnet sedan vår lilla vackra skuta upptäckte det en mörk natt och fick lämna kvar sin benstomme där. Revet står på amiralitetskartorna. Det kan kapten Doane intyga...»

Ingen hörde på utom Dag Doughtry, som serve-

rade rostat bröd och beundrade. Men Simon Nishikanta, som plötsligt märkte att den gamle mannen höll på att pladdra, röt ilsket:

»Tig! Håll käften! Ni tråkar ut mig med ert eviga 'jag kommer ihåg'...»

Gamle sjöbussen blev naivt överraskad, som om han hade misstagit sig någonstades i sin berättelse.

»Nej, jag försäkrar er», fortfor han, »det måste ha varit någon lapsus av min stackars gamla tunga. Det var inte Wide Awake, utan briggen Glister. Sa' jag Wide Awake? Det var Glister, en liten prydlig brigg, ja nästan ett leksaksfartyg, kopparförhydd, med smäckra linjer som en delfin, en snabbseglare som riktigt slukade vind och våg. Rask i manövreringen. Det var, på min ära, ett friskt liv för bägge vakterna, då hon kom i farten. Jag var superkarg. Vi seglade ut från Newyork, skenbart destinerade till nordvästkusten, men med förseglade order...»

»För Guds skull, tig, tig! Ni gör mig galen med ert dravell!» skrek Nishikanta med en nervös pina som var fullt naturlig och äkta. »Var då barmhärtig! Vad bryr jag mig om er Glister och edra förseglade order!»

»Förseglade order», förtfor Gamle sjöbussen med strålände min, »förseglade order, det är ord med magisk kraft.» Han liksom smekte dem med tungan. »På den tiden brukade fartygen ännu segla med förseglade order. Och som superkarg, med mitt lilla kapital insatt i affären och med andel i vinsten, var jag en viktigare person än själva kaptenen. Det var inte han utan jag som hade tagit emot de hemliga ordena. Jag kan försäkra er att

jag inte visste själv vad de gingo ut på. Inte förrän vi rundat Kap Horn och kommit ett stycke in på Stilla havet, bröt jag sigillet och fick veta att vår destination var Van Diemens land. Det kallades Van Diemens land på den tiden...»

Det var en upptäckternas dag. Kapten Doane ertappade styrmannen med att stjäla besticket ur skrivbordet med den falska nyckeln. Det blev en scen, men ingenting vidare, ty finnen var alldeles för stor och grov för att man skulle vilja inlåta sig i handgripligheter med honom, och kapten Doane kunde endast brännmärka hans uppförande genom att oupphörligt upprepa: »Ja, sir», »Nej, sir» och »Jag beklagar, sir».

Den viktigaste upptäckten var kanske Dag Doughtrys, fastän han ej visste det då. Det var sedan man ändrat kurs och satt till alla segel och sedan Gamle sjöbussen enskilt underrättat honom att Taiohae på Marquesas-öarna var deras mål, som Doughtry gladeligen grep sig an med att raka sig. Men han hade ett bekymmer. Han var inte riktigt säker på att det fanns godt öl på en så avsides plats som Taiohae.

Då han beredde sig att dra det första draget med rakkniven, med nästan hela ansiktet vitt av lödder, varseblev han en mörk fläck på pannan, alldeles mellan ögonbrynen och där ovanför. Då han hade slutat raka sig, vidrörde han den mörka fläcken och undrade hur han kunde ha blivit solbränd på ett sådant ställe. Men det kändes icke alls då han rörde vid den. Den mörka fläcken var känslolös.

»Besynnerligt», tänkte han, men så torkade han sig i ansiktet och glömde bort alltsammans.

Lika litet som han visste vilken ohygglighet denna mörka fläck representerade, visste han att Ah Moys sneda ögon för länge sedan märkt den och fortfor att iaktta den dag för dag med hemlig växande fasa.

Lovande upp mot sydostpassaden började Mary Turner sin långa färd till Marquesasöarna. Bland besättningen rådde idel glädje. De voro ju bara lättmatrosor med hyra därefter, men ändå hälsade de med förtjusning nyheten att de styrde kurs mot en tropisk ö för att fylla på sina vattenfat. I kajutan voro de tre kompanjonerna vid dåligt lynne, och Nishikanta var öppet försmädlig mot kapten Doane och betvivlade att han kunde styra rätt på Marquesasöarna. I mellandäcksskansen voro alla glada — Dag Doughtry, emedan hans hyra snart skulle falla ut och det var säkert att man skulle ta in nytt öförråd; Kwaque emedan han var glad så snart hans herre var glad; och Ah Moy emedan han snart skulle få tillfälle att desertera från skonaren och de båda spetälska tillsammans med vilka han var inkvarterad.

Michael delade den allmänna glädjen i mellandäcksskansen och arbetade ivrigt tillsammans med stewardarden på att lära sig en femte sång utantill. Det var »Visa vägen, ljusa sky». I sin sång, som när allt kom omkring ej var något mera än ett skolat tjut, sökte Michael något, han visste ej vad. Det var i själva verket de borttappade kamraterna, den förhistoriska tidens hundhjordar, in-

nan hunden någonsin slutit sig till människorna vid deras eldar, ja innan människorna börjat göra upp eldar eller blivit människor.

Han var ju född helt nyligen och hade endast levat två år i världen, så att han hade ingen egen erfarenhet om de borttappade kamraterna. I många tusen släktled hade han varit skild från dem, men djupt nere i tillvarons gömslen, inpräglat och införlivat med varje hans muskel eller nerv, var det outplånliga minnet av de vildmarkstider då skugglika förfäder hade följt den stora hundhjorden och på samma gång utvecklat både kamraterna och sig själva. Då Michael sov, döko urtidsminnena stundom upp till ytan av hans undermedvetna värld. Dessa drömmar voro verkliga så länge de räckte, men då han var vaken, kom han föga ihåg dem, om han ens mindes dem alls. Men då han sov eller sjöng tillsammans med stewarden, längtade han efter de förlorade kamraterna och eggades att söka den borttappade vägen tillbaka till dem.

I vaket tillstånd hade Michael andra, riktiga kamrater. Det var stewarden, Kwaque, Corky och Scraps, och han följde dem hack i häl, liksom hans gamla förfäder hade följt sitt eget släkte under jakterna. Mellandäcksskansen var detta koppels hundgård, och från denna skans strövade det ut i världen, som var Mary Turner, det på det oroliga havet ständigt gungande och rullande fartyget.

Men skansen och dess invånare betydde mera för Michael än blott och bart kamratskap. Den var himlen, ty Gud bodde där. Människorna uppfunno tidigt Gud, ofta av sten eller lera eller eld, och

anbragte honom i träd och berg eller bland stjärnorna. Det var därför att människan märkte, att människan var förgänglig och försvann från stammen eller familjen eller vilket namn hon nu gav sin grupp, som ju ej var något annat än en människohjord. I sin fantasi diktade hon då en ny kamratskara som skulle vara evig och med vilken hon kunde slå följe i evighet. Rädd för det mörker, där hon såg alla människor glida ner, byggde hon sig bortom mörkret en ljusare värld, en sällare jaktmark, en vackrare och solidare festsal och kalasplats och kallade den alltid »himlen».

Liksom vissa av de äldsta och lägst stående nutidsmänniskorna hade Michael ingen tanke på att ställa upp sin egen skugga framför sig och dyrka den som Gud. Han dyrkade ej skuggor. Han dyrkade en verklig, otvivelaktig gud, icke danad efter hans eget fyrbenta, raggiga beläte, utan i Stewards tvåbenta, ragglösa, upprättgående gestalt av kött och blod.

FEMTONDE KAPITLET.

Om icke passadvinden mojnat den andra dagen sedan man riktat kursen mot Marquesasöarna; om icke kapten Doane vid middagsbordet återigen brummat över att han bara hade en kronometer; om icke Simon Nishikanta blivit ursinnig däröver och gått upp på däck med sin studsare för att ta livet av någon havets invånare, och om denna havsinvånare, som dök upp tätt utmed fartyget, hade varit en bonit, en delfin, en tumlare, en makrill eller något annat än en åttio fot lång valfiskhona åtföljd av sin unge — om någon länk fattats i denna kedja av händelser, skulle Mary Turner otvivelaktigt ha kommit fram till Marquesasöarna, fyllt sina vattentunnor och givit sig ut igen för att söka skatten, och Michaels, Doughtrys, Kwaques och Corkys öden skulle ha blivit helt olika och kanske mindre förskräckliga.

Men nu funnos alla länkarna. Skonaren vaggade under död stiltje på de väldiga, släta dyningarna och dess stora segel susade dovt, medan det smällde i tackel och tåg, då Simon Nishikanta jagade en kula i kroppen på en liten valkalv. Nästan genom ett underverk dödade kulan kalven. Det var nästan som att döda en elefant med en ärt-

bössa. Men kalven dog ej genast. Den upphörde med sina krumsprång och låg en stund skälvande på havsytan. Modern var bredvid honom i samma ögonblick som han blev träffad, och för dem som voro ombord och tittade nästan lodrätt ner på henne var det tydligt att hon blev mycket orolig. Hon stötte till ungen med sin väldiga bog, kretsade omkring honom, lade sig sedan utmed honom och upprepade sina knuffar.

Alla ombord på Mary Turner, befäl och besättning, stodo vid relingen och tittade oroligt på vidundret som var lika långt som skonaren.

»Tänk om hon skulle göra med oss som den andra gjorde med »Essex», sade Dag Doughtry till Gamle sjöbussen.

»Det vore bara rätt åt oss», sade denne. »Det var onödigt — ett tanklöst och grymt tilltag.»

Michael, som märkte att något försiggick där nere i vattnet men ej kunde se något för relingens skull, hoppade upp på kajutkappen och skällde morskt då han fick se vidundret. Allas ögon riktades förskräckta på honom, och stewarden tystade ner honom med en viskad befallning.

»Det här är sista gången», mumlade Grimshaw med låg röst, darrande av ilska, till Nishikanta. »Om ni någonsin mer under den här resan skjuter på en val, vrider jag halsen av er. Ja, se på mig, ni. Jag menar vad jag säger. Jag skall klämma ögonen ur er.»

Juden smålog matt och pep: »Här kommer ingenting att hända. Jag tror inte att Essex blev sänkt av en val.»

Eggad av sin mor gjorde den döende ungen krampaktiga försök att simma, men det lyckades icke, han vacklade endast hit och dit.

Medan modern kretsade omkring honom, råkade hon få sin bog under Mary Turners babords låring, och Mary Turner fick slagsida åt styrbord, medan hennes akter lyftes en meter eller mera. Och det var icke bara en oavsiktlig tillfällighet. Valfiskhonan ryckte till vid beröringen med fartygets skrov och gjorde ett slag med stjärten. Stöten träffade relingen strax för om förmasten, åstadkom ett håll tvärsigenom den, som om den varit av cigarrlådsträ och bräckte skarndäcket.

Det var allt. Hela besättningen stirrade skräckslagen ner på havsdjuret, som var utom sig av sorg över sin döende unge.

Under loppet av en timme, varunder skonaren och de båda valarna drevo allt längre ifrån varandra, gjorde ungen flera fåfänga försök att simma. Sedan uppgav den ett klagande läte och började våldsamt vältra sig rundt och slå med stjärten.

»Det är dödskampen», sade Gamle sjöbussen vekt.

»Nu är den död», sade kapten Doane fem minuter därefter. »Vem skulle kunna tro det? En gevärskula! Jag önskar att vi finge en halvtimmes bris, så att vi kom ifrån det här grannskapet.»

»Det där kunde ha blivit vår undergång», sade Grimshaw.

Kaptен Doane skakade på huvudet då han oroligt tittade upp på de slaka seglen och spejade ut över havet efter någon krusning på vattnet. Men allt var stilla lugnt, och de stora dyningarna höjde

sig som rundtoppiga kullar, gråa som kvicksilver.

»Nå, nu går det bra», sade Grimshaw uppmuntrande. »Där ger hon sig av nu, styr kurs rätt ifrån oss.»

»Naturligtvis går det bra, vem har tänkt annat?» skrävlade Nishikanta, i det han torkade svetten från sin panna och hals och tittade liksom de andra efter den bortdragande valen. »Jo, ni ä' just ett snyggt följe, ni, som låta skrämman er av en fisk.»

»Jag såg nog att ni var mindre gul i synen än vanligt», hånade Grimshaw. »Ni hade allt hjärtat i halsgropen.»

Kapten Doane drog ett djupt andetag. Han kände en sådan lättnad att han ej brydde sig om att delta i käbblen.

»Gul är ni ändå», fortfor Grimshaw, »och det så det förslår.» Han gjorde en rörelse med huvudet mot Gamle sjöbussen. »Där ser ni en riktig karl. Han är minsann inte gul, han. Han blinkade inte en gång och han förstod nog faran bättre än ni. Om jag finge välja mellan att lida skeppsbrott vid en obebodd ö tillsammans med honom eller med er, skulle jag föredra honom tusen gånger. Om...»

Men ett rop från matroserna avbröt honom.

»Barmhärtige Gud!» mumlade kapten Doane för sig själv.

Den stora valfiskhonan hade vändt om och styrde kurs rakt på dem. Hennes fart var så stark att hon drev upp en svallvåg med nosen som en dreadnought eller en Atlantångare.

»Håll er fast, allesammans!» skrek kapten Doane.

Alla togo spjörn för att ta emot stöten. Hen-

rik Gjertsen, rormannen, skrevade, hukade sig ner och grep ett stadigt tag om två spakar på motsatta sidor av ratten. Flera av besättningen flydde från mellandäck till akterdäck, och andra klättrade upp i riggen. Doughtry lade ena handen på relingen och slog sin fria arm om livet på Gamle sjöbussen.

Alla höllo sig fast. Valen slog till Mary Turner dikt akter om förvanten. Det inträffade ett tjog händelser som intet öga kunde uppfatta på en gång. En matros i storriggen föll framstupa med en vevling i båda händerna, men greps om smalbenet och räddades av en kamrat, medan skonaren knakade och skalv, lyftes upp på babord sida och slungades ner åt styrbord så att vattnet strömmade in över relingen. Michael, som stod på kajuttaket, halkade utför dess branta sluttning åt styrbord och försvann, morrande och kavande med tassarna, i det forsande vattnet. Förmastens babordsvant flög ur röstjärnen, och förmärsstången lutade som en drucken över åt styrbord.

»Det där kändes minsann», sade Gamle sjöbussen.

»Mr Jackson», ropade kapten Doane till styrmannen. »Vill ni pejla pumpen.»

Styrmannen lydde, men höll ett oroligt öga på valen, som hade gjort en vändning åt sidan och forsade i väg österut.

»Ser ni, där fick ni för det», fräste Grimshaw till Nishikanta.

Nishikanta nickade, i det han torkade bort svetten och mumlade: »Och jag är belåten med vad jag fick. Jag kunde aldrig tro att en val hade sådan kraft. Jag skall aldrig göra om det.»

»Det kommer ni kanske aldrig i tillfälle till», svarade kaptenen. »Vi ä' inte kvitt valen än. Den som anföll Essex gjorde det ena angreppet efter det andra, och jag antar att valarna ha inte ändrat natur de sista åren.»

»Torr som snus, kapten», rapporterade nu Jackson resultatet av sin pejling.

»Nu vänder hon!» ropade Doughtry.

På en halv mils avstånd gjorde valen helt om och kom tillbaka.

»Pass på där förut!» ropade kapten Doane till en av matroserna, som nyss kommit ut ur backskansen med sin nattsäck i handen och över vars huvud förmärsstången gungade på ett hotande sätt.

»Han har packat för att ge sig av», sade Doughtry till Gamle sjöbussen, »som en rätta överger det sjunkande fartyget.»

»Vi ä' råttor allesammans», svarade den gamle. »Det kom jag underfund med då jag var en rätta bland de andra gamla skorviga råttorna på fattiggården.»

Alla ombord hade nu smittat Michael med sin rädsla. Han stod på kajuttaket för att kunna se och skälla på valfiskhonan, medan besättningen tog nytt spjörn mot den väntade stöten och han såg djuret komma helt nära.

Mary Turner träffades akter om mesanvanten. Då hon vräktes ner åt styrbord, dit Michael ynkligt måste följa med, hördes tydligt kraschandet av trävirke som splittrades. Henrik Gjertsen grep tag i ratten med hela sin styrka, men slungades ut i luften, medan hjulet snurrade rundt. Han törnade

mot kapten Doane, som måste släppa sitt tag om relingen. Bägge tumlade flämtande omkull på däck. Nishikanta lutade sig svärjande mot kajutväggen; han hade fått bägge händernas naglar bortslitna då hans grepp om relingen bröts.

Medan Doughtry slog en lina omkring Gamle sjöbussen och mesanriggen och räckte honom ändan för att han skulle hålla den, kröp kapten Doane stönande bort till relingen och reste sig upp.

»Det var ett dråpslag», viskade han hest till styrmannen med handen tryckt mot sidan för att bekämpa smärtan. »Pejla pumpen igen och gå på med det.»

Flera av matroserna passade på och rusade förut under den vacklande märsstången, döko ner i skansen och packade hastigt sina grejor. Då Ah Moy kom ut från mellandäcksskansen med sin egen runda sjömansnattsäck, skickade Doughtry Kwaque att packa bägges tillhörigheter.

»Torr som snus, kapten», lydde styrmannens rapport.

»Fortsätt att pejla, mr Jackson», befallde kaptenen, och hans röst var redan starkare, sedan han hämtat sig från sin sammanstötning med rorsmannen. »Pejla i ett i ett. Här kommer hon igen, och skonaren är inte byggd till att stå emot ett sådant dunkande.»

Doughtry hade nu Michael under ena armen och höll den andra redo för att svinga sig upp i riggen vid nästa stöt.

Då valfiskhonan gjorde en rundvändning för att anfalla igen, råkade hon ur kursen så att stöten

träffade tjugufot från Mary Turners akter. Den lyftes emellertid helt varligt och tvingade skonaren att göra en artig bugning för havet.

»Om hon inte missat...» mumlade kapten Doane, men tystnade sedan.

...»så hade det varit godnatt», ifyllde Doughtry i hans ställe. »Då hade hon slagit in hela aktern.»

Valen vände återigen, denna gång på endast två hundra meters avstånd och gick ånyo till anfall, men tog ej ut halvcirkeln tillräckligt, så att hon träffade skonarens bog från styrbords sida. Hennes rygg stötte emot förstäven och tycktes endast skrapa emot stampstaget, men ändå dök Mary Turner ner så att sjön stod i jämnhöjd med akterrelingen. Och detta var icke allt. Stampstag och vaterslag gävo sig av, liksom alla styrbordsstag ända till bogsprötet, så att detta svängde ut på babords sida i rät vinkel och lyftes upp av de återstående märsstångstagen. Märsstången hoppade högt i luften och dunsade sedan i däck så att bogsprötet dök ner djupt i vattnet, brakade loss från förstäven och låg och drev utmed långsidan.

»Tysta ner hunden!» befalldes Nishikanta Doughtry i ursinnig ton. »Annars...»

I stewardens armar morrade och skällde Michael ilsket icke allenast på valen, utan på alla fientliga och hotande makter som hade injagat panik hos de tvåbenta gudarna på denna flytande värld.

»Just därför låter jag honom sjunga», snäste Doughtry tillbaka. »Ni har ställt till det här krånglet, och om ni lyfter en hand mot min hund, kom-

mer ni inte att få se slutet på det här krånglet som ni har satt i gång, ni gemena pantlånare där!»

»Mycket rätt, mycket rätt», nickade Gamle sjöbussen gillande. »Tror ni, steward, att ni kan skaffa ett stycke segelduk eller ett lakan eller något mjukt och bredt i stället för den här linan? Den skär in så hårdt på det ställe där mina tre revben saknas.»

Doughtry lade Michael i den gamle mannens armar.

»Håll honom, sir», sade stewarden. »Om den där pantlånaren rör Killeny Boy med ett finger, så spotta honom i ansiktet, bit honom eller gör vad som helst. Jag är tillbaka inom ett ögonblick, innan han kan göra er illa och innan valen kan ge oss en ny stöt. Och låt Killeny Boy hålla så mycket väsen han vill. Ett av hans hår är mera värdt än en hel värld full av snuskiga procentare.»

Doughtry rusade ner i kajutan, kom tillbaka med en kudde och tre lakan, anbragte den förra som underlag och knöt ihop de sista med vävknutar, så att Gamle sjöbussen fick det riktigt mjukt och bra, och tog sedan tillbaka Michael på armen.

»Hon tar in vatten, kapten», ropade styrmannen. »Sex tum — nej, sju tum.»

Matroserna hoppade över märsstångens spillror för att rusa ner i skansen och packa sina tillhörigheter.

»Sväng ut styrbordsbåten, mr Jackson», kommanderade kaptenen och höll skarpt ögonen på valen som kom framrusande till nytt anfall. »Men fira inte ner den. Håll den utanför relingen i fallen, annars slår den förbannade fisken sönder den. Sväng

bara ut den så att den är klar, låt besättningen ta sina grejor och stuva sedan in proviant och vatten.»

Båten klargjordes, medan besättningen kom störtande för att rädda sig i den, innan valen hann fram. Stöten träffade Mary Turner midt på babords sida så att man från aktern både såg och hörde långsidan bukta sig och studsa tillbaka som en våghålsplanka. Styrbords reling dök under vattnet medan skonaren krängde för stöten, och då den reste sig med ett våldsamt ryck, forsade vattnet över däck upp till knäna på matroserna som stodo omkring livbåten och skvalade ut genom babords spygatter.

Livbåten var utsvängd, dess gunnel vilade mot Mary Turners reling.

»Tio tum, kapten, och det stiger hastigt», under rättade styrmannen, sedan han granskat pejlstocken.

»Jag skall gå efter mina grejor», sade kapten Doane och styrde kurs mot kajutan. Halvvägs stannade han och tillade med en försmädlig min som gällde Nishikanta: »Och min enda kronometer.»

»Halvannan fot, och det stannar inte vid det», ropade styrmannen efter honom.

»Det vore bäst att vi packade själva», sade Grimshaw till Nishikanta, i det han följde efter kaptenen.

»Steward», sade Nishikanta, »gå och packa ihop mina sängkläder. Resten skall jag göra själv.»

»Mr Nishikanta, ni kan dra åt helvete, och ni andra också», svarade Doughtry lugnt, men i samma andedrag sade han vördnadsfullt och lugnande till Gamle sjöbussen: »Håll Killeny. Jag skall ta

hand om edra saker. Är det något särskilt ni vill rädda?»

Jackson slöt sig till de fyra männen där nere, och medan de i största hast samlade ihop saker av värde eller som kunde behövas, fick Mary Turner en ny stöt. Under däck hade de ej kunnat se på förhand vad som förestod, de slungades därför allesamman åt babords sida, och från Simon Nishikantas hytt hördes jämmer och svordomar över att han stött bröstet mot kojen. Men hans oväsen överröstades av det fruktansvärda kraschande dånet uppe på däck.

»Bränsle, något annat blir det inte kvar av skutan», kommenterade kapten Doane under den följande tystnaden, medan han försiktigt gick uppför kajuttrappan med sin kronometer lodrätt tryckt mot bröstet.

Han lämnade den till en matros, gick ner igen och bar med stewardens hjälp upp sin sjömanskista. Han hjälpte i sin tur stewarten med Gamle sjöbussens kista. Sedan gingo han och Doughtry genom luckan i kajutgolvet ner i proviantrummet och började med några beskäftiga matrosers bistånd ta fram och langa upp en massa matvaror — lådor med lax och oxkött, marmelad och skeppsskorpor, smör och kondenserad mjölk jämte alla slags torkade och konserverade varor som nu för tiden ingå i varje fartygs utrustning.

Doughtry och kaptenen kommo sist upp från kajutan, och bägge stirrade ett ögonblick upp till de gapande luckorna i den höga, smäckra överriggen, där stor- och mesanmärstängerna hade varit

för några minuter sedan. De ägnade en minuts uppmärksamhet åt deras spillror på däck — mesanmärsstången hade kört tvärsigenom spankern och uppehölls vertikalt av dess solida duk, men svängde fram och tillbaka varje gång seglet slog, stormärsstången låg tvärs över den krossade skanskappen.

Medan valfiskhonan gav sin sorg så våldsamma uttryck och drog sig tillbaka till nytt anlopp, samlades hela Mary Turners besättning vid styrbords livbåt som hängde där färdig att firas ner. En ansenlig massa lådor, vattenankare och personligt bagage var uppstaplad på däck. En blick på allt detta och på de många människorna, både befäl och besättning, visade att det skulle bli en farligt överlastad båt.

»Vi måste i alla händelser ha matroserna med oss — de kunna ro», sade Simon Nishikanta.

»Men behöva vi er?» frågade Grimshaw bistert. »Ni tar upp alldeles för stort rum med er korpus, och ni är i alla fall bara ett kreatur.»

»Jag tänker jag kommer nog att behövas», sade pantlånaren, i det han ryckte upp sitt skjortbröst — i häftigheten slet han bort fyra knappar — och visade en Coltrevolver, som i sitt hölster satt under vänstra armen, på bara skinnet, och med kolven lätt åtkomlig för högra handen. »Jag tänker jag kommer att behövas. Men de ovälkomna kan vi nog göra oss av med.»

»Ja, om ni nödvändigt så vill», medgav vetefarmaren sarkastiskt, men han knöt ofrivilligt sin stora hand som om den kramat om en strupe. »För resten,

få vi ondt om mat, så är ni ju bra att ha — kvantitativt, menar jag, kvaliteten tänker jag inte på. Nå, vem anser ni vara ovälkommen? Negern? Han har ju intet skjutvapen.»

Men hans gyckel avbröts av valens nästa anfall — ännu en stöt mot aktern, som slet bort rodret och förstörde styrinrättningen.

»Hur mycket vatten?» frågade kapten Doane styrmannen.

»Tre fot — jag pejlade nyss», lydde svaret. »Det är visst bäst att delvis lasta livbåten och sedan fira ner den efter valens nästa stöt, vräka ner resten av bagaget och oss själva och lägga ut.»

Kapten Doane nickade.

»Det måste gå raskt», sade han. »Pass på, alle man — steward, ni hoppar ombord först, så skall jag lämna kronometern till er.»

Nishikanta gick krigslystet fram till kaptenen, öppnade skjortan och visade revolvern.

»Det är för många för båten», sade han, »och stewarden är en av dem som inte få följa med. Så mycket ni vet det. Stewarden är en av dem som inte få följa med.»

Kapten Doane betraktade kallblodigt den stora revolvern, men vad han närmast såg för sig var hans nybyggda hus i San Francisco.

Han ryckte på axlarna. »Båten skulle verkligen bli överlastad med allt det här mojet. Nåja, ta det med, om ni absolut så vill. Men kom ihåg att det är jag som navigerar och att om ni någonsin mer vill se edra pantlånekontor, så är det bäst att ni är artig mot mig. — Steward!»

Doughtry steg fram.

»Det blir inte rum för er . . . och för en eller två till, ledsamt nog.»

»Famost!» sade Doughtry. »Jag höll just på att bli rädd att ni skulle vilja ha mig med. — Kwaque, du taga migs grejor, lägga dem i annan båt annan sida.»

Medan Kwaque lydde, pejlade styrmannen pum-pen för sista gången, rapporterade tre och en halv fot, och så lastades styrbordsbåten av matroserna med det lättare godset.

En gänglig, smalaxlad skandinavisk matros, över sex fot lång och smärt som en vidja, med ljusblå ögon och hy och hår därefter, slöt sig till Kwaque och hjälpte honom lasta.

»Här, långa John», ropade styrmannen, »här är er båt. Ni skall arbeta här.»

Den gänglige smålog förläget och sade med stark brytning: »Tack så mycket, jag går helst med kocken.»

»Låt honom gå, så mycket lättare blir vår liv-båt», inföll Nishikanta. »Är det något mera?»

»Ja visst», flinade Dag Doughtry honom midt i ansiktet, »vad som finns kvar av ölet tar jag med mig i min båt, så vida ni inte har något att in-vända.»

»Nej, inte för två cents . . .» fräste Nishikanta ur-sinnigt.

»Inte för en billion cents skulle ni vilja riskera en dust med mig, ni penningutsvettare», svarade Doughtry. »Ni har svingat er upp till en stor pamp, men jag vet vad ni egentligen går för. Inte för

två billioner cents skulle ni vilja reta mig till att ropa ut det just nu. — Långa John! Bär den där öllådan över hit, och den där halva lådan, och stuva ner dem i min båt. — Opponera er, Nishikanta, om ni har kurage.»

Simon Nishikanta vågade icke, ej heller visste han vad han skulle ha gjort, men han räddades ur sitt bryderi av ropet:

»Här kommer valen!»

Alla skyndade sig att ta spjärn och hålla sig fast, medan valen bräckte ännu flera plankor och Mary Turner rullade långsamt hit och dit.

»Bär av! Låt gå! Fort!»

Kapten Doanes order åtlyddes raskt. Styrbords livbåt sänkte sig ner i vattnet utmed långsidan och återstoden av bagage och proviant kastades ner.

»Jag kan ge er en liten handräckning, kapten, efter jag ser att ni har så brådt att komma härifrån», sade Doughtry, i det han tog kronometern från kapten Doane och stod färdig att räcka ner den till honom så snart han kom i båten.

»Kom nu, Greenleaf», ropade Grimshaw upp till Gamle sjöbussen.

»Nej tack, sir», lydde svaret. »Det blir visst bättre rum i den andra båten.»

»Vi ska ha kocken med oss!» ropade Nishikanta från akterloften. »Kom nu, din gula markatta! Hoppa!»

Den lille skrupne gubben Ah Moy stred med sig själv. Han reflekterade tydligen, ehuru ingen kunde gissa hans tankar medan han fixerade den tjocke pantlånarens revolver och Kwaques och

Doughtrys spetälska, vägde det ena mot det andra och tog de båda båtarnas tunga eller lätta last med i beräkningen.

»Mig gå andra båt», sade Ah Moy och började släpa sin packning tvärsöver däck.

»Loss!» kommenderade kapten Doane.

Scraps, den stora Newfoundlandsvalpen, som lekt och rasat under allt detta bråk, såg nu att så många av Mary Turners människor voro nere i livbåten, tog ett språng över den låga relingen, som var nära vattenytan, och hamnade sprattlande ovanpå berget av sjömanskistor och proviantlådor.

Båten krängde, och Nishikanta ropade med dragen revolver:

»Tillbaka med honom! Kasta upp honom ombord!»

En matros lydde, och efter en kort luftfärd låg Scraps på rygg på Mary Turners däck. Han tog det emellertid bara som en hårdhänt lek, vältrade sig hänryckt, slingrade sig som en mask under väntan på de nya upptåg man skulle låta honom vara med om. Med ett inställsamt, kamratligt skall slog han med tassens efter Michael, som nu stod fri och lös på däck, men fick till svar en avvisande och vresig morring.

»Vi måste väl öka vår samling med honom, eller hur, sir?» sade Doughtry och tog sig tid att lugnande klappa den stora valpen på huvudet; till belöning fick han en slick på handen av valpens mjuka tunga.

Ingen första klassens steward kan existera utan att ha ett mer än vanligt mått av praktisk tilltagsenhet. Dag Doughtry var en första klassens steward.

Han anbragte Gamle sjöbussen i en trygg vrå, satte långa John till att göra den andra livbåten klar och haka på fallen, skickade ner Kwaque i lastrummet för att fylla på vattenkaggar ur det knappa återstående förrådet och lät Ah Moy hämta alla livsmedel som funnos i kabysen.

Styrbords livbåt, lastad med människor, proviant och bage, rodde raskt bort från farans centrum, som var Mary Turner, men hade knappt hunnit hundra meter förr än valen, som bommat med en ny stöt mot skonaren, vände om och rusade framåt med sådan fart att vattnet forsade om henne och hon var nära att törna ihop med livbåten. Hon kom så nära att roddarna på hennes sida drogo in årorna. Vågsvallet tryckte ner den tungt lastade båtens reling, så att det kom in åtskilligt med vatten innan den reste sig igen. Nishikanta, som ännu med revolvern i handen stod i aktern framför den bekväma plats han hade valt ut åt sig, ryckte till då båten krängde. I sin instinktliga, krampaktiga ansträngning att hålla balansen släppte han sitt tag om revolvern, och den föll i vattnet.

»Ha ha!» hånade Doughtry. »Vad är nu Nishikanta värd? Jag vet vad han går för, och han har förlorat övertaget över er andra. Nu ha ni honom som i en liten ask. Och när det blir fråga om att äta upp varandra, så ät upp honom först. Han är visserligen ett stinkdjur och kommer att smaka som ett stinkdjur, men ibland måste hederligt folk äta sådan oaptitlig mat för att reda sig ur en klämma. Men det är bäst att ni först lägga honom i saltvatten över en natt.»

Grimshaw, vars plats på aktertoften inte var den bästa, uppfattade situationen på samma gång som Doughtry, reste sig hastigt och grep den tjocke pantlånaren bak i nacken, sedan skakade han honom ganska omildt och vräkte honom framstupa på båtens botten.

»Ha hal!» skrek Doughtry ut över den hundra meter vida vattenytan.

Sedan tog Grimshaw utan brådska den bästa sittplatsen för sin räkning.

»Vill ni med?» ropade han till Doughtry.

»Nej, tack», svarade denne. »Vi ä' för många, och vi rymmas bättre i den andra båten.»

Medan somliga öste och andra rodde flög livbåten bort. Doughtry tog Ah Moy med sig ner i proviantrummet och hämtade upp mera livsmedel.

Medan han var där nere strök valfiskhonan tätt utmed skonaren strax för om midskepps på babords sida, uppgav ett råmande läte och gjorde ett slag med sin väldiga stjärt så att mesanstagens röstjärn röko. Under nästa höga, blanka dyning föll mesanmasten överbord.

»Det kan man kalla en duktig val», sade Doughtry till Ah Moy, då de kommo ut från kajuttrappan och fingo se den sista förstörelsen.

Ah Moy ansåg för nödvändigt att gå efter mera proviant från kabyssen, medan Doughtry, Kwaque och långa John lade sig med hela sin tyngd över fallen, ett i sänder, och svängde ut livbåten över relingen.

»Vi ska vänta till nästa stöt, och då ska vi fira ner båten, kasta ner alla grejorna och ge oss av»,

sade stewarden till Gamle sjöbussen. »Vi ha godt om tid. Skonaren kommer inte att sjunka fortare, sedan den tagit in vatten, än den sjunker nu.»

Medan han sade detta, voro spygatten nästan i jämnhöjd med havet, och skutan rullade långsamt i de stora dyningarna.

»Hej!» ropade han över den allt bredare vattentytan till kapten Doane. »Vad är kursen till Marquesasöarna? Rätt som det går nu? Och hur långt är det?»

»Nord-nordost, ett kvarts streck ostligt!» lydde det knappt hörbara svaret. »Då kommer ni till Nuka-Hiva! Omkring två hundra mil! Fall av rätt undan passadvinden så går det bra!»

»Tack, kapten», ropade stewarden innan han sprang akteröver, ryckte upp dörren till nakterhuset och bar styrkompassen till livbåten.

Eftersom valen dröjde med att göra ett nytt anfall, trodde de nästan att hon hade uppgivit det. Och medan de väntade och sågo henne rulla på dyningarna en åttondels mil därifrån, fortfor Mary Turner att sjunka.

»Nu kunde vi nästan göra ett försök», sade Doughtry till långa John, då en ny röst blandade sig i diskussionen.

»Corky! — Corky!» lät det jämmerligt nerifrån skanstrappan.

»Fan anamma!» lydde nästa replik, uttalad i ilsken ton. »Fan anamma! Fan anamma!»

»Naturligtvis!» avgjorde Doughtry i det han sprang tvärsöver däck, kavlade sig över stormärsstången och de många stagen som spärrade vägen

och fann den lilla vita glimten av ljus och liv uppflugen på kojkanter, där han spände ut sina fjädrar, reste och lade ner sin rosenfärgade kam och på äkta mänskligt språk svor över världens ondska och fartygens och människornas galenskap.

Kakadoran steg upp på Doughtrys framsträckta pekfinger, klättrade vigt uppför hans skjortärm, satt sedan på hans axel med klorna så djupt begravna i det mjuka tyget att det kändes i hullet därunder, lutade huvudet till hans öra och sade i en ton av tacksamhet och lättnad och på samma gång som en presentation av sig själv: »Corky, Corky.»

»Du hederspojke», kutttrade Doughtry.

»Famost!» svarade Corky med ett tonfall så likt Doughtrys att han studsade.

»Du hederspojke», upprepade Doughtry och tryckte sin kind och sitt öra mot papegojans befjädrade och kampryddade huvud. »Och somliga inbilla sig att det bara är människorna som räknas här i världen!»

Ännu dröjde valen, och medan havet slickade deras tår på däck, som var i horisontalt läge, gav Doughtry order att livbåten skulle firas ner. Ah Moy hoppade ivrigt ner i fören. Men Doughtry hade orätt i sin förmodan att den lille kinamannens brådskan berodde på rädsla för det sjunkande fartyget. Vad Ah Moy lade an på var att få en plats i båten så långt som möjligt från Kwaque och stewarden.

De lade ut, rörde undan proviant och bagage från tofterna och intogo sina platser. Ah Moy rodde

föråran, sedan kommo långa John och Kwaque, medan Doughtry (ännu med Corky på axeln) satt vid styret. Uppe på högen av gepäck i aktern satt Michael, tittade förväntningsfullt på Mary Turner och fortfor att morra vresigt åt Scraps, som var nog dum att vilja leka. Gamle sjöbussen stod vid styråran och gav, då allt var klart, order att börja ro.

En morgning från Michael, som reste ragg, varnade dem att valen icke allenast satte sig i rörelse utan också var ganska nära. Men hon anföll icke. I stället kretsade hon långsamt omkring skonaren, som om hon velat ta sin motståndare i närmare betraktande.

»Jag slår vad om att hon är öm i skallen efter allt dunkande och att hon börjar känna det», sade Doughtry småskrattande, mest för att hålla kamraternas mod uppe.

Knappast hade de rott ett dussin årtag förr än ett utrop från långa John kom dem att följa hans blick bort till skonarens fördäck, där skeppskatten höll jakt på en stor råtta. De sågo flera råttor, tydligen drivna ur sina hål av det stigande vatt-net.

»Vi kan inte lämna katten i sticket», sade Doughtry för sig själv i bestämd ton.

»Nej, visst inte», sade Gamle sjöbussen, i det han lade sig över styråran och backade.

Två gånger fingo de gunga på svallvågorna efter den kretsande valen innan de räddat katten och åter togo till att ro. Valen tycktes ej ägna dem någon uppmärksamhet. Det var från den höga tingesten,

skonaren, som döden hade drabbat hennes unge, och det var på skonaren hon urladdade sin vrede och sin sorg.

Just som de rodde bort, vände valen och styrde kurs ut till havs. På en halv mils avstånd gjorde hon helt om och gick åter till anfall.

»Med allt vatten i skrovet kommer skonaren att få sig ett riktigt dråpslag nästa gång», sade Doughtry. »Vila på årorna och vänta.»

Stöten träffade midskepps och var den svåraste Mary Turner tagit emot. Stag och spillror av relingen flögo i luften och hon krängde så våldsamt att halva hennes våtblanka kopparköl glänste i solen. Då hon långsamt rätade upp sig, vacklade stormasten som en drucken men föll icke.

»En knock-out!» utropade Doughtry då han såg valen tumla sig i vattnet med väldiga, meningslösa kast. »De ha visst fått sin varma mat, bägge två.»

»Skonare alldeles slut», anmärkte Kwaque, då Mary Turners reling försvann.

Hon sjönk fort, och efter några ögonblick var till och med stormasttoppen borta. Endast valen var kvar, drev hit och dit på vattenytan.

»Det är ingenting att skrodera om», lydde Doughtrys likpredikan över Mary Turner. »Ingen skulle tro oss. En så'n där präktig skuta sänkt, med flit sänkt, av en gammal valfiskhona! Nej, tack. Jag trodde aldrig på den där gamla sjöbjörnen i Honolulu som påstod att han var den enda som räddades då Essex sänktes, och lika litet kommer någon att tro på mig.»

»Den vackra skonaren, den vackra präktiga skutan», klagade Gamle sjöbussen. »Aldrig har jag sett en så fint riggad tremastare, och aldrig har en tremastare varit en sådan liten satan till att lova upp mot vinden.»

Dag Doughtry, som alltid levat utan fotfäste och aldrig varit gift, lät sin blick glida ut över alla dessa varelser, för vilka han nu bar ansvaret: Kwaque, det svarta papuanska missfostret som han räddat från att bli uppätet av sina kamrater; Ah Moy, den lille kocken, vars ålder var problematisk inte bara i fråga om ett eller ett par år utan kanske rent av decennier; Gamle sjöbussen, den aktade, avhållne och respekterade; den gänglige länge John, den unge skandinaven med resning som en jätte och sinne som ett barn; Killeny Boy, ett under bland hundar; Scraps, den oförskämt dumma och lunsiga valpen; Corky, den vitfjädrade lilla livsklimpen, skarp som en stålklinga och förföriskt inställsam som ett förtjusande barn; och till och med skanskatten, den blanka, brungula råttödaren, som sökt skydd mellan Ah Moys ben. Och till Marquesasöarna var det två hundra mil, och passadvinden, som skulle hjälpa dem fram, hade mojnät, men skulle lika säkert leva upp igen som att solen skulle gå upp i morgon.

Stewarden drog en suck, och i hans minne dök upp en tavla i en barnbok föreställande en gumma som bodde i en sko. Han torkade svetten ur pannan med aviga handen, och han fick ett svagt medvetande av den domnade fläcken mellan hans ögonbryn, i det han sade:

»Ja, grabbar, vi kan inte ro oss fram till Marquesas-öarna. Vi behöva hjälp av vinden. Men just nu gäller det att lägga en mil eller så mellan oss och den där argsinta valfiskhonan. Hon lever kanske upp igen, kanske inte, men i alla fall kan jag inte låta bli att tycka synd om henne.»

SEXTONDE KAPITLET.

Två dagar därefter, då ångaren »Mariposa» gick sin vanliga route mellan Tahiti och San Francisco, upphörde passagerarna att kasta diskus på däck, övergåvo sitt kortspel i röksalongen, sina romaner och däckstolar och samlade sig vid relingen för att titta på en liten båt, som kom ilande emot dem över havet för en lätt medvindsbris. Då långa John med tillhjälp av Ah Moy och Kwaque beslog seglet och tog ner masten, uppstod fnitter och skratt bland passagerarna. Det stred mot alla föreställningar om skeppsbrutnas räddning midt ute på oceanen.

Det slog dem att denna båt var en Noaks ark med sin last av sängkläder, klädkistor, öllådor, en katt, två hundar, en vit papegoja, en kines, en krushårig neger, en gänglig, ljushårig jätte, en gråsprängd Dag Doughtry och en Gammal sjöbuss, som tycktes vara typen för en sådan. Ett kvickt arkitektbiträde på ferieresa kallade honom Noak och hälsade honom med tillropet:

»Tjänis, Noak! Har ni varit ute för syndafloden? Nå, nu vet ni väl var Ararat är beläget?»

»Har ni fått bra med fisk?» ropade en annan spoling från relingen.

»Nej, håll i mig! Se så'nt öll Äkta engelskt öll Får jag prenumerera på en låda?»

Aldrig har en mera populär skeppsbruten skara räddats på ett så muntert sätt. Ungtupparna ville inte höra talas om annat än att det var Noak själv som kommit ombord med återstoden av de skingrade stammarna och uppdukade för äldre kvinnliga passagerare hårresande historier om att en hel tropisk ö sjunkit i havet genom jordbävning och ett vulkaniskt utbrott.

»Jag är steward», sade Dag Doughtry till Mariposas kapten, »och är glad och tacksam om jag får koja tillsammans med edra stewarder i deras hytt. Långa John är matros, och skansen passar bäst för honom. Kinesen är kock, och negern tillhör mig. Men mr Greenleaf, sir, är en fin herre, och den bästa salongskosten och passagerarhytten ä' inte för goda för honom.»

Och då det blev känt att de voro några av de överlevande från den tremastade skonaren Mary Turner, som slagits sönder bit för bit och sänkts av en val, trodde de äldre damerna lika litet på det som de trott på historien om den sjunkna ön.

»Kapten Hayward», frågade en av dem ångarens kapten, »skulle en val kunna sänka Mariposa?»

»Det har hon då aldrig varit ute för», lydde svaret.

»Det visste jag!» förklarade hon patetiskt. »Det hör inte till fartygens vanor att gå omkring och låta sänka sig av valar, inte sant, kapten?»

»Nej, madame, det kan jag försäkra», svarade

han. »Men alla de fem karlarna bedyra att det har gått så till.»

»Sjömän ä' kända för sin osannfärdighet, eller hur?» Det var egentligen ett bestämt påstående, men hon gav det formen av en trevande fråga.

»De värsta lögnare jag någonsin har känt. Vet ni, efter de fyrtio år jag har varit till sjöss, skulle jag inte kunna tro mig själv på hedersord.» — —

Nio dagar senare passerade Mariposa Golden Gate och ankrade i San Francisco. Humoristiska halva spalter i stadens tidningar, skrivna på det vanliga fåniga sättet av osnutna reportervalpar, som nyss slutat i femte klassen, kittlade San Franciscos fantasi ett flyktigt ögonblick med berättelsen om ångaren »Mariposa» som räddat några skeppsbrutna, vilka dukade upp en skepparhistoria, som ej ens journalistpojkar trodde på. Det dumma och osannfärdiga reportermycket tror aldrig på sanningen, då den framträder i någon ovanligare form. Så är det alltid med journalisttynglingarna, nyhetsblad och brackpublik, som hämta sina sensationer från bio och för vilka den verkliga världens rikt skiftande företeelser ej existera.

»Sänkt av en val?» frågade genomsnittsbrackan. »Dumheter. Bara förbannade dumheter helt enkelt. Nej, då skall jag tala om vad jag såg i »Eleanors äventyr», det är något till film», det...»

Doughtry och hans lilla skara stego alltså i land i Frisco utan pukor och trumpeter, och följande morgon utgjorde hamnreporternas nattarbete komiska broderier över en kolossal manets angrepp mot en italiensk fiskarbåt. Långa John uppslukades

genast av ett sjömanspensionat och tog efter en vecka hyra på en ångskonare, som skulle lasta rödvedssyllar i Bandon, Oregon. Ah Moy kom ej längre upp i land än till Federal Immigration-nämndens interneringslokal, varifrån han fördes hem till Kina med nästa postångare. Mary Turners katt adopterades av besättningen på Mariposa och följde med Mariposa då hon gick tillbaka till Tahiti. Scraps fördes i land av en understyrman och lämnades där i skötet av hans familj.

Dag Doughtry gick i land med sina små besparingar och hyrde två billiga rum åt sig själv och sina återstående skyddslingar, nämlingen Charles Stough Greenleaf, Kwaque, Michael och Corky inte att förglömma. Men han tillät ej Gamle sjöbussen sitta länge överksam.

»Det här duger inte, sir», sade han. »Vad vi behöva är kapital. Vi måste spåra upp kapitalister, och det blir er sak att väcka deras intresse för saken. I denna dag skall ni köpa er ett par kappsäckar, ta en taxicab och köra till Bronx hotell som en sju jäkla första klassens kund. Det är ett väldigt elegant hotell, men med resonabla priser om man ackorderar. Ett litet rum inåt gården naturligtvis, och så kan ni ekonomisera genom att äta ute.»

»Men jag har ju inga pengar», protesterade Gamle sjöbussen.

»Det gör ingenting, jag skall hjälpa er så godt jag kan.»

»Men, kära vän, ni vet ju att jag är en gammal bedragare. Jag kan inte pungslå er som de andra. Ni... ja... ni är ju en vän? Förstår ni inte det?»

»Visst förstår jag det, och jag tackar er för att ni säger det. Det är därför jag vill vara med er. Och då ni har fått tag i en ny grupp skattsökare och har fartyget i ordning, skall ni mönstra på mig som steward tillsammans med Kwaque, Killeny Boy och den övriga familjen. Nu har ni adopterat mig, jag är er äldsta son, och ni måste höra på vad jag säger. Bronx är det rätta hotellet för er — namnet låter bra, inte sant? Sådant hör till pjäsen. Folk kommer att tro halvt på er, men ännu mera på ert hotell. Där ni halvligger i en skinnfåtölj och talar om skatten, med en dyr cigarr i munnen och en tjuguent-drink bredvid er, det är just i stil med skatten. De måste nödvändigt tro på er. Och om ni vill komma med nu, så ska vi ge oss ut och köpa de där kappsäckarna.»

Gamle sjöbussen for helt käckt till Bronx i en taxicab, skrev in »Charles Stough Greenleaf» med gammaldags stil och upptog åter den verksamhet som i flera år räddat honom från fattiggården. Ej mindre käckt gav Dag Doughtry sig ut för att söka arbete. Det var alldeles nödvändigt, ty han var en man med dyrbara vanor. Hans familj — Kwaque, Michael och Corky — skulle ha mat och husrum; ännu kostsammare blev det att underhålla Gamle sjöbussen på ett fint hotell; och så hade han sin sex-liters-törst.

Men det var en tid av industriellt betryck. Arbetslöshetsproblemet var mera hotande än vanligt för invånarna i San Francisco. Och vad ångare och segelfartyg beträffade fanns det tre skonare för varje stewardsplats. Dag Doughtry kunde ej skaffa

sig någon stadigvarande syssla, och hans tillfälliga förtjänster räckte ej till de löpande utgifterna. Han utförde till och med grovarbete med hacka och spade för stadens räkning, men endast tre dagar i sänder, ty sedan måste han, enligt den rättvisa förordningen, avstå sitt arbete till en annan behövande, som genom tre dagsverken kunde hålla sig uppe litet längre.

Doughtry skulle ha velat sätta Kwaque till att göra något, men han var omöjlig. Negern, som endast sett Sydney från ångbåtsdäck, hade aldrig satt sin fot i en stad. Allt vad han kände till i världen var ångbåtar, avlägsna Söderhavsöar och sin egen ö, King William i Melanesien. Så att Kwaque höll sig inne i de båda rummen, lagade mat och städade åt sin herre och skötte om Michael och Corky. Men det var ett fängelse för Michael, som hade varit van att springa omkring på däck, på korallstränder och plantage.

Men om kvällarna gick Michael ut med Steward, ibland med Kwaque några steg bakom. De många människogudarna på de myllrande trottoarerna blevo en riktig plåga för Michael, så att människogudar i allmänhet sjönko betydligt i värde. Så mycket högre skattade han därför Steward, den gud han svurit tro och dyrkan. Bland så många gudar kände Michael sig bortkommen, men Stewards abrahamsköte blev allt mera den säkra hamn där aldrig misshandel och faror hotade.

»Se dig för var du sätter foten!» lyder den första och sista varningen i tjugonde århundradets stadsliv. Det lärde Michael sig ganska snart, och han

räddade sina egna fötter bland de otaliga tusentalen av läderskodda människofötter, som alltid rusade framåt och aldrig frågade efter en hederlig fyrbent irländsk terriers tillvaro och rättigheter.

Aftonpromenaderna tillsammans med stewarden gingo alltid från värdshus till värdshus, där karlar stodo vid långa diskar på sågspånströdda golv eller sutto vid bord och drucko och pratade, bägge delarna kopiöst. Så gjorde Steward också innan han efter inmundigande av sin sex liters dagranson gick hem för att sova. Många voro de bekantskaper han gjorde, och Michael följaktligen också. De flesta voro sjömän i kusttrafik, men det var också många sjåare och hamnarbetare.

En av hans nya bekanta, en flodbåtskapten, som seglade upp- och nedför viken och floderna San Joaquin och Sacramento, hade lovat Doughtry att mönstra på honom som kock och matros på skonaren »Howard». Den lastade åttio ton, däckslasten inbegripen, och kapten Jörgensen, kocken och de båda andra besättningskarlarna lastade och lossade skutan helt demokratiskt alla tider på dygnet och seglade henne natt och dag i alla väder, varvid en man styrde medan tre sovo eller vilade sig. Det var väldigt med överarbete, men kosten var riklig och hyran var fyrtiofem à sextio dollars i månaden.

»Det kan ni lita på», sade kapten Jörgensen, »endera dagen klår jag och kör bort min kock, Hanson, och då kan ni komma... ni och er vov-vov också». Han smekte Michaels huvud med sin kraftiga och solbrända arbetsnäve. »Vacker hund. Det

är bra att ha en hund ombord på en flodbåt, då hela besättningen sover i hamnen eller se'n vi gått till ankars utanför en plats.»

»Säg upp Hanson nu», ivrade Dag Doughtry.

Men kapten Jörgensen skakade långsamt på huvudet.

»Först skall jag klå honom.»

»Klå honom nu och kör bort honom», envisades Doughtry. »Där står han nu vid hörnet av disken.»

»Nej. Han måste ge mig anledning. Jag har många anledningar. Men jag vill ha en anledning, som hela besättningen kan förstå. Jag vill att han skall tvinga mig att klå upp honom, så att hela besättningen säger: 'Bravo, kapten, ni gjorde rätt.' Då får ni platsen, Doughtry.»

Om inte kapten Jörgensen sölat med den påtänkta rammelbuljongen och om inte Hanson sölat med att ge honom anledning därtill, skulle Michael ha följt med Steward ombord på skonaren Howard, och alla Michaels följande öden skulle ha blivit helt annorlunda än de nu voro bestämda att bli. Men bestämda voro de av slumpen och av en kedja tilldragelser, som Michael ej kunde göra någonting till och som han lika litet kunde ana som Steward själv. Vid den tiden var Michaels förestående teaterbana och grymma behandling någonting som han ej kunde ana eller ha den avlägsnaste tanke på. Och icke ens den galnaste opiedröm kunde ha manat fram sådana öden som väntade Dag Doughtry och Kwaque.

SJUTTONDE KAPITLET.

En kväll satt Dag Doughtry vid ett bord på ett kafé, som kallades »Pålkranen». Han var i en obehaglig knipa. Det hade varit svårare än vanligt att få tillfälligt arbete, och det var slut på hans besparingar. Förut på kvällen hade han haft ett telefonsamtal med Gamle sjöbussen, som endast kunnat rapportera starkt napp samma dag av en kvacksalvare, som slagit sig i ro.

»Låt mig pantsätta mina ringar», hade Gamle sjöbussen ivrigt sagt i telefonen, och det var inte första gången.

»Nej, tack», svarade Doughtry. »Vi behöva dem i affären. De räknas bland firmans tillgångar. De ge kredit. De ä' vad man kallar värtalighetsblomster. Jag skall fundera i kväll och söka upp er i morgon. Håll på ringarna och visa er inte för angelägen gentemot den där doktorn. Låt folk komma till er. Det är det enda sättet. Ni är på rätt väg, allt går famost, fast gåsen hänger högt. Var inte orolig, sir. Dag Doughtry har ännu aldrig tappat kuraget.»

Men medan han satt där på Pålkranen såg det ut som om han varit mycket nära att tappa kuraget. I sin ficka hade han precis rumshyran för nästa

vecka, den skulle redan ha varit betald i förskott för tre dagar sedan, och den bistra värdinnan pockade högröstat på den. Hemma hade han så pass mycket mat att han med försiktighet kunde dra sig fram en dag till. Gamle sjöbussens anspråkslösa hotellräkning hade ej betalats på fjorton dagar — en kolossal summa under nuvarande omständigheter, eftersom det var ett första klassens hotell. Och Gamle sjöbussen hade bara ett par dollars i sin ficka att skramla förmöget med i öronen på f. d. doktorn, som ville ut och söka efter skatter.

Men det värsta av allt var att Dag Doughtry bara kunnat kosta på sig tre liter av sin dagliga ranson och ej vågade ta något av hyrespengarna, ty de voro det enda som kunde rädda honom och hans familj från att bli utkörda på gatan. Det var därför han satt vid ölbordet med kapten Jörgensen, som nyss kommit tillbaka med en last hö från Petaluma Flats. Han hade redan rekvirerat öl två gånger och visade inga vidare törstsymtom. I stället gäspade han efter långa timmars arbete och vaka och tittade på sitt ur. Och Doughtry hade tre liter att fordra! För övrigt hade Hanson ännu ej fått smörj, så att kocksplatsen på skonaren ännu låg i ett dimmigt fjärran.

I sin förtvivlan hittade Doughtry på en idé som skulle kunna skaffa honom det öl han inte hade fått.

»Hör på, kapten», sade han. »Ni har ingen aning om hur klok Killeny Boy är. Han kan räkna lika bra som ni och jag.»

»Åhå», brummade kapten Jörgensen. »Jag har

sett så'na där konster på teatern. Det är bara knep. Hunden och hästen kan inte räkna.»

»Den här hunden kan», fortfor Doughtry lugnt. »Ni kan inte lura honom. Jag slår vad om att jag i denna stund kan rekvirera två öl, högt så att han kan höra och lägga märke till det, och sedan viska till uppassaren att bara komma med en, och när den enda buteljen kommer, skall Killeny Boy bli ovetting på uppassaren.»

»Såå. Vad slår ni vad om?»

Stewarden fingrade på en slant i sin ficka. Om Killeny Boy svek honom, måste han ta av hyrespengarna. Men Killeny kunde och skulle inte svika honom, tänkte han, och han svarade:

»Jag håller två öl.»

Uppassaren tillkallades, och då han fått sina hemliga instruktioner, ropade man på Michael, som låg i ett hörn vid Kwaques fötter. Då stewarden satte fram en stol åt honom vid bordet och gav honom en vink att sätta sig på den, spetsade han öronen. Steward väntade något av honom, ville att han skulle visa sina konster. Och det var inte för att få visa sig på styva linan som han blev ivrig, utan emedan han älskade Steward. Att älska och att tjäna var det samma efter Michaels okonstlade sätt att resonera. Liksom han skulle ha gått genom elden för Steward, ville han nu tjäna Steward på vad sätt denne önskade. Det var vad kärlek betydde för honom. Att älska betydde för honom bara att tjäna.

»Uppassare!» ropade stewarden, och då denne

stod framför honom, sade han: »Två öl — — Hörde du det, Killeny? T v å öl.»

Michael vred sig på stolen, lade ivrigt upp en tass på bordet och slickade entusiastiskt Steward i ansiktet.

»Nu kommer han ihåg det», sade Doughtry till kaptenen.

»Inte om vi prata», svarade denne. »Vi ska lura hunden. Jag skall säga att ni får platsen då jag har klått upp Hanson. Och ni skall säga att då måste jag klå upp Hanson nu. Då säger jag att Hanson måste ge mig någon anledning först. Och se'n ska vi gräla som galningar och ta munnen full och skräna och domdera. Är ni med på det?»

Doughtry nickade, och nu började ett högröstat gräl, som kom Michael att titta allvarsamt än på den ene än på den andre.

»Nu är ni fast», förklarade kapten Jörgensen, då han såg uppassaren närma sig med ett enda glas öl. »Hunden har glömt det, om han någonsin har kommit ihåg det. Han tror att ni och jag gräla, En öl och två öl ä' utplånade ur hans minne, liksom vågorna spola bort det som stått skrivet i sanden.»

»Jag tänker han glömmet inte sin aritmetik hur ni än väsnas», sade Doughtry för att hindra sitt mod att sjunka. »Och jag ämnar inte hjälpa er», tillade han hoppfullt. »Pass nu på vad han tar sig till.»

Det höga ölglaset ställdes framför kaptenen, som hastigt lade handen om det. Och Michael satt där i stark spänning, medveten om att man väntade något av honom, ivrig att få tjäna, och han kom

ihåg sina gamla lektioner på Makambo, tittade för gäves stewarden i ansiktet efter ett tecken, såg sig sedan omkring och varseblev icke två glas, utan ett glas. Han hade så väl lärt sig skillnaden mellan ett och två att han genast fick klart för sig — på vad sätt, det kan icke den skarpsinnigaste psykolog räkna ut, lika litet som han kan säga vad tanken är — att där endast fanns ett glas, fastän man sagt till om två. Han sprang plötsligt upp, satte bägge framtassarna på bordet och skällde på uppassaren, hes av ilska.

Kapten Jörgensen slog näven i bordet.

»Ni vinner!» utbrast han. »Jag betalar ölet. Kypare, ett glas öl till!»

Michael såg på Steward för att få bekräftelse på att han uppfört sig rätt, och denne lade handen på hans huvud; det var det bästa svaret.

»Vi försöka en gång till», sade kaptenen mycket pigg och intresserad och strök med aviga handen ölskummet ur mustascherna. »Han kan ett och två. Men hur är det med tre? Och fyra?»

»På samma sätt, kapten. Han räknar till fem och vet när det är mer än fem, fastän han inte kan namnet på siffrorna efter fem.»

»Hanson!» ropade kapten Jörgensen över salen till kocken på Howard. »Hej, tjockskalle! Kom hit med ditt glas.»

Hanson kom och satte fram en stol åt sig.

»Jag betalar förtäringen», sade kaptenen, men ni beställer, Doughtry. »Ser ni, Hanson, det här är en konstmakarhund. Han kan räkna bättre än ni. Vi ä' tre. Doughtry skall beställa tre öl. Hundén

hör tre. Jag håller upp två fingrar så här åt kyparen. Han kommer med två. Hunden blir stormovettig på kyparen. Ni skall få se.»

Allt gick som det skulle, och Michael var alldeles oregerlig ända tills beställningen effektuerats ordentligt.

»Han kan inte räkna», sade Hanson. »Han ser att en blir utan öl. Det är alltsammans. Han vet att var och en skall ha ett glas. Det är därför han skäller.»

»Bättre upp», skröt Doughtry. »Vi ä' tre. Vi ska beställa fyra. Då har var och en sitt glas, men Killeny blir ändå lika ursinnig på kyparen.»

Nu alldeles inne i leken skällde Michael på upppassaren, tills han kom med det fjärde glaset. Det stod nu många omkring bordet, och alla ville beställa öl och sätta Michael på prov.

»Famost», tänkte Dag Doughtry för sig själv. »Världen är komisk. Ena ögonblicket är man törstig. Ögonblicket därpå kan dom dränka en i öl.»

Flera ville till och med köpa Michael och bjödo löjligen summor, t. ex. femton, tjugu dollars.

»Får jag säga er en sak», viskade kapten Jørgensen till Doughtry, som han tagit avsides. »Om ni ger mig den där hunden, skall jag klå upp Hanson nu genast, och ni får platsen tvärt — börjar arbeta i morgon.»

Ägaren av Pålkranen drog Doughtry med sig till ett annat hörn och viskade till honom:

»Kom hit varenda kväll med er hund. Det blir goda affärer. Jag bjuder er på öl gratis och femtio cents kontant per kväll.»

Det var detta förslag som gav upphov till Doughtrys stora idé! Och medan Kwaque snörde upp hans skor där hemma i deras bostad, sade han till Michael:

»Så här förhåller det sig, Killeny. Om du är värd femtio cents per kväll och öl gratis för den där kafévärden, då är du värd lika mycket för mig... och ändå mer, min gosse, ändå mer. Han vill ju förtjäna. Det är därför han säljer öl i stället för att köpa det. Och du har ingenting emot att arbeta för mig, Killeny, det vet jag. Vi behöva pengar. Vi ha Kwaque och mr Greenleaf och Corky, för att inte tala om dig och mig, och vi äta alldeles väldigt mycket. Och det är svårt att få ihop till hyran, och skaffa arbete är ännu svårare. Vad säger du om att ge dig ut med mig i morgon kväll och se till hur mycket pengar vi kan skrapa ihop?»

Och Michael, som satt vid Stewards knän, öga i öga och näsa mot näsa, med husbondens händer om sina kinder, vrickade och vred sig av förtjusning, slickade med tungan i luften och viftade med svansen. Vad han nu än hört så var det bra, för det var Steward som hade talat.

ADERTONDE KAPITLET.

Den gråsprängda stewarden och den raggiga terriern blevo snart kända figurer i nattlivet vid Barbary Coast i San Francisco. Doughtry utvidgade räknetricket genom att ta Corky med sig. Då en uppässare ej kom med det rätta antalet glas, höll Michael sig alldeles stilla till dess Corky, på en tyst signal från stewarden, ställde sig på ett ben, lade den lediga foten på Michaels nacke och låtsades viska i hans öra. Varefter Michael såg på glaset på bordet och började sin sedvanliga utskällning av uppässaren.

Men det var då Doughtry och Michael första gången sjöngo »Bölja bär mig bort» tillsammans som de slog bataljon. Det hände i en danslokal för sjöfolk vid Pacific Street, och dansen avstannade medan sjömännen ropade på mera sång av hunden. Och det förlorade stället icke på, ty ingen gick, och publiken växte kolossalt då Michael gick igenom sin repertoar: »Bevare Gud vår kung',» »Det ljuva ordet Snart», »Visa vägen vackra sky», »Hem, kära hem» och »Shenandoah.»

Det blev mer öl gratis för Doughtry, ty då han reste sig för att gå, stack ställets ägare tre silver-

dollars i hans hand och bad honom komma igen med hunden följande kväll.

»För det här?» frågade Doughtry och kastade en föraktfull blick på pengarna.

Värden ökade genast på med två dollars, och Doughtry lovade.

»Vet du vad, min gosse», sade han till Michael, då de gingo till sängs, »du och jag ä' då visst värda mer än fem dollars per kväll. Ingen har nå'nsin sett din like. En riktig hundsångare som kan sjunga nästan vilka melodier som helst med mig och ett halvt dussin på egen hand. Och det påstås att Caruso får tusen dollars varje kväll. Nåja, du är inte Caruso, men du är den enda hund-Caruso'en i hela världen. Jag skall bli din impresario, min gosse. Om vi inte kan förtjäna oss en guldslant på tjugu dollars per kväll, ska vi förflytta oss till bättre kvarter. Och den gamle herrn på hotell Bronx skall flytta in i ett rum åt gatan. Och Kwaque skall få en ny kostym. Killeny, min gosse, vi ska bli så rika, att om han inte kan få tag i någon att pungslå ska vi bestå fiolerna själva och köpa honom en skonare och låta honom fara ut på den och söka efter skatter. Vi ska bli de pungslagna, du och jag, och det skall bli oss en glädje.» — —

The Barbary Coast i San Francisco, som förr varit det gammaldags sjömanskvarteret på den tiden då San Francisco ansågs för den svåraste hamnen vid de Sju Sjöarna, hade utvecklat sig samtidigt med staden så att den för minst hälften av sin inkomst berodde på de sällskap av stadsbor som gjorde utflykter dit och strödde pengar omkring sig. Det

var brukligt bland de högre samhällsklasserna att efter middagen, i synnerhet då de hade gäster från de östra staterna, tillbringa en timme eller par med att bila från danslokal till danslokal eller från den ena godtköpskabareten till den andra. Med ett ord, »Coast» var en lika stor sevärldhet som kineskvarteret och Cliff House.

Det dröjde ej länge förr än Dag Doughtry fick sina tjugu dollars per kväll för två tjugominutersföreställningar och sade nej till mera öl än ett dussin män med lika stark törst som han skulle ha kunnat få rum med. Aldrig hade han haft så blomstrande affärer, och det kan inte nekas att inte Michael tyckte det var roligt. Han njöt av det, men huvudsakligast för Stewards skull. Han tjänade Steward, och att tjäna var hans innerligaste önskan.

Michael försörjde egentligen hela familjen, och alla dess medlemmar hade det bra. Kwaque prunkade i bruna skor, derbyhatt och en grå kostym med korrekt pressade byxor. Han blev också kund på biograferna, gjorde av med tjugu à trettio cents om dagen och satt envist kvar då programmet upprepades. Att passa upp på Doughtry tog ej mycket tid, ty de hade börjat äta på restauranger. Gamle sjöbussen hade icke allenast flyttat till ett dyrare gaturum på Bronx, utan Doughtry envisades att tvinga på honom mera fickpengar, så att han vid tillfälle kunde bjuda en hoppgivande bekant på teatern eller en konsert och skjutsa hem honom i taxameter.

»Det här skall inte fortgå i evighet, Killeny», sade stewarden till Michael. »Precis så lång tid som den gamle herrn behöver till att få tag i en annan

grupp av rika och sportlystna skattjägare, men inte längre. Se'n bär det av ut på den blåa oceanen, min gosse, med ett gungande bastant däck under fötterna och våta skvättar över relingen och då och då ett skvalande ur spygatten.

»Vi kan lika gärna fara till Rio som sjunga om det för en hop tarvliga brackor. De kan behålla sina ruttna städer för sig själva. Havet, det är livet för dig och mig, min gosse, och gamle herrn och Kwaque och Corky också. Vi ä' inte skapade för stadslivet. Det är inte hälsosamt. Du kanske inte tror mig, men jag håller sannerligen på att förlora min spänstighet. Resårerna gå ur mig. Jag är nästan slapp av att inte ha annat att göra om kvällarna än bara sitta och hänga. Jag blir nästan sjuk då jag tänker på hur det skulle kännas att än en gång höra den gamle herrn säga: 'En så'n där förstklassig cocktail skulle vara skönt att få före middagen.' Vi ska ta med oss en liten ismaskin på nästa resa och ge honom det bästa som kan åstadkommas.

»Och se på Kwaque, min gosse. Det här är inte hans rätta klimat. Han rentav tynar bort. Om han sitter och hänger längre på de där biograferna, blir han bacillförgiftad. För hans och min och din och allas vår hälsa måste vi lyfta ankar snart och ge oss ut till passadvindarnas rike och låta kyssa oss av dem och bli genomträngda av solmättad luft och havets friska liv.» —

Kwaque, som aldrig beklagade sig, höll verkligen på att tackla av. En svulst i högra armhålan, som

i början växte långsamt och inte kändes, hade blivit en dämpad, oavlätlig smärta. Han kunde aldrig sova en hel natt. Fastän han låg på sin vänstra sida, väckte svulsten honom aldrig mindre än två och ofta tre eller fyra gånger. Om icke Ah Moy för längesedan skickats tillbaka till Kina av immigrationsmyndigheterna, kunde han ha sagt honom meningen med denna svulst, liksom han kunde ha sagt Dag Doughtry betydelsen av den växande döda fläcken mellan ögonen, där de fina, vertikala lejonveckan blevo allt tydligare. Han kunde också ha sagt honom vad det var för fel med lillfingret på hans vänstra hand. Doughtry hade först trott att det var en sensträckning. Sedan hade han räknat ut att det var kronisk reumatism framkallad av det fuktiga och dimmiga klimatet i San Francisco. Det var ett av skälen varför han åter ville komma ut på sjön, där den tropiska solen skulle bränna reumatismen ur honom.

Som steward hade Doughtry varit van att umgås med män och kvinnor av de högre klasserna. Men för första gången i sitt liv träffade han här i San Franciscos undre värld sådana personer från de övre lagren på fullkomligt jämlik fot. Ja, mer än så, de voro angelägna att träffa honom. De sökte honom. De gjorde sig till för honom för att få sitta vid hans bord och bjuda honom på öl i var-enda tarvlig kabarettlokal där Michael uppträdde. De skulle ha bjudit honom på kolossalt dyra viner, om han inte envist hållit fast vid sitt öl. Några av dem ville bjuda honom hem till sig — »och ta med er den märkvärdiga hunden, så att han får

sjunga litet» —; men Doughtry, som var stolt över Michael för att han var anledning till sådana bjudningar, förklarade att konstnärslivet var för ansträngande för att medge sådana förströelser. Till Michael sade han, att när de utlovade ett honorar på femtio dollars, skulle de båda två komma och det genast.

Bland den massa bekanta de fingo under sitt kabaretliv voro två bestämda att genast spela viktiga roller i Doughtrys och Michaels tillvaro. Den förste, en politiker och doktor vid namn Emory — Walter Merritt Emory — var flera gånger med vid Doughtrys bord, där Michael som vanligt satt på en stol tillsammans med dem. Bland annat gav doktor Emory, till tack för sådana inbjudningar, Doughtry kort till sin mottagning och löfte att gratis sköta herre eller hund, om de skulle bli sjuka. Enligt Doughtrys åsikt var doktor Walter Merritt Emory en intelligent man, otvivelaktigt skicklig i sitt yrke, men passionerat självisk som en hungrig tiger. Med den brutala naivitet han kunde tillåta sig under dessa ändrade förhållanden sade han till honom: »Ni är märkvärdig, doktor. Det kan vem som helst se med ett halvt öga. Vad ni vill ha, det tar ni. Ingenting skulle kunna hindra er utom. . .»

»Utom vad?»

»Å, utom att det vore fastspikat eller inlåst eller en poliskonstapel stod och vaktade det. Jag skulle sannerligen inte på några vilkor vilja rå om något som ni ville ha.»

»Men det gör ni ju», sade doktor Emory med en

menande blick på Michael, som satt på stolen mellan dem.

»Brr!» Doughtry ryste. »Ni kommer mig att känna kallkårar över ryggraden. Om jag trodde att ni verkligen menade det där, skulle jag inte stanna i San Francisco i två minuter till.» Han tittade fundersamt ner i sitt ölglas, men skrattade sedan med lugnare min. »Ingen kan ta den där hunden ifrån mig. Förr skulle jag döda den som försökte det. Jag skulle säga det rent ut till honom, som jag säger det till er nu. Ni vet att jag menar det. Likaså skulle han veta att jag menade det. Å, den där hunden...»

Oförmögen att ge uttryck åt sin djupa känsla tystnade Doughtry midt i meningen och dränkte den i sitt ölglas.

En helt annan typ var den andra ödesdigra personligheten. Harry del Mar kallade han sig, och Harry del Mar var det namn som stod på programmet då han uppträdde på Orpheum. Han hade till yrke att förevisa dresserade djur, men det visste icke Doughtry, ty nu hade mannen tagit sig semester. Han bjöd också Doughtry på förtäring. Ung, inte över trettio, mörkhyad med stora långfransade bruna ögon, som han gärna trodde vara magnetiska, med mun och anletsdrag som en kerub, desavouerade han hela sitt utseende genom att tala affärer på direkt affärsmanér.

»Men ni har inte pengar att köpa honom för», svarade Doughtry då den andre hade ökat på sitt första anbud på fem hundra dollars för Michael till ett tusen.

»Jag har mitt tusen, om det är det ni menar.»

»Nej.» Doughtry skakade på huvudet. »Jag menar att han inte är till salu för något pris. För resten, vad skall ni med honom till?»

»Jag tycker om honom», svarade Del Mar. »Varför kommer jag till det här stället? Varför kommer allt folket hit? Varför köpa människor vin, hålla kapplöpningshästar, kosta på sig aktriser, bli präster eller bokvurmar? Emedan de tycka om det. Det är svaret. Vi göra allesammans vad vi tycka om, då vi så kunna, och försöka komma åt den sak vi vilja ha, antingen vi kunna få den eller inte. Nu tycker jag om er hund. Jag vill ha honom. Jag anser honom vara värd tusen dollars. Se på den stora diamanten på damens finger där borta. Hon tyckte förmodligen om den och ville ha den och köpte den utan att fästa sig vid priset. Priset betydde inte så mycket för henne som diamanten. Er hund...»

»Han tycker inte om er», inföll Dag Doughtry. »Och det är besynnerligt. Han tycker nästan om alla utan att tänka vidare på saken. Men han reste ragg åt er från början. Ingen kan väl vilja ha en hund som inte tycker om honom.»

»Det hör inte hit», förklarade Del Mar lugnt. »Jag tycker om honom. Om han tycker om mig eller inte, det blir min sak, och det kan jag nog klara, tänker jag.»

Doughtry tyckte att han bakom den andres oföränderliga kerubmin skymtade en stålhård grymhet, som var rent infernalisk, emedan den var fullt medveten och behärskad. Doughtry gav ej sin förnim-

melse detta uttryck. Den var på sin höjd en känsla, och känslor behöva inga ord för att erfaras eller förstås.

»Det finns en bank här i närheten, som är öppen hela natten», fortfor den andre. »Vi kunna gå dit över, jag skriver ut en check, och om en halvtimme ä' pengarna i edra händer.»

Doughtry skakade på huvudet.

»Inte ens ur affärssynpunkt är det något att fästa sig vid», sade han. »Hör på. Den här hunden för-tjänar tjugtu dollars per kväll. Låt oss säga att han arbetar tjugufem dagar i månaden. Det gör fem hundra i månaden eller sex tusen om året. Om vi nu säga fem procent, efter det är lättare att räkna, utgör det räntan på ett kapital av hundratjugutusen dollars. Vi anta att mina utgifter och min avlöning gå till tjugtu tusen. Då blir hunden ändå värd hundra tusen. Eller om vi, för att vara gentila, dela den summan midt i tu, är han en femtiotusenhund. Och ni bjuder tusen för honom.»

»Ni tror visst att han räcker evigt som ett stycke jord», sade Del Mar och smålog.

Doughtry hade genast svaret till hands.

»Antag att han arbetar i fem år — det är trettio tusen. Ett års arbete är sex tusen. Och ni bjuder mig ett tusen för sex tusen. Den där affären duger inte — för mig — och för honom. För resten, då han inte kan arbeta längre och inte är värd en cent, är han värd en million för mig, och om någon bjöd mig det, skulle jag begära ännu mer.»

NITTONDE KAPITLET.

»Vi träffas en annan gång», sade Harry Del Mar till Doughtry vid slutet av deras fjärde samtal om köpet av Michael.

Men däri misstog Harry Del Mar sig. Han träffade aldrig mera Doughtry, emedan Doughtry träffade doktor Emory först.

Kwaques tilltagande oro om nätterna på grund av svulsten i högra armhålan hade börjat väcka Doughtry. Efter flera sådana episoder hade han hört sig för och kommit till det resultatet att Kwaque var så sjuk att han behövde läkarevård. Av det skälet tog han Kwaque med sig en morgon, infann sig klockan elva i Walter Merrit Emorys väntrum, där det var mycket folk, och väntade på att det skulle bli hans tur.

»Han har visst fått kräftan, doktor», sade Doughtry, medan Kwaque tog av sig skjorta och tröja. »Han har aldrig jämrat sig eller klagat; det är så negrernas sätt. Jag kom inte under fund med det förr än han började väcka mig om nätterna genom att kasta sig i sängen och stöna i sömnen. Nå, vad kallar ni det? Kräfta eller tumör? Endera måste det väl vara.»

Men Walter Merrit Emorys skarpa öga hade ej

underlåtit att lägga märke till de krokiga fingrarna på Kwaques vänstra hand. Och han hade icke allenast skarpt öga, utan också »spetälsköga.» Som frivilligt kirurgbiträde under den första tiden på Philippinerna hade han särskilt studerat spetälska och iakttagit så många spetälska att han ofelbart, utom i sjukdomens allra första början, kunde vid första ögonkastet se om någon var spetälsk. Från de krökta fingrarna — ett anestetiskt symtom, framkallat av nervupplösning — till den rynkade lejonpannan (också ett anestetiskt symtom) gingo hans ögon till svulsten i högra armhålan, och hans hjärna uppställde diagnosen: tuberkulöst symtom.

Lika hastigt flögo två tankar genom hans huvud: den första, ett axiom, när och var du ser en spetälsk, så sök genast en annan spetälsk; den andra, den eftersträfvade irländska terriern, som ägdes av Doughtry med vilken Kwaque så länge hade levat tillsammans. Här upphörde Walter Merritt Emory att låta sina blickar ivrigt ströva omkring. Han visste ej hur mycket stewarden visste om spetälska, om han ens visste något alls, och han var inte angelägen att väcka hans misstankar. Han drog liksom tillfälligtvis upp sin klocka för att se vad tiden led, vände sig om och sade till Doughtry:

»Jag skulle vilja säga att hans blod är i olag. Han är utsliten. Han är ej van vid det liv han har fört på den sista tiden, ej heller vid kosten. För säkerhets skull skall jag undersöka honom med tanke på kräfte och tumör, men det är inte mycket sannolikt att det är något sådant.»

Då han sagt detta, gjorde han en liten paus och lyfte upp sin blick över Doughtrys ögon till den del av pannan som var strax ovanför och mellan ögonen. Hans »spetälsköga» hade sett den spetälskes »lejonmärke».

»Ni är själv utschasad», fortfor han lugnt. »Jag slår vad om att ni inte känner er i god form. Eller hur?»

»Det kan jag inte säga att jag gör», medgav Doughtry. »Jag måste visst ge mig ut till sjöss igen och till tropikerna och gassa ur mig reumatismen.»

»Var är svulsten?» frågade doktor Emory nästan tankspridt och låtsade som om han villa närmare undersöka Kwaques onda.

Doughtry sträckte ut vänstra handen och pekade på det sjuka stället. Walter Merritt Emory såg med en skenbart likgiltig blick under sina sänkta ögonlock att lillfingret var litet svullet och krökt och att skinnet var tunt, slätt och nästan blankt. Medan han vände sig om för att se på Kwaque snuddade hans ögon helt flyktigt vid lejonveckan i Doughtrys panna.

»Reumatismen är ännu ett stort mysterium», sade doktor Emory och vände sig åter till Doughtry, som om den tanken just nu fallit honom in. »Den är nästan individuell, det finns så många varieteter av den. Var och en har sin egen. Känner ni någon domning?»

Doughtry rörde med ansträngning på sitt lillfinger.

»Ja», svarade han, »det är inte så rörligt som förr.»

»Såå», sade Walter Merrit Emory i tvärsäker ton. »Var god och sätt er på den där stolen. Jag kanske inte kan kurera er, men jag lovar att anvisa er den lämpligaste vistelseorten, vad ni än lider av för åkomma. — Miss Judson!»

Och medan den unga kvinnan i sjuksköterske-dräkt satte Dag Doughtry i den emaljerade kirurgstolen och lät honom intaga en bakåtlutad ställning, doppade doktor Emory sina fingerspetsar i den starkaste antiseptiska lösning han hade, och inne i hans hjärna framträdde tydligt bilden av en eftertraktad raggig irländsk terrier som gjorde konst på sjömanskrogarna och lydde namnet Killeny Boy.

»Ni har reumatism på flera ställen än i ert lillfinger», sade han till Doughtry. »Jag slår vad om att det är en angripen fläck här på er panna. Ett ögonblick, om jag får be. Ge mig ett tecken, om jag gör er illa. Sitt annars stilla, ty jag vill inte att det skall göra ondt. Jag vill bara se om min diagnos är riktig. — Så där ja. Rör på er, om ni känner något. Reumatism har underliga nycker. Lägg märke till det här, miss Judson; jag slår vad om att denna form av reumatism är något nytt för er. Se. Han känner ingenting. Han tror att jag inte har börjat än.»

Och medan han talade, gjorde han med intresserad min något som Dag Doughtry inte hade någon aning om och som Kwaque nästan trodde att han såg i en dröm, så överkligt och omöjligt föreföll det. Doktor Emory undersökte med en grov nål den mörka fläcken midt i de vertikala lejonvecken. Och

han undersökte icke allenast ytan. Han stack in nålen från sidan under skinnet och parallelt med det, så att hela nålen försvann inne i de känslösa partierna. Kwaque åsåg detta med uppspärrade ögon, ty hans herre ryckte icke till och förrådde icke med en rörelse att han kände något.

»Varför börjar ni inte?» frågade Dag Doughtry otåligt. »För resten är det inte fråga om min reumatism, utan om negerpojken svulst.»

»Ni måste undergå behandling», sade doktor Emory. »Reumatism är en ledsam historia. Den får inte bli kronisk. Jag skall föreskriva er en behandling. Stig upp ur stolen nu, så ska vi se på er svarte tjänare.»

Men först, innan Kwaque fick luta sig tillbaka, bredde doktor Emory över stolen ett skynke som luktade bränt. Medan han skulle till att undersöka Kwaque, såg han på sitt ur, som om han plötsligt erinrat sig något. Då han såg hur mycket klockan var, ryckte han till och gav sitt biträde en förebrående blick.

»Miss Judson», sade han med kallblodig stränghet, »ni har inte gjort vad ni skulle. Klockan fattas tjugominuter i tolv, och ni vet att jag skulle konferera med doktor Hadley om det där sjukdomsfallet på slaget halv tolv. Vad han skall svära över mig! Ni vet hur retlig han är.»

Miss Judson böjde på huvudet med ångerfull och ödmjuk min, som om hon visste alltsammans, fastän hon i själva verket endast visste allting om sin husbonde och icke förr än nu hade hört talas om att han var upptagen halv tolv.

»Doktor Hadley bor på andra sidan förstugan», förklarade han för Doughtry. »Det tar inte fem minuter. Han och jag ä' av olika åsikter. Han har diagnostiserat fallet som kronisk blindtarmsinflammation och vill operera. Jag anser att det är pyorrhé som har infekterat magen från munnen, och jag har föreslagit emetisk behandling av munnen för att kurera oordningen i magen. Ni förstår naturligtvis inte, men saken är den att jag har övertalat doktor Hadley att tillkalla doktor Granville, som är tandläkare och specialist på pyorrhé. Och de ha väntat på mig i tio minuter. Jag måste springa.»

»Jag kommer tillbaka om fem minuter», ropade han tillbaka, då han stängde farstudörren efter sig. »Miss Judson, var god och be patienterna i vänterummet ge sig till tåls.»

Han steg in i doktor Hadleys mottagningsrum, fastän ingen pyorrhé- eller blindtarmspatient där väntade på honom. I stället använde han telefonen till två samtal, ett med sundhetsinspektören och ett med polismästaren. Lyckligtvis träffade han dem på sina ämbetsrum, kallade dem familjärt vid deras förnamn och talade i ivrig och förtrolig ton till dem.

Då han kom tillbaka var han tydligen mycket belåten.

»Det var alldeles som jag hade sagt», försäkrade han miss Judson, men utsträckte också sitt glada förtroende till Doughtry. »Doktor Granville ställde sig på min sida. Obestridlig pyorrhé naturligtvis. Det blir alltså ingen operation. Och just nu pensla

de hans gom och varpåsar med emetin. Hm, det är minsann roligt att få rätt. Jag förtjänar att få mig ett bloss. Generar det er, mr Doughtry?»

Och medan stewarden skakade på huvudet, tände doktor Emory en stor havannacigarr och fortfor högröstat att frossa i sin inbillade triumf över den andre doktorn. Medan han talade, glömde han att röka, lutade sig alldeles händelsevis mot stolen och lät med skenbar oaktsamhet den brinnande ändan av cigarren vidröra spetsen av Kwaques ena krokiga finger. En hemlig vink till miss Judson, som var den enda som märkte hans tilltag, förberedde henne på vad som skulle kunna inträffa.

»Vet ni, mr Doughtry», fortfor Walter Merritt Emory entusiastiskt, i det han fasthöll stewardens ögon med sina och den brinnande cigarren hela tiden var tryckt mot Kwaques finger. »Ju äldre jag blir, desto mera övertygad blir jag att det förekommer alldeles för många omotiverade och förhastade operationer.»

Från Kwaques fingertoppar började en smal rökspiral stiga upp, av annan färg än röken från en cigarr.

»T. ex. doktor Hadleys patient. Jag har räddat honom, icke allenast från en blindtarmsinflammation, utan också från kostnaden för den och sjukhusavgiften. Jag tar inte betalt av honom för vad jag har gjort. Hadleys räkning blir ingenting nämnvärt. Doktor Granville kommer att behandla honom för pyorrhé med emetin för lumpna femtio dollars. Ja, utom från dödsfara och obehag har jag sannerligen räddat den där karlen från att be-

tala ut sammanlagt tusen dollars till kirurg, sjukhus och sköterskor.»

Medan han talade och höll fast Doughtrys ögon, började det lukta bränt kött. Doktor Emory sög begärligt in lukten. Miss Judson kände den också, men hon hade blivit värnad och låtsade icke om något. Ej heller såg hon efter om cigarren och fingret fortfarande voro i beröring, ty hennes näsa sade henne att så var fallet.

»Vad är det som brinner?» frågade Doughtry plötsligt i det han såg sig omkring och drog in luften i näsan.

»En förfalskad cigarr», svarade doktor Emory, som nu hade dragit undan cigarren från Kwaques finger och granskade den med kritiskt ogillande. Han höll upp den till näsan och gjorde en min av vämjelse. »Jag påstår inte att det är kålblad. Jag säger bara att det är något som jag inte vet och inte bryr mig om att ta reda på. Det är för obehagligt. De skicka ut en ny och bra cigarrsort, annonsera den, lägga in den bästa tobak i den, och då den har stadgat sitt anseende hos allmänheten, göra de den av sämre tobak och litar på dess popularitet. Men mig ska de inte lura längre. Jag byter cigarmärke i denna dag.»

Han slängde cigarren i en spottlåda. Och Kwaque, som satt bakåtlutad i den besynnerligaste länstol han någonsin suttit i, märkte inte att hans fingerspets hade blivit bränd halvtumsdjupt, och han undrade bara när doktorn skulle sluta prata och börja se på svulsten som gjorde så ondt under hans arm.

För första gången i sitt liv och för sista gången blev Dag Doughtry överlistad. Det var ett ohjälpligt nederlag. Livet med sin frihet att komma och gå, på böljande hav och gungande däck, i passadvindarnas rike, fram och tillbaka mellan hamnarna, upphörde här för honom i Walter Merrit Emorys mottagningsrum, medan den flegmatiska miss Judson såg på och förvånade sig över att en människas kött kan brinna och förkolna utan att offret förråder det med en min.

Doktor Emory fortfor att prata och försökte en ny cigarr, och fastän hans väntrum var fullt av patienter, höll han ett icke allenast långt utan också livligt och intressant föredrag om cigarrer och tobaksplantan, hur den odlades och preparerades i de trakter av världen där den växte.

»Vad den här svulsten beträffar», sade han, i det han ändtligen började en flyktig undersökning av Kwaques sjukdomssymtom», kan jag redan av utseendet sluta mig till att den varken är kräfta eller tumör eller ens en böld. Jag skulle vilja säga...»

En knackning på den privata dörren i farstun kom honom att räta upp sig med en iver som han ej ens gjorde något försök att dölja. Han gav miss Judson en vink att öppna dörren, och in trädde två poliskonstaplar, en poliskommissarie och en civilklädd herre med polisonger och en nejlika i knapphålet.

»God dag, doktor Masters», hälsade Emory på den civilklädde, och till de andra sade han: »God morgon, herr kommissarie...» »God dag, Tim...»

»God dag, Johnson. — När blev ni förflyttad från kineskvarteret?»

Sedan fullbordade han sin avbrutna mening och sade, uppmärksamt betraktande Kwaques svulst:

»Jag skulle vilja säga att det är det vackraste rötsår av bacillæ lepræ-kategorien som någon doktor i San Francisco har haft den äran att förevisa för sundhetsnämnden.»

»Spetälskal» utbrast doktor Masters.

Och alla studsade då han uttalade det ordet. Kommissarien och de båda konstaplarna drogo sig undan från Kwaque; miss Judson tryckte med ett kväft rop händerna mot hjärtat, och Dag Doughtry frågade, upprörd men tvivlande:

»Vad dukar ni upp för oss, doktor?»

»Stå stilla! Rör er inte!» sade Walter Merritt Emory befallande till Doughtry. »Var god och observera», sade han till de andra, i det han med den brinnande ändan av sin cigarr lätt vidrörde den mörka fläcken över och mellan stewardens ögon. »Rör er inte», sade han till Doughtry. »Vänta ett ögonblick. Jag är inte färdig än.»

Och medan Doughtry väntade, häpen, förvånad och undrande varför doktor Emory inte fortsatte, brände den glödande cigarrspetsen hans hud och kött, tills alla märkte både röken och lukten. Doktor Emory tog ett steg tillbaka med ett triumferande gapskratt.

»Nå, gå på nu med vad ni ämnade göra», brummade Doughtry, ty händelserna hade kommit för hastigt och hemlighetsfullt för att han skulle kunna förstå något. »Och då ni har slutat, ber jag er för-

klara vad ni sade om spetälska och den där negerpojken. Han är min tjänare, och ni kan inte komma och lura något sådant i honom... eller i mig.»

»Mina herrar, ni har sett», sade doktor Emory. »Två alldeles otvivelaktiga fall, herre och tjänare, tjänaren mera avancerad, med en kombination av bägge formerna, herrn bara med den anestetiska formen — han har en släng av den också i sitt lillfinger. För bort dem. Men efteråt, doktor Masters, ålägger jag er att låta grundligt desinficiera ambulansvagnen.»

»Hör nu...» började Dag Doughtry stridslystet.

Doktor Emory såg varnande på doktor Masters, denne såg myndigt på kommissarien, som tittade befallande på sina båda konstaplar. Men de kastade sig ej över Doughtry. I stället ryggade de ännu längre tillbaka, drogo sina battonger och stirrade morskt på honom. För Doughtry var konstaplarnas beteende mera övertygande än något annat. De voro tydligen rädda för att röra vid honom. Då han steg fram, satte de ändarna av sina utsträckta battonger mot hans revben för att hålla honom ifrån sig.

»Kom inte närmare», varnade den ene honom och svängde sin battong som om han velat slå honom i skallen. »Stå kvar där ni är, tills ni får vidare order.»

»Ta på er skjortan och ställ er bredvid er husbonde», befalldes doktor Emory Kwaque, sedan han plötsligt svängt upp stolsitsen så att han flög ut på golvet.

»Men vad i all världen...» började Doughtry, men det tycktes hans f. d. vän ej fästa sig vid, ty han sade till doktor Masters:

»Pestsjukhuset har stått tomt sedan den där japanen dog. Jag känner till hur fega alla edra hejdukar ä', så att jag skulle råda er att låta bedöva de här båda, så att man ostört kan få desinficera lokalerna innan de släppas in.»

»För Guds skull», bad Doughtry, och all hans stridslust hade förgått, så förlamad var han av blotta tanken på att han råkat ut för den förfärliga sjukdomen. Han vidrörde med pekfingret sin känslösa panna, luktade sedan på det och kände lukten av bränt kött. »För Guds skull, ha då inte så brådt. Om jag har fått sjukdomen, nåja, så är det inte mer med det. Men för det ha vi väl rättighet att bli behandlade som människor. Ge mig två timmar, så skall jag lämna staden. Och om tjugufyra timmar skall jag ha lämnat landet. Jag går till sjöss...»

»Och fortfar att hota den allmänna säkerheten, var ni än befinner er», inföll doktor Masters, som redan såg för sig en spalt i aftontidningen med spärrad stil, där han framställdes som en hjälte, San Franciscos heliga Georg, som stod med lyftad lans mellan folket och spetälskans drake.

»För bort dem», sade Walter Merritt Emory och undvek att se Doughtry i ögonen.

»Giv akt! Marsch!» kommenderade kommissarien. De båda konstaplarna ryckte fram mot Doughtry och Kwaque med utsträckta battonger.

»Håll er undan och rör på spelet», brummade en av konstaplarna barskt. »Och gör som vi säger,

annars slå vi er i skallen. Ut med er nu. Ut genom dörren. Säg till den där svartingen att han går bredvid er.»

»Doktor, kan ni inte låta mig tala ett ögonblick», sade Doughtry i bönfällande ton till Emory.

»Här är det inte tid att tala», lydde svaret, »här gäller att få er internerade så fort som möjligt. Doktor Masters, glöm inte ambulansvagnen, då ni blivit av med passagerarna.»

Anförd av sundhetsdoktorn och kommissarien och med en eftertrupp av de båda konstaplarna med till skydd framsträckta battonger avtågade processionen genom dörren.

På tröskeln vände Dag Doughtry sig om, med risk att genast få huvudskålen inslagen, och ropade:

»Doktor! Min hund! Ni vet...»

»Jag skall skicka honom till er», sade doktor Emory hastigt. »Vad är er adress?»

»Rummet 87, Clay Street, Bowheads logishus, ni känner till stället, ingång strax om hörnet vid Bowheadkaféet. Skicka honom till mig, var ni än göra av mig — vill ni göra det?»

»Ja visst», sade doktor Emory. »Och ni har ju en papegoja också?»

»Tror jag det, Corky! Var snäll och skicka båda två.» — —

»Å», sade miss Judson samma kväll, då hon åt middag tillsammans med en ung underläkare på St. Josephs sjukhus,» den där doktor Emory är en klok karl. Inte underligt att han gör goda affärer. Tänk bara! Två ohyggliga spetälska på mottagningen i dag! Den ene var en neger. Och han visste

hur det stod till med dem vid första ögonkastet. Han är säker, han. Om du visste vad han gjorde med sin cigarr! Och så listigt han gick till väga! Först gav han mig en vink. Och de hade ingen aning om vad han hade för sig. Han tog sin cigarr och...»

TJUGONDE KAPITLET.

Hunden, liksom hästen, gör en dålig människa ännu sämre. Som Walter Merritt Emory var en dålig människa, blev han sämre genom sin önskan att få äga Michael. Om ingen Michael funnits, skulle hans uppförande ha varit helt annorlunda. Han skulle ha behandlat Doughtry så som denne uttryckt det: som människa. Han skulle ha upplyst Doughtry om hans sjukdom och givit honom tillfälle att gå ombord på ett fartyg till Söderhavet eller till Japan eller till andra länder där de spetälska ej hållas isolerade. Det skulle ej ha varit något orätt mot dessa länder, emedan deras lagar och sedvänjor voro sådana, medan det skulle ha gjort det möjligt för Doughtry och Kwaque att undgå San Franciscos infernaliska pestsjukhus, där han nu på grund av sin dåliga karaktär dömdes att vara inspärrade för hela sitt återstående liv.

Om man vidare tar i betraktande kostnaderna för underhållet av väpnad vakt över pestsjukhuset dag och natt i årtal, kunde Walter Merritt Emory ha besparat San Franciscos skattpliktiga invånare många tusen dollars, vilka om de utgivits för andra ändamål kunde ha avhjälpt det mycket trånga utrymmet i skollokalerna, skaffat de fattigas barn häl-

sosammare mjölk eller genom parkanläggningar givit de trånga fattigkvarteren bättre luft. Men om Walter Merritt Emory hade resonerat så oegennyttigt, skulle icke allenast Doughtry och Kwaque ha givit sig ut till sjöss, utan Michael skulle också ha följt med dem.

Aldrig har ett helt väntrum fullt av patienter expedierats fortare än doktor Emorys, så snart dörren stängts efter de båda poliskonstaplarna, som bildade eftertruppen. Och innan doktor Emory gick till sin sena lunch, for han i sin bil ner till Barbary Coast och till Bowheards logishus. Under vägen hade han, tack vare sina relationer hos polisen, lyckats få med sig en överdetektiv. Det var alldeles nödvändigt, ty värdinnan motsatte sig hårdnackat att lämna ut hyresgästens hund. Men överdetektiven Milliken var för väl känd av henne, och hon böjde sig för lagen, som han representerade och om vilken hon var lättroget okunnig.

Då Michael lämnade rummet vid ett ledband, hördes en klagande påminnelse från fönsterbrädet, där det satt en liten snövit kakadora.

»Corky», ropade han. »Corky.»

Walter Merritt Emory såg sig om och tvekade blott en minut. »Vi ska skicka efter fågeln sedan», sade han till värdinnan, som alltjämt svagt protesterade medan hon följde dem utför trappan och ej lade märke till att detektiven slarvigt nog glömt stänga dörren till Doughtrys rum. —

Men Walter Merritt Emory var ej den enda dåliga människa som blev sämre genom begäret att få rå

om Michael. I en djup skinnfåtölj, med fötterna uppe i en annan djup skinnfåtölj på Indoor Yachtklubben satt Harry Del Mar och smälte sömnigt sin lunch, som för honom på samma gång var frukost, och ögnade igenom den första upplagan av kvällstidningarna. Hans ögon stannade på en fetstilsrubrik över en kort notis på fem rader. Men han åtrade sig hastigt, satte sig åter, tryckte på den elektriska knappen, och medan han väntade på klubbuppassaren, läste han om rubriken och de fem raderna.

I sin taxicab på väg till Barbary Coast såg Harry Del Mar gyllene syner. De togo form av gula tjugudollarsmynt, gula sedlar från Förenta staternas sedeltryckeri, bankböcker och präktiga kuponger färdiga att klippas — och bakom allt detta skymtade en raggig irländsk terrier på en strålande vintergata av starkt upplysta kabaretestrader, med öppen mun och nosen riktad upp mot ridån, sjungande, alltjämt sjungande så som ingen hund i världen någonsin förr hade sjungit. — —

Corky själv var den förste som upptäckte att dörren stod på glänt, tittade på den och gjorde sina reflexioner (om man får begagna ordet »reflexion» om en fågels själsverksamhet, som på något hemlighetsfullt sätt i sitt medvetande upptar ett nytt intryck av sin omgivning och bereder sig att handla eller icke handla, allt efter som detta nya intryck verkar bestämmande på hans uppförande. Människor göra precis på samma sätt, och somliga av dem kalla det »fri vilja».) Stirrande på den öppna

dörren höll Corky just på att besluta sig huruvida han på närmare håll skulle undersöka denna utgång till stora vida världen, vilken undersökning sedan skulle avgöra huruvida han skulle våga sig ut genom öppningen eller icke; då mötte hans ögon ett par andra ögon som tittade in.

Ögonen voro grymma, gulgröna, och pupillerna vidgade och drogo ihop sig hastigt då de spejade in mellan rummets dagrar och skuggor. Corky förstod faran vid första ögonkastet — en fara som hade en våldsamt död i släptåg. Men Corky gjorde ingenting. Ingen skräck kom hans hjärta att klappa fortare. Orörlig, bara med ett öga riktat på springan lät han detta öga hänga fast vid den magra vildkattan, vars huvud dykt fram i springan som en uppenbarelse.

Vaksamma, vidgande och sammandragande sig hastigt och försiktigt, med vertikala kolsvarta pupiller midt i de underliga gröngula opalerna, irrade ögonen omkring i rummet. De stannade på Corky. Ögonblickligen förrådde huvudet att katten hade styvnat till och hukat sig ner. Nästan omärkligt fingo ögonen ett lurande uttryck som påminde om sfinxens stela stirrande ut över den brännheta eviga ökensanden. Det var som om dessa ögon stirrat så där i århundraden och årtusenden.

Icke mindre förstenad var Corky. Han drog ej ner någon hinna över det enda öga han visade med huvudet vridet åt sidan, ej heller tog den våldsamma rädsla som behärskade honom sig uttryck i att en enda fjäder skälvde. Bägge dessa

varelser voro petrificerade i det ömsesidiga stirrandet hos jägaren och villebrådet, rövaren och bytet.

Detta stirrande varade i många minuter tills huvudet i dörren hastigt försvann. Om en fågel kunnat sucka, skulle Corky ha suckat. Men han gjorde icke en rörelse, medan han lyssnade efter de långsamma släpiga stegen av en människa som gick förbi och avlägsnade sig nedåt farstun.

Flera minuter gingo, och precis lika oförmodat visade sig synen åter — icke bara huvudet denna gång, utan hela den kantiga kroppen, som gled in i rummet och slog sig till ro midt på golvet. Ögonen ruvade över Corky, och hela kroppen var stilla utom den långa svansen som vajade från den ena sidan till den andra och tillbaka igen på ett knyckigt, vredgat men enformigt sätt.

Utan att ta sina ögon från Corky närmade katten sig långsamt och stannade på knappt sex fots avstånd. Svansen vajade fram och tillbaka, ögonen lyste som juveler i den starka dagern från fönstret midtemot, och de vertikala pupillerna drogo ihop sig till knappt synliga svarta streck.

Och Corky, som ej uppfattade döden lika klart som en människa, var dock ej alldeles omedveten om att slutet på allting var nära. Då han såg katten huka ner sig till språng, förrådde Corky, vilket modigt litet liv han än var, sin naturliga rädsla.

»Corky! Corky!» ropade han klagande till de blinda och döva väggarna.

Det var hans nödrop till hela världen och alla makter och ting och tvåbenta människovarelser och Steward i synnerhet, och Kwaque och Michael. Inne-

börden av hans rop var detta: »Det är jag, Corky. Jag är mycket liten och bräcklig, och det här är ett odjur som vill förintna mig, och jag älskar den ljusa, glada världen, och jag vill leva och fortsätta att leva i ljus och glädje, och jag är så liten, och jag är en liten snäll varelse med ett litet snällt hjärta, och jag kan inte slåss med denna stora, raggiga, hungriga tingest som vill sluka mig, och jag vill ha hjälp, hjälp, hjälp. Jag är Corky. Alla känna mig. Jag är Corky.»

Detta och mycket mera innehölls i de båda ro-
pen: »Corky! Corky!»

Men det kom intet svar från de blinda väggarna, från farstun där ute eller från hela världen, och sedan detta ögonblick av skräck var över, blev Corky samma modiga lilla varelse som alltid. Han satt orörlig på fönsterbrädet med huvudet vänt åt sidan och betraktade med sitt enda öga oavvänt hela hans släktes eviga fiende, som var honom så farligt nära där nere på golvet.

Hans rösts människolika klang hade överraskat vildkattan och kommit henne att dröja med sitt språng, lägga ner öronen och trycka sig tätare in till golvet.

Och under den tystnad som nu följde surrade en blå spyfluga larmande mot det andra fönstrets ruta och antydde genom en och annan dov duns mot glaset att även hon hade sin tragedi, var en fånge som av denna gäckande genomskinliga vägg utestängdes från den ljusa världen som strålade där ute så nära.

Vildkattan var ej heller utan erfarenhet av livets

prövningar. Hon plågades av hunger, och hunger tärde hennes magra spenar som skulle ha varit fulla för de sju klena och jamande ungarna, hennes egen avbild, utom att deras ögon ännu ej voro öppnade och att de voro komiskt osäkra på sina mjuka unga ben. Smärtan i spenarna och hennes drifts styng påminde henne om dem, hon såg dem för sig i en syn, hennes hjärnas fina vindlingar trollade fram dem för henne, hon tyckte sig se dem genom den trasiga källarventilen, i den mörka sopvrån under trappan där hon hade smugit sig in och gjort sig ett rede.

Denna syn och hungerns bett hetsade henne på nytt, så att hon drog ihop kroppen och mätte avståndet för ett hopp. Men Corky var åter sig själv.

»Fan anamma! Fan anamma!» ropade han så gällt och krigiskt han kunde, i det han ursinnigt ruggade upp sig mot vildkattan där nere, så att hon överraskad kröp ihop, tryckte sig mot golvet, lade ner öronen och piskade med svansen, medan hon såg sig omkring i rummet för att med ögonen genomtränga dess mörkaste vrår och upptäcka människans, vars röst hade ropat så där.

Allt detta gjorde vildkattan, fastän hennes sinnen bestämt sade henne att detta mänskliga ljud hade kommit från den vita fågeln uppe på fönsterbrädet.

Spyflugan dunsade åter mot den osynliga fängel-seväggen under den tystnad som nu inträdde. Vildkattan beredde sig och gjorde med plötslig beslutsamhet ett hopp — upp till det ställe, där Corky hade suttit för en bråkdelen av en sekund sedan. Corky hade raskt glidit åt sidan, men just som han

svängde sig upp och kattan hoppade upp på fönsterbrädet, flög kattans tass ut åt sidan, och Cörky flög rätt upp och piskade luften med sina vingar som voro så ovana vid att flyga. Vildkattan reste sig på bakbenen och måttade uppåt med tassens, som ett barn slår med mössan efter en fjäril. Men det var kraft i kattens tass, och dess klor voro utspärrade som kroker.

Träffad i luften fick den lilla flygmaskinen alla sina fina grejor hoptrasslade och förstörda. Corky föll till golvet i ett regn av vita fjädrar, vilka som snöflingor dalade långsamt ner efter honom. Vildkattan hoppade blixtnabbt ner, och några av flingorna lade sig på hennes rygg, så att hon spratt till nervöst och borrade in klorna djupare, medan hon hastigt såg sig omkring för att förvissa sig att ingen fara hotade.

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

Harry Del Mar fann endast några vita fjädrar på golvet i Dag Doughtrys rum i Bowheads logis- hus, och av värdinnan fick han veta vad som hade hänt Michael. Det första Harry Del Mar gjorde var att behålla sin taxameter, ta reda på doktor Emorys bostad och övertyga sig om att Michael var instängd i ett uthus på bakgården. Sedan köpte han biljett på ångaren »Umatilla», som skulle avgå till Seattle och Puget Sound i dagningen. Därefter packade han sina saker och betalade sin räkning.

Under tiden försiggick en ordväxling i Walter Merritt Emorys mottagningsrum.

»Karlen skriker sig fördärvad», knotade doktor Masters. »Poliskonstaplarna måste slå honom med sina battonger i ambulansvagnen. Han var våldsam. Han ville ha sin hund. Det här går inte för sig. Det är för brutalt. Ni kan inte stjäla hunden så där. Han ställer till ett förfärligt bråk i tidningarna.»

»Hm», sade Walter Merritt Emory, »jag skulle vilja se den reporter, som har kurage att gå och tala med en spetälsk i pestsjukhuset. Och jag skulle vilja se den tidningsredaktör, som inte genast skulle låta bränna ett pestsjukhusbrev (om det nu kunde

smugglas förbi vakten), så snart han fick veta varifrån det kom. Var inte orolig, doktor. Det blir intet bråk i tidningarna.»

»Men spetälska! Folkhälsan! Hunden har varit tillsammans med sin herre. Hunden själv är en vandrande smittohärd.»

»Dumheter», sade Walter Merritt Emory. »Vad ni inte vet om spetälska och vad den övriga sundhetsnämnden inte vet om spetälska skulle fylla flera böcker än som redan skrivits ihop av dem som speciellt studerat sjukdomen. Det enda de i evighet ha försökt och i evighet komma att försöka är att inympa ett djur med den spetälska som är egendomlig för människan. Hästar, kaniner, råttor, åsnor, apor, möss och hundar — ja, de ha gjort försök med dem alla tiotusentals gånger och hundratusentals gånger, men aldrig gjort en lyckad inokulation! De ha aldrig lyckats överföra den från en människa till en annan. Se här... låt mig visa er.»

Och Walter Merritt Emory började plocka ner sina auktoriteter från bokhyllorna.

»Märkvärdigt... högst intressant», sade doktor Masters då och då, medan han följde den andres erfarna ledning genom vad böckerna hade att förkunna. »Jag hade inte en aning... det är häpnadsväckande så mycket arbete de ha utfört...»

»Men», sade han till sist, »det finns ingen möjlighet att övertyga en lekman om vad som står på andra hyllor. Inte heller kan jag övertyga min omgivning. Jag vill inte ens försöka. För resten är karlen dömd till den levande död som livstidsfängelse i

pestsjukhuset innebär. Ni vet vilken ohygglig håla det är. Han älskar hunden. Han är från sina sin-
nen av längtan. Låt honom få den. Jag säger än-
en gång att det är nedrigt orättfärdigt och grymt,
och jag tar det inte på mitt ansvar.»

»Jo, det gör ni visst», försäkrade Walter Merritt Emory honom kallt. »Och jag skall säga er varför.»

Han sade det. Han sade saker som ingen doktor borde säga till en annan, men som en politiker mycket väl kan säga och ofta har sagt till en annan politiker — saker som icke kunna upprepas, om inte av något annat skäl så emedan de äro för förödmjukande och för litet smickrande för en amerikansk genomsnittsborgares stolthet; kulissmysterier, hemliga förhållanden inom kommunalstyrelserna, som den amerikanske genomsnittsborgaren med sin kungligt oinskränkta rösträtt så gärna inbillar sig att han bestämmer över; saker som någon enda gång grävas upp i kommittéutlåtanden för att genast grävas ner igen. — —

Walter Merritt Emory fick sin vilja fram gentemot doktor Masters beträffande Michael, bjöd sin hustru på middag på en fin restaurant och sedan på varieté för att fira segern, kom hem klockan ett på natten, men då han gick ut i nattrock för att kasta en sista blick på Michael, fanns där ingen Michael. —

Pestsjukhuset i San Francisco var, liksom naturligtvis alla epidemisjukhus i Amerika, beläget på den dystraste, avlägsnaste, ödsligaste och billigaste tomt som staden ägde. Det var dåligt skyddat mot

Stilla havet, och kalla vindar och täta dimmor tjöto och vältrade sig melankoliskt fram över sanddynerna. Dit gjordes inga utflykter med matkorgar, ej heller sökte småpojkar fågelbon eller lekte indianer där. Den enda kategori som förrrade sig dit var självmördarna som, trötta på livet, sökte upp det mest melankoliska landskap som lämplig skådeplats för sitt avsked från världen. Och efter ett sådant avsked gjorde de ju aldrig om besöket.

Utsikten från fönstren var icke upplivande. En kvarts mil åt vardera hållet, inne i fördjupningen mellan de låga sandkullarna, kunde Dag Doughtry se vakternas skyllerkurar och dem själva, beväpnade och mera benägna för att döda än att lägga händerna på någon rymmande pestsjuk, ännu mindre att diskutera med honom det kloka i att återvända till fängelset.

Bortom vad man såg från fönstren i sjukhusets fyra väggar stodo träd. Det var feberträd, men icke de majestätiska monarker som deras bröder äro i sitt naturliga tillstånd. Avsiktligt illa planterade, avsiktligt illa skötta, avkvistade och ibland upprepade gånger avkvistade av sin fientliga omgivning, liknade de en stapplande skara invalider och sträckte ut sina knotiga och förkrympta grenar i luften, som om de vridit sig i dödskamp. De voro ej högre än buskar och förbrukade det mesta av sin näring i rötterna som kröpo mot havet genom den otillräckliga sanden för att finna rotfäste mot den ständiga blåsten.

Ej ens så långt som till skyllerkurarna fingo Doughtry och Kwaque utsträcka sina promenader.

Gränslinjen gick hundra meter närmare. Dit kommo vakterna hastigt för att lägga ned matvaror, medikamenter och skrivna läkareföreskrifter och drogo sig tillbaka lika hastigt som de kommit. Här stod också en svart tavla, på vilken Doughtry var tillsagd att med krita anteckna sina önskingar och behov med så stora bokstäver att de kunde läsas på avstånd. Och på denna tavla skrev han i många dagar, icke för att begära öl, ehuru sexlitersvanan blivit tvärt avbruten, utan i den här stilen:

Var är min hund?

Det är en irländsk terrier.

Han är snagghårig.

Han heter Killeny Boy.

Jag vill ha min hund.

Jag vill tala med doktor Emory.

Bed doktor Emory skriva till mig om min hund.

En dag skrev Dag Doughtry:

Om jag inte får min hund, dödar jag doktor Emory.

Sedan meddelade tidningarna allmänheten att det sorgliga fallet med de båda spetälska i pestsjukhuset hade blivit tragiskt, emedan den vite mannen hade förlorat förståndet. Medborgare med allmänanda skrevo i tidningarna och ivrade emot att man ej gjorde slut på en sådan fara för kommunen, fordrade att Förenta staternas regering skulle bygga ett nationellt spetälskhem på någon avlägsen ö eller isolerad bergstopp. Men denna lilla våg av intresse lade sig till ro inom sjuttioåtta timmar, och repor-

terynglingarna fortforo att intressera allmänheten för varghunden från Alaska, som var halvt björn, eller för frågan huruvida Crispi Angelotti verkligen skurit sönder Giuseppe Bärtholdis lik i små bitar och kastat säcken i sjön från Fiskarbryggan, eller för Japans otvetydiga planer på Hawaji, Philippinerna och Nordamerikas Stillahavskust.

Ingenting intressant hände Dag Doughtry och Kwaque i pestsjukhuset förr än en kväll sent på hösten. Det artade sig till storm, och det hade redan börjat blåsa. I en korg med frukt, som uppgavs vara skickad av de unga damerna i miss Footes seminarium, fann Doughtry, skickligt gömt i kärnhuset av ett äpple, en biljett, som bad honom följande fredagskväll ha ett tändt ljus i sitt fönster. Och klockan fem på morgonen fick han besök.

Det var Charles Stough Greenleaf, Gamle sjöbussen själv. Sedan han pulsat i två timmar genom eucalyptusskogens djupa sand föll han utmattad mot pestsjukhusets dörr. Då Doughtry öppnade den, blåste gubben in till honom med en fuktig stormby. Doughtry tog emot honom i sina armar och ledde honom till en länstol. Men så erinrade han sig sin sjukdom och släppte den gamle så plötsligt att han ramlade ner i stolen.

»Ni måste sannerligen ha varit ute i ett trevligt väder!» sade Doughtry. — »Hör på, Kwaque. Den man genomsur. Du dra av honoms skor.»

Men innan Kwaque, som genast föll på knä, hann röra vid skoremarna, kom Doughtry ihåg, att han också var oren, och knuffade bort honom.

»Jag vet sannerligen inte vad jag skall ta mig

till», mumlade Doughtry och stirrade hjälplöst framför sig, då han påminde sig att det var ett spetälskhus, att stolen där den gamle mannen satt var en spetälskstol och att golvet varpå hans uttröttade fötter vilade var ett spetälskgolv.

»Så roligt att träffa er, så innerligt roligt», flämtade Gamle sjöbussen och räckte ut handen till hälsning.

Men Dag Doughtry tog den icke.

»Hur går det med skattexpeditionen?» frågade han liksom i förbigående. »Finns det några utsikter?»

Gamle sjöbussen nickade, fick tillbaka andedräkten och sade, fastän i början viskande:

»Vi ä' klara att segla så snart ebben börjar klockan sju nu på morgonen. Hon ligger ute på floden nu, en liten trevlig skonare, »Bethlehem», smäcker och välbyggd, med rymlig och bekväm kajuta. Hon gick på Tahiti förr, innan ångbåtarna trängde ut henne. Riklig proviant. Allt är förstklassigt. Det har jag kontrollerat. Jag kan inte säga att jag tycker om kaptenen. Jag har sett hans typ förr. Säkert en duktig sjöman, men en grobian. Född till sjörövare, ja sannerligen en riktigt elak gammal gubbe. Och förlagsmannen är just inte bättre. Han är en medelålders man med dåligt anseende och är inte i något avseende en gentleman, men han har godt om pengar — förtjänade först på californisk olja, utrustade sedan en guldsökare i Brittiska Columbia, lurade ifrån honom hans andel i de stora ådror han upptäckte och fördubblade sin egen förmögenhet fem sex gånger. En högst obehaglig och

frånstötande människa. Men han tror på sin tur och är säker på att förtjäna minst femtio millioner på vår affär och lura mig på min andel. Han är lika mycket sjörövare som kaptenen han har engagerat.»

»Jag gratulerar er, mr Greenleaf», sade Doughtry. »Och ni har riktigt rört mitt hjärta genom att komma hit ut hela den långa vägen en sådan natt och utsätta er för en sådan risk bara för att säga farväl till stackars Dag Doughtry, som alltid menade väl, men har haft otur.»

Men medan Doughtry talade så käckt, såg han i en strålände syn hela friheten på en skonare där nere på Söderhavet och kände sitt hjärta krympa samman då han tänkte på att för honom endast återstod pestsjukhuset, sanddynerna och de melan-
koliska feberträden.

Gamle sjöbussen rätade upp sig.

»Ni sårar mig, sir. Ni sårar mig i mitt hjärta.»

»Förlåt mig då, sir», stammade Doughtry, fastän han undrade på vad sätt han kunde ha stött den gamle herrn för huvudet.

»Ni är min vän, sir», förtfor den andre i allvarligt förebrående ton. »Jag är er vän, sir. Och ni tror att jag har kommit ut till den här helveteshålan för att ta avsked. Jag har kommit hit för att hämta er och er nigger. Skonaren ligger och väntar på er. Allt är ordnat. Ni ä' införda i rullorna på sjömanshuset. Bägge två. Det gjordes i går genom ställföreträdare som jag själv skafade. Den ena var en neger från Barbados. Jag fick tag i honom och den vite mannen i sjömanshemmet vid Commercial Street och betalade dem

fem dollars var för att de skulle gå till sjömanshuset och skriva sitt namn.»

»Men herre Gud, mr Greenleaf, ni tycks inte förstå att han och jag äro spetälska.»

Nästan som av en elektrisk stöt flög Gamle sjöbussen upp ur stolen, och hans gamla ansikte uttryckte ett ädelt hjärtas vrede, då han sade:

»Herre Gud, sir, vad ni inte tycks förstå det är att ni är min vän och att jag är er vän.»

Ännu under inflytande av sin vrede räckte han ut handen.

»Steward, Doughtry, mr Doughtry, vän, eller vad jag skall kalla er, detta är ingen skepparhistoria om storbåten, hemliga pejlingar och skatten en famn under sanden. Detta är verkligt. Jag har ett hjärta. Detta, sir» — han viftade med handen under Doughtrys näsa — »är min hand. Det är bara en sak som ni får göra, måste göra, just nu. Ni måste ta denna hand i er hand och trycka den, med ert hjärta i er hand, liksom mitt ligger i min.»

»Men... men...» stammade Doughtry.

»Om ni inte gör det, går jag inte härifrån. Jag stannar här och dör här. Jag vet att ni är spetälsk. Ni kan inte berätta mig något nytt om det. Här är min hand. Tar ni emot den? Mitt hjärta är i handloven, i pulsslagen, i varenda fingerspets. Om ni inte tar emot den, säger jag er på förhand att jag slår mig ned i den här stolen och dör. Jag vill att ni skall förstå att jag är en man, en gentleman. Jag är en vän, en kamrat. Jag är ingen pultron. Jag lever i mitt hjärta och i min hjärna — inte i denna skröpliga lekamen, som är

mitt tillfälliga omhölje. Tag min hand. Sedan skall jag tala med er.»

Dag Doughtry räckte tveksamt ut sin hand, men Gamle sjöbussen grep den och tryckte den så hårdt med sina gamla utmärglade fingrar att det gjorde ondt.

»Nu kan vi talas vid», sade han. »Jag har planerat alltsammans. Vi fara på Bethlehem. Då den elaka gubben upptäcker att han inte kan komma åt en penny av sin sagolika skatt, lämna vi honom åt hans öde. Han blir glad att bli oss kvitt. Vi, ni och jag och er neger, gå i land på Marquesas-öarna. Där få spetälska ströva omkring fritt. Det finns inga reglementen. Jag har varit där. Vi skola vara fria. Landet är ett paradiset. Och ni och jag ska sätta bo. En halmtäckt koja, det är allt vad som behövs. Arbetet är en småsak. Vi få strandens och havets och bergens frihet. För er blir det att segla, simma, fiska, jaga. Där finns stengetter, vilda höns och vild boskap. Bananer och pisang ska mogna över vårt huvud — och även alligatorpäron och ananasäpplen. Rödpeppar växer utanför dörren, och där finns fåglar och fågelägg. Kwaque skall laga maten. Och ni skall få öl. Jag har länge lagt märke till er törst. Ni skall få öl, sex liter om dagen, och mer än så.

»Fort. Vi måste ge oss av nu. Jag måste till min ledsnad tillstå att jag har sökt er hund förgäves. Jag har till och med lejt detektiver som voro väldigt duktiga. Doktor Emory har stulit Killeny Boy ifrån er, men det dröjde inte mer än tio tolv timmar förr än han blev stulen från doktor Emory.

Jag har rivit upp himmel och jord. Killeny Boy är försvunnen, liksom vi ska försvinna från denna avskyvärda stadshåla.

»Jag har en bil som väntar. Chauffören har fått bra betalt. Jag har för resten lovat att döda honom, om han sviker mig. Det bär i väg ett stycke åt nordost över sandkullen vid vägen, som löper utmed andra sidan av den underliga skogen. — Så där ja. Nu ge vi oss av. Vi få prata efteråt. Se, det börjar dagas. Det duger inte att vakten får se oss...»

De gingo ut i stormen, Kwaque gick sist, vild av glädje. Först försökte Doughtry hålla sig på avstånd, men ett tu tre, vid den första stormbyn, som hotade att rycka den bräcklige gamle mannen med sig, grep Dag Doughtrys hand om den andres arm, och stödjande honom med sin kropp sköt han honom framför sig uppför kullen genom den djupa sanden.

»Tack, steward, tack, min vän», mumlade Gamle sjöbussen under den första lugna pausen mellan stormilarna.

TJUGUANDRA KAPITLET.

Icke alldeles motvilligt, fastän han tyckte illa om honom, följde Michael med Harry Del Mar i nattens mörker. Mannen kom som en inbrottstjuv, oändligt tyst och varsamt, till uthuset på doktor Emorys bakgård, där Michael var fånge. Del Mar var för van vid teater för att våga sig på någon banal melodramatisk effekt med en elektrisk ficklampa. Han trevade sig i mörkret fram till uthusets dörr, öppnade den och gick tyst in, trevande efter den raggiga hundkroppen.

Michael som var en karlaktig hund, modig som ett lejon, reste genast borst, men gav icke ett ljud ifrån sig. I stället luktade han på den nykomne och kände igen honom. Fastän han tyckte illa om honom, lät han honom dock binda ett rep om hans hals och följde honom tyst ut på trottoaren, ner till hörnet och in i den väntande taxametern.

Hans resonemang — fastän det påstås att han inte kunde resonera — var mycket enkelt. Han hade mer än en gång träffat denne man i sällskap med Steward. Det hade rådt vänskap mellan honom och Steward, ty de hade suttit vid samma bord och druckit. Steward var försvunnen. Michael visste ej var han skulle finna honom och var själv fånge

på bakgården till ett främmande ställe. Vad som hade hänt en gång, kunde hända en gång till. Det hade hänt att Steward, Del Mar och Michael hade suttit tillsammans vid ett bord vid flera tillfällen. Det var sannolikt att en sådan händelse skulle inträffa omigen, skulle inträffa nu, och i den klart upplysta krog salen skulle han åter sitta på en stol med Del Mar på den ena sidan och på den andra den älskade Steward med ett glas öl framför sig — och allt detta kunde kallas en konklusion, ty en konklusion var det, och det var med den i sikte som Michael handlade.

Michael kunde ej resonera sig till denna konklusion med ord eller tankar. »Vänskap» till exempel var intet ord som han kände till. Huruvida han byggde upp sin slutledning med snabbt sammanställda bilder och hastigt hopfogade grupper av bilder, är ett problem som människorna ännu ej ha löst. Huvudsaken är: han tänkte. Om detta bestrides, måste han ha handlat helt och hållet av instinkt — vilket skulle vara långt mera underbart än om han på ett dunkelt sätt hade utfört ett slags tankeprocess.

Inne i taxametern, som rusade i väg genom labyrinten av San Franciscos gator, låg emellertid Michael på golvet vid Del Mars fötter under spänd uppmärksamhet, gjorde inga vänskapliga tillnärmanden, men visade ej heller den motvilja som mannens personlighet ingav honom. Ty Harry del Mar, som var en dålig människa och blivit ännu sämre genom sitt penningnikna begär efter att få äga Michael, hade fått sin dålighet genomskådad av Mi-

chael från första början. Den första gången de träffades på kaféet vid Barbary Coast hade Michael rest ragg åt honom och blivit stridslustet styv i hela kroppen, då han lagt sin hand på Michaels huvud. Men Michael hade alls inte tänkt på mannen, ännu mindre försökt analysera honom. Det hade varit något galet med den där handen — dess likgiltiga sätt att röra vid honom, med en hycklad vänlighet, som nog kunde föra åskådarna bakom ljuset. Den hade inte känts som den skulle. Det hade inte varit någon värme i den, intet hjärta, den hade ej överfört någon äkta välvilja från den människohjärna, vars telegrafiskt förmedlande känslöspröt den var. Nog av, intrycket hade ej varit något godt intryck, och Michael hade rest ragg och gjort sig styv utan att tänka, endast därför att han visste — och det var vad människorna kalla intuition.

Elektriska lyktor, en magasinkantad brygga, berg av bagage och fraktgods, sjåares och besättningskarlars larmande arbete, vinschars stackaterade skrammel och gnisslet då kedjorna gled genom blocken, en flock vitrockade stewarder, som buro handgepäck, båtsmannen nedanför landgången, som brant reste sig upp till Umatillas promenaddäck, flera guldträsade befäls personer där uppe vid landgången och ett tätt myller av människor på det trånga däck — allt detta gjorde att Michael säkert visste att han kommit tillbaka till sjön och fartygen, där han först träffat Steward, där han alltid varit tillsammans med Steward utom den sista ohyggliga tiden i den stora staden. Och i sitt medvetande såg

han också hastiga glimtar av Kwaque och Corky. Ivrigt gnällande stretade han framåt och riskerade sina ömtåliga tassar bland människors många hänsynslösa, brådskande, läderskodda fötter, medan han sökte och vädrade efter Corky och Kwaque, men i synnerhet efter Steward.

Michael fann sig i missräkningen att ej genast träffa dem, ty alltsedan hans medvetande började klarna hade hundarnas begränsning och underlägsenhet i förhållande till människorna inpräntats hos honom i form av maningar till tålmod. Tålmodet att vänta då han ville gå hem och Steward fortfor att sitta vid bordet och dricka öl, likaså tålmodet att känna repet om sin hals, staketet som var för högt att hoppa över, det trånga rummet med den stängda dörren, som han aldrig kunde öppna, men som människor öppnade så lätt. Han underkastade sig alltså att ledas bort av fartygets underkock, som på Umatilla tog hand om alla hundpassagerare. Instängd i en liten skrubb på mellandäck, som var mest fylld med lådor och balar, och med repet om halsen väntade han alltjämt på att dörren skulle öppnas och släppa in den förkroppsligade vision av Steward som behärskade hela hans medvetande.

I stället — fastän Michael ej visste det då och sedan endast gissade sig till att det var ett dunkelt uttryck av Del Mars makt — öppnade den rikligt drickspenningbegåvade underkocken dörren, lösgjorde hans ledband och överlämnade honom till den likaledes rikligt drickspenningbegåvade hyttstewarden, som ledde honom till Del Mars hytt. Ända in i det sista var Michael övertygad om att det var

till Steward man ledde honom. I stället träffade han endast Del Mar i hytten. »Ingen Steward», lyd- de Michaels tanke, men som tålamod yttrade sig hans stämning, då han nu fann sig i ytterligare uppskov med att träffa sin gud, sin högt älskade, sin Steward, som var hans egen människogud bland hela den massa människogudar han gjort bekant- skap med.

Michael viftade med svansen, lade ner öronen litet, till och med det missbildade örat, och små- log, allt som ett likgiltigt uttryck av igenkännande, vädrade i luften för att övertyga sig om att där ej fanns någon lukt av Steward, och lade sig på golvet. Då Del Mar talade, såg han upp och tittade på honom.

»Nu, min gosse, skall det bli annat av», sade Del Mar i kall och frän ton. »Jag skall göra dig till aktör och lära dig litet av varje. Först och främst, ici... ici!»

Michael lydde utan brådska, utan trots och syn- barligen utan iver.

»Det där skall du lägga bort och raska på när jag talar till dig», sade Del Mar, och redan sättet varpå han sade det var en hotelse, som Michael förstod. »Nu ska vi se om jag kan dirigera ditt cabaretnummer. Hör på mig och sjung som du gjorde för den där spetälske gycken.»

Han tog upp en mungiga ur västfickan, satte den för munnen och började spela »På marsch genom Georgien.»

»Sitt!» kommenderade han.

Åter lydde Michael, ehuru hela hans jag upp-

reste sig däremot. Han ryckte till då instrumentets på en gång gälla och lockande toner risslade igenom honom. Hans strupe och bröst kände sig frestade att sjunga, men han motstod frestelsen, ty han ville ej sjunga för den där mannen. Allt vad han ville honom var att han skulle ge honom tillbaka Steward.

»Jaså, du är tjurskallig?» fräste Del Mar. »Hela felet med dig är att du är rashund. Men jag råkar känna till så'na som du, och jag kan nog sätta fart i dig och tvinga dig att arbeta för mig precis som för den andra gycken. Seså, börja nu.»

Han ändrade melodien till »Fältgudstjänst i Georgien». Men Michael var envis. Icke förr än de smältande tonerna av »Du gamla kära hem» strömmade igenom honom förlorade han sin självbehärskning och uppgav sitt melodiska tjut, som var ett rop efter de borttappade kamraterna under forna årtusendens strövtåg. Under musikens eggande hypnos kunde han ej annat än längta lidelsefullt efter hundskarornas glömda liv då världen var ung och alla hundar hörde samman som ett enda folk, innan de skingrades för alltid under oändliga århundraden av tamt husdjursliv.

»Ha ha», fnittrade Del Mar, utan en aning om den urtidshistoria han framtröllade genom sitt bleckinstrument.

En stark knackning i väggen underrättade honom att någon sömnig passagerare var missbelåten.

»Nog nul» sade han skarpt och tog mungigan från sina läppar. Och Michael tystnade och hatade honom. »Nu fick jag allt bukt på dig ändå. Men

du skall inte inbilla dig att du får sova här och sparka av dig loppor och störa mig då jag sover.»

Han tryckte på ringledningsknappen, och då hyttstewarden kom, lämnade han Michael till honom för att han skulle gå ner med honom på mellandäck och binda honom i den belamrade skrubben. —

Under de närmaste dagarna och nätterna på Umattilla kom Michael riktigt under fund med vad slags människa Harry del Mar var. Man kan nästan säga att han lärde sig Del Mars stamträd utan att veta något om hans historia. Han visste till exempel icke att Del Mars rätta namn var Percival Grunsky och att han i skolan kallats »Brunte» av flickorna och »Svarten» av pojkarna. Ej heller visste han att han, sedan han gått igenom halva elementarskolan, togs in på den industriella förbättringsanstalten eller att han, efter att ha varit där i två år, togs ut därifrån av Harris Collins, som försörjde sig — och gjorde det briljant — på att dressera djur, som voro avsedda att förevisas offentligt. Mycket mindre kunde han veta något om den sex års kurs i djurdressyr som Del Mar genomgått som Collins' biträde och som följaktligen nu Michael blev delaktig av.

Vad Michael visste var att Del Mar ej hade något stamträd och var patrask i jämförelse med sådana ädelborna varelser som Steward, kapten Kellar och mister Haggin på Meringe. Och det kom han fort och lätt under fund med. Om dagen hämtade en steward upp Michael på däck till Del Mar, som alltid var omgiven av pratsamma unga och äldre damer, vilka slösade smekningar och ömma ord

på Michael. Detta underkastade han sig, fastän det tråkade ut honom, men vad som plågade honom alldeles olidligt var de hycklade smekningar och ömma ord som Del Mar slösade på honom. Han kände till deras kalla oärlighet, ty om kvällen, då han togs in i Del Mars hytt, hörde han endast de kalla, fräna tonfallen, förnam endast det hotande i den andres sätt, kände, då han berördes av den andres hand, endast en hårdhet och en skärpa som av trä och järn, ty där fanns icke en skymt av ömhet eller hjärtevärm.

Den där mannen hade två ansikten, två sätt att vara. Ingen ädelboren hade mer än ett ansikte och ett sätt. En ädelboren, en varmblodig så att säga var alltid uppriktig. Men i denna plebej fanns ingen uppriktighet, utan endast en avgjord oärlighet. En ädelboren är lidelsefull på grund av sitt varma blod. Men hos denne plebej fanns ingen lidelse. Hans blod var kallt liksom hans beräknande natur, han gjorde ingenting utan avsikt. Allt detta tänkte Michael inte, han endast handlade därefter, liksom alla andra varelser handla på grund av sympati eller antipati.

Den sista kvällen ombord förlorade Michael sin aristokratiska självbehärskning mot denne kallblodige man. Det blev strid. Men Michael hade inga utsikter att segra. Han rasade kungligt och slog kungligt, upprepade sina anfall sedan han två gånger fått boxstötarna nedanför örat och domnat av. Hur snabb Michael än var till att bita Söderhavsnegern i benen, kunde han ej hugga tänderna i denne man, som i sex år tränat sig på djuren hos Harris Collins. Så att då han kom störtande med

öppet gap för att bitas, grep Del Mars högra hand honom blixtnabbt om underkäken medan han var i luften och slungade omkull honom på rygg. Ännu en gång rusade han till anfall, men kastades så hårdt till golvet att han nästan tappade andan. Nästa angrepp höll på att bli hans sista. Han greps om strupen. Två tummar klämdes in i halsen på ömse sidor om luftröret, alldeles på halspulsådrona, så att blodet avstängdes från hjärnan och han blev medvetlös mycket hastigare än efter det snabbast verkande bedövningsmedel. Mörker slog samman omkring honom, och där han låg skälvande på golvet kom han långsamt till medvetande igen och såg mannen stå helt likgiltigt och tända en cigarrett, medan han försiktigt höll ett vaksamt öga på honom.

»Kom an», utmanade Del Mar. »Jag känner till dig och dina. Du kan inte få mig spak, och kanske jag inte heller kan få dig riktigt spak, men jag kan tvinga dig att arbeta för min räkning. Kom an, du!»

Och Michael kom. Fastän han visste att han redan var besegrad av denna tvåbenta varelse, som icke var varmt mänsklig utan så känslolös och hård att han lika gärna kunde hugga tänderna i en vägg eller en trädstam eller ett klippblock, riktade Michael med blottade tänder sitt angrepp mot hans strupe. Men det var som att anfalla ett träningssystem. Resultatet blev det samma som förut. Han greps om strupen, tummarna avspärrade blodet från hans hjärna och mörker omvärvde honom. Om han varit något mer än en normal rashund, skulle han ha

fortfarit att angripa sin oåtkomlige fiende tills hans hjärta brast eller han fick kramp. Men han var normal. Här fanns något oangripligt, diamanthårdt. Han kunde lika litet segra över det som över cementtrottoaren i en stad. Den där varelsen var en djävul, hård, kall, ondskefull och slug som en djävul. Han var lika ond som Steward var god. Bägge voro tvåbenta. Bägge voro gudar. Men det här var en ond gud.

Han tänkte icke allt detta eller någon del därav. Men överflyttat på mänskligt språk uttrycker det träffande hans stämning mot Del Mar. Om Michael varit inbegripen i strid med en varm gud, kunde han ha rasat och kämpat blindt, tillfogat och erhållit sår i bataljens hetta, liksom en sådan varm gud skulle ha tillfogat och erhållit sår, eftersom han endast var en levande varelse av kött och blod och andedräkt. Men denna tvåbenta djävlagud rasade ej blindt och var oförmögen till någon lidelsefull hetta. Han var som ett sinnrikt, massivt stålmaskineri, och han gjorde något som Michael ej hade en aning om att han gjorde — vilket för resten endast få människor göra, men som alla djurtämjare göra: hans tanke gick hela tiden Michaels tanke i förväg, och därför kunde han alltid vara till reds att med handling parera Michaels nästa handling. Det var den lärdom han inhämtat hos Harris Collins, som fastän han var känslös och pjollrig make och far, blev en ärkedjävul då det var fråga om andra djur än människor och härskade över ett djurhälvete som han hade skapat och gjort till en god affär. — —

Michael gick i land i Seattle, ivrig och stretande i halsbandet, tills han storknade och hostade och överöstes med kalla svordomar av Del Mar. Ty Michael behärskades av den föreställningen att han skulle träffa Steward, och han tittade efter honom vid första hörn och vid alla hörn med oförminskad iver. Men bland alla dessa folkmassor fanns ingen Steward. I stället blev han i hotell New Washingtons källarvåning, där det alltid brann elektriskt ljus, omhändertagen av bagagevakten och säkert bunden midt ibland alpkedjor av koffertar, som ständigt staplades upp, granskades, togos upp, buros bort eller fingo nya kamrater.

Tre dagar hade gått under sådana pinsamma omständigheter. Bärarna gjorde sig goda vänner med honom och bjödo honom på oerhörda kvantiteter överlevor från matsalen. Men Michael var för besviken och bedrövad över Steward för att föräta sig, medan Del Mar, åtföljd av hotelldirektören, höll ett väldigt oväsen med bärarna för att de överträdde hans ransoneringsregler.

»Den där prissen är inte snäll», sade bärarförmannen till sin medhjälpare, då Del Mar hade gått. »Han är flottig. Jag har aldrig tyckt om flottiga brunetter. Min hustru är brunett, men flottig är hon då inte, gudskelov.»

»Nej, jag känner till så'na där», instämde medhjälparen. »Om man sticker en kniv i honom, blöder han inte. Det kommer ingenting annat än rinnande flott.»

Varefter bägge två genast lade för Michael ännu större kvantiteter av mat som han ej kunde äta

emedan han längtade alldeles för våldsamt efter Steward.

Under tiden avsände Del Mar två telegram till Newyork, det första till Harris Collins' djurdressyrskola, där han inackorderat sina hundar under ferieresan:

"Sälj mina hundar. Ni vet vad de duga till och vad de äro värda. Jag behöver dem inte längre. Dra av för inackorderingen och behåll överskottet tills vi träffas. Jag har kommit över en extra förstklassig hund. Han överglänser allt vad jag hittills har kunnat åstadkomma. Han är en knallsuccès. Vänta tills ni får se honom."

Det andra telegrammet var till hans reklamagent:

"Hugg i nu och gör dunderreklam för mig. Spara inte på feta ord. Jag har något att bjuda på. En som slår alla andra ur brüdet. Någonting non plus ultra. Här måste bli höjda priser. Bered dem på att min hund är värd långt mer än den vanliga entrén. Ni känner mig. Jag håller vad jag lovar. Det här kommer att bli affischens huvudnummer överallt och alltid".

TJUGUTREDJE KAPITLET.

Så kom buren. Michael misstänkte den, efter det var Del Mar som burit in den i bagagerummet. En minut därefter hade han fått bekräftelse på sina misstankar. Del Mar uppmanade honom att gå in i buren, men han vägrade. Med ett skickligt grepp bak i nackskinnet lyfte Del Mar upp honom från golvet och kastade in — eller kastade delvis in honom, ty han hade lyckats få fotspjörn mot burens kant med bägge framtassarna. Dressören spillde icke tiden. Med sin lediga knytnäve slog han till — pang, pang — Michaels tassar. Och det gjorde så ondt att Michael släppte bägge sina tag. I nästa ögonblick slängdes han in och morrade av ovilja och raseri, i det han förgäves kastade sig emot spjälorna, medan Del Mar stängde den bastanta dörren.

Sedan bars buren ut till en rustvagn och lastades på den tillsammans med åtskilliga koffertar. Del Mar hade försvunnit i samma ögonblick han stängt dörren, och de båda karlarna inne i vagnen, som nu skakande rullade fram över kullerstenarna, voro okända. Det fanns nätt och jämt rum för Michael att stå upprätt i buren, och han kunde ej lyfta upp huvudet. Det stötte våldsamt emot taket, då

en grop i vägen ruskade om vagnen och dess innehåll.

Buren var ej fullt så lång som Michael så att han måste stå med nosen tryckt mot dess smalsidor. En bil som kom utrusande från en gränd tvingade den som körde vagnen att hålla in hastigt och bromsa. Då buren hejdades så tvärt, slungades Michael framåt. Det fanns ingen broms som kunde hejda honom, så vida man inte vill kalla hans nos för broms, ty det var den som gjorde slag i saken.

Han försökte lägga sig, hur trångt det än var, och redde sig nu litet bättre, fastän hans läppar blödde sedan de kommit i så våldsamt kontakt med hans tänder. Men det värsta återstod. En av hans tassar stack ut mellan spjälorna och låg på vagnsbotten där det knakade i koffertarna. En ojämnhet i stenläggningen kom den närmaste kofferten att hoppa upp och ändra plats, och då den dunsade ner igen, föll den på Michaels tass. Vid den oväntade våldsamma smärtan skrek han till och försökte samtidigt instinktligt dra tillbaka tassens med hela sin styrka. Därvid försträckte han sin bog, och smärtan i den fånglade foten blev ännu värre.

Nu greps Michael av blind skräck, den skräck som är medfödd hos alla djur och även hos människan — rädslan för en fälla. Alldeles utom sig tjöt han ej längre, men han vred och vände sig ursinnigt, spände alla muskler och senor i sitt ben, så att det gjorde ännu värre ondt i den krossade foten. Han högg till och med tänderna i spjälorna i sin iver att komma åt vidundret där

ute som tagit fast honom och ej ville släppa honom. En ny stöt räddade honom emellertid och kom kofferten att lyfta sig så pass mycket att han kunde få loss sin fot.

Vid järnvägsstationen for man visserligen icke medvetet brutalt fram med buren, men så slarvigt att den halvt gled ur bagagekarlens händer, krängde åt sidan och uppfångades innan den hunnit törna emot asfalten. Men Michael, som hjälplöst gled utför burens lutande botten, föll med hela sin tyngd mot den skadade tassen.

»Hm», sade Del Mar en stund därefter till Michael, då han kom gående nedåt perrongen till det ställe där buren var uppkastad på en koffert jämte annat bagage som skulle med tåget, »du har fått din fot massakrerad. Det skall lära dig att dra åt dig den en annan gång.»

»Den där klon mister han», sade en av stationskarlarna, som tittade in på Michael mellan spjälorna.

Del Mar lutade sig fram för att granska den närmare.

»Ja, han mister hela tån», sade han, i det han tog fram sin pennkniv och fällde upp ett blad. »Det skall jag expediera på ett ögonblick, om ni vill hjälpa till.»

Han öppnade buren och lyfte ut Michael med sitt vanliga grepp i nackskinnet. Han sprattlade och vred sig, fäktade i luften både med den skadade och den oskadade framtassen och ökade sina plågor.

»Håll i benet», kommenderade Del Mar. »Det kommer inte att ta en sekund.»

Och det tog ej längre tid. Då Michael, utom sig av raseri, befann sig inne i buren igen, hade han en tå mindre än då han kom till världen. Blodet rann ymnigt från den brutalt men skickligt opererade foten, och han låg och slickade såret och pinades av aningar om ett okänt fruktansvärdt öde som väntade honom. Aldrig, så länge han känt människor, hade han blivit så illa behandlad, och att vara instängd i buren blev nu ännu mera skrämmande, då därmed följde en känsla av att hotas av en fälla. Ja, han var fångad i en fälla, han var hjälplös, och det värsta i livet hade drabbat Steward, vilken tydligen slukats av det tomma Intet, som hade slukat Meringe, »Eugénie», Salomonsöarna, »Makambo», Australien och »Mary Turner».

Plötsligt hördes på avstånd ett vanvettigt oväsen, som kom Michael att spetsa öronen och resa ragg i föreställningen om ny olycka. Det var ett förvirrat gläfs, tjut och skall av många hundar.

»Fy tusan, det är de förbannade konstmakarhundarna», brummade stationskarlen till sin kamrat. »Det borde finnas en lag mot att förevisa hundkonster. Det är oanständigt.»

»Det är Petersons trupp», sade den andre. »Jag tjänstgjorde då han kom i förra veckan. En av dem låg död och för mina ögon såg det ut som om han hade blivit ihjälpryglad.»

»Han hade väl fått sig ett kok' stryk av Peterson i den sista staden och sedan skickats i väg med de andra och fått ligga och dö i bagagevagnen.»

Oväsendet tilltog då djuren flyttades från järnvägsvagnen till en trallvagn, och då denna rullade

fram och stannade bredvid Michaels, såg han att den var högt lastad med hundburar. Det var trettiofem hundar av alla slags raser, de flesta av blandras, och att de voro långt ifrån glada visade de tydligt. Somliga tjöto, andra gnällde, andra morrade och visade tänderna åt varandra mellan spjälorna, och många iakttog en dovt förtvivlad tystnad. Några slickade och skötte om sina fotskador. Mindre hundar som ej voro stridslystna voro hoppackade två eller flera i en bur avsedd för en. Ett halvt dussin vinthundar fingo trängas i en större bur som alls inte var tillräckligt rymlig.

»Det där är så'na där hundar som hoppa», sade den förste stationskarlen. »Och se så de ä' hoppackade. Peterson vill inte betala för flera kollyn än han är tvungen till. De ha inte hälften så stort utrymme som de behöva. Det måste vara ett helvete för dem, från det de lämna den ena orten tills de komma till den andra.»

Men vad stationskarlen inte visste, det var att helvetet ej var mindre svårt i städerna, att hundarna där ännu voro inspärrade i sina för trånga fängelser, att de faktiskt voro livstidsfångar. De släpptes sällan ut ur burarna annat än för att uppträda. Ur affärssynpunkt lönade det sig icke att vara rädd om dem. Eftersom blandrashundar voro billiga, var det billigare att köpa nya, då de dogo, än att ge dem en så omsorgsfull skötsel att man hindrade dem från att dö.

Vad stationskarlen inte visste men som Peterson visste, det var att av dessa trettiofem hundar icke en enda fanns kvar av den trupp som först givit sig

ut för fyra år sedan. Ej heller hade några av den ursprungliga truppen blivit kasserade. Deras enda sätt att slippa ifrån truppen och buren var att dö. Och Michael visste ej ens så mycket som stationskarlen. Han visste ingenting, bara att här rådde sorg och lidanden och att han tycktes vara bestämd att dela samma öde.

Då de under ännu värre tjut och gläfs lastades in i godsvagnen, var Michaels bur midt ibland dem. En dag och delvis två nätter befann han sig i detta hundhelvete på resa österut. Sedan lastades de av i någon stor stad, och Michael fick det litet lugnare och bekvämare, fastän hans skadade fot ännu gjorde ondt och smärtorna tilltogo varje gång hans bur flyttades i godsvagnen.

Vad allt detta skulle tjäna till, varför han hölls i sitt trånga fängelse i den trånga vagnen, det undrade han ej över. Han underkastade sig det som ett olycksöde och kunde lika litet förklara det som att han fått sin tass krossad. Sådant händer. Livet var sådant, livet är fullt av olyckor. Tingens var för dök aldrig upp i hans huvud. Han kände tingen och litet grand av tingens huru. Vad som var, det var. Vattnet var vått, eld het, järn hårdt, kött godt. Han underkastade sig sådant liksom han underkastade sig de ständiga underverken ljus och mörker, vilka lika litet voro underverk för honom som hans ragg eller hans klappande hjärta eller hans tänkande hjärna.

I Chicago lastades han på en trallvagn, fördes genom den stora stadens larmande gator och sattes in i en annan godsvagn som genast satte sig i

rörelse och fortsatte färden österut. Det blev nya karlar som handskades med fraktgodset, likaså i Newyork, där han flyttades från järnvägens gods- magasin till snälltågets finka, alltjämt som fånge i bur, och skickades vidare till en viss Harris Collins på Long Island.

Och nu var det Harris Collins och det djurhelvete han regerade över. Men en annan omständighet måste nämnas först. Michael återsåg aldrig Harry Del Mar. Liksom de andra män han känt hade stigit ut ur livet — det var så deras sätt —, steg Harry Del Mar ut både ur Michaels synkrets och ur själva livet. Och han steg ut i bokstavlig mening. En sammanstötning på luftbanan, de oskadda strömma i panik ut på viadukten över gatan, ett steg ut på det tredje spåret, och Harry Del Mar slukas av det tomma Intet som människorna kalla döden och som är en förintelse så till vida som de slukade aldrig mera komma tillbaka för att trampa livets vägar.

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

Harris Collins var femtiotvå år gammal. Han var spenslig och nätt och till utseende och sätt så mild och blid att han föreföll nästan flickaktig. Han kunde ha varit lärare i en söndagsskola, rektor vid ett flickseminarium eller ordförande i ett välgörenhets-sällskap.

Hans hy var skär och vit, hans händer voro lika mjuka som hans döttrars och han vägde femtio kilo. Vidare var han rädd för sin hustru, rädd för polisen, rädd för misshandel och levde i ständig rädsla för inbrottstjuvar. Men det enda han icke var rädd för var vilda djur av de blodtörstigaste slag t. ex. lejon, tigrar, leoparder och jaguarer. Han förstod konsten att kuva det mest tredslande lejon med en kvastkäpp — icke utanför buren, utan instängd i den.

Han kunde nämligen konsten och hade lärt sig den av sin far, som varit ännu mindre än han och ännu mera rädd för allting utom för djur. Hans far, Noel Collins, hade varit en framstående djurdressör i England innan han emigrerade till Amerika, och i Amerika hade han fortsatt med sina framgångar och grundat den stora dressyrteatern i Cedarwild, som hans son hade ytterligare förkovrat efter ho-

nom. Harris Collins hade byggt så skickligt på sin fars grund att inrättningen betraktades som mönstergill beträffande hygien och humanitet. Den var mycket besökt, och de besökande lämnade den i extas över den ljusa, blida stämningen över det hela. Men aldrig fingo de vara närvarande vid dressyren. Ibland gåvos föreställningar till uppvisande av resultatet, och de bekräftade alla deras andra fördelaktiga tankar om skolan. Men om de åsett de nykomnas undervisning, skulle det ha låtit anorlunda. Då kunde det till och med ha blivit våldsam opposition. Som det nu var utgjorde inrättningen så att säga en zoologisk trädgård, till på köpet med fri entré, ty förutom de djur han ägde och dresserade och köpte och sålde bestod en viktig gren av affären i att ta emot i pension dresserade djur och menagerier, vilkas ägare voro utan engagemang eller höllo på att bilda en trupp. Från möss och råttor till kameler och elefanter, ja till och med då och då en noshörning eller ett par flodhästar kunde han på beställning leverera alla slags djur.

Då Circling Brothers stora cirkus och menageri under en svår vinter beslagtogs av fordringsägare, tog han emot djuren och hästarna i inackordering och förtjänade femton tusen dollars på tre månader. Och då auktionsdagen nalkades, pantsatte han allt vad han ägde, köpte in de dresserade hästarna och ponies, giraff-familjen och elefanterna som gjorde konster, och efter sex månader till hade han gjort sig av med alltsammans — utom ponyn Repeater som slog volt i luften — med ytterligare vinst av

femton tusen dollars. Repeater sålde han flera månader därefter med en ren vinst på två tusen. Circling Brothers' konkurs hade varit den största finanskuppen i Harris Collins' liv, men han hade en icke så obetydlig årsavkastning av sin anstalt och delade för övrigt inkomsten med de inackorderade djurens ägare, då han om vintrarna lät dem uppträda på Hippodromens föreställningar, och oftast strök han åt sig hela vinsten då han hyrde ut djuren åt biografbolagen.

Dressörerna i hela landet erkände honom vara icke allenast den rikaste inom facket, utan rent av alla dressörers kung och den modigaste man som någonsin gått in i en bur. Och de som på nära håll sett honom arbeta, kommo överens om att han inte hade något hjärta. Men hans hustru och barn och hans närmaste umgänge tänkte annorlunda. Som de aldrig sett honom i arbete voro de övertygade om att det aldrig funnits en så ömhjärtad och känslfull man. Hans röst var dämpad och len, hans åtbörder mjuka, hans åsikter om livet, världen, religionen och politiken voro de allra mildaste. Ett vänligt ord kom honom att smälta. Han kunde ej säga nej, då man bad honom om något. Han gav bidrag till alla lokala barmhärtighetsverk och var djupt nedstämd i en hel vecka sedan »Titanic» gått till botten. Och ändå erkände hans yrkeskamrater att han var den mest energiske och oförfäradе i hela deras fack. Men vad han mest av allt var rädd för var att hans stora bastanta hustru vid middagsbordet skulle slunga en tallrik het soppa i ansiktet på honom. Två gån-

ger under de år de varit gifta hade hon i ett utbrott av dåligt lynne gjort detta. Oavsett hans fruktan för att hon kunde göra om det, älskade han henne uppriktigt och hängivet, liksom han älskade sina sju barn, för vilka han ej ansåg någonting för godt eller för dyrt.

Han älskade dem så högt att han från början förbjöd sina fyra pojkar att se honom arbeta och lagade att de valde mindre brutala yrken. John, den äldste, som studerade vid Yaleuniversitetet, hade slagit sig på litteraturen, körde på lediga stunder egen automobil och förde ett därmed överensstämmande levnadssätt i Newhaven. Harold och Frederick gingo på millionärssönernas högskola i Pennsylvanien och Clarence, den yngste, som ännu gick i en förberedande skola i Massachusetts, slets i valet mellan att bli doktor eller flygare. De tre flickorna, av vilka två voro tvillingar, uppfostrades till fina damer. Elsie stod i begrepp att ta avgångsexamen från Vassarinstitutet, och Mary och Madeline, tvillingarna, beredde sig i en finfin och högst dyrbar flickskola till inträde vid samma institut. Allt detta kostade pengar, som Harris Collins ej knusslade med, men som tvingade honom att driva upp dresyranstaltens avkastning. Han måste arbeta så mycket hårdare, fastän hans hustru och de fyra sönerna och tre döttrarna ej hade någon aning om att han arbetade alls. De inbillade sig att han på grund av sin överlägsna insikt endast hade överinseendet, och de skulle ha blivit förfärligt chockerade, om de kunnat se honom med knölpåken i hand prygla

fyrtio blandrashundar som höllo på att dresseras och därunder blivit vilda och oregerliga.

En stor del av arbetet utfördes av hans biträden, men det var Harris Collins som alltid lärde dem vad de skulle göra och hur de skulle göra det och som själv, då det gällde viktigare djur, utförde arbetet och visade dem hur det skulle gå till. Hans biträden voro nästan alltid ungdomar från förbättringsanstalter, och han valde dem med säker blick och instinkt. Självbehärskning, intelligens och kallblodighet voro de egenskaper han fordrade, och de voro naturligtvis ofta förknippade med grymhet. Hetsigt blod, ädla impulser och känslsamhet voro egenskaper som icke passade i hans affär, och Cedarwild-dressyranstalten var affär från början till slut. Kort och godt, Harris Collins hade tillfogat djuren mera smärta än alla vivisektionslaboratorier i kristenheten.

Och till detta djurhelvete var Michael nu nedstigen — ehuru hans färd dit var horisontal, tre tusen fem hundra miles i samma bur där man kört in honom på hotell New Washington i Seattle. Icke en enda gång hade han fått lämna buren under hela resan, och han var därför både smutsig och nedslagen. Tack vare hans i allmänhet goda hälsotillstånd höll såret i hans amputerade tå på att läkas utan förvecklingar. Men han var mycket smutsig och full av loppor.

Cedarwild såg alls icke ut som ett helvete. Sammetsmjuka gräsmattor, sandade gångar och körvägar och blomsterrabatter ledde upp till en grupp av långa, låga byggnader, några av trä och andra

av cement. Men Michael togs ej emot av Harris Collins, som för tillfället satt inne på sitt privatkontor med Harry Del Mars sista telegram på pulpeten och skrev ett memorandum för sin sekreterare att höra sig för vid järnvägen vart en hund tagit vägen, som av en person vid namn Harry Del Mar skickats i bur från Seattle under adress Cedarwild. Det var en ljusblåögd aderton års yngling som tog emot Michael, skrev ut kvitto till expresskarlar och bar hans bur till ett cementrum med sluttande golv, som luktade i högsta grad kemiskt rent.

Michael blev intresserad av omgivningen, men kände sig icke dragen till ynglingen, som kavlade upp sina ärmar och tog på sig ett stort vaxduksförkläde innan han öppnade buren. Michael sprang ut och vacklade omkring på ben som ej hade gått på flera dagar. Denne tvåbente gud var intressant. Han var lika kall som cementgolvet, lika metodisk som en maskin, och just på det sättet bar han sig åt då han tvättade, gned och desinficerade Michael. Ty Harris Collins var vetenskaplig och antiseptisk i yttersta grad i sin behandling av djuren, och Michael rengjordes vetenskapligt, utan avsiktlig brutalitet, men utan en skymt av välvilja eller hänsyn.

Naturligtvis förstod han ingenting. På grund av allt vad han hittills varit med om måste han ju antaga att detta kala cementrum och denna kemikalielukt mycket väl kunde vara skådeplatsen för det sista livseländet och denne yngling den gud som skulle knuffa honom in i det mörker som uppslukat alla han känt och älskat. Vad Michael visste utan en skymt av tvekan, det var att allt detta var

kallt olycksbådande och fruktansvärdt sällsamt. Han underkastade sig att känna den unge gudens hand på sin nacke, sedan halsbandet knäppts av honom, men då vattenslangen riktades mot honom, blev han obehagligt berörd och gjorde motstånd. Ynglingen, som endast arbetade efter givna regler, grep honom stadigt i nackskinnet och lyfte upp honom från golvet, medan han samtidigt riktade in vattenstrålen i hans käft och ökade dess styrka genom att skruva på munstycket. Michael spjärnade emot, men blev genomdränkt för besväret, tills han flämtade hjälplöst och kippade efter andan.

Sedan gjorde han intet vidare motstånd, och han blev tvättad och spolad och rengjord av slangen, en stor, hård borste och en massa karboltvål, vars lödder trängde in i och stack hans ögon och nos och kom hans ögon att rinna och hans nos att frusta. Rädd för vad som kunde hända honom i vilket ögonblick som helst, men nu medveten om att ynglingen varken ville göra honom ondt eller godt, fortfor Michael att underkasta sig utan att vidare spjärna emot, tills han, ren och snygg, slängdes in i en proper och trevlig skrubb, där han sov och glömdes bort tills vidare. Lokalen var sjukrummet eller isoleringsavdelningen, och där tillbragte han en vecka, varunder inga bakteriesjukdomar yppade sig hos honom och ingenting annat hände honom än att han fick god mat på bestämda tider och rent dricksvatten och hölls fullständigt avspärrad från all beröring med levande varelser utom med den unge guden, som skötte honom regelrätt som en automat.

Michael hade ännu ej träffat Harris Collins, men han hörde ofta hans röst på avstånd, icke högljudd, men mycket befallande. Att ägaren av denna röst var en högt uppsatt gud visste Michael från första ögonblicket han hörde den. Endast en hög gud, en härskare över vanliga gudar, kunde vara så befallande. Det låg vilja i denna röst och vana vid att befalla. Det skulle vilken som helst ha förstått lika hastigt som Michael. Och vilken hund som helst skulle ha insett att det ej fanns någon kärlek eller något tilldragande hos guden bakom denna röst, ingenting som kunde värma ens hjärta eller var värdt att tillbedjas.

TJUGUFEMTE KAPITLET.

Klockan var elva på morgonen då den bleke unge guden satte halsband och kedja på Michael, ledde ut honom ur isoleringslokalen och överlämnade honom till en mörk ung gud, som ej kastade bort någon tid på att hälsa på honom eller visa sig vänlig. Michael var alltså en fånge med kedja, och han träffade genast på andra fångar som gingo åt samma håll som han. De voro tre, och aldrig hade han sett något dylikt. Det var tre hasande, tassande jättebjörnar, och vid åsynen av dem reste Michael ragg och morrade dämpat, ty liksom en tam ko känner igen den första varg hon möter, hade han ett nedärvt medvetande om att björnar voro hans fiender alltsedan urminnes tider. Men han hade sett för mycket av världen och var alldeles för klok för att angripa dem. I stället gick han bakom guden, som ledde honom i band, följde efter honom misstänksam och med styva ben och insöp i nosen de där varelsernas besynnerliga lukt.

Alltjämt strömmade det besynnerliga lukter in i hans näsborrar. Fastän han ej kunde se tvärsigenom väggar, kände han lukter på vilka han längre fram skulle känna igen lejon, leoparder, apor, babianer, sälar och sjölejon. Allt detta skulle ha

skrämt en vanlig hund, men på honom verkade det endast så att han blev klarvaken och på samma gång mycket ödmjuk. Det var som han gått i en okänd och av vidunder befolkad jungel, vars vägar och invånare voro honom alldeles främmande.

Då han trädde in på arenan, drog han sig åt sidan mera styvbent än någonsin, reste ragg och morrade djupt nere i strupen. Ty fem elefanter voro på väg ut från arenan. Det var små elefanter, men för honom voro de kolossala vidunder, endast jämförliga med valfiskhonan, av vilken han sett flyktiga skymtar då hon förstörde skonaren Mary Turner. Men elefanterna ägnade honom ingen uppmärksamhet; var och en av dem grep med snabeln om den framför gåendes svans, som de hade blivit lärda att göra, då de gjorde sin sortie.

Han kom in på arenan med björnarna hack i häl. Det var en sågspånsrundel stor som en cirkusarena, inpassad i en fyrkantig byggnad med glastak. Men det fanns inga bänkar omkring rundeln, ty man ville aldrig ha åskådare. Endast Harris Collins och hans medhjälpare samt fackmän som köpte och sålde djur tillätos att åse hur djuren marterades till att göra konster som kommo publiken att gapa av förvåning eller kikna av skratt.

Michael glömde bort björnarna, vilka genast sattes i arbete på den andra sidan av arenan. Några karlar som rullade in väldiga, grant målade tunnor som elefanterna ej kunde krossa, då de satte sig på dem, tilldrogo sig ett ögonblick hans uppmärksamhet. Sedan, då mannen som ledde honom vilade sig litet, betraktade han med stort intresse en

skicklig Shetlandspunny. Den låg på marken. En karl satt på den. Och oupphörligt lyfte den upp sitt huvud ur sågspånen och kysste karlen. Det var allt vad Michael såg, men han förstod att det var något galet med detta. Han visste inte varför, hade inga bevis på att det var som han trodde, men han kände att här låg grymhet, tyranni och orättvisa bakom. Vad han icke såg var den långa nålen som mannen höll i handen. Varje gång han stack den i ponyns bog, lyfte den upp sitt huvud på grund av en av smärtan framkallad reflexrörelse, och karlen var genast färdig att möta ponyns mun med sin egen mun. En publik måste få det intrycket att ponyn på det sättet uttryckte sin tillgivenhet för sin herre.

Knappt tio tolv fot därifrån betedde sig en annan Shetlandspunny — en kolsvart — lika underligt som den behandlades. Rep voro bundna om dess framben, och varje rep hölls av ett biträde som ryckte kraftigt i det, medan en tredje karl, som stod framför ponnyn, slog den på knäna med en kort, styv rotting. Varpå ponnyn föll på knä i sågspånen framför mannen med rottingen. Ponnyn tyckte ej om det och spjärnade stundom så kraftigt emot med skrevande, styva ben och trotsiga kast med huvudet, att ryckningarna i repen ej verkade, utan ponnyn kastade omkull sig på sidan eller reste sig på bakbenen, då repen slaknade. Men alltjämt ställdes den upp igen framför mannen som slog den på knäna med rottingen. Man ville lära den falla på knä så där som publiken vill ha det, ty den ser ju endast resultatet av dressyren och har in-

gen aning om hur det går till. Men Michael förstod snart att man här endast inhämtade lärdom genom kroppslig smärta. Kort och godt, Cedarwildskolan var en smärtans skola.

Harris Collins vinkade själv den mörklagde unge guden till sig och kastade en frågande och granskande blick på Michael.

»Del Mar-hunden, sir», sade den unge guden.

Collins' ögon klarnade, och han betraktade Michael närmare.

»Vet ni vad han kan?» frågade han.

Ynglingen skakade på huvudet.

»Harry var en klok karl», fortfor Collins, skenbart till den unge guden, men mest till sig själv, ty han hade för vana att tänka högt. »Han var alldeles förtjust över att han hade kommit över den här hunden. Men vad kan han göra? Det är frågan. Harry är död, och vi veta inte vad hunden kan. — Ta av honom kedjan.»

Då Michael blev fri, betraktade han överguden och väntade på vad som skulle inträffa. Ett skrik av smärta från en av björnarna på andra sidan rundeln antydde vad han hade att vänta.

»Ici», sade Collins i sin kalla och hårda ton.

Michael kom och stod framför honom.

»Lägg dig!»

Michael lade sig, men han gjorde det långsamt, med tydlig motvilja.

»Djävla rashund!» fräste Collins. »Vill du inte röra på spelet? Nå, det ska vi nog klara. — Stig upp! — Lägg dig! — Stig upp! — Lägg dig! — Stig upp!»

»Han förstår i alla fall engelska», sade Collins. »Undrar om han kan slå dubbelvolt», fortfor han — det är ju alla hunddressörers käraste dröm. »Vi ska försöka. På med kedjan. — Kom hit, Jimmy, och bind honom om bakdelen.»

En annan f. d. korrektionsalumn lydde, omgjordade Michaels länder med en skinnrem, vari ett rep var fastgjort.

»Färdigt!» kommenderade Collins. »Låt gå!»

Och nu blev Michael föremål för den mest häpnadsväckande ovärdiga behandling. Vid kommandot »låt gå!» ryckte samtidigt kedjan i hans halsband honom upp och bakåt i luften och repet om hans bakdel ryckte honom framåt och upp, medan den styva, korta rottingen i Collius' hand stack honom i underkäken. Om han förr varit med om denna manöver, skulle han åtminstone ha besparat sig en del av smärtan genom att ta ett språng och virvla bakåt i luften. Men nu kändes det som om man slitit sönder honom, medan på samma gång stynget under hans käk nästan gjorde honom stel av smärta. Han flög med våldsamt fart upp och föll på ryggen med huvudet i sågspånen.

Han rusade upp ursinnig, reste ragg, morrade och visade tänderna och skulle ha huggit överguden i benen, om han ej varit slav under ett listigt tortyrssystem. De båda ungdomarna visste vad de hade att göra. Den ene drog framåt, den andre tillbaka, och Michael rasade i vanmäktig vrede. Ingenting kunde han göra, varken röra sig fram eller tillbaka eller kasta sig åt sidan. Ynglingen framför honom, han med kedjan, hindrade honom från

att anfalla ynglingen bakom honom, och ynglingen bak, han med repet, hindrade honom från att angripa den främre ynglingen, och bägge hindrade honom från att angripa Collins, vilken han alldeles säkert visste vara upphovet till allt detta onda.

Michaels vrede var lika stor som hans hjälplöshet. Han kunde endast resa ragg och tjuta av raseri. Men detta var något gammalt och vant för Collins. Han passade till och med på och tittade över arenan för att se efter vad björnarna hade för sig.

»Din fullpiskade kanalje!» röt han till Michael och vände åter sin uppmärksamhet till honom. »Släpp honom! — Låt gå!»

I samma ögonblick som bojorna slaknade, rusade Michael på Collins, och denne, som lätt beräknade tid och avstånd på grund av gammal vana, sparkade honom under käken så att han flög tillbaka och låg där i sågspånen.

»Håll honom!» befalldes Collins. »Strama till!»

De båda ungdomarna drogo åt motsatt håll med kedjan och repet, så att han stod där hjälplös.

Collins tittade över arenan bort till ingången, där två par klumpiga draghästar fördes in åtföljda av en dam överdrivet elegant klädd i en promenaddräkt efter allra senaste modet.

»Han har väl aldrig slagit volt», anmärkte Collins, åter med tanke på problemet Michael. »Tag bort skinnremmen, Jimmy, och gå över och hjälp Smith. — Johnny, för undan honom åt sidan där och akta edra ben. Här kommer miss Marie för att få sin första lektion, och hennes kräk till man kan inte sköta henne.»

Michael förstod ej den nu följande scenen, som han blev vittne till, ty ynglingen ledde honom över arenan för att se på hur man vidtog arrangemanger med damen och de fyra hästarna. Men av hennes beteende förstod han att även hon var en illa behandlad fånge. Hon hade i själva verket mot sin vilja tränats till att utföra sitt konststycke. Hon hade visat sig käck ända till det mest prövande ögonblicket, men då hon fick se de fyra hästarna, uppställda två och två midt emot varandra och visste att hon skulle hålla i sina händer hakarna på svänglarna och själv utgöra den mellanlänk som förenade de båda spannen, vilka skulle dra åt motsatta håll — vid tanken på detta svek modet henne och hon ryggade tillbaka, sjönk ihop och satte händerna för ansiktet.

»Nej, nej, Billikens», sade hon i bönfallande ton till den korpulente men ungdomlige herre som var hennes man. »Jag kan inte göra det. Jag är rädd. Jag är rädd.»

»Dumheter, min fru», inföll Collins. »Tricket är absolut ofarligt. Och det är en vacker konst som alltid drar folk. Räta upp er nu.» Med sina händer började han treva på hennes axlar och bak under hennes promenadkofta. »Apparaten sitter bra.» Han famlade nedåt hennes armar. »Nu! Släpp hakarna.» Han riste hennes armar, och under de yviga spetsmanschetterna framstack en järnhake fästad vid en fin ställlina, som tydligen löpte upp genom hennes armar. »Inte så där! Ingen får se dem. Upp med dem igen. Gör ett nytt försök. De måste komma

ner gömda inne i edra händer. Så här. Så. Just så, ja. Det är rätt.»

Hon betvingade sig och försökte lyda, men kastade då och då bedjande blickar på Billikens, som stod där stel och högdragen med missnöjt rynkade ögonbryn.

De båda karlarna som körde de påselade spannen lyfte upp svänglarna så att kvinnan kunde sticka in hakarna. Hon försökte, men sjönk ihop igen.

»Om någonting går sönder, slita hästarna armarna av mig», protesterade hon.

»Visst inte», lugnade Collins henne. »Ni blir bara av med er kofta. Det värsta som kan inträffa är att knepet avslöjas och att ni blir utskrattad. Men apparaten springer inte sönder. Jag skall förklara det igen. Hästarna dra inte i er, utan spjärna emot varandra, men publiken tror att det är er de försöka slita i tu. Försök nu en gång till. Grip tag i svänglarna, släpp ner hakarna i samma ögonblick och låt dem ta fast. — Nu!»

Han ropade detta i skarp ton. Hon skakade ner hakarna ur sina ärmor, men vågade ej gripa om svänglarna. Collins förrådde ej sin vrede. I stället tittade han bort åt det håll där den kyssande ponnyn och den knäböjande ponnyn fördes ut från arenan. Men hennes man rasade:

»Sannerligen, Julia, om du skämmer ut mig så där...»

»Å, jag skall försöka, Billikens», kved hon. »Jag skall ärligt försöka. Sel Nu är jag inte rädd.»

Hon sträckte ut händerna och grep svänglarna. Med ett nästan omärkligt leende undersökte Collins

hennes knutna händer för att övertyga sig om att hakarna sutto i.

»Spänn nu musklerna! Skreva med benen. Rak i ryggen!» Med sina händer gav han hennes armar och axlar den rätta ställningen. »Kom ihåg att ni måste ta emot den första tillstramningen med armarna rätt ut. Sedan stramningen börjat, kan ni inte böja dem, om ni försöker aldrig så. Men om de ä' böjda då stramningen börjar, skrapar stål-linan av er skinnet. Kom ihåg, rätt ut, utsträckta så att de bilda en rak linje med varandra och med rygg- och axellinjen. — Så där. Giv akt nu.»

»Å, vänta en minut», bad hon, och hennes hållning slappades. »Jag skall göra det — ja, jag skall göra det, men kyss mig först, Billikens, så skall jag sedan inte fråga efter om de rycka armarna av mig.»

Den mörklagde ynglingen, som höll Michael, och andra åskådare skrattade. Collins visade alls ingen lust att dra på smilbandet och sade:

»Vi ha ingen brådskan, madame, huvudsaken är att det första försöket lyckas perfekt. Sedan får ni mera självförtroende. — Bill, det är bäst att ni ger henne den där kyssen, innan hon griper sig an.»

Och Billikens lydde, mycket förargad, motvillig och förlägen, slog armarna om hustrun och kysste henne varken för flyktigt eller synnerligen grundligt. Det var en vacker liten varelse, kanske tjugu år gammal, med ett oändligt barnligt och flickaktigt ansikte och en smidig formfulländad kropp på minst sextio kilo.

Mannens omfamning och kyss satte mod i henne. Hon rätade upp sig, och då han drog sig ifrån henne, sade hon med sammanbitna tänder: »Klart.»

»Låt gå!» kommenderade Collins.

Stalldrängarna smackade åt de fyra hästarna, de satte sig långsamt i gång och började dra.

»Låt dem smaka piskan!» ropade Collins med ögonen på den unga kvinnan; han såg att ögonblicket var inne.

Pisksnärtarna träffade hästarnas länd, och de började trava och rörde upp sågspånen med sina järnskodda hovar, stora som tallrikar, så att den stod som en rök.

Billikens glömde sig. Den hemska synen framkallade i hans ansikte en uppriktig oro för hustrun. Och hennes ansikte växlade som ett kaleidoskop. Först hade det ett spändt och förfärat uttryck som hos en kristen martyr inför lejonen eller en dödsdömd som väntar att bilan skall falla. Sedan kom överraskning och lättnad, då det inte gjorde ondt. Och slutligen lyste hennes drag upp av ett triumferande, stolt och lyckligt leende. Hon smålog mot Billikens och inlade i detta leende hela sin kärlek till honom och hela sin glädje över att hon gjort sin sak bra. Och Billikens' spänning gav sig, och han gav henne en blick full av kärlek och stolthet, men då utbrast Harris Collins:

»Här är det inte alls på sin plats att småle! Bort med leendet! Publikens måste tro att ni är föremålet för dragkampen. Visa att ni är det. Gör ert ansikte stelt ända till bristning. Agera beslutssamhet, viljekraft. Låtsä stor muskelansträngning.

Skreva mera. Rör på musklerna i armar och ben som om de verkligen arbetade. Låt dem dra er ett litet steg åt höger och ett litet steg åt vänster. Böj er efter dem. Stå mera bredbent. Gör grimaser som om ni höll på att slitas i stycken och bara hölls samman av er viljekraft. — Just så, ja! Det är bra! Det här går utmärkt, Bill! — Klatscha på bara! Sätt fart i dem och låt dem dra liv och anda ur varandra!»

Piskorna klatschade, och de väldiga hästarna strävade framåt av alla krafter för att undgå smärtan. Det var en scen som måste framkalla applåder. Varje häst vägde minst nio hundra kilo, för åskådaren såg det alltså ut som om tre tusen sex hundra kilo hästkrafter tävlat om att slita sönder denna eleganta, smidiga finlemmade kvinnogestalt på sextio kilo. Det var en syn som borde ha till följd att alla damer bland publiken skeko av fasa och vände bort ansiktet.

»Släpp efter!» ropade Collins till stalldrängarna. »Damen har vunnit», tillkännagav han i en ton à la cirkusdirektör. »Det här numret kommer ni att förtjäna grova pengar på, Bill. — Haka loss, madame, haka loss!»

Marie lydde, och ännu med hakarna nedhängande från sina ärmar sprang hon till Billikens, kastade sig i hans armar med sina egna armar om hans hals och utropade, innan hon kysste honom:

»Å, Billikens, jag visste hela tiden att jag kunde göra det! Nu var jag duktig, inte sant?»

»Ni gav tappt», sade Collins' kärva röst midt upp i hennes hänförelse. »Ni lät hela publiken se ha-

karna. De måste fara upp i ärmarna i samma ögonblick ni lossar dem. Försök igen. Och en sak till. Brösta er inte, då tricket är över. Visa inte hur lätt det var. Låtsa som om det varit alldeles helvetiskt svårt. Spela utmattad, nära att svimma av ansträngning. Var knäsvag. Sjunk ihop med axlarna. Stallmästaren måste ta ett steg emot er för att ta emot er om ni faller. Det är er replik, då skall ni passa på och förekomma honom. Räta upp er med uppjudande av hela er viljekraft — jaha, viljekraft, det är den rätta effekten, heroism och allt så'nt där, och kasta slängkyssar till publiken och le ett matt, melankoliskt leende, som om man slitit hjärtat ur bröstet på er och ni måste på sjukhus, men i alla fall står ni på er och småler och kastar slängkyssar till publiken som applåderar ursinnigt och avgudar er. Förstår ni, madame? Ni förstår mig, Bill, och laga så att hon gör det. — Klart nu! Se litet orolig ut, då ni kastar en blick på hästarna. — Just så! Ingen kan ana att ni har hakarna på er och att de hänga ihop med en stål-lina. — Pass på! — Nu börja vil»

Och åter satte aderton hundra kilo hästkrafter å vardera sidan in hela sin styrka mot samma hästkrafter å den andra, och åter såg det ut som om madame Marie varit den mellanlänk av kvinnokött som skulle slitas sönder.

Konststycket repeterades för tredje och fjärde gången, och under en paus skickade Collins ett bud till kontoret efter Del Mars telegram.

»Ta nu hand om henne, Bill», sade han till Maries man, då han med telegrammet i sin hand återgick

till problemet Michael. »Låt henne repetera fem sex gånger till. Och glöm inte att när ni hör en bonde skrävla om att han har ett par hästar som kan dra hur tunga lass som helst, så skall ni slå vad med honom att ert bästa spann är ännu styvare. Det är en bra reklam och det kommer i tidningarna. Cirkusdirektörerna komma att slåss om er, och ert spann blir ett riktigt dragnummer. Om jag vore ung och lös och ledig, skulle jag inte önska mig något högre än att få följa med er ut på er turné.» —

Harris Collins sneglade under pauserna på Michael och läste Del Mars telegram från Seattle:

”Sälj mina hundar. Ni vet vad de duga till och vad de äro värda. Jag behöver dem inte längre. Dra av för inackorderingen och behåll överskottet tills vi träffas. Jag har kommit över en extra förstklassig hund. Han överglänser allt vad jag hittills har kunnat åstadkomma. Han är en knallsuccès. Vänta tills ni får se honom.”

Collins betraktade Michael tvärsöver den myllrande arenan.

»Del Mar var själv extra förstklassig», sade han till Johnny som höll Michaels kedja. »Då han telegraferade till mig att jag skulle sälja hans hundar, betydde det att han hade något styvare att bjuda på, men här är bara en hund och en så'n där förbannad rashund till på köpet. Han säger att hunden är extra förstklassig. Det måste han alltså

vara, men vari består hans trick? Han har aldrig i livet slagit en volt, ännu mindre en dubbelvolt. Vad tror ni, Johnny? Gnugga geniknölarna. Föreslå något.»

»Han kanske kan räkna», sade Johnny.

»Räknande hundar ä' ju nu en osäljbar vara på marknaden. Men låt oss i alla fall försöka.»

Michael, som var så säker i aritmetiken, vägrade att visa sin skicklighet.

»Om han bara vore en vanlig hund, skulle han kunna gå på bakbenen eller hur som helst», lydde Collins' nästa idé! »Låt oss försöka.»

Michael fick nu undergå den förödmjukande tortyren att Johnny reste upp honom på bakbenen, medan Collins med rottingen stack honom under käken och slog honom på knäna. I sitt raseri försökte Michael bita överguden, men rycktes tillbaka av kedjan. Då han ville hämnas på Johnny, sträckte denne ut armen och lyfte honom med orubligt lugn upp i luften, så att halsbandet var nära att strypa honom.

»Det är hopplöst», sade Collins i trött ton. »Om han inte kan stå på bakbenen, kan han inte heller hoppa genom tunnor. Ni har väl hört talas om Ruth, Johnny. Hon var en överdängare. Hon hoppade in och ut genom spiktunnor utan att någonsin röra vid dem med framtassarna. Hon expedierade åtta stycken, in genom en och ut genom numro två. Jag kommer ihåg när hon var inackorderad här och repeterade. Hon var en guldgruva, men Carson förstod sig inte på att sköta henne, och hon kolade av i lunginflammation vid Cripple Creek.»

»Undrar om han kan jonglera med tallrikar på näsan», inföll Johnny.

»Han kan ju inte gå på bakbenen», invände Collins. »För resten är det ju ingenting extra förstklassigt. Den här hunden har en specialitet. Han är ingen dussinhund. Han gör något ovanligt bra, och det gäller det nu för oss att ta reda på. Det blev följderna av att Harry så obetänksamt gick åstad och dog och lämnade den här gåtfulla hunden i mina händer. Nå, jag måste väl studera honom. För bort honom, Johnny. Han får numro aderton. Längre fram kan han få en bur för sig, skild från de andra.»

TJUGUSJATTE KAPITLET.

Numro aderton var en stor fälla eller bur i hundraden, så rymlig att den bekvämt kunnat ta emot ett dussin sådana irländska terriers som Michael. Ty Harris Collins gick vetenskapligt till väga. Terrierhundar, som voro inackorderade i Cedarwilds dres-syrskola, fingo godt tillfälle att hämta sig efter de utslitande strapatserna under en turné som räckt i ett halvt år eller kanske över ett år. Det var därför skolan var så eftersökt som viloort för dres-serade djur, då deras ägare hade semester eller saknade engagemang. Harris Collins höll sina djur rena och aktade dem för bakteriesjukdomar. De voro fullkomligt utvilade igen, då de skulle ut på sin nästa varieté- eller cirkusturné.

Till vänster om Michael, i numro sjutton, voro fem komiskt klippta franska pudlar. Michael kunde ej se dem utom då han leddes ut eller fördes tillbaka, men han luktade och hörde dem, och i sin ensamhet satte han till och med i gång ett morrande gräl med Pedro, den största av dem, som agerade pajas i deras nummer. De voro aristokrater bland de dres-serade djuren, och Michaels fejd med Pedro var icke så mycket verklig som inte mera låtsad. Om han och Pedro släppts tillsammans, skulle de ge-

nast ha blivit goda vänner. Men under de trögt och långsamt framglidande timmarna hetsade de upp sig till en konstlad ilska och ett begär att ge luft åt en ovänskap, som, det visste bägge, alls icke var någon ovänskap.

I numro nitton, till höger om Michael, var ett bedrövligt och melankoliskt sällskap. Det var blandrashundar som höllos absolut och hygieniskt rena, gingo lösa och ännu ej hade fått någon undervisning. De utgjorde ett slags reserv av råmaterial, som skulle utbildas till artisttrupp då någon extra eller vikarierande hund behövdes. Det var alltså arenans helvete som väntade dem, ty där försiggick dressyren. På lediga stunder provade Collins eller hans biträden varjehanda tricks på dem, för att ta reda på vad var och en särskilt kunde ha anlag för. En blandrashund, som mest liknade en vaktelhund, fick t. ex. i flera dagar avlägga prov som ponnyryttare, hoppa genom tunnband överspända med silkespapper och komma ner på ponnyns rygg igen. Sedan han fallit och skadat sig illa flera gånger, kasserades han som ponnyryttare och fick försöka sig som tallriksjonglör. Då han misslyckades även på det området, stacks han in bland den grupp av tjuguhundar som gungade på gungbräden.

I numro nitton rådde ständigt gräl och jämmer. Hundar, som skadat sig under dressyren, slickade sina sår, stönade eller tjöto och voro överdrivet retliga vid minsta utmaning. Alltid då en ny hund kom in — och det hände ofta, ty andra togos ständigt bort för att försöka sig — blev det gräl och

slagsmål i buren, tills den nye hunden genom att slåss tappert eller inte göra motstånd hade tillvällat sig eller blivit anvisad sin egen plats.

Michael ignorerade invånarna i numro nitton. De fingo morra och gläfsa stridslustet in till honom, men han tog ingen notis om dem, utan sparade sig till den låtsade ständiga fiendskapen med Pedro. Michael var också ute på arenan oftare och längre än någon av dem.

»Naturligtvis har Harry inte överskattat hunden», lydde Collins' dom, och han ansträngde sig att upptäcka vad det var hos Michael som förmått Del Mar att förklara honom vara en knallsuccès och någonting extra förstklassigt.

Under dessa experiment blev Michael föremål för alla slags ovärdiga behandlingsmetoder. De prövade honom i hinderhoppning, i att gå på frambenen, rida på ponny, stupa kullerbytta och agera clown tillsammans med andra hundar. De läto honom valsa med rep om alla fyra benen, som rycktes och knycktes hit och dit. De satte på honom »rosenkrans» för att under dessa experiment vänja honom av med att kasta sig åt sidan eller ramla framstupa eller baklänges. De använde piska och rotting och vredo om nosen på honom. De försökte låta honom agera målvakt i en fotbollsmatch mellan två lag av blandrashundar, som måste drivas fram med hugg och slag. Och de släpade honom uppför stegen för att låta honom dyka ner i en vattenbassäng.

De försökte till och med låta honom »loop the loop» — de läto honom rusa utför en lutande ränna med sådan fart, ytterligare påskyndad av piskslag,

att han, om han velat, skulle ha kunnat springa uppför insidan av ringen, tvärsöver dess överdel och ner igen, som en fluga i taket, och gjort det om och omigen, flugit rundt och slutligen kastat sig ut ur ringen. Men han ville icke, och varje gång, då han inte strax i början lyckades komma ut ur rännan, ramlade han ner, då den svängde rundt, och gjorde sig mycket illa.

»Det är inte för att jag tror att det var sådant här Harry menade», sade Collins under experimenten till sina biträden, »utan emedan jag därigenom vill få en vink om hans specialitet, vad i Guds namn det nu kan ha varit som stackars Harry kommit under fund med.»

Av kärlek, om hans älskade gud Steward önskat det, skulle Michael ha försökt lära sig dessa konster och lyckats med de flesta av dem. Men här i Cedarwild fanns ingen kärlek, och hans egen fullblodsnatur kom honom att hårdnackat vägra göra av tvång vad han gladeligen skulle ha gjort av kärlek. Och som Collins ej var någon fullblodsmänniska, blev resultatet att vilda sammandrabbningar ofta förekommo mellan dem. I dessa duster hade Michael inga utsikter att segra, det kom han snart under fund med. Han var alltid dömd till nederlag. Redan innan han började var han övervunnen efter alla konstens regler. Icke en enda gång kunde han hugga tänderna i Collins eller Johnny. Han var för klok för att fortsätta med en strid, där han alldeles säkert skulle ha blivit krossad till kropp och själ och drivits till vanvett. I stället drog han sig tillbaka inom sig själv, blev

vresig och stel, men han visade sig aldrig krypande efter nederlaget, utan var alltid färdig att morra och resa ragg för att ge till känna att han inom sig var sig lik och okuvad; men aldrig gjorde han sig skyldig till något utbrott av vildt raseri.

Efter en tid blev han kvitt Johnny och kedjan och tillbragte alla Collins' timmar tillsammans med honom på arenan. Han visste av bitter erfarenhet att han måste följa Collins överallt, och han följde honom och hatade honom ständigt och förgiftade långsamt och omärkligt sig själv med sin egen galla, som under trycket av hans hat ej fick göra tjänst på naturligt sätt.

Ingen kunde se några yttre symptom av detta, tack vare hans präktiga, sunda kroppskonstitution. Eftersom verkningarna måste yppa sig någonstades, var det hans själ eller ande eller natur eller hjärna eller yttringar av medvetande som röjde dem. Han slöt sig alltså mer och mer inom sig själv och försjönk i mörkt grubbel. Allt detta var själiskt osundt. Han, som hade varit så gladlynt, till och med gladlyntare än sin bror Jerry, började bli dyster, retlig och vresig. Han kände ej längre någon lust att leka, rasa, ströva omkring. Hans kropp blev lika lugn och behärskad som hans hjärna. Livdömda människor bli så där stilla i fångelset. Han kunde stå i timal bakom Collins, ointresserad, ohyggligt uttråkad, medan Collins pinade någon bastardhund med att försöka lära honom ett konststycke.

Michael fick bevittna många sådana tortyrscener. Det var vinthundar, som gjorde höga hopp och voro

snabblöpare. De voro villiga att göra sitt bästa, men Collins och hans biträden utförde det underverket, om det kan kallas underverk, att tvinga dem till att göra mer än sitt bästa. Deras bästa var en naturlig sak. Men deras bättre än bäst var onaturligt, och det dödade somliga och förkortade allas liv. Då de drevos till språngbrädet och hoppade, möttes de, midt under luftsprånget, alltid av en medhjälpare som stod nedanför med en ofantligt lång piska i handen och gav dem ett väldigt rapp. Därför togo de ut hoppet över språngbrädet längre än de egentligen förmådde och överansträngde sig i sitt förtvivalade försök att undgå piskan, flyga förbi den i luften och hinna undan innan den träffat deras flämtande sidor och stungit dem som en skorpion.

»En hopparehund hoppar aldrig så högt han kan», sade Collins till sina biträden, »om man inte tvingar honom. Det är en uppgift. Det är skillnaden mellan de hoppare som jag dresserar och de där slöa amatördresserade som inte ens kunna hoppa ordentligt över en buske ute i Guds fria natur.»

Collins var alltid docerande. En som gått igenom hans institut och erhållit rekommendationsbrev av honom kunde anse sig vara i besittning av mästare-diplom inom dressörvärlden.

»Ingen hund går av naturen på sina bakben, mycket mindre på frambenen», brukade Collins säga. »Hundar ä' inte skapade på det sättet. De måste tvingas till det, det är hela saken. Det är hemligheten med all djurdressyr. De måste tvingas. Ni måste tvinga dem. Det är ert göra. Tvinga

dem. Den som inte kan det, han duger inte i den här inrättningen. Lägg det på minnet och handla därefter.»

Michael såg, utan att till fullo uppskatta det, hur man använde en spik i sadeln på en istadig mulåsna. Åsnan var fet och godmodig första dagen hon visade sig på arenan. Hon hade varit favoritåsna i en familj med många barn, tills Collins kom att fästa sin skarpa blick vid henne, och hon hade endast erfarit kärlek och vänlighet och framkallat många skrattsalvor genom sin komiska istadighet. Men Collins' ögon hade upptäckt hälsa, styrka och långt liv, förutom komik i utseende och fasoner, hos den långörade mulåsnan.

Hon hade blivit döpt till Barney Barnato den första dagen på arenan, då hon också upplevde den största överraskningen i sitt liv. Hon hade ingen aning om spiken i sadeln, och så länge sadeln var tom utövade den ej heller något tryck. Men i samma ögonblick som Samuel Bacon, en negerakrobat, kom i sadeln, gjorde spiken tjänst. Han visste om den och var beredd. Men Barney, som togs med överraskning, spände sin rygg och kastade av rytteren för första gången i sitt liv. Det gick så blyxtsnabbt att Collins sken upp av belåtenhet, medan Sam hamnade tio tolv fot därifrån i sågspånen.

»Gör alltid ifrån er det där lika bra», sade Collins gillande, »så blir ni också engagerad och får dela vinsten då jag säljer mulåsnan, det kan jag slå vad om. Och det blir ett briljant trick. Men det måste vara ytterligare två lika viga akrobater som ni, lika nervstarka och lika skickliga att beräkna

hur de ska falla. Seså, upp med er nu och gör ett nytt försök.»

Och för Barney började nu det dressyrhelvete, som sedan skulle bespara hennes köpare mera tid än han kunnat ägna åt de bästa cirkusföreställningar i Canada och Förenta staterna. Dag efter dag fick Barney underkasta sig sin tortyr. Sadeln med spiken behövde hon ej bära längre. I stället fick hon ta emot negern barbacka på sin rygg, men blev ändå stucken med spiken och tvingad att kasta av sin ryttare, ty spiken var nu med skinnremmar spänd om Sams handlov. Till sist blev Barney så »kittlig» om sin rygg att hon nästan slog bakut om någon så mycket som såg på henne. Ihågkommande hur det kändes att bli stucken började hon knycka, dansa rundt och sparka så snart hon märkte att någon ämnade sätta sig upp på henne.

Efter fyra veckors repetitioner hade man anskaffat två andra akrobater, vita ungdomar, och nu utfördes hela det utarbetade cirkusnumret inför en spenslig herre med vaxade mustascher som såg ut som en fransman. Till sist köpte han Barney utan att pruta, för det pris Collins begärde, och engagerade Sammy och även de båda andra akrobaterna. Collins hade iscensatt föreställningen alldeles som på en riktig cirkus, hade släppt till hela den erforderliga rekvisitan och agerade själv stallmästare, medan den blivande köparen såg på.

Fet som en smörklump och med komiskt puts-lustig min leddes Barney fram på en imaginär fyrkantig estrad av tygklädda ställinor och tygklädda stålståndare. Betslet togs av och hon släpptes lös.

Genast blev hon orolig, lade tillbaka öronen och såg ilsken ut.

»Kom ihåg en sak», sade Collins till mannen som spekulerade på att köpa. »Om ni köper henne, blir ni stallmästare och ni får aldrig, aldrig använda spik mot henne. Då hon kommer under fund med det, kan ni när som helst lägga er hand på henne och ta bukt på henne. Hon är godmodig av naturen och den tacksammaste åsna jag någonsin har sett arbeta. Hon måste tycka om er och hata de tre andra. Och ett råd: om hon blir verkligt ilsken och börjar bitas, kan ni dra ut hennes tänder och utfodra henne med sörp och ångkokta gryn. Jag skall ge er recept på lättsmält föda åt henne. Pass på nul»

Collins låtsades stiga upp på estraden och klapade Barney, som visade sig mycket godlynt och försökte i all vänskaplighet tränga sig förbi honom och ut ifrån repinhägnaden för att undgå vad som förestod.

»Se», sade Collins, »hon har förtroende för mig. Hon litar på mig. Hon vet att jag aldrig har stuckit henne med spikar och att jag alltid har räddat henne till sist. Jag är hennes barmhärtige samarit, och det samma skall ni bli, om ni köper henne. Nu skall jag hålla ett litet tal till publiken. Det kan ni naturligtvis stuva om alldeles efter er egen smak.»

Djurtämjaren gick ner från inhägnaden, steg fram på arenan och tittade ner och ut och upp som om han vädjat till parketten och raderna.

»Mina damer och herrar», sade han till det tom-

ma sågspånsfält han hade framför sig, som om det varit en talrik publik. »Detta är Barney Barnato, den värsta skojare till mulåsa som världen någonsin har skådat. Hon är tillgiven som en Newfoundlandssvalp... vänta bara...»

Han gick tillbaka till inhägnaden, sträckte ut handen över repet och sade: »Kom hit, Barney, och visa alla dessa herrskaper vem du tycker bäst om.»

Och Barney trippade fram på sina små hovar, nosade på den öppna handen och kom närmare, nosade uppåt armen, stötte till Collins' axel med sin mule, reste sig litet på bakbenen liksom för att sätta över repen och ta honom i famn. Vad hon egentligen gjorde var att tigga och be Collins föra bort henne från inhägnaden och den tortyr som väntade henne.

»Det här är följden av att jag aldrig har stuckit henne med spik», sade Collins till mannen med de vaxade mustascherna, i det han gick tillbaka till sin förra plats på sågspånsfältet över den inbillade orkestern och tilltalade den inbillade publiken.

»Mina damer och herrar, Barney Barnato är stor skämtare. Hon kan fyrtio tricks på sina fem fingrar, och den människa är ännu inte född som hon låter sitta kvar på sin rygg i sextio sekunder. Det vill jag säga rent ut, innan jag framställer mitt förslag. Det där låter lätt, inte sant? En minut, en sextiondedel av en timme, noga specificerat sextio sekunder, att sitta kvar på ryggen av en så snäll och gladlynt mula som Barney. Välan, kom an mina unga barbackaryttare! Till var och en som

håller sig kvar i en minut betalar jag genast femtio dollars och för två hela minuter fem hundra dollars.»

Det var Samuel Bacons replik. Han kom lunkande över sågspånen tafatt, flinande och förlägen, och Collins räckte ut handen och låtsades hjälpa honom upp på estraden.

»Är ni livförsäkrad?» frågade Collins.

Sam skakade på huvudet och flinade.

»Varför gör ni det här då?»

»För pengarna», sade Sam. »Jag behöver dem i min affär.»

»Vad är er affär?»

»Det angår er inte, sir». Sam småskrattade liksom för att be om ursäkt för sin näsvishet och tog några hasande steg. »Jag kunde ju spela på lotteri i stället, men det gör jag inte. Får jag pengarna? Det är huvudsaken för mig.»

»Visst får ni dem», svarade Collins, »om ni gör er förtjänt av dem. Stig åt sidan där och vänta ett ögonblick. Mina damer och herrar, om ni ursäktar dröjsmålet, måste jag be flera frivilliga anmäla sig. Är det flera som vilja tävla? Femtio dollars för sextio sekunder. Nästan en dollar i sekunden... om ni vinna. Ja, jag utlovar en dollar i sekunden. Sextio dollars till den gosse, man eller kvinna eller flicka som kan hålla sig kvar på Barneys rygg en minut. Kom an, mina damer. Kom ihåg att det här är en dag med lika rösträtt. Här kan ni överglänsa edra män, bröder, söner, fäder och förfäder. Ingen åldersgräns. Vill farmor göra oss den äran?» sade han direkt till en antagligen mycket gammal dam på en av de främsta

bänkarna. — »Som ni hör (till den blivande köparen) har jag nu rabblat upp hela monologen, och den kan ni lära er på två repetitioner, och ni kan expediera dem nu på fläcken, alldeles gratis, det ingår i köpesumman.»

De båda andra akrobaterna kommo gående över sågspånsplanen och hjälptes av Collins upp på den inbillade estraden.

»Ni kan ändra talet till publiken allt efter de städer ni kommer till», förklarade han för fransmannen. »Det är lätt att ta reda på namnen på de mest föraktade och efterblivna grannköpingar och byar och låta edra medhjälpare säga sig vara från dem.»

Collins lät nu föreställningen börja. Sams första försök blev av kort varaktighet. Han var inte uppe på åsnan med halva kroppen förr än hon kastade av honom. Ett halvt dussin raskt upprepade försök avlöpte knappast bättre, under det sista satt han på Barneys rygg i nära tio sekunder och gjorde sedan en grotesk kullerbytta över Barneys huvud. Sam gick ner från estraden, skakade tvivelaktigt på huvudet och höll handen mot sidan, som om det gjort ondt. Sedan var det de andra pojkarnas tur. Vana akrobater, utförde de de mest häpnadsväckande och komiska kullerbyttor. Sam hämtade sig och kom tillbaka. Till sist gjorde alla tre en kombinerad stormlöpning mot Barney och försökte kasta sig upp på henne samtidigt från olika håll. De skingrades som agnar; ibland ramlade de i en hög. En gång fingo de båda vita ynglingarna, där de stodo avsides liksom för att hämta andan, den

flygande Sam över sig så att de stöpo på fläcken.

»Kom ihåg att det är en riktigt tjurskallig åsna», sade Collins till mannen med de vaxade mustascher-na. »Om någon av publiken anmäler sig för att komma åt pengarna, så är det så mycket bättre. De bli snart expedierade. Det finns ingen levande varelse som kan hålla sig kvar en minut på hennes rygg... om hon bara får repetera med spiken litet emellan. Hon måste leva i ständig skräck för spiken. Låt henne aldrig slappna till därvidlag. Om ni låter henne vila i några dagar, så repetera det där med spiken ett par gånger strax innan ni börjar igen, annars kanske hon glömmer det och fördärvar hela numret genom att trava omkring med första bästa grabb som anmäler sig.

»Men om nu någon så'n där grabb skulle haka sig fast med armar och ben och tänder och lyckas hålla sig kvar och minuten nästan har gått, låt då Sam eller någon av er tre oförmärkt ge åsnan ett nyp med spiken. Då är det godnatt för lilla grabben. Ni kan inte förlora, och publiken kiknar av skratt.

»Och nu kommer kvintessensen. Det här framkallar alltid dundrande applåder. — Pass på, ni två! — Låt gå, Sam!»

Medan de vita ynglingarna hotade att kasta sig upp på Barney från bägge sidorna och höllo hennes uppmärksamhet fängslad, fick Sam ett plötsligt anfall av raseri och förtvivlan, tog ett språng över repen, hakade sig fast med armar och ben om Barneys hals och tryckte sitt eget huvud tätt intill

Barneys. Och Barney slog upp med bakbenen, som hon för länge sedan hade lärt sig tack vare de många spikstyng hon fått i huvud och hals.

»Hon är urstyv», förklarade Collins, då Barney stegade omkring på bakbenen över estraden och förgäves slängde hit och dit med främre delen av kroppen. »Det har ingen fara. Hon ramlar inte baklänges. Hon är alldeles för klok. För resten, om hon gör det, har Sam ingenting annat att göra än att släppa taget och kasta sig åt sidan.»

Sedan förevisningen var över, lät Barney gladeligen lägga på sig betslet och leddes ut från estraden och fram till fransmannen.

»Ja, nu har ni sett någonting riktigt förstklassigt», fortfor Collins att skrävla. »Ett helt slagnummer med er själv som stallmästare, fyra uppträdande utom mulåsnan och kanske en eller annan av publiken. Allt färdigt att sättas på affischen, och fem tusen är kolossalt billigt.»

Fransmannen ryckte till då han hörde den höga siffran.

»Räkna efter själv», sade Collins. »Ni tar in minst tolv hundra i veckan, därav alldeles säkert åtta hundra i nettovinst. Efter sex veckors netto har ni inköpspriset betalt, och ni kan sedan räkna på hundra succèsveckor allra minst. Jag önskar jag vore ung och lös och ledig. Då skulle jag själv ge mig ut och samla förmögenhet.»

Och Barney blev såld och fördes bort från Cedarwilds dressyranstalt för att marteras av spiken och framkalla skrattsalvor från hela världens cirkuspublik.

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

»Saken är den, Johnny, att ni inte kan smeka hundar till att göra konster, och det är skillnaden mellan hundar och kvinnor», sade Collins till sin medhjälpare. »Ni vet hur det är med hundar. Man lirkar med dem till att lägga sig och spela döda och vända sig i graven och alla sådana där enfaldiga konster. Så en dag vill man att han skall visa ens vänner och bekanta vad han har lärt sig, men då blir det något helt annat, han blir nervös och dum, och man kan inte få honom att göra en enda sak rätt. Så är det med barn också. De tappa alldeles huvudet inför främmande, glömma allt vad de ha inhämtat och låta en stå där med skammen.

»På estraden ska hundarna utföra riktiga konststycken, konster som de inte tycka om, ja som de avsky. Och de ä' kanske inte upplagda — ä' litet förkylda eller surögda eller ha skabb. Vad skall man då ta sig till? Be publiken om överseende? För resten måste programmet gå som ett urverk. Ett nummer måste börja på bestämt klockslag. Huvudsaken är att hundarna passa tiden och ä' redo att utföra sina konster precis i rätta ögonblicket. Det duger inte att smeka dem, tigga och

be dem eller vänta på dem. Det finns bara ett sätt. De måste veta när man vill ha dem att börja, och att man menar allvar.»

»Hundar ä' inte dumma», instämde Johnny. »De veta när man menar allvar eller inte.»

»Ja visst», sade Collins med en gillande nick. »I samma stund man visar sig slapp mot dem, bli de slappa i sitt arbete. Om man är beskedlig och efterlåten, börja de genast begå fel i sina konster. Man måste hålla dem i skräck. Annars strejka de och man önskar att man aldrig hade kommit på den idén att låta dem uppträda offentligt.»

En halvtimme därefter hörde Michael — fastän han ej förstod ett ord — överdirektören ställa upp andra regler för en annan medhjälpare.

»Bastarder och blandrashundar ä' de bästa, Charles. Inte en fullblodshund på tio duger till något, så vida han inte är feg, och det är just vad som skiljer dem från blandrashundarna. De ä' hetblodiga som rashästar. De ä' känsliga och stolta. Stoltheten är deras värsta fel. Tro mig. Jag är född till det här yrket, och jag har studerat det i hela mitt liv. Jag är en auktoritet. Och det av det enkla lilla skälet att jag kan min sak. Kom ihåg det. Jag kan min sak.»

»Och så ä' blandrashundar så billiga. Man behöver inte vara rädd för att fördärva dem eller slita ut dem. Man kan alltid skaffa andra och det för en billig penning. Och det är inte svårt att lära upp dem. Det är just felet med fullblodshundarna, dem kan man inte skrämman till att lyda.

»Ge en blandrashund ett ordentligt kok stryk; vad gör han då? Han kysser ens hand och är lydig och kryper på magen för att få göra vad man vill ha honom till att göra. De ä' slavnaturer. De sakna kurage, och kurage vill man inte ha hos en konstmakarhund. Rädsla är bättre. Ge en fullblodshund ett kok stryk, så får ni se vad som inträffar. Ibland dö de. Det har jag varit med om. Och vad göra de, om de inte dö? Antingen bli de styvsinta eller ilskna eller bägge delarna. Ibland bitas de och skumma av raseri. Man kan döda dem, men inte hindra dem från att bitas och skumma av raseri. Eller också bli de tredska. De ä' de värsta. Jag kallar det: passivt motstånd. De anfalla en inte. Om man också pryglar livet ur dem, får man dem inte ur fläcken. De ä' som de kristna martyrerna som brändes på bål eller kokades i olja. De ha sitt huvud för sig, och de ändra sig inte, vad man än gör med dem. Hellre dö de. Och det händer verkligen. Jag har haft sådana där och vet det av egen erfarenhet. Jag har kommit till det resultatet att man skall akta sig för fullblodshundar. De få övertaget. De ta bukt på en. Man kan aldrig ta bukt på dem. Och de stjäla tid ifrån en, trötta ut ens tålmod och ä' dyra.

»Se till exempel på den här terriern.» Collins antydde Michael, som stod ett stycke bakom honom och surmulet åsåg vad som försiggick på arenan. »Han är fullblod både på fädernet och mödernet och därför oduglig. Jag har aldrig givit honom ett ordentligt kok stryk, och det skall jag heller aldrig

göra. Det skulle vara bortkastad tid. Han anfaller en, om man ansätter honom för hårdt. Och om man inte ansätter honom hårdt, förblir han sådan han nu är och lär sig ingenting. Jag skulle ge honom respass i denna stund, om inte det vore otänkbart att Del Mar har tagit miste. Den staccars Harry visste att han hade en specialitet och det av prima kvalitet ändå, och det tillkommer mig att ta reda på den.»

»Undrar om han är en lejonhund?» sade Charles.

»Han är av den sorten som inte ä' rädda för lejon», instämde Collins. »Men vad kan han göra för en särskild konst med lejonen? Sticka huvudet i deras gap? Det har jag aldrig sett någon hund göra, och det är en idé. Men vi kan försöka. Vi ha försökt nästan allt annat.»

»Vi ha ju gamle Hannibal»; sade Charles. »Han tog ett flickhuvud i gapet då han var hos Sales-Sinker.»

»Men gamle Hannibal börjar bli retlig», invände Collins. »Jag har observerat honom och försöker nu göra mig av med honom. Alla djur kunna råka ur sina gängor en gång, i synnerhet de vilda. Ser ni, deras liv är inte naturligt. Och när de slå sig lösa, — ja, då är det godnatt. Man förlorar de pengar man lagt ner på dem, och om man inte är säkier i sitt yrke, kan man till och med mista livet.»

Och Michael kunde mycket väl ha fått försöka sig på Hannibal och fått sitt huvud avklippt i dennes väldiga gap, om icke en lycklig tillfällighet inträffat. I nästa ögonblick fick Collins ta emot en hastig rapport av sin lejon- och tigerskötare. Denne var

kanske fyrtio år, men såg ut att vara sextio. Han hade ett vissnat ansikte med djupa, lodräta fåror, som tycktes ha inristats där av något annat vildt djur än han själv.

»Gamle Hannibal håller på att bli galen», lydde hans rapport.

»Dumheter», sade Harris Collins. »Det är ni som håller på att bli gammal, det är alltsammans. Han har fått övertaget. Det skall jag bevisa er. Kom med, allesammans. Vi ska ta en kvart från arbetet, och jag skall visa er något som ingen har sett på någon djurföreställning. Det skulle inbringa tio tusen i veckan var som helst... men det skulle inte bli långvarigt. Gamle Hannibal skulle vända näsan i vädret av bara förödmjukelse. — Kom med, allesammans! Femton minuters rast!»

Och Michael följde sin senaste och fruktansvärda husbonde hack i häl, och dessa båda anförde tåget av biträden och besökande dressyrpampar som följde efter. Det var en känd sak att då Harris Collins uppträdde, gjorde han det endast inför eliten, de högsta spetsarna inom dressyrvärlden.

Lejon- och tigerskötaren, som ärrat sitt ansikte med sin egen vilddjursnatures klor, jämrade sig protesterande, då han såg sin principal bereda sig att gå in i Hannibals bur, ty förberedelserna bestodo endast i att han beväpnade sig med en kvastkäpp.

Hannibal var gammal, men han var känd för att vara det största fångna lejonet, och han hade icke förlorat sina tänder. Han gick fram och tillbaka i buren, tungt och vaggande på fångna djurs vanliga sätt, då den oväntade publiken plötsligt ställde upp

sig utanför hans bur. Men han tog ingen notis om dem, fortfor endast att gå fram och tillbaka, svängde av och an med huvudet och vände smidigt om vid burens ändar. Det såg ut som om han hade något bestämt i sinnet.

»Så där har han gått i två dagar», jämrade sig hans skötare. »Och då man närmar sig honom, sträcker han ut tassan efter en. Se, så han har gjort med mig!» Han höll upp sin högra arm. Skjortans och undertröjans ärmar voro rivna i trasor, och i skinnet löpte röda, parallela skråmor, där klorna hade rispat. »Och jag var inte inne i buren. Han gjorde det mellan järnstängerna, i ett nafs, när jag skulle till att göra ren hans bur. Om han åtminstone hade rutit eller något i den vägen, men han ger aldrig ett ljud ifrån sig, går bara fram och tillbaka ideligen, ideligen.»

»Var är nyckeln?» frågade Collins. »Det är bra. Släpp in mig nu. Stäng sedan och ta ur nyckeln. Tappa den, glöm bort den, kasta undan den. Jag skall ge mig god tid att vänta på er, tills ni hittar den och släpper ut mig.»

Och Harris Collins, en pyssling mindre än en lättviktsboxare, som levat i ständig rädsla för att hans barns mor vid bordet skulle kasta en tallrik het soppa i ansiktet på honom, gick in i buren inför denna kritiska publik av underlydande och av främmande fackmän, endast beväpnad med en kvast-käpp. Sedan stängdes dörren efter honom, och allt under det han då och då kastade en vaksam blick på den vandrande Hannibal upprepade han sin befallning att nyckeln skulle tas ur.

Fem sex gånger gick lejonet fram och tillbaka utan att ägna inkräktaren någon uppmärksamhet. Sedan, då det vändt ryggen till och var stätt på bortväg, steg Collins fram och ställde sig midt i vägen, där Hannibal skulle fram under återvägen, och stod stilla där. Då Hannibal kom tillbaka och fann vägen spärrad, uppgav han intet rytande. Hans muskelrörelser gled silkesmjukt in i varandra då han styrde kurs rakt på hindret i hans väg. Men Collins, som visste förut vad lejonet skulle komma att ta sig till, förekom dess angrepp genom att slå det med kvastkappen över dess ömtåliga nos. Hannibal drog sig tillbaka med ett kort rytande och riktade ett nytt blixtsnabbt slag med sin väldiga tass. Åter blev han förekommen, och ett nytt slag på nosen drev honom tillbaka.

»Måste hindra honom att lyfta upp huvudet, däri ligger räddningen», mumlade dressören mellan tänderna. »Jaså, nu igen? Där har du då.»

Den rasande Hannibal hade hukat sig ner till språng och lyft upp huvudet. Det slag han nu fick på nosen tvingade ner hans huvud till golvet, och alltjämt med nosen mot golvet gick djurens konung baklänges med mullrande ljud i strupen och bröstkorgen.

»Fortsätt», sade Collins, i det han följde efter och med skarpa slag på nosen tvingade lejonet att påskynda sin reträtt.

»Människan är djurens herre, emedan hon har ett huvud som tänker», sade Collins till åskådarna, »och hon har gjort huvudet till herre över kroppen,

så att hon kan tänka en tanke före djuret och utföra en handling före djurets. Nu ska ni få se hur jag tar bukt med honom. Han är inte så oövervinnelig som han försöker inbilla sig att han är. Den idén, som just nu börjar vakna hos honom, skall jag snart ta ur honom. Det är kvastkäppen som skall göra det. Pass på.»

Han drev djuret tillbaka så lång buren var, slog det oupphörligt på nosen och höll den nere vid golvet.

»Nu skall jag mota honom in i hörnet.»

Morrande, brummande och fräsande, med nedböjt huvud och försvarande sig med korta slag av tassens mot den envisa käppen, drog Hannibal sig lydigt tillbaka till hörnet, kröp ihop med bakdelen och gjorde en förtvivlad ansträngning att göra sig mindre. Och alltjämt höll han ner nosen så att han omöjligen kunde ta ett språng. Midt under detta lyfte han långsamt upp nosen och gäspade. Nu slapp han något slag på nosen, emedan den lyftes upp så långsamt och emedan Collins varit förberedd på gäspningen, eftersom hans tanke alltid gick ett steg före Hannibals.

»Nu är han tuktad», tillkännagav Collins, och för första gången lät hans röst käck utan någon spänning eller dallring. »Då ett lejon gäspar midt i en dust, vet man att det inte är rasande längre. Då tar det sitt förnuft till fånga. Hannibal har nu tagit sitt förnuft till fånga, annars skulle han ta språng eller slå med tassens i stället för att gäspa. Han vet att han har fått stryk, och den där gäsp-

ningen betyder bara: »Jag ger mig. För all del, låt mig vara. Det gör förtvivlat ondt i nosen. Jag skulle gärna vilja komma åt dig, men jag kan inte. Jag skall göra allt vad du vill, och jag skall vara förfärligt snäll, men slå mig inte på min stackars mörbultade nos.»

»Men människan är djurens konung och kan inte vara så beskedlig. Visa att du är husbonde, bulta in den lärdomen. Sluta inte, då djuret ger sig. Låt det svälja medikamenterna och slicka skeden. Låt det kyssa din fot, som du håller på dess nacke. Låt det kyssa käppen som slår... pass på nu!»

Och Hannibal, det största lejon, som levde i fångenskap, med alla sina tänder i behåll, som blivit fångad i jungeln sedan han var fullväxt, en riktig djurens konung, drog sig ännu längre tillbaka för den hotande kvastkappen i händerna på en liten karlstackare, och kröp ännu mera ihop i vrån. Han krökte ryggen i bågform, så att han omöjligen kunde ta ett språng, böjde allt mer och mer hjälplöst ner huvudet under bröstet, vilade med sin tyngd på armbågarna och skyddade sin stackars nos med sina väldiga tassar, som med ett enda slag kunde ha drivit Collins' själ ur kroppen.

»Nu blir han kanske opålitlig», tillkännagav Collins, »men han skall i alla fall kyssa min fot och käppen. Se på nu!»

Han lyfte och sträckte fram sin vänstra fot, icke tveksamt och på försök, utan raskt och bestämt, och satte den på lejonets nacke. Käppen höjdes till slag, före lejonets nästa eventuella handling,

liksom Collins' tanke var ett slag före lejonets nästa tanke.

Och Hannibal gjorde som den andre förutsagt. Han kastade upp huvudet med gapande käkar och blixtrande tänder för att hugga dem i den smala, i silkesstrumpa klädda vristen ovanför de bruna låga skorna. Men tänderna nådde aldrig målet. De hade knappt hunnit nalkas en femtedel av avståndet, förr än käppen drev till Hannibal över nosen och tvingade honom att åter böja ner den mot golvet och betäcka den med tassarna.

»Nu har hans raseri lagt sig», sade Collins. »Hur litet han än vet, så vet han i alla fall att jag vet mera än han och att jag har givit honom en avskedsbastonad. Om han vore i raseri, skulle han inte veta det, och jag skulle inte vara ett steg före honom, och han skulle kasta sig över mig och slänga omkring mina inälvor över hela burenen.»

Han stack till Hannibal med käppens ända och höjde den efter varje stick till ett slag. Och det stora lejonet låg där och röt hjälplöst, och vid varje stick blottade det mera av sin nos och lyfte den högre, tills slutligen den röda tungan gled ut mellan huggtänderna och slickade skon som ej vilade alltför lätt på dess huvud, slickade kvastkappen som hade utfört hela bestraffningen.

»Är du ett snällt lejon nu?» frågade Collins och gned omildt Hannibals nacke med foten.

Hannibal kunde ej låta bli att morra fram sitt hat.

»Skall du bli ett snällt lejon nu?» upprepade Collins och gned ännu hårdare med foten.

Och Hannibal sträckte fram nosen och slickade åter med sin röda tunga den bruna skon och den smala, i silkesstrumpa klädda vristen som han kunde ha krossat i ett tag.

TJUGUATTONDE KAPITLET.

En vän fick Michael bland de många djur han blev bekant med i Cedarwildskolan, och det var en underlig, melankolisk vänskap. Sara hette hon, en liten grön apa från Sydamerika, som tycktes vara född hysterisk och förolämpad och alls inte satte något värde på humor. Ibland då Michael följde med Collins på arenan, träffade han henne, medan hon väntade på att få vara med om en ny konst. Ty ehuru oduglig eller ovillig användes hon alltid vid förevisningarna eller, med föga att göra själv, som statist åt mera framstående djurartister.

Men hon ställde alltid till krångel, antingen genom att sladdra och skrika av rädsla eller genom att slåss med de andra djuren. Så snart de försökte få henne att göra något, protesterade hon med ovilja, och om de ville bruka våld, hetsade hennes skrik upp alla djuren på arenan och hindrade arbetet.

»Det gör detsamma», sade Collins slutligen. »Hon får följa med nästa aptrupp vi lämna ifrån oss.»

Det var det förfärligaste öde som kunde drabba en dresserad apa, att bli en hjälplös marionett, satt i rörelse av osynliga käppar och trådar, av

gömnda karlar tvingad med hugg och slag att agera under ett helt nummer.

Men det var innan denna dom avkunnades över henne som Michael gjorde hennes bekantskap. Vid deras första möte sprang hon plötsligt på honom, som en skrikande och sladdrande liten dämon, och hotade honom med naglar och tänder. Men Michael, som redan var djupt nedsjunken i sin vanliga dysterhet, såg endast på henne helt lugnt utan att hans nackhår rörde sig eller hans öron spetsades. Det tystade henne. Om han sprungit emot henne eller morrat eller visat vrede eller ogillande, som de andra hundarna gjorde då de bemöttes så där av henne, skulle hon ha skrikit och tjutit och hållit ett förfärligt oväsen, ropat på hjälp och kallat alla människor till vittne på hur ovärdigt hon angreps.

Men nu tycktes Michaels ovanliga uppförande tjusa henne. Hon närmade sig honom på försök, utan vidare bråk, och gossen, som förde henne i ledband, släppte till litet av den smala kedjan.

»Måtte han bita ryggen av henne», lydde hans syndiga önskan, ty han hatade Sara intensivt och ville hellre komma till lejonen eller elefanterna än passa upp på en elak apa som det inte var någon reson med.

Och eftersom Michael ej tog någon notis om henne, gav hon sig fram till honom. Det dröjde ej länge förrän hon trevade på honom med händerna, slog en arm om hans hals och smög sitt huvud intill hans. Sedan började hennes ändlösa pladder. Dag efter dag träffade hon honom vid olika tider på arenan, klängde sig tätt intill honom och berättade

med låg röst, utan att göra en paus för att hämta andan, sin levnadshistoria, efter vad han antog. I alla händelser lät det som en historia om hennes lidanden och all den ovärdiga behandling hon undergått. Det var en enda lång klagan, och åtskilligt måste ha handlat om hennes hälsotillstånd, ty hon snörvlade och hostade ofta, och hon tycktes alltid ha ondt i bröstet att döma av hennes sätt att alltjämt varsamt trycka handen emot det. Men ibland upphörde hon med sin klagan och talade till honom som en kärleksfull mor — en hel serie av ömma, smekande tjut som liknade ett kuttande.

Hon var den enda som på Cedarwild rörde vid honom med en vänskaplig hand, och hon var alltid snäll, nöp honom aldrig, ryckte honom aldrig i öronen. Och han å sin sida var den enda vän hon hade, och han riktigt längtade att få träffa henne under förmiddagsarbetet — och det fastän varje möte ofelbart slutade med ett upptråde, då hon slogs med sin vaktare som ville föra bort henne. Hennes skrik och protester övergingo i jämmer och gnällande läten, medan människorna omkring dem skrattade åt denna besynnerliga kärlekshistoria mellan henne och den irländske terriern.

Men Harris Collins tolererade, uppmuntrade till och med deras vänskap.

»De där båda ilskbiggarna trivas bäst tillsammans», sade han. »Och det gör dem godt. Det ger dem något att leva för, och det är hälsosamt. Men kom ihåg att jag säger, en dag vänder hon sig emot

honom och ger honom ett tjuvnyp, och då tar deras vänskap en ända med förskräckelse.»

Hälften av denna profetia gick i fullbordan, ty fastän hon aldrig vände sig emot Michael, kom det dock en dag då deras vänskap verkligen ändade med förskräckelse.

»Sälarna ä' alldeles för kloka», sade Collins en dag under ett slags extemporerat föredrag för några av sina lärlingar.. »Man måste kasta fisk till dem, medan de göra sina konster, annars tredska de, och det tar aldrig slut. Men man kan inte uträtta mycket genom att ge läckerheter till hundar, till exempel, fastän man kan få ett ungt odresserat svin till att göra konster hjälpligt, om man har en flaska med mat gömd uppe i ärmen.

»Allt vad ni ha att göra är att tänka er för. Tror ni att ni kan få vinthundar att galoppera, om ni lova dem en bit kött? Det är piskan som förmår dem att galoppera. Se på Billy Green där borta. Det finns intet annat sätt för honom att lära den där hyndan hennes trick. Man kan inte smeka henne till att göra det. Man kan inte muta henne till att göra det. Det finns bara ett sätt, och det är att tvinga henne.»

Billy Green höll nu på att dressera en liten krushårig hund av obestämd ras. Han gjorde alltid lycka under föreställningen genom att dra upp ur fickan en liten hund som gjorde den konst det här var fråga om. Den sista hade brutit ryggen av sig och dött, och han höll nu på att öva in en ny. Han tog den lilla stackaren i bakbenen och slängde

upp henne i luften; där skulle hon göra en halv volt och komma ner med huvudet först, hamna med framtassarna på hans hand och balansera där med bakbenen och kroppen i luften. Om och omigen böjde han sig ner, grep henne om bakbenen och kastade upp henne i luften. Nästan stel av skräck bemödade hon sig förgäves att lära sig konsten. Gång på gång misslyckades hon i att hålla balansen. Ibland föll hon ner på hans hand som en trasa, ibland var det nära att hon fallit till marken, och en gång gjorde hon det verkligen, föll så hårdt på sidan att hon knappt kunde andas. Hennes lärare passade på och torkade svetten ur sitt ansikte och puffade sedan till henne med foten tills hon reste sig vacklande.

»Det finns ingen hund, som kan lära sig den där konsten, om man lovar honom mat», fortfor Collins. »Lika litet som det finns någon hund, som lär sig gå på framfötterna utan att av käppen ha tvingats tusen gånger att kasta upp bakbenen i luften. Men det här konststycket... det slår alltid an, i synnerhet på damerna. Det är ju så förtjusande sinnrikt och rart. Tänk, att dras fram ur sin älskade husbondes ficka och ha ett sådant förtroende för honom att hon låter kasta sig så där. Förtroende? Det är så tusan heller. Han har satt skräck i henne, det är alltsammans.

»Men att ta fram något godt ur fickan då och då och låta ett djur få smaka på det, slår alltid an på publiken. Det är ungefär all den nytta det gör, men det är vackert så. Publiken vill gärna tro att djuren njuta av att de få göra sina konster och

att de behandlas som bortklemade älsklingar och att de älska sina herrar in i döden. Men Gud hjälpe oss alla och våra middagspoletter, om publiken kunde få kasta en blick bakom kulisserna. Varenda djurförevisning skulle ögonblickligen bli förbjuden, och sedan fingo vi allesammans se oss om efter ett annat yrke.

»Ja, och det begås en oändlig massa brutaliteter på arenan och midtför publikens ögon. Det värsta skoj jag har sett i den vägen var Lotties. Hon hade en hop dresserade katter. Hon älskade dem passionerat inför hela publiken, i synnerhet om deras trick inte gick bra. Vad gjorde hon då? Hon tog katten i sin famn och kysste den. Och då hon satte ner den igen, gjorde den sin konst alldeles perfekt, den dumma publiken applåderade som galningar åt den godhet och humanitet hon hade visat. Hade hon verkligen kysst katten? Jag skall tala om vad hon gjorde. Hon bet den i nosen.

»Eleanor Pavalo lärde sig detta trick av Lottie och använde det själv mot sina miniatyrhundar. Mången hund arbetar på arenan med spikar i halsbandet, och en behändig karl kan nypa en hund i nosen utan att någon bland publiken märker det. Det är bara skräcken som verkar. De flesta hundar hålla sig raka därför att de veta hur det går för dem om de falla ner på fyra fötter.

»Kom ihåg kapten Roberts och hans stora danska doggar. De voro inte fullblodshundar. Han hade dem inackorderade här två gånger. Man kunde inte gå fram bland dem annat än med en knöl-

påk i handen. Jag fick en mexikansk pojke fördärvad av dem. Han var också en ilsken krabat. Men de fingo omkull honom och hade så när ätit upp honom. Doktorerna stucko honom på över fyrtio ställen och sprutade honom full med Pasteurs serum för vattuskräck. Han kommer alltid att halta på sitt högra ben efter den där kalabaliken med hundarna. De voro ena riktiga vidunder, det påstår jag. Men ändå togs kapten Roberts emot med dundrande applåder, så snart ridån gick upp. Hundarna störtade sig över honom, och det såg ut som om de älskat honom in i bleka döden. Älskade de honom verkligen? Nej, de hatade honom. Jag har sett honom här i buren i Cedarwild gå in midt ibland dem med en knölpåk och opartiskt nästan prygla livhanken ur dem allesammans. Nej, de älskade honom inte. Litet anisfrö var det lockmedel han använde. Han stänkte anisolja på små köttbitar och stoppade dem i fickorna. Men ett sådant knep skulle inte ha gjort någon effekt på publiken, om inte hans hundar varit så kolossalt stora. Det var deras jättedimensioner som gjorde susen. Om det varit vanliga hundar, skulle det hela bara ha tagit sig dumt ut. För resten gjorde de inte sina konster för anisens skull. De gjorde dem för kapten Roberts påk. Han var inte god att tas med.

»Han brukade säga att konsten att dressera djur var det samma som konsten att sätta skräck i dem. Ett av hans biträden berättade mig efteråt en otäck historia om honom. De hade en månads sejour i Los Angeles, och kapten Roberts fick i sitt huvud att han skulle låta en hund balansera med en sil-

verdollar på en champagnebutelj. Tänk på saken och försök inbilla er att ni i all vänlighet kan få en hund till att göra det. Biträdet sade att han nötte ut lika många käppar som hundar, och att han slet ut ett halvt dussin hundar. Han köpte dem i stadens stall för vilsekomna hundar för två och en halv dollar stycket, och för var och en som dog hade han en annan i reserv. Och han lyckades med den sjunde hunden. Han lärde sig balansera med en dollar på en buteljhals. Men han dog av dresyrens följder en vecka sedan han uppträdt för första gången. Bölder i lungorna, på grund av allt stryk han fått.

»Då jag var pojke, kom en engelsman över till Amerika; han hade ponnies, apor och hundar. Han bet aporna i örat, så att allt vad han behövde göra på arenan var bara att låtsas som om han ville bitas, och då blevo de genast lydiga. Han hade en stor chimpan som gjorde kolossal lycka. Han kunde slå fyra volter så fort man hann räkna, på ryggen av en galopperande ponny, och han brukade ge honom ett grundligt kok stryk ungefär två gånger i veckan. Men ibland var rammelbuljongen för stark, och apan blev sjuk och måste strykas från affischen. Men ägaren löste problemet. Han tog sig för att ge honom litet smörj, bara en försmak av hur det kändes, strax innan numret skulle utföras. Det hjälpte, men en annan apa skulle kanske ha blivit tredsk och inte uppträdt alls.»

Det var den dagen som Harris Collins sålde en dyrbar upplysning till en lejonägare, som var i stort behov av den. Han var utan engagemang, och

hans tre lejon voro inackorderade i Cedarwild. Deras konststycke var spännande och till och med hårresande, sett ur publikens synpunkt, ty medan de rusade omkring och röto låtsade de som om de ville riva ihjäl den lilla spensliga dam som förde fram dem och endast tycktes hålla dem i tukt med sitt okuvliga mod och det lilla ridspö hon höll i handen.

»Det värsta är att de hålla på att bli för vana vid det», klagade mannen. »Isadora kan inte längre sätta liv i dem. De vilja inte spela teater.»

»Jag känner till det där», nickade Collins. »De ä' bra gamla nu, och för resten ha de inte längre någon ruter i sig. Gamle Sark till exempel. Han har fått så många skott med löst krut avlossade i sina öron att han är stendöv. Och Selim — han förlorade sitt mod på samma gång som sina tänder. Det gjorde en portugis som tränade honom till Barnum & Baileys trupp. Det har ni väl hört?»

»Nej, men jag har ofta undrat över det där», sade mannen och skakade på huvudet. »Det måste ha varit ett väldigt slag.»

»Det var det också. Portugisen gjorde det med ett järnspett. Selim var retlig och gav honom en dask med tassen, och då gav han honom ett slag midt på munnen just som han öppnade den för att ryta. Han talade själv om det för mig. Selims tänder ramlade ner på marken som dominobrickor. Men han skulle inte ha gjort det, Det var att förstöra värdefull egendom. Och han blev i alla händelser avskedad för det.»

»Ja, alla tre ä' inte värda mycket för mig nu», sade ägaren. »De ä' alldeles för slappa och beskedliga i den där vilda slutscenen med Isadora. Den gjorde alltid sådan lycka. Det var vår sluteffekt och inbringade oss alltid stormande applåder. Vad skall jag ta mig till nu? Stryka numret? Eller skaffa mig nya lejon?»

»Isadora har det ofarligt med de gamla», sade Collins.

»Alldeles för ofarligt», sade Isadoras man. »Skaffa vi yngre lejon, så är det naturligtvis jag som får allt arbetet och ansvaret. Men vi måste ju leva, och det här numret är nu nästan utnött.»

Harris Collins skakade på huvudet.

»Vad menar ni? Hur lyder er idé?» frågade mannen ivrigt.

»De komma att leva i många år än, så bra som de må i fångenskapen», förklarade Collins. »Om ni köper unga lejon, riskerar ni att inte lyckas lära upp dem. Och ni kan mycket väl fortsätta numret med vad ni har. Allt vad ni har att göra är att lyda mitt råd.»

Dressören tystnade, och lejonägaren öppnade munnen för att säga något.

»Vilket skall kosta er», fortfor Collins helt lugnt, »låt oss säga tre hundra dollars.»

»Bara för ett råd?» frågade den andre hastigt.

»Som skall göra nytta, det garanterar jag. Vad skulle ni få betala för tre nya lejon? Betydligt mer än tre hundra. Och det är det allra enklaste råd. Jag kan säga er det med två ord, det gör hundrafemtio dollars ordet.»

»För dyrt för mig», invände den andre. »Jag måste ju förtjäna mitt uppehälle.»

»Det måste jag också. Det är därför jag är här. Jag är specialist, och ni får betala specialhonorar. Ni blir flat som en pannkaka, då jag säger det, så enkelt är det, och jag kan inte förstå att ni inte redan vet det.»

»Och om det inte hjälper?»

»Om det inte hjälper, behöver ni inte betala.»

»Nå, sjung ut då», sade lejonmannen.

»Elektrisera buren», sade Collins.

Först förstod mannen icke, men så började ett ljus gå upp för honom.

»Ni menar...?»

»Just det, ja», nickade Collins. »Och ingen behöver veta det. Det behövs bara torrbatterier. Ni kan lätt anbringa dem under burens golv. Allt vad Isadora har att göra, då hon är färdig, är att trampa på knappen, och då den elektriska strömmen går genom deras fötter... ja, om de inte då hoppa högt i luften och dansa och ryta så att de överrösta orkestern, får ni inte allenast behålla de tre hundra, utan jag skall ge er tre hundra till. Jag vet det där, jag har sett det utföras, och det förfelar aldrig sin verkan. Det är alldeles som om de dansade på en rödglödgad plåt. De hoppa upp, och var gång de komma ner bränna de fötterna igen.

»Men det hela måste gå så småningom», rådde Collins. »Jag skall lära er elektrifieringen. Först ett svagt batteri, som de kunna stå ut med, och sedan allt starkare och starkare ända tills numret

börjar. Och de bli aldrig vana vid det. Så länge de leva ska de dansa lika muntert som den första gången. Vad sägs om det?»

»Nog är det värdt tre hundra», medgav mannen.
»Jag önskar att jag kunde förtjäna mina pengar lika lätt.»

TJUGUNIONDE KAPITLET.

»Jag måste väl göra mig av med honom», sade Collins till Johnny. »Jag vet att Del Mar måste ha haft rätt då han sade att han var absolut förstklassig, men jag kan inte komma under fund med hans specialitet.»

Detta sades efter en dust mellan Michael och Collins. Michael var mera vresig än vanligt, hade till och med blivit aggressiv och hade, nästan utan anledning, kastat sig över mannen som han hatade, men som vanligt hade han ej lyckats bita honom, utan hade avfärdats med ett par väldiga sparkar under käken.

»Han skall ju vara en riktig guldgruva», sade Collins tankfullt, »men jag kan, ta mig tusan, inte knäcka den nöten, och han blir argsintare för var dag som går. Tänk bara, varför rusade han på mig? Jag hade inte gjort honom något. Han ilsknar till så att snart tål han sig inte själv.»

Några minuter därefter kom en av hans kunder, en långhårig ung man som höll på att öva in tre leoparder, vilka han inackorderat i Cedarwild, och bad Collins att få låna en Airedale-hund.

»Jag har bara en kvar nu», förklarade han, »och jag kan inte reda mig utan två.»

»Vad har det hänt den andra då?» frågade dresören.

»Alphonso — det är den stora leopardhannen — blev ilsken i morse och gjorde frikassé av honom. Jag måste komma honom till hjälp. Han var lika illa tilltygad som en häst vid en tjurfäktning. Men han räddade mig i alla fall. Om inte han hade varit, skulle jag ha fått mig ett dråpslag. Alphonso får så'na där anfall ganska ofta nu för tiden. Det är den andra hunden han har rivit ihjäl för mig.»

Collins skakade på huvudet.

»Jag har ingen Airedale-hund», sade han, men så råkade hans ögon falla på Michael. »Försök den irländska terriern», föreslog han. »De ha samma lynne som Airedalarna. Ganska nära släkt för resten.»

»Jag håller mest på Airedalar, då det är fråga om lejonhundar», invände leopardmannen.

»Irländska terriers ä' också lejonhundar. Ta den där. Se så stor och tung han är. Och han är som eld i krut, må ni tro. Han är inte rädd för någonting. Försök honom. Jag lånar er honom. Om han duger, säljer jag honom för billigt pris. En irländsk terrier som leopardhund, det är något nytt.»

»Om han råkar ut för de där kattorna, är det slut med honom», sade Johnny till Collins, då leopardmannen ledde bort Michael.

»Då förlorar kanske konstvärlden en stjärna», svarade Collins med en axelryckning. »Men jag vill bli av med honom. Då en hund så där går i ständig ilska, är det slut med honom. Jag kan aldrig åstad-

komma något med sådana. Det vet jag av gammal erfarenhet.» — —

Michael fick göra bekantskap med Jack, den överlevande Airedalaren, och dagligen tjänstgöra tillsammans med leoparderna. I de stora fläckiga kattorna igenkände han arvfjenden, och redan innan han knuffades in i buren, knorrade sig hans nackskinn så att håret reste sig på ända. Det var ett spännande ögonblick för alla som hade med saken att göra, då en ny hund släpptes in i buren. Den linhårige leopardmannen, som hette Raoul Castlemon och kallades Ralph av sina närmaste bekanta, var redan inne i buren. Airedalaren var med honom, och utanför stodo flera karlar beväpnade med järnspekt och långa stålgaflar. Dessa vapen stuckos in mellan järnstängerna som en hotelse mot leoparderna, vilka nu mot sin vilja skulle tvingas att visa vad de dugde till.

De blevo genast förargade över Michaels besök i buren, fräste, piskade med sina långa svansar och hukade sig ner för att ta språng. I det samma höjde tränaren sin röst i skarpt befallande ton och lyfte piskan, medan karlarna utanför hotfullt stucko in sina järnspekt i buren. Med sin obehagliga erfarenhet av hur järn smakade bibehöllo leoparderna sin nedhukade ställning, men de fräste ännu och piskade ilsket med svansen.

Michael var ingen pultron. Han smög sig ej bakom mannen för att få skydd. Å andra sidan var han för klok för att anfälla så fruktansvärda varelser. Vad han gjorde det var att med rest ragg gå styvbent

tvärsöver buren, vände sig med ansiktet mot faran och sedan lika styvbent gå baklänges och stanna bredvid Jack, som godmodigt nosade på honom för att göra bekantskap.

»Han är bra», mumlade dressören i en ton av spänning. »Honom tukta de inte.»

Situationen var behagligt spännande, och Ralph lät den försiktigt utveckla sig, gjorde inga rörelser och lät sina ögon noga ge akt på hundarna, leoparderna och karlarna där utanför med spett och gafflar. Han tvingade rovdjuren att resa sig från sin nedhukade ställning och skiljas åt. På hans kommando gick Jack in bland dem. Michael följde efter på eget initiativ. Och liksom Jack gick han mycket varsamt och strängt på sin vakt.

En av dem, Alphonso, fräste plötsligt åt honom. Han ryckte ej till men hans rygghår reste sig, och han visade tänderna och morrade dämpat. I samma ögonblick sköts det närmaste järnspettet hotande tätt in på Alphonso, som flyttade sina gula ögon från Michael till spettet och tillbaka igen och dröjde med att slå till.

Den första dagen var den svåraste. Sedan funno leoparderna sig i att se Michael, liksom de underkastade sig att vara tillsammans med Jack. Det var ingen vänskaplig stämning å någondera sidan, och det förekom intet närmande. Michael förstod snart att männen och hundarna stodo emot kattedjuren och att män och hundar måste hålla ihop. Varje dag tillbragte han en à två timmar i buren och åsåg repetitionen utan att han och Jack hade annat att göra än att stå påpassligt på vakt. Ibland då

leoparderna tycktes vara vid bättre lynne, gav Ralph till och med de båda hundarna en vink att lägga sig. Men svåra dagar såg han till att de alltid voro redo att kasta sig emellan honom och faran.

Den övriga tiden delade Michael sin rymliga bur med Jack. De sköttes väl, liksom alla djuren i Cedarwild, badades ofta och höllos fria från ohyra. För att endast vara tre år gammal var Jack mycket sedig. Antingen hade han aldrig lärt sig leka eller också hade han redan glömt bort hur det gick till. Å andra sidan hade han ett jämnt och godt lynne och tog ej illa upp Michaels första utbrott av vresighet. Michael upphörde snart att vara retlig och fann nöje i deras lugna kamratskap. Det tog sig inga livliga uttryck. De nöjde sig med att ligga vakna i timal och det kändes som ett behag att ha den andre i närheten.

Ibland hörde Michael Sara väsnas på avstånd eller ge ifrån sig rop som gällde honom, det visste han. En gång sprang hon ifrån sin skötare och mötte Michael, då han kom ut från leoparden. Med ett gällt glädjeskrik kastade hon sig över honom, klängde sig fast vid honom och började hysteriskt tjattra om alla lidanden hon utstått sedan de skildes. Leopardkarlarna sågo på helt överseende och läto henne hållas i några minuter. Det var hennes egen skötare som till sist förde bort henne, hur ivrigt hon än hakade sig fast vid Michael och skrek hela tiden som en gammal häxa. Då hon måste släppa taget, rusade hon ursinnigt på karlen, och innan han hunnit tukta henne till lydriad, bet hon honom i tummen och handleden. Allt detta framkallade myc-

ken munterhet hos åskådarna, medan hennes tjut och skrik hetsade leoparderna till att spotta och fräsa och kasta sig över burens järnstänger. Då hon bars bort, kved hon dämpat som ett bedrövat barn.

Ehuru Michael rett sig bra med leoparderna, köpte Raoul Castlemon honom icke av Collins. En förmiddag, flera dagar därefter, skandaliserades hela arenan av oväsen från djurburarna. Bråket, som började med revolverskott, spred sig åt alla håll. Lejonen upphävde ett fruktansvärt rytande, och de många hundarna skällde ursinnigt. Alla konststycken på arenan avstannade, ty djuren voro tankspridda och kunde ej fortsätta. Flera män, bland dem Collins, sprungo bort åt burarna till. Saras skötare släppte hennes kedja för att följa efter.

»Det är Alphonso, jag slår vad om att det är han,» ropade Collins till en av sina medhjälpare, som sprang bredvid honom. »Nu gör han kål på Ralph.»

Hela saken var nästan utagerad, då Collins kom fram. Castlemon hade nyss burits ut, och då Collins kom springande, såg han två karlar lägga ner honom på marken, så att de skulle kunna slå igen burens dörr. Där inne, inbegripna i en så vild kamp att det var svårt att urskilja deltagarna däri, voro Alphonso, Jack och Michael instängda tillsammans. Karlar sprungo omkring där utanför, stucko in järnspett och försökte skilja dem åt. Längst bort i burens lågo de båda andra leoparderna och slickade sina sår, fräste och slog efter järnspetten som hindrade dem från att delta i striden.

Saras ankomst och vad som sedan inträffade var några sekunders verk. Släpande kedjan efter sig kom den lilla gröna apan, den svansförsedda honan, som kunde känna kärlek och hysteri och var på långt håll släkt med kvinnan, framstörtande till burens järngaller och trängde sig igenom. Samtidigt fick slagsmålet stegrad våldsamhet. Michael slängdes genom luften med sådan fart att han nästan törnade emot burens närmaste kortsida, föll till golvet, försökte springa upp, men sjönk samman igen, medan blodet strömmade från ett förfärligt sår i hans högra bog. Sara sprang till honom, slog armarna om honom och tryckte honom moderligt mot sitt lilla platta, håriga bröst. Hon uppgav förskrämda skrik, och då Michael försökte resa sig på sitt illa tilltygade framben, bannade hon honom med öm oro och bemödade sig att med sina armar hålla honom tillbaka från striden. Och i sitt raseri kastade hon ilskna blickar på Alphonso och utslungade gälla förbannelser över honom.

En kofot träffade den stora leoparden i sidan och gjorde honom utom sig. Han slog efter vapnet med tassens, och då det åter riktades mot honom, kastade han sig över det och bet i järnet med sina tänder. Med ett språng var han framme vid gallret och rispade med ett slag av sin tass upp underarmen på mannen som hade stuckit honom. Kofoten föll till golvet och mannen flydde. Alphonso rusade tillbaka till Jack, som nu var en bedrövlig motståndare och endast kunde flämta och stöna där han låg och vältrade sig i sitt blod.

Michael hade lyckats resa sig på sina tre ben och

försökte slita sig loss ur Saras armar. Den ursinniga leoparden ämnade kasta sig över dem, då han hindrades av ett nytt järnspett. Denna gång rusade han rätt på karlen och slog emot gallerstängerna med sådan fart att hela burens skakade.

De andra karlarna måttade åt honom med sina järnspett, men Alphonso lät ej hejda sig. Sara såg honom komma och mötte honom med sina vildaste skrån. Collins ryckte till sig en revolver från en av männen.

»Döda honom inte!» ropade Castlemon och grep Collins i armen.

Leopardmannen var själv illa åtgången. Den ena armen hängde maktlös utmed sidan, och för att se gned han mot överdressörens axel sina ögon, som fylldes av blod från ett sår i huvudet.

»Han är min», protesterade han, »och han är värd lika mycket som hundra sjuka apor och ilskna terriers. Vi ska i alla fall ta bukt på dem. Låt mig hållas. Torka mig i ögonen, någon. Jag kan inte se. Jag har skjutit bort mina lösa skott. Är det någon som har lösa patroner?»

Ett ögonblick ämnade Sara kasta sig emellan Michael och leoparden, som ännu uppehölls av järnspetten, och sedan skulle hon skrika ut sina hotelser mot rovdjuret, som om hon därmed kunnat skrämma honom till att hålla sig på avstånd.

Men Michael drog henne med sig, morrande och med rest ragg, stapplade framåt på tre ben, men sjönk tillsammans tack vare smärtan i den sargade bogen. Och nu gjorde Sara sin stora kupp. Med ett sista skrik av det vildaste raseri sprang hon upp

på jättekattens huvud, rev och slet med händer och fötter och borrhade in tänderna nedanför hans ena öra. Den häpna leoparden reste sig och slog med framtassarna efter den lilla avgrundsanden, som ej ville släppa honom.

Den lilla gröna apan hade ännu tio sekunder kvar att kämpa och att leva. Men det var tillräckligt för att Collins skulle kunna få upp dörren på glänt och med ett raskt grepp om Michaels bakben rycka ner honom på marken.

TRETTIONDE KAPITLET.

I Cedarwild gillades ej den lättvindiga fältskärskonst som Del Mar nöjde sig med, annars skulle Michael ej ha blivit vid liv. En riktig veterinärläkare, skicklig och djärv, företog nästan vivisektion på honom, då han grundligt behandlade den sargade bogen och gjorde saker som han ej skulle ha vågat, om det gällt en människa, men som visade sig vara det rätta för Michael.

»Han kommer alltid att halta», sade veterinärläkaren, i det han torkade sina händer och såg ner på Michael som låg där som en orörlig fånge, gipsad över en stor del av kroppen. »Såret, och det är inte litet, måste läkas utan varbildning. Om hans temperatur stiger, måste vi befria honom från hans elände. Hur mycket är han värd?»

»Han kan inga konster», svarade Collins. »Kanske femtio dollars, men alldeles säkert inte så mycket nu. Halta hundar lönar det sig inte att lära några konster.»

Tiden skulle utvisa att bägge herrarna hade orätt. Michael skulle ej bli obotligt halt, fastän hans bog alltid var ömtålig under senare år och han, då det var fuktig väderlek, måste underlätta sin gång genom att linka litet. Å andra sidan var han bestämd

att betinga ett högt pris och göra den knallsuccès som Harry Del Mar förutsagt.

Men ännu så länge låg han gipsad i många tröttsamma dagar och hindrades från att få feber. Man skötte honom förträffligt. Men icke av kärlek eller tillgivenhet. Det hörde endast till Cedarwilds system, som gjorde anstalten så omtyckt. Då han befriades från gipsförbanden, förbjöd man honom ännu den instinktiva njutning som alla djur finna i att slicka sina sår, ty han var ännu omlindad med skickligt anbragta bandage. Och då dessa slutligen togos bort, fanns det inga sår att slicka, men djupt in i axeln satt en smärta som ej dog bort på flera månader.

Harris Collins plågade honom ej längre med att försöka lära honom konster, och en dag lånade han bort honom till en man och en kvinna, som hade förlorat tre av sina hundar genom lunginflammation.

»Om han duger till något, kan ni få honom för tjugu dollars», sade Collins till mannen, Wilton Davis.

»Och om han kreverar?» frågade Davis.

Collins ryckte på axlarna. »Då ämnar jag inte sitta uppe om nätterna och sörja honom. Han är omöjlig att lära något.»

Och då Michael lämnade Cedarwild i en bur, som sattes upp i en godsvagn, var det inte sannolikt att han någonsin skulle komma tillbaka, ty Wilton Davis far känd bland menagerifolk för sin grymhet mot hundar. Han kunde visserligen vara litet rädd om finare hundar med särskilt inbringande konster, men sådana där komparser var det inte

så noga med. De kosta för resten bara tre à fem dollars stycket. Och vad ännu värre var, Michael hade icke kostat någonting alls. Och om han dog, betydde det ingenting för Davis, utom att han då fick göra sig besvär med att skaffa en annan hund.

Det första skedet i Michaels nya äventyr innebar inga ovanliga lidanden, fastän hans bur var så trång att han ej kunde stå upprätt och burens knyckar oupphörligt vållade honom svåra smärtor i bogen. Resan slutade redan i Brooklyn, där han vederbörligen avlämnades vid en andra rangens teater, ty Wilton Davis var så avgjort en andra klassens menageriman att han aldrig kunde lyckas få engagemang vid någon av de stora trupperna.

Svårigheterna med den trånga buren började sedan Michael förts upp i ett stort rum ovanför scenen och inhysts där tillsammans med minst ett tjog inburade hundar. Det var ett bedröfligt följe, ty alla voro av tarvlig ras och de flesta slokörade och ynkliga. Flera hade elakartade sår i huvudet efter misshandel som Davis låtit dem undergå. Ingen skötte dessa sår, och de förbättrades ej av det puder som ströddes över dem för att dölja dem, då de uppträdde. Några tjöto jämmerligt då och då, och oupphörligt skällde de allesammans på en gång, som om det varit det enda de kunde ta sig till i sina trånga celler.

Michael var den enda som ej stämde in i denna kör. Det hörde till hans tilltagande melankoli att han för länge sedan upphört att skälla. Han hade blivit för osällskaplig för att delta i sådana demonstrationer, ej heller tog han exempel av några

tvärviggar till hundar som alltid gläfsste och morrade mellan burspjälorna. Michaels dysterhet hade blivit för djup för att han skulle bry sig om att gräla. Hans enda önskan var att få vara i fred, och det fick han ända till överdrift under de första fyrtioåtta timmarna.

Wilton Davis hade samlat sin trupp litet i förtid, så att det dröjde flera dagar innan programmet skulle bytas om. Han passade nu på och for och hälsade på sin hustrus föräldrar i New Jersey och lejde en av ordonnanserna till att ge hans hundar mat och vatten. Det skulle denne ha gjort, om han ej råkat i gräl med kaféägaren, vilket hade till följd ett hål i skallen och en ambulansresa till sjukhuset. Till råga på allt blev teatern stängd i tre dagar för att man skulle få företaga vissa av brandchefen påbjudna ändringar.

Ingen kom upp till rummet, och efter flera timmar kände Michael sig hungrig och törstig. Tiden gick och hans längtan efter mat avlöstes av längtan efter vatten. I skymningen blev skallet och gläfsset ihållande och övergick under nattens långa timmar till tjut och jämmer. Endast Michael gav icke ett ljud ifrån sig, utan led tyst.

Det dagades, och timmarna släpade sig långsamt fram till en ny kväll, och den andra nattens mörker sänkte sig över en scen bakom scenen, i och för sig tillräckligt hjärtslitande för att utgöra en förkastelse-dom över alla djurföreställningar på alla teatrar och i alla menagerier i världen. Jag kan icke säga om Michael drömde eller halvt yrade, men hur det än var, genomlevde han åter det mesta av sitt

förflutna liv. Han lekte åter som valp på verandan till mister Haggins bungalow i Meringe, eller sprang tillsammans med Jerry längs jungelbrynet utmed flodstranden för att speja efter krokodiler, eller lärde sig av mister Haggin och Bob att — liksom Bidy och Terrence — betrakta svarta människor som lägre och föraktliga gudar, vilka alltid måste hållas strängt på mattan.

På skonaren »Eugénie» seglade han med sin andra husbonde, kapten Kellar, och på stranden vid Tulagi förälskade han sig i Steward med de trolska fingrarna och seglade bort med honom och Kwaque på ångaren »Makambo». Steward förekom oftast i hans syner på en dimmig bakgrund av fartyg och individer sådana som Gamle sjöbussen, Simon Nishikanta, Grimshaw, kapten Doane och den lilla kinesgubben Ah Moy. Och icke minst sysslade hans drömmar med Scraps och Corky, den modiga lilla livsvarma fjäderbollen, som tappert slog sig fram under sin korta saga i solskenet. Och Michael tyckte att Corky klängde sig fast vid honom på den ena sidan och talade sin rotvälska i hans öra, medan Sara hakade sig fast vid honom på andra sidan och tjattrade sina ändlösa och obegripliga historier. Och så tyckte han sig djupt nere i öronroten känna Stewards trolska, smekande fingrar.

»Jag har då otur», brummade Wilton Davis, då han såg sig omkring på sina hundar, medan luften ännu dallrade av alla svordomar han slungat ut i den första förargelsen.

»Så går det när man litar på en supig teater-

ordonnans», sade hans hustru lugnt. »Det skulle inte förvåna mig om hälften av dem dog för oss nu.»

»Här hjälper det inta att prata», sade Davis och tog av sig rocken. »Hugg i, min lilla vän, och var beredd på det värsta. Vatten är vad de behöva. Jag skall ge dem badkaret fullt.»

Hink efter hink tappade han vid vattenkranen i hörnet och fyllde därmed ett stort kar av zink. Vid ljudet av det rinnande vattnet började hundarna kvida och stöna och jämra sig. Några försökte slicka hans hand med sina svullna tungor då han brutalt drog ut dem ur deras burar. De svagare kröpo på magen bort till karet och trampades ner av de starkare. Det var icke rum för alla, och de starkare drucko först under mycket gräl och slagsmål och nafsande med tänderna. Midt upp i detta var Michael som både gav och tog emot bett, men lyckades komma åt några hastiga klunkar av den livgivande vätskan. Davis dansade rundt bland dem och delade ut sparkar till höger och vänster så att alla skulle släppas fram. Hans hustru hjälpte till och slog omkring sig med en skurtrasa. Det var ett förfärligt oväsen, ty sedan deras förtorkade strupar mjukats upp av vattnet, kunde de åter ge hals och tjuta ut all sin smärta och nöd.

Flera voro för svaga att släpa sig fram till vattnet, så att det bars till dem och hälldes i gapet på dem. De tycktes aldrig bli otörstiga. De lågo där avdomnade överallt i rummet, men oupphörligt kröp någon av dem bort till badkaret och försökte dricka

mera. Under tiden hade Davis gjort upp eld och fyllde en kittel med potatis.

»Här luktar som i en skunkhåla», anmärkte mrs Davis, som givit sin nästipp en behandling med pudervippan. »Vi måste tvätta dem, min älskling.»

»Ja visst, min söta vän», svarade hennes man. »Och ju förr desto bättre. Det kunna vi göra medan potatisen kokar och kallnar. Jag skall borsta dem, om du torkar dem. Kom ihåg lunginflammationen och gör det grundligt.»

Det blev ett raskt och brutalt bad. Han sträckte sig efter de närmaste hundarna och kastade dem i tur och ordning ner i karet varur de hade druckit. Om de blevo rädda eller gjorde motstånd, slog han dem i huvudet med ryktborsten eller den gula, löddriga tvålstång varmed han tvålade in dem. Varje hund expedierades på några minuter.

»Drick för fan, drick — håll till godo», sade han och tryckte ner deras huvuden under det smutsiga och feta vattnet.

Han tycktes tillskriva dem ansvaret för deras ohyggliga tillstånd och betraktade deras smuts som en personlig förolämpning.

Michael hade ingenting emot att bli kastad ner i karet. Han visste att bad voro oundgängligen nödvändiga, fastän de sköttes mycket bättre i Cedarwild och Kwaque och Steward hade gjort hans bad till ett slags kärleksakt. Han gjorde därför sitt bästa att uthärda borstningen, och allt skulle ha varit godt och väl, om inte Davis doppat honom. Michael stack upp huvudet med en varnande morr-

ning. Davis hejdade på halva vägen det slag han tillämnat med den tunga borsten och visslade till litet av förvåning.

»Jaså», sade han, »vet du vem det här är, min lilla tös? Det är den irländska terrier jag fick av Collins. Han duger ingenting till, sade Collins. Bara till kompars. Opp med dig, Nya Hund!» kommenderade han. »Ja, du skall slippa stryk den här gången. Men kom ihåg att nästa gång får du så mycket smörj att du ser femton solar.»

Medan potatisen svalnade, höll mrs Davis de hungriga hundarna på avstånd med ilska rop. Michael lade sig surmulet i ett hörn och deltog ej i rusningen till mathon, då tillåtelse gavs. Åter dansade Davis rundt bland dem och sparkade bort de starkaste och ivrigaste.

»Om de komma i slagsmål efter allt vad vi ha gjort för dem, så sparka dem i sidan, min lilla tös», sade han till sin hustru.

»Jaså, du — där har du för det!» skrek han till en stor svart hund och gav honom en ursinnig spark i sidan. Djuret tog till flykten tjutande av smärta och tittade på avstånd med jämmerlig min på den rykande maten.

»Nå, efter det här kan de då inte säga att jag aldrig badar mina hundar», anmärkte Davis från vasken där han sköljde sina armar. »Kan inte det här kallas ett dagsverke, min älskling?» Mrs Davis nickade instämmande. »Vi kan ju repetera med dem i morgon och övermorgon. Vi ha god tid. Jag tittar in i kväll och kokar litet gröt åt dem. De

kan behöva ett extra mål sedan de ha fastat i två dagar.»

Sedan potatisen var uppäten, stängdes hundarna in i sina burar igen till ännu ett dygns arrest. Vatten hälldes i deras drickskålar, och om kvällen fingo de, fortfarande i buren, rikligt med gröt och hundbröd. Det var Michaels första mål, ty han hade vresigt vägrat att se åt potatisen.

Repetitionen ägde rum på scenen, och för Michael blev det obehag genast i början. Tablåridån skulle tänkas gå upp så att man såg de tjugu hundarna sitta på stolar i en halvcirkel. Eftersom det föregående numret pågick framför tablåridån, medan de intogo sina platser, var det alldeles nödvändigt att sträng tystnad iakttogs. Och då ridån gick upp voro hundarna inövade att skälla alla på en gång.

Som kompars hade Michael ingenting annat att göra än att sitta på en stol. Men han måste hoppa upp på stolen först, och då Davis gav honom den befallningen, lät han den åtföljas av en dask på örat. Michael morrade.

»Vad nu då?» fräste mannen. »Det är Nya Hunden som vill mocka gräl. Det skall du lägga bort nu, så att du kan få heta Snälla Hunden i stället. — Min söta vän, håll de andra i tukt, medan jag ger Nya Hunden hans första uppsträckning.»

Om det slagsmål som nu följde är det bäst att säga så litet som möjligt. Michael sökte förgäves försvara sig och fick ett grundligt kok stryk. Mörkultad och blödande satt han på stolen, deltog ej i konsterna och försjönk allt djupare i bitter melan-

koli. Att hålla sig tyst tills ridån gick upp var ingen prövning för honom. Men då ridån gick upp ville han inte stämma in i de andra hundarnas vilda skall.

Än ensamma och än parvis eller i grupper hoppade hundarna ner från stolarna på befallning och utförde de vanliga hundkonsterna, t. ex. att gå på bakbenen, hoppa, linka, valsa och slå volter. Wilton Davis var retlig och hårdhänt under hela repetitionen, därom vittnade de sölandes eller oläraktigas gälla tjut av smärta.

Den dagen och följande förmiddag ägde inalles tre repetitioner rum. Det var tills vidare slut med Michaels obehag. På befallning hoppade han tyst upp på stolen och satt där tyst. »Det bevisar, min söta vän, vad en käpp kan vara nyttig till», skrävade Davis för sin hustru. Men ingendera av dem hade en aning om vilken skandalös roll Michael skulle komma att spela under deras första föreställning.

Bakom tablåridån var allt i ordning. Hundarna sutto på sina stolar under slökörad tystnad och Davis och hans hustru tvingade dem med hotande åtbörder att tiga, medan Dick och Daisy Bell framför tablåridån tjusade matiné-publiken med sina piruetter. Allt gick bra, och ingen bland publiken skulle ha misstänkt att scenen bakom ridån var full av hundar, om icke Dick och Daisy, ackompanjerade av orkestern, hade börjat sjunga: »Bölja, bär mig bort.»

Michael rådde ej för det. Liksom Kwaque för

länge sedan hade omotståndligt betvingat honom med mungigan, Steward med sin vänliga röst och Harry Del Mar med dragspelet, kunde han nu ej stå emot orkesterns toner och mannens och kvinnans röster som sjöngo den gamla visa Steward lärt honom: »Bölja, bär mig bort.» Mot hans vilja, trots hans nedslagenhet, öppnade dessa makter omotståndligt hans käkar och tvingade honom att stämma in med full hals.

På andra sidan ridån hördes ett fnitter av barn och kvinnor, som tilltog i styrka och slutligen överröstade Dick och Daisy. Wilton Davis öste ut de oerhördaste svordomar då han rusade nedåt scenen till Michael. Men Michael fortfor att tjuta, och publiken skrattade. Michael tjöt ännu då han träffades av käppen. Smärtan tystade honom, och han uppgav ofrivilligt ett skrik.

»Klå honom rejält, min älskling», tillrådde mrs Davis.

Så började den stora bataljen. Davis utdelade hårda slag som hördes, liksom också Michaels morrande och ilska skall hördes. Publiken fäste sig bara vid den komiska effekten och frågade inte alls efter Dick och Daisy Bell. Deras nummer var fördärvat. Davis' nummer blev påskyndat. Michael hade blivit »klådd rejält», och publiken på andra sidan tablåridån var road och förtjust.

Dick och Daisy kunde ej fortsätta. Publiken ville ha vad som var bakom tablåridån, inte framför den. Michael leddes genomprylad ut från scenen av en ordonnans, och ridån gick upp över nitton be-

satta stolar och en tom. Barnen bland publiken förstodo först sammanhanget mellan den tomma stolen och oväsendet nyss och började ropa på den frånvarande hunden. Publiken instämde i ropet, hundarna skällde ursinnigare, och fem minuters munterhet fördröjde numret, som då det slutligen började utmärkte sig för slapphet och misstag hos hundarna och stor retlighet hos Wilton Davis.

»Bry dig inte om det, raring», sade hans kallblodiga hustru med en teatervisikning. »Vi ska göra oss av med den där hunden och skaffa oss en annan. Vi ha i alla fall spelat den där Daisy Bell ett puts. Jag har inte talat om för dig än vad hon sa' om mig i förra veckan till några av mina väninnor.»

Några minuter därefter, ännu kvar på scenen och sysselsatt med att kommendera sina hundar, passade mannen på och viskade till sin hustru: »Det är hunden jag tänker på. Jag skall klå honom.»

»Ja, gör det, kära du», instämde hon.

Då ridån fallit och hundarna förts tillbaka till rummet innanför scenen, gick Wilton Davis ner för att ta reda på Michael. I stället för att ligga hopkrupen i en vrå stod han mellan benen på ordonnansen, ännu darrande efter misshandeln och hotande att slåss lika ilsket som förut om han gjorde honom något för när. Davis mötte sång- och dansparet. Kvinnan grät av ilska, mannens förbittring var mera sarkastisk.

»Jo, ni är just en härlig hundkonstnär», sade han i utmanande ton. »Men nog skall ni få kvitto.»

»Titta inte hit, då får ni smörj», svarade Wilton

Davis argt och svängde med en kort järnten som han hade i handen. »Men om ni nödvändigt vill ha stryk, så vänta tills föreställningen är slut. Men först och främst skall jag klå upp den där hunden. Kom med och se på. Djäkla hundracka, hur skulle jag kunna ana det där? Han var nykommen. Har aldrig tjutit på repetitionerna. Hur skulle jag kunna veta att han skulle ge hals, medan vi arrangerade vår scen bakom tablåridån?»

»Det var ett infernaliskt oväsen ni ställde till», sade teaterns direktör till Davis, då denne med Dick Bell i hälarerna kom fram till Michael, som reste ragg där han stod mellan ordonnansens ben.

»Ingenting mot vad jag ämnar ställa till nu», svarade Davis i det han grep hårdare om järntenen och lyfte upp den. »Jag ämnar slå ihjäl honom, pryglar liv och anda ur honom. Vänta ska ni få se.»

Michael besvarade hotelsen med en morring, hukade sig ner för att ta språng och höll ögonen på järntenen.

»Det låter ni allt bli», sade ordonnansen.

»Det är min hund», förklarade Davis i tvärsäker ton.

»Men det är jag som har hand om förståndet», svarade ordonnansen. »Slå till honom en enda gång, så får ni se hur det går. Hundar ä' hundar, och människor ä' människor, men vad ni är, det kan jag ta mig tusan inte säga så noga. Ni får inte slå den där hunden. Första gången han beträdde en scen i sitt liv, se'n han hungrat och törstat i två dagar. — Å, jag vet nog, herr direktör...».

»Om ni slår i hjäl hunden, kostar det er en dollar till renhållningskarlen som skaffar bort liket», sade direktören.

»Den skall jag gärna betala ut», sade Davis och lyfte åter järntenen. »Jag får allt valuta för den.»

»Ni djurförelisare ä' då för vidriga», utbrast ordonanssen. »Men jag vill säga er en sak: om ni slår honom en enda gång med den där lilla järnstängen, så klår jag upp er så grundligt att jag förlorar min plats och ni kommer på lasarettet.»

»Nej, hör nu, Jackson . . .» sade direktören i hotande ton.

»Säg ingenting till mig», lydde svaret. »Jag vet vad jag gör. Om den där lymmeln rör hunden med ett finger, låter jag min plats ryka så långt vägen räcker. Jag är led på att se de där djävlnarna miss-handla sina djur. Jag får kväljningar bara jag ser dem.»

Direktören kastade en blick på Davis och ryckte hjälplöst på axlarna.

»Det är inte värdt att bråka nu», rådde han. »Jag vill inte förlora Jackson, och han ger er respass till sjukhuset, om han kommer i farten. Skicka tillbaka hunden. Er hustru har talat om för mig var ni har fått honom ifrån. Sätt honom i en bur och skicka honom tillbaka utan att betala frakten. Det tar inte Collins illa upp. Han vänjer honom av med att sjunga och lär honom något annat.»

Davis sneglade på den blodtörstige Jackson och tvekade.

»Vet ni vad», fortfor direktören i övertalande ton,

»Jackson åtar sig nog alltsammans, att emballera honom och skicka av honom — inte sant, Jackson?»

Ordonnansen nickade bistert, lutade sig sedan ner och smekte lätt Michaels uppsvullna huvud.

»Nåja», sade Davis och svängde sig om på klacken, »den som har lust kan göra sig till narr för en hunds skull. Men den som har arbetat i det här yrket så länge som jag...»

TRETTIOFÖRSTA KAPITLET.

Ett brevkort från Davis till Collins förklarade anledningen till Michaels återkomst. »Han sjunger alldeles för mycket för mig», var Davis' sätt att uttrycka det, och därigenom gav han omedvetet klaven till vad Collins förgäves sökt och som Collins nu lika litet uppfattade. Han sade till Johnny:

»Att döma av hans sår efter allt stryk han fått är det inte underligt att han har tjutit. Det är felet med de där djurvisarna. De förstå inte att vårda sin egendom. De klå sina djur blindt och bli arga för att de inte lyda som små änglar. — Ta hand om honom, Johnny. Tvätta honom ren och använd det vanliga linimentet överallt där huden är av. Jag avstår själv från honom, men jag skall nog sticka in honom i nästa koppel hundar jag säljer.»

Fjorton dagar därefter upptäckte Harris Collins av en ren händelse vad Michael dugde till. Under en ledig stund på arenan hade han skickat efter honom för att experimentera med honom inför en hundförevisare som behövde flera komparshundar. Utom vad han kunde, t. ex. att lyda kommandoorden »Couche» och »Ici», hade Michael aldrig gjort någonting. Han hade satt sig emot att lära

sig de enklaste saker som en varietéhund måste kunna, och Collins hade nu gått ifrån honom och styrt kosan till en annan del av arenan, där man höll på att öva in en aporkester på ett slags estrad.

Förskrämda och uppstudsiga tvingades aporna det oaktat att agera, ty de voro fastbundna vid sina stolar och instrument och de rycktes och knycktes hit och dit av ståltrådar som voro fastgjorda vid deras kropp. Orkesteranföraren, en ondsint gammal aphanne, satt på en vridbar stol vid vilken han var säkert fastsurrad. Då han petades ner från estraden med långa käppar, blev han utom sig av raseri. På samma gång snurrade hans stol rundt, tack vare en repattiralj. För publiken skulle det se ut som om han vore ursinnig över att hans musikanter spelade så illa. Och hans vrede skulle göra stor komisk effekt. Collins sade:

»En aporkester gör alltid lycka. Den framkallar skratt, och skratt är det samma som pengar. Människorna skratta åt aporna, emedan de ä' så lika dem, men människan har ändå övertaget och känner sig överlägsen. Antag att vi gå tillsammans på gatan, ni och jag, och ni halkar och faller. Naturligtvis skrattar jag. Det är därför att jag är den överlägsne i det fallet. Jag föll inte omkull. Likadant om hatten blåser av er. Jag skrattar emedan ni håller jakt på den nedåt gatan. Jag är överlägsen. Min hatt sitter kvar på huvudet. Likaså med aporkestern. Alla dumheter den begår göra att vi känna oss överlägsna. Vi se inte oss själva så där dumma. Därför betala vi för att se aporna bära sig dumt åt.»

Det var knappast aporna som drosserades. Det var snarare en dressyr av karlarna som skötte den dolda mekanism varmed apornas rörelser reglerades. Det var det Harris Collins lade an på.

»Det finns intet skäl varför ni inte skulle kunna tvinga dem att spela en riktig melodi. Det beror på er och ert sätt att rycka i trådarna. Vi ska pröva på. Låt oss försöka med någonting som vi alla kan. Och kom ihåg att den riktiga orkestern hjälper till. Nå, vad kan ni nu allesammans? Något enkelt och som hela publiken också kan?»

Han blev mycket intresserad av att utexperimentera denna idé och lånade en cirkusryttare, vars konst bestod i att spela fiol stående på ryggen av en galopperande häst och slå volter på denna ostadiga estrad, allt under det han fortfor att spela fiol. Han lät denne man spela enkla, långsamma melodier, så att hans biträden kunde hålla takten och rycka i trådarna så att det blev den rätta melodien.

»Om ni begå någon alltför grov faute», sade Collins till dem, »ska ni rycka i alla trådarna som galningar och peta till orkesteranföraren och låta honom snurra rundt. Det framkallar alltid dånande skrattsalvor. De tro att han har riktigt musiköra och är ursinnig för att hans orkester spelar falskt.»

Midt under arbetet kommo Johnny och Michael gående.

»Karlen säger att han inte ens vill ha honom till skänks», rapporterade Johnny för sin herre.

»Jaså, sätt då in honom i buren igen», befallde Collins hastigt. »Pass på nu, ni andra! 'Hem, kära

hem! Börja ni, Fisher! Och de andra följa noga med. — Det är bra. Låt honom röra på huvudet och armarna så att det passar in med melodien. — Fortare, Simmons. Ni släpar efter hela tiden.»

Då hände det. I stället för att genast lyda order och leda Michael tillbaka till hundburarna stannade Johnny kvar i hopp att få se orkesteranföraren snurra rundt på stolen och träta på musikanterna. En meter från det ställe där Michael satt spelade fiolisten »Hem, kära hem» långsamt, korrekt och med starkt patos.

Och Michael kunde ej göra annat än vad han gjorde. Han kunde lika litet låta bli som han kunde låta bli att morra, då man hötte åt honom med käppen, eller som han kunnat låta bli att fördärva Dicks och Daisy Bells nummer då han hörde »Bölja, bär mig bort»; han kunde lika litet tåga som Jerry på Ariels däck kunde tåga då Villa Kennan slog armarna om honom, svepte in honom i sitt härliga hår och med sin sång lockade hans minne tillbaka till urtiden och kamratskapet med den stora hundhjorden. Det var på samma sätt med Michael som med Jerry. Musiken var ett trollmedel som alstrade drömmar. Även han kom ihåg de förlorade kamraterna och sökte dem, sökte de kala snökullarna och stjärnorna som glimmade på himlen genom nattens kalla mörker, hörde det svaga tjut, som besvarade hans eget tjut, bortifrån andra snöbetäckta kullar, där hundhjorden församlade sig. Hjorden var sprängd; i tusentals år hade Michaels förfäder levat vid människornas eldar men han mindes dem alltid, då rytms kraft strömmade igenom ho-

nom och fyllde hela hans varelse med syner och förnimmelser av detta Annorstädes, som han aldrig skådat i sitt eget liv.

Förknippat med den vakna drömmen om Annorstädes var minnet av Steward och kärleken till Steward, av vilken han lärt sig sjunga just denna följd av toner som nu exekverades av den fiolspelande cirkusryttaren. Och Michael öppnade munnen, hans strupe vibrerade, hans framfötter gjorde nervösa små rörelser som om han verkligen sprungit, liksom han nu sprang i sin fantasi, tillbaka till Steward, tillbaka genom alla sekler till den borttappade hjorden av bröder och tillsammans med den skugglika hjorden av bröder ilat över de snöklädda vidderna och genom skogarnas tempelvalv på jakt efter föda.

Den borttappade kamrathjordens spöklika skepnader skymtade omkring honom medan han sjöng och störtade framåt i vaken dröm. Fiolisten tystnade förvånad, karlarna petade till aporkesterns anförare och läto honom snurra vildt omkring på sin vridstol, och Johnny skrattade. Men Harris Collins spetsade öronen. Han hade hört att Michael noga följt med melodien. Han hade hört honom sjunga — inte bara tjuta, utan sjunga.

Det blev tyst. Orkesteranföraren upphörde att snurra och gräla. Männen som satt fart i honom höllo käppar och trådar orörliga i sina händer. Aporna i orkestern darrade av skräck för vad som vidare skulle inträffa. Fiolspelaren gapade. Johnny skrattade ännu så att han kiknade. Men Harris Collins funderade, rev sig i huvudet och fortfor att fundera.

»Ingen behöver tala om det för mig», började han i frånvarande ton. »Jag vet det. Jag hörde det. Hunden följde med melodien. Inte sant? Jag vädjar till er alla. Gjorde han inte det? Han sjöng. Det vågar jag mitt huvud på. — Sluta nu, god' vänner, låt aporna få rast. Det här måste man ta närmare reda på. Herr fiolist, spela om det där igen: 'Hem, kära hem'... gå på bara. Spela kraftigt och högt och långsamt. Hör på nu allesammans och säg mig om jag är tokig eller om inte den där hunden sjunger melodien. — Där hör ni! Vad sägs om det? Har jag inte rätt?»

Det blev ingen opposition. Michael öppnade munnen och började nervöst trampa med framfötterna sedan några takter spelats. Harris Collins steg fram till honom och sjöng med.

»Harry Del Mar hade rätt då han sade att den där hunden var extra förstklassig och då han sålde sina andra hundar. Han visste vad han gjorde. Den där hunden är en Caruso. Ingen sådan där tjutande korist som Kingmantournén hade en hel kör av, utan en riktig sångare, en solist. Inte underligt att han inte ville lära sig några konster. Han hade sin specialitet hela tiden. Och tänk att jag hade så när skänkt bort honom till den där hundmördaren Wilton Davis! Men så kom han tillbaka... Johnny, sköt om honom extra bra hädanefter. Kom hem till min bostad med honom i kväll, så skall jag pröva honom ordentligt. Min dotter spelar fiol. Vi ska se vad han kan sjunga till hennes ackompanjemang. Han är en riktig guldgruva, kom ihåg att jag säger det.»

Så upptäcktes Michael. Provet på eftermiddagen utföll delvis gynnsamt. Efter att förgäves ha försökt med okända musikstycken fann Collins att han kunde och ville sjunga »Bevare Gud vår kung» och »Det ljuva ordet Snart». Försöken fortsattes i flera dagar, många timmar om dagen. Förgäves sökte han lära Michael nya melodier. Michaels hjärta var icke med i arbetet, och han gjorde buttert motstånd. Men så snart man spelade en av de sånger han lärt sig av stewarden, var han med. Deras trollmakt var oemotståndlig. Till sist hade Collins upptäckt fem av de sex sånger han kunde: »Bevare Gud vår kung», »Det ljuva ordet Snart», »Visa vägen, vackra sky», »Hem, kära hem» och »Bölja, bär mig bort». Michael sjöng aldrig »Shenandoah», emedan Collins och hans dotter ej kunde denna gamla sjömansvisa och därför ej kunde suggerera honom den.

»Fem sånger ä' nog, om han också inte vill lära sig en enda ton till», sade Collins. »De göra honom till programmets clou överallt. Han är en guldgruva. Jag skulle sannerligen själv fara ut på tourné med honom, om jag bara vore ung och lös och ledig.»

TRETTIOANDRA KAPITLET.

Michael såldes till en man vid namn Jacob Henderson för två tusen dollars. »Det är så godt som för intet», sade Collins. »Om ni inte säger nej till fem tusen för honom om två månader, förstår jag mig inte ett dugg på sådana där affärer. Han kommer att alldeles ta loven av er hund som kan räkna, och så slipper ni själv delta i arbetet yarenda minut som föreställningen räcker. Och om ni inte livassurerar honom för femtio tusen så snart han har slagit igenom, är ni dum. Jag skulle inte önska något högre än att själv få ge mig ut på tourné med honom, om jag vore ung och lös och ledig.»

Henderson befanns vara alldeles olik de herrar Michael hittills haft. Han var ett slags neutral varrelse. Han var varken snäll eller elak. Han varken drack, rökte eller svor, ej heller gick han i kyrkan eller var medlem av K. F. U. M. Han var vegetarian utan att vara läsare, tyckte om biografpjäser som spelade i främmande länder och tillbragte sin mesta lediga tid med att läsa Svedenborg. Han hade inte alls något temperament. Ingen hade någonsin sett honom ond, och alla sade att han hade en Jobs tålmod. Han var till och med generad för poliskonstaplar, speditörer och konduktörer, men

var inte rädd för dem. Han var inte rädd för någonting, lika litet som han var förtjust i någonting annat än Svedenborg. Han var lika färglös till sin karaktär som de kläder han bar, det blacka hår som stod rätt ut från hans hjässa och de ögon av obestämd färg varmed han iakttog världen. Han gav livet ingenting, begärde ingenting av livet och midt upp i sitt teaterliv förde han en enstörings tillvaro.

Michael tyckte varken bra eller illa om honom, han bara tolererade honom. De reste tillsammans över hela Förenta staterna och voro aldrig osams. Icke en enda gång höjde Henderson rösten till Michael, och icke en enda gång murrade Michael åt honom. De underkastade sig varandra helt enkelt, existerade tillsammans, emedan livet hade fört dem i varandras väg. Naturligtvis fanns det intet vänskapsband mellan dem. Henderson var husbonden. Michael var Hendersons husdjur. Michael var som ett dödt ting för honom, liksom han själv var död för allting.

Men Jacob Henderson var rättvis och hederlig, affärsmässig och ordentlig. En gång om dagen, då de icke voro ute på sina ändlösa resor, gav han Michael ett grundligt bad och torkade honom grundligt efteråt. Han var aldrig hårdhänt eller häftig då han badade honom. Michael kände aldrig om han tyckte om att bada eller icke. Det var evigt det samma, en del av hans eget öde i världen, liksom det var en del av Hendersons öde att bada honom så ofta.

Michaels eget arbete var tämligen lätt, ehuru en-

formigt. Frånräknat de eviga resorna, det ständiga flackandet från stad till stad och från by till by, uppträdde han en gång varje kväll sju kvällar i veckan och på två eftermiddagsföreställningar i veckan. Ridån gick upp och han var ensam på scenen, som var utstyrd med all den elegans en så förstklassig artist kan göra anspråk på. Henderson stod mellan kulisserna, osedd av publiken, och såg på. Orkestern spelade fyra av de stycken Michael hade lärt sig av Steward, och Michael sjöng dem, ty hans dämpade tjut var verkligen sång. Han gav aldrig mer än ett extranummer, och det var »Hem, kära hem.» Sedan, då publiken klappade och stampade för att ge uttryck åt sin förtjusning över hunden Caruso, trädde Jacob Henderson in på scenen, bugade och smålog med stereotyp glädje och tacksamhet, lade sin högra hand på Michaels nacke med spelad kamratlighet, varefter både Henderson och Michael bugade sig innan ridån gick ner.

Och ändå var Michael fånge, livstidsfånge. Han fick god mat, sköna bad, präktig motion, men var icke fri ett ögonblick. Då de reste, tillbragte han dagar och nätter i buren, som dock var så rymlig att han kunde stå rak och kunde vända sig utan alltför mycket besvär. Ibland på landsortshotell fick han lämna buren och dela rum med Henderson. Annars fick han, så vida icke andra djur deltog i tournén, fritt disponera det djurrum som hörde till lokalen där han uppträdde tre à sju gånger i veckan.

Men icke ett ögonblick fick han springa fritt om-

kring utan att hindras av en bur, ett rums fyra väggar eller kedjan som var fastgjord vid hans halsband. Då det var vackert väder tog Henderson honom ofta med sig ut på en eftermiddagspromenad. Men han leddes alltid i kedja. Och nästan alltid styrde de kosan till en park, där Henderson gjorde fast kedjan vid bänken på vilken han satt och studerade Svedenborg. Icke ett enda ögonblicks frihet förunnades Michael. Andra hundar sprungo förbi, lekte med varandra eller slogos. Om de närmade sig honom för att nosa på honom eller göra bekantskap, avbröt Henderson alltid sin läsning och körde bort dem.

Michael var livstidsfånge under en livlös vaktare, och hela livet var grått. Hans surmulenhet övergick till djupt rotad melankoli. Han upphörde att intressera sig för livet och dess frihet. Han betraktade ej livets spel omkring honom med gallsprängt öga; snarare blevo hans ögon ur stånd att se. Avspärrad från livet, blev han likgiltig för livet. Han sjönk frivilligt ner till att bli en träl, som åt, badade, reste i bur, visade sina konster på bestämda tider och sov mycket.

Han var full av stolthet, fullblodsnaturens stolthet, stoltheten hos en nordamerikansk indian som gör slavtjänst på ett plantage i Västindien och dör obruten och utan klagan. Så var det med Michael. Han underkastade sig burens och järnkedjan, emedan de voro för bastanta för hans muskler och tänder. Han förrättade sin slavtjänst och lydde Jacob Henderson, men han varken älskade eller fruktade sin herre. Och därför blev han allt mera inåtvänd och

sluten. Han sov mycket, grubblade mycket och underkastade sig utan protester sin stora ensamhet. Om Henderson sökt hans tillgivenhet, skulle han säkerligen ha gått honom till mötes, men Henderson hade endast sinne för Svedenbergs fantastiska själskaprioler och betraktade blott Michael som sitt levebröd.

Ibland var det strapatser. Michael fann sig i dem. Särskilt svårt var det att resa om vintern, då han ibland, strax efter den sista kvällsföreställningen i en stad fick ligga i timal i sin bur på en trallvagn under väntan på det tåg som skulle föra honom till nästa stad. En natt på en stationsperrong i Minnesota var det två hundar som fröso ihjäl på den tralla, som stod närmast hans. Själv var han genomfrusen, och kölden bet skarpt i hans bog som leoparden tygat så illa till, men han hade en starkare kropp och fick bättre vård, så att han gick igenom.

I jämförelse med andra dresserade djur behandlades han väl. Och mycket av den dåliga behandling som kom andra djur till del vid samma trupp som han förstod han ej eller hade han ingen aning om. En tourné, vid vilken han uppträdde i tre månader, var en verklig skandal. Till och med de mest härdade bland dess artister voro fulla av avsky, och det fastän direktören, Duckworth med de dresserade kattorna och råttorna, gjorde kolossal lycka överallt.

»Dresserade kattor!» fnös den lilla eleganta Pearl La Pearle, bicyklisten. »Mörbultade kattor, det är just vad de ä'. Alla kattor ha så mist kattnaturen

genom prygel, att de ä' mera lika råttor. Säg inte emot mig, jag vet det.»

»Dresserade råttor!» exploderade Manuel Fonseca, ormmänniskan, på baren i hotel Annandale, efter att ha vägrat att dricka med Duckworth. »Bedövade råttor, påstår jag. Varför hoppa de inte ner från den spända linan, då de kravla sig fram på den med en katt framför sig och en bakom? Emedan de inte ha så mycket liv i sig att de kunna hoppa. De undergå en bedövningskur då de ä' nykomna, och sedan få de svälta för att man skall kunna spara på bedövningsmedlen. De få aldrig mat ordentligt. Disputera inte, jag vet det. Varför gör han annars av med fyrtio, femtio råttor i veckan? Jag vet vilka sändningar han får med järnvägen, då han inte kan köpa dem ute i landsorten.»

»Herre Gud!» sade miss Merle Merryweather, dragspelsvirtuosen, som såg ut som en sextonåring på scenen, fastän hon i privatlivet, omgiven av sina barnbarn, erkände att hon var fyrtioåtta. »Hur publiken kan låta lura sig så där är mer än jag kan begripa. Jag såg det själv i morse. Av trettio råttor voro sju döda — ihjälsvultna. Han ger dem aldrig mat. De ä' döende råttor, döende av svält, då de krypa på linan. Det är därför de krypa så långsamt. Om de hade litet ost och bröd i magen, skulle de ta höga skutt och kila undan för kattorna. De ä' döende, döende där uppe på linan, och de försöka kravla sig undan, alldeles som en döende människa skulle försöka kravla sig undan för en tiger som vill äta upp henne. Och där sitter den

stockdumma publiken och applåderar som åt ett lärorikt dressyrnummer!»

Men publiken!

»Vilka härliga resultat kärleksfull behandling åstadkommer med djuren!» sade en präst. »Till och med människokärlek kan man på det sättet lära dem. Katten och råttan ha varit fiender allt sedan världens skapelse. Men här i kväll ha vi sett dem utföra storartade dressyrkonster tillsammans, och varken begick någon katt en fientlig handling mot en råtta eller visade en råtta sig rädd för en katt. Humanitet! Å, vad den har för en makt!»

»Lejonet och lammet», sade en annan. »Vi veta ju, att när det tusenåriga riket kommer, skola lejonet och lammet beta tillsammans — bredvid varandra, min söta vän, bredvid varandra. Detta är en försmak, en profetia, någonting som åstadkommits av människor som ä' före sin tid. Kattor och råttor! Tänk bara. Och det är ett omotsägligt bevis på godhetens makt. Jag skall genast styra om att våra egna barn få djur att leka med. De ska tidigt lära sig godhet, godhet mot hundar, kattor, ja även råttor och den lilla söta hämplingen i bur.»

»Men», sade hans söta vän bredvid honom, »kommer du ihåg vad Blake säger:

»En fången hämpling i sin bur
Får själva änglarna att gråta.»

»Ja, men inte då den behandlas med verklig godhet, min söta vän. Jag skall genast köpa några kaniner och ett par kanariefåglar och — vad slags

hundar ska vi skaffa åt våra små älsklingar att leka med, min söta vän?»

Och hans söta vän såg på honom i all hans orubbligt självbehagliga medvetande att vara god, och hon såg sig själv, den lilla skollärarynnan på landet, som med lord Byron till sitt ideal och drömmande om att själv skriva ömma kärleksdikter hade kommit till staden och narrats att gifta sig med denne grovt materialistiske affärsman, som njöt av att se kattor och råttor gå på lina tillsammans i den största sämja och var salvelsefullt okunnig om att hon var hämplingen i bur som fick själva änglarna att gråta.

»Det är illa nog med råttorna», sade miss Merle Merryweather. »Men tänk så han sliter ut kattorna. Tre ha dött för honom under de sista båda veckorna, det vet jag säkert. Det är bara vildkattor, men de ha också känslor. Det är den där boxmatchen som tar kål på dem.»

Boxmatchen, som alltid var säker på starkt bifall från publiken, avslutade Duckworths föreställning. Två kattor med små boxhandskar sattes upp på ett bord för att utkämpa en dust i all vänlighet. De kattor, som uppträdde tillsammans med råttorna, voro naturligtvis för spaka för detta ändamål. Det var de nykomna kattorna han använde, de som hade ruter och fart i sig... tills de förlorade ruter och fart eller sjuknade och dogo. Publiken hade kolossalt roligt åt denna duell mellan fyrbenta varelser, vilka sålunda företedde en grotesk likhet med sin överman, den tvåbenta människan. Men kattorna hade allt utom roligt. De hetsades alltid till att utkämpa ett riktigt slagsmål med varandra utan-

för scenen, strax innan de fördes in. I sina boxstötar inlade de vrede och smärta, förvirring och skräck. Och handskarna föllo av dem, så att de revo och klöste varandra som furier och betos så att håret rök om dem, då ridån gick ner. För publiken blev detta, som de trodde, för effektens skull inlagda skenslagsmål kronan på verket, och då man under skratt och applåder tvingade ridån att gå upp igen, såg man Duckworth och en regissör stå och torka de båda boxarna med handdukar.

Men kattorna voro alltid så sönderklösta att såren aldrig läktes utan blevo inflammerade och variga tills de voro en enda ruva. Ibland dogo de, eller då de hade blivit för ynkligt slappa för att ens våga angripa en råtta sattes de till att arbeta på den spända linan tillsammans med de bedövade och utsvultna råttorna som voro för nära döden för att kunna springa ifrån dem. Och som miss Merle Merryweather sade, den stockdumma publiken råkade i extas och applåderade Duckworths kattor och råttor som ett lärorikt dressyrnummer!

En stor chimpans, som gjorde en av tournéerna tillsammans med Michael, hade antipati mot att vara klädd i kostym. Liksom en häst spjärnar emot att låta sadla sig, men sedan sadeln väl är på inte frågar efter den vidare, gjorde den stora chimpansen motstånd då man ville sätta kläder på den. Men väl påklädd gick han beredvilligt upp på scenen och utförde sitt nummer. Svårigheten var att få på honom kostymen. Ägaren och två scenarbetare måste binda honom vid en ring i väggen

och hålla honom om strupen för att kunna sätta på honom kläderna, och det fastän ägaren för länge sedan låtit bryta ut hans framtänder.

All denna grymhet såg Michael utan att reflektera däröver. Han trodde att livet var sådant, han fann sig däri, liksom han fann sig i ljus och mörker, den bitande kölden på blåsiga järnvägsperronger, det hemlighetsfulla landet Annorstädes, som han såg i drömmen och sångerna, och det lika hemlighetsfulla Intet, vari Meringeplantaget och fartygen och oceanen och människorna och Steward hade försvunnit.

TRETTIOTREDJE KAPITLET.

I två år sjöng Michael sig fram över Förenta staterna till ära för sig själv och stor inkomst för Jacob Henderson. Aldrig några ferier. Hans framgång var så stor att Henderson svarade nej på smickrande anbud att fara över Atlanten och förevisa honom i Europa. Men så fick Michael ledigt, då Henderson sjuknade i tyfus i Chicago.

Det blev tre månaders semester för Michael, som väl behandlad men alltjämt fånge tillbragte den i en hundgårdsbur i Mulcachys Djurhem. Mulcachy, en av Harris Collins' mest framstående elever, hade konkurrerat med sin lärare genom att öppna affär i Chicago, som han skötte med samma stränga renlighet och hygien och samma vetenskapliga grymhet. Michael fick ej del av annat än den förträffliga födan och renligheten, men den ensamme och dystre fången kunde ej undgå att känna den atmosfär av lidanden och skräck vari hans kamrater, de andra djuren, tränades för människornas nöje.

Mulcachy hade hittat på sina egna aforismer som han ständigt slog omkring sig med. Bland annat sade han:

»Ni kan lita på, att då ett djur inte reagerar för

smärta, kan det inte dresseras. Smärtan är den enda dressören.»

»Liksom man måste ta trotset ur en vild häst, måste man ta blodtörsten ur ett lejon.»

»Man kan inte dressera djur med en fjädervippa. Ju tjockare skalle, desto grövre knölpåk.»

»Argument emot en saknas aldrig. Huvudsaken är att slå ned argumenten med en duktig käpp.»

»Öm tillgivenhet mellan dressörer och djur! Det kan vara ett bra puder att slå i ögonen på intervjuare. Den enda »ömhet» jag gillar är den som åstadkommes av en bastant käpp med doppsko av järn.»

»Naturligtvis kan man få dem att äta ur handen. Men akta er så att de inte bita av er handen. Ett skott löst krut i näsan strax förut är det bästa preventivmedel jag vet.»

Det var dagar då hela luften var full av skrän och tjut av ilska och smärta från arenan, tills vartenda djur i burarna var upphetsat och oroligt. Eftersom Mulcachy skröt av att han kunde ta bukt på det allra mest hårdresserade djur, fick han också ta hand om de svåraste fall. Han hade fått rykte om sig att lyckas där andra misslyckades, och begåvad med oförskräckthet, kallblodighet och slughet lät han aldrig sitt rykte blekna. Det fanns ingenting som han ej vågade sig på, och då han uppgav hoppet om ett djur, var det ingenting mera att göra. Då återstod för det ingenting annat än att bli en burfånge som ständigt vandrade fram och tillbaka, förbittrad på hela människornas värld

och rytande ut sin vrede till vällustig skräck för betalande åskådare.

Under de tre månader Michael tillbragte i Mulcachys Djurhem förekommo två särskilt svåra fall. Naturligtvis fortgick den vanliga dressyrplågans dagliga sång hela tiden under arbetstimmarna, t. ex. från »snälla» björnar och lejon och tigrar, som gjordes fogliga med tvång, och elefanter som medelst lyftkranar och harpuner tvingades att stå på huvudet eller slå på bastrumma. Men de båda exceptionella fallen satte ned modet hos alla djur som hörde på, och de kände sig som människor måste känna sig i en förgård till helvetet, medan de lyssna till hur man hudflänger deras kamrater som kommit före dem in i tortyrkammaren.

Den första var en stor indisk tiger. Friboren i jungeln och fri i hela sitt liv, på grund av sin natur och sitt djärva mod herre över alla andra levande varelser, även alla andra tigrar, hade det till sist gått illa för honom, och från fällan till den trånga buren, på elefantrygg och järnvägståg och ångbåt, alltid i den trånga buren, hade han färdats över land och hav till Mulcachys Djurhem. Spekulanter hade undersökt honom, men inte vågat köpa honom. Men Mulcachy hade inte låtit skrämma sig. Hans eget stridslystna blod sjöd hett upp vid åsynen av den majestätiska randiga katten. Det var en utmaning till det djuriska inom honom att tillkämpa sig övertaget. Och det behövdes två vecors helvete för den stora tigern och alla de andra djuren för att han skulle lära sig sin första läxa.

Han hade döpts till Ben Bolt, och han anlände,

okuvlig och oförsonlig, ehuru nästan lam efter åtta veckors kramp i den trånga buren som hämmat alla rörelser. Mulcachy skulle ha åtagit sig saken genast, men två veckor gingo förlorade därför att han gift sig och anslagit dessa veckor till smekmånad. Under tiden hade Ben Bolt i en stor bur av cement och järn övat och återfått bruket av sina muskler och ännu mera stegrat sitt hat till de tvåbenta varelser, i och för sig klena stackare i jämförelse med honom, vilka genom argan list gjort honom till en hjälplös fånge.

Den förmiddag då helvetet öppnade sig för honom var han alltså färdig och ivrig att möta alla som skulle komma. De kommo väpnade med teorier, rännsnaror och grepformade järntänger. Fem av dem slungade in rännsnaror mellan stängerna i hans bur. Han morrade och slog efter de bukande repen, och i tio minuter var han en storartad och ohejdat vild varelse som ej saknade någonting utom det förstånd och det tålmod som de eländiga tvåbenta ägde. Sedan blev han otålig, och likgiltig för de livlösa repen hejdade han sig och väste mot människorna, med en bakfot insnarjd i en rännsnara. I nästa ögonblick sköts den av en järngaffel illistigt upp omkring hans ben, snaran drogs till och pinade hans hull och hans stolthet. Han sprang, han röt, han var galen av ilska. Han ryckte och slet så att repet nästan slet huden av deras händer. Men alltid firade de ut det och hyvade in det igen, tills en likadan rännsnara, innan han visste ordet av, snördes samman om hans framben. Vad han gjort förut var ett intet mot

vad han nu gjorde. Men han var dum och otålig, karlarna voro kloka och tåliga, och ett tredje ben och ett fjärde ben voro slutligen fjättrade så att han, i det många karlar halade i repen, släpades skymfligt på sidan bort till gallerstängerna, och mellan dem drogos hans fyra ben skymfligt ut — hans förnämsta anfallsvapen näst de fruktansvärda tänderna.

Sedan vågade sig en liten människopyssling, Mulcachy själv, öppet och fräckt kliva in i buren och närma sig honom. Han ville kasta sig över honom, men hindrades av sina fyra ben som han ej kunde dra tillbaka mellan järnstängerna och få under sig. Och Mulcachy föll på knä bredvid honom, vågade falla på knä bredvid honom, och vrängde den femte rännsnaran över hans huvud och omkring hans hals. Sedan drogs hans huvud till golvet lika hjälplöst som nyss hans ben. Därefter lade Mulcachy sina händer på honom, på hans huvud, hans öron, ja hans nos en tum ifrån hans tänder, och han kunde ej göra något annat än morra och ryta och kippa efter luft, då rännsnaran hotade att ta ifrån honom andedräkten.

Skälvande, icke av rädsla men av raseri, fann Ben Bolt sig i att man spände om hans hals ett bredt band av läder varvid ett mycket grovt och långt rep var fastgjort. Sedan Mulcachy lämnat buren, borttogos försiktigt, en i sänder, de fem rännsnarorna från hans ben och hans hals. Efter denna oerhörda skändlighet var han åter fri — i sin bur. Han reste sig, fick tillbaka andedräkten och röt ut sitt raseri. Han slog efter det släpande

repet, som gjorde honom nervös, försökte riva bort det trånga skinnbandet som fjättrade hans hals, föll, rullade om, blev allt mer och mer nervös genom beröringen med repet och uttömde i en halvtimme sina krafter på en fruktlös kamp med detta livlösa ting. Så bryter man ner tigrar.

Uttröttad, till och med plågad av kväljningar efter den nervspänning han försatt sig i genom sin egen ilska, lade han sig slutligen ner midt på golvet, piskade med svansen, hatade med ögonen och underkastade sig den åtsittande tingesten omkring halsen, som han funnit att han ej kunde bli kvitt.

Till hans förvåning, om en sådan känsla ingår i en tigers själsverksamhet, slogs baddörren i hans bur upp och fick stå öppen. Han betraktade denna öppning med stridslysten misstänksamhet. Ingen människa och ingen hotande fara syntes till där. Men hans misstankar växte. Bland dessa människodjur inträffade alltid sådant som han icke visste och icke kunde förstå. Han föredrog att stanna där han var, men bakifrån, mellan burens järnstänger, inträngde skrik och skrån, pisksnärtar och de långa järngreparnas smärtsamma styng. Släpande repet efter sig, utan tanke på flykt, men i hopp att komma åt sina plågoandar sprang han ut i gången som löpte bakom cirkeln av jordfasta burar. Gången var ödslig och mörk, men längre bort såg han ljus. Med långa språng och rytanden rusade han bort i denna riktning och framkallade ett helvete av skrån och vrålande läten från djuren i burarna.

Han ilade genom ljuset och in i ljuset, bländad av dess glans, och hukade sig ner med lång, piskande svans, för att vänja sig vid situationen. Men det var blott en annan och större bur han nu var i, en mycket stor bur, en väldig, klart upplyst arena överallt kantad av burar. Den var tom så när som på honom själv, men uppifrån takbjälkarna nedhängde block och taljor och sju starka järnkedjor som genast väckte hans misstankar och avtvingade honom ett rytande.

I en halvtimme drev han omkring på arenan, som var det största fria och ändå avspärrade område han beträddt under sina tio veckors fångenskap. En med hake försedd järnstång drog sedan bukten av hans släpande rep ut till karlarna där utanför. Genast grepo tio av dem tag i den, och han skulle ha rusat emot dem fram till gallret, om inte Mulcachy i det samma trädte in på arenan genom en dörr på den motsatta sidan. Inga järngaller funnos mellan Ben Bolt och den där mannen, och Ben Bolt gick till anfall. Men samtidigt greps han av en misstanke, ty den lille bräcklige mannen framför honom tog ej till flykten och hukade sig ej ner, utan stod där och väntade på honom.

Ben Bolt kom aldrig fram till honom. Först hejdade han sig i sitt anlopp på grund av en försiktig ingivelse, kröp framåt med viftande svans och granskade mannen som tycktes vara ett så lätt byte. Mulcachy var försedd med en långsnärtad piska och en vass järngaffel. I bältet, som var fullsatt med lösa patroner, bar han en revolver.

Ben Bolt hukade sig ner ännu mera och kröp

långsamt fram emot honom likt en katt som ämnar ta en råtta. Då han hejdade sig nästa gång på lagom språngdistans, samlade han sig till ett hopp och vände sedan på huvudet för att se på männen bakom honom, utanför buren. Han hade glömt sitt halsrep, vars ända de höllo i sina händer.

»Nu är det bäst att du är beskedlig, min gosse lilla», sade Mulcachy till honom i mjuk och smekande ton, i det han tog ett steg emot honom och höll järngrepen framför sig.

Detta retade endast den stora, majestätiska tigern. Han gav ifrån sig ett dovt rytande, lade ner öronen och flög i luften med utsträckta tassar så att klorna stodo rätt ut och svansen rakt ut styv som en käpp. Mannen varken flydde eller hukade sig ner, och tigern nådde honom inte. Då han var som högst uppe i luften stramade repet till om hans hals så att han gjorde en volt och föll tungt till marken på sidan.

Innan han hunnit resa sig var Mulcachy på honom och ropade till sin lilla publik: »Nu ska vi ta hund ur honom!» Och han slog honom på nosen med piskskaftet och stack honom i sidan med järngrepen. Han lät en störsjö av hugg och slag regna över djurets känsligaste delar. Oupphörligt tog Ben Bolt sats för att utkräva hämnd, men drogs ner av de tio karlarna vid repet, och varje gång, just som han dunsade i marken på sidan, var Mulcachy på honom och högg och slog och stack. Det gjorde förfärligt ondt, i synnerhet i den ömtåliga nosen. Och varelsen som tillfogade honom denna smärta var lika vild och fruktansvärd som

han, ja ännu mera, eftersom han var mera intelligent. Bedövad av smärta, förfärad över sin oförmåga att tillintetgöra mannen som vållade den, förlorade Ben Bolt allt sitt mod. Han tog skymfligt till flykten för den lilla tvåbenta varelsen som var fruktansvärdare än han själv — och han var ändå en fullväxt bengalisk kungstiger. Han hoppade högt i luften av förskräckelse, han sprang av och an med nedböjt huvud för att undgå detta regn av smärtor. Han löpte till och med till storms mot arenans sidor, sprang upp och sökte förgäves äntra de hala, lodräta järnstolparna.

Som en hämndens dämon förföljde Mulcachy honom och stack och slog, i det han mumlade mellan tänderna: »Jaså, du vill ha gräl? Det skall jag nog ta ur dig. Här har du för det! Och här! Och här!»

»Nu har jag gjort honom rädd för mig, och resten blir nog lätt», förklarade han, i det han hejdade sig och flämtade av ansträngning, medan den stora tigern hukade sig ner och skälvde och kröp baklänges från honom mot arenagallrets sockel. »Nu, god' vänner, hålla vi rast i fem minuter, så att vi få hämta andan.»

Mulcachy fällde ner en av järnstolparna och gjorde stadigt fast den vid dess plats på golvet och beredde sig på att lära tigern hans första konststycke. Ben Bolt, som var född och uppväxt i jungeln, skulle tämjas att sitta på stolar i löjlig och tragisk härmning av människovarelserna. Men Mulcachy var inte riktigt färdig. Den första lek-

tionen — att göra tigern rädd för honom — måste upprepas för bättre minnes skull.

Han gick så nära han vågade och gav Ben Bolt ett piskslag över nosen. Han gjorde om det. Han gjorde det tjogtals gånger. Vart än Ben Bolt vände huvudet kände han pisksnärtens bett i sin förfärligt misshandlade nos, ty Mulcachy var lika skicklig som en stallmästare att handtera piskan, och dess snärt träffade ofelbart Ben Bolts nos.

Då det blev alldeles vansinnigt outhärdligt, tog han språng, men rycktes tillbaka av de tio starka karlarna som höllo i hans rep. Då slocknade vrede, vildhet och förstörelsebegär i tigerns upphettade hjärna, och han kände endast fruktan, återigen fruktan, ingenting annat än fruktan, gränslös och skymflig fruktan, för detta människokryp som hemsökte honom med sådan smärta.

Så började lektionen i det första konststycket. Mulcachy knackade hårdt i stolen med piskskaftet för att dra djurets uppmärksamhet till den, sedan gav han honom ett skarpt piskrapp på nosen. I det samma stack en medhjälpare bakom gallret honom i sidan med en järnpik för att köra bort honom från stängslet i riktning mot stolen. Han kröp framåt, men drog sig sedan tillbaka mot gallerstängerna. Åter ett slag på stolen, ett piskrapp på nosen, ett styng i revbenen, och han tvingades av smärtan att närma sig stolen. Detta försiggick oavbrutet i en kvart, en halvtimme, en timme, ty människodjuren voro tåliga som gudar, medan han endast var ett jungeldjur. Så bryter man ner tig-

rar. Och det är just det rätta ordet. Ett djur, som skall uppträda offentligt, måste brytas. Någonting bryts inom ett vildt djur, innan det underkastar sig att göra konsten inför en betalande publik.

Mulcachy befallde en medhjälpare att komma in på banan. Eftersom han direkt inte kunde tvinga tigern till att sätta sig på stolen, måste han använda andra medel. Repet kring Ben Bolts hals trädde upp mellan järnstängerna och stacks in i hissblocket. På en signal av Mulcachy började de tio karlarna hala. Fräsande, sprattlande, halvkvävd, i vanvettig skräck över denna nya förolämpning, hissades Ben Bolt långsamt upp från marken, tills han, virvlande omkring i luften som en förbrytare i galgen kände andedräkten stocka sig i bröstet. Han vred och slingrade sig; tack vare sin präktiga, smidiga muskulatur kunde han nästan slå knutar på sin egen kropp.

Hissblocket löpte som en dressin på spåret uppe i taket och gjorde det möjligt för medhjälparen att dra honom i svansen genom luften tills han kom rätt över stolen. Hans hjälplösa kropp måste alltså följa med svansen, och medan Mulcachy alltjämt kittlade hans revben med järngrepen, sänktes repet plötsligt och Ben Bolt satt med omtöcknad hjärna på stolen. I det samma han tog ett språng ner på marken fick han ett slag på nosen av det tjocka piskskaftet och ett löst skott avfyrades direkt in i hans ena näsborre. Hans vansinniga smärta och skräck mångdubblades. Han ville ta till flykten, men då ropade Mulcachy: »Hissa upp honom!» och

han steg långsamt upp i luften igen, hängande fast med halsen, och började kvävas.

Han drogs åter tillbaka vid svansen under upprepade styng i bröstet och sänktes hastigt ner, men så plötsligt att han slog volt med kroppen och föll framstupa tvärs över stolen. Den smula andedräkt han hade kvar tycktes ha prässats ner av det våldsamma fallet. Hans ögon stirrade slött som en dåres. Han flämtade ohyggligt, och hans huvud rullade av och an. Det rann dregel från hans mun och blod från hans nos.

»Hissa!» ropade Mulcachy.

Åter hissades Ben Bolt långsamt upp, vildt sprattlande då det stramande halsbandet utestängde luften. Han gjorde så våldsamt motstånd att han, innan bakfötterna släppt marken, rusade fram och tillbaka och sedan svängde av och an i luften som en pendel. Över stolen firades han ner och under en bråkdels av en sekund satt han där som en människa. Sedan uppgav han ett förfärligt läte och hoppade.

Det var varken tjut eller morring eller rytande, detta läte, utan ett riktigt skrik, som om något brutit inom honom. Han var endast några tum ifrån Mulcachy, då ännu ett löst skott avfyrades i hans andra näsborre och karlarna vid repet ryckte honom tillbaka så plötsligt att de nästan bröto halsen av honom.

Denna gång firades han fort och sjönk ner på stolen som en halvtom mjölsäck och fortfor att sjunka tills han vek sig på midten med det stora, gulbruna huvudet dignande framåt och låg medvetslös på marken. Hans svarta och svullna tunga hängde ut ur

munnen. Då man slog vattenhinkar över honom, brummade han och stönade. Och så slutade den första lektionen.

»Det går bra», sade Mulcachy dag efter dag, medan dressyren pågick. »Med tålmod och oförtrottat arbete skall det nog gå. Jag har kuvat honom. Han är rädd för mig. Allt vad som nu fordras är tid, och tiden ökar ett sådant djurs värde.»

Icke den första dagen eller den andra eller den tredje brast verkligen detta »något» inom Ben Bolt. Men då fjorton dagar gått, brast det. Ty den dagen kom då Mulcachy gav stolen ett rapp med sitt piskskaft och medhjälparen genom gallret stack Ben Bolt i sidan med järngaffeln och kungstigern, allt utom kunglig, smygande som en pryglad katt, i ynklig skräck, tassade bort till stolen och satte sig på den som en människa. Nu var han en »dresserad» tiger. Att se honom sitta så där, tragiskt parodi-erande människan, har ansetts och anses ännu vara »lärorikt» för publiken. —

Det andra fallet — St. Elias — var svårare och det betraktades som ett av de sällsynta fall där han misslyckats, fastän alla erkände att det var ett oundvikligt misslyckande. St. Elias var ett väldigt vidunder till Alaskabjörn, som var godmodig och till och med lustig och humoristisk på björnars sätt. Men han hade sin egen vilja, och den var lika massiv som hans kropp. Han kunde övertalas att göra saker och ting, men han lät ej tvinga sig att göra något. Och inom djurdressyrens värld, där konsterna måste utföras med ett urverks precision, finns det föga

eller ingen tid till övertalning. Ett djur måste göra sin konst och göra den genast. Publiken har ej tålmod att vänta medan en dressör försöker övertala ett trögt eller trotsigt djur att göra vad publiken har betalat för att se det göra.

St. Elias fick alltså sin första lektion efter tvångssystemet. Den var också hans sista lektion och den kom aldrig så långt som till dressyrarenan, ty den ägde rum i hans egen bur.

Bunden på vanligt sätt, med alla fyra benen utstuckna mellan gallerstängerna och huvudet medels ett »stryp»-halsband draget till gallret, blev han först och främst manicurerad. Alla hans stora klor klipptes av ända in till köttet. Det gjorde karlarna utanför. Sedan ringade Mulcachy hans näsa inne i burens. Den operationen var inte så lätt som det låter. Mulcachy stack in ett instrument i den stora björnens ena näsborre och skar ut ett rundt stycke kött. Mulcachy var van att handtera björnar. För att förmå en odresserad björn att lyda måste man alltid komma åt någon känslig del av hans kropp. Öronen, nosen och ögonen äro de åtkomligaste känsliga delarna, och som ögonen ej kunna tas med i räkningen återstår endast nosen och öronen att haka sig fast vid.

Genom det utskurna hålet stack Mulcachy genast in en metallring. Vid denna ring fastgjorde han ett långt rep. Under hela sitt återstående liv kunde St. Elias inte göra en enda otillåten rörelse utan att den genast hejdades av mannen som höll i repet. Hans öde var tydligt och beseglats. Så länge han

levde och andades skulle han vara fånge och slav under ringen i sin nos.

St. Elias befriades från rännsnarorna och släpptes lös i sin bur för att göra bekantskap med ringen i nosen. Han reste sig på bakbenen, brummade och började med sin starka framtass undersöka ringen. Den var icke att leka med. Den var en brinnande eld. Och han slog till den med sina framtassar som han skulle ha slagit till de stingande bien, då han plundrat ett honungsträd. Han ryckte ut ringen, slet ut den ur näsvingen och förvandlade det runda hålet till en brännhet svidande gapande ränna.

Mulcachy svor. »Här ska han få känna på helvete», sade han. Rännsnarorna fingo tjänstgöra igen. Åter låg St. Elias hjälplös på sidan invid burens galler och fick sin nos genomstungen. Nu var det den andra näsborren. Och så fick han känna på helvete. Liksom förut ryckte han ut ringen så snart man släppte honom lös.

Mulcachy blev i högsta grad förolämpad. »Nej, hör nu, ta då reson», sade han, och den reson han nu syftade på var en ring tvärs igenom båda näsborrarna, högre upp, genom brosket som delade nosen i tu. Men St. Elias var oresonlig. I motsats till Ben Bolt hade han ingenting inom sig som var nog svagt eller känsligt eller stolt för att kunna brista. I samma ögonblick han blev fri ryckte han ut ringen så att halva nosen följde med. Mulcachy stack igenom St. Elias högra öra. St. Elias rev det i trasor. Mulcachy stack igenom hans vänstra

öra. Han rev det i trasor. Då gav Mulcachy tappt. Han måste. Och han sade i klagande ton:

»Vi ä' bet. Det finns ingenting mer att haka sig fast vid.»

Sedan, då St. Elias var dömd till »burdjur» i hela sitt liv, brummade Mulcachy:

»Har aldrig sett ett så oresonligt djur. Kom inte ur fläcken med honom. Kunde inte ens haka fast ett rep i honom.»

TRETTIOFJARDE KAPITLET.

Det var på Orpheumteatern i Oakland, Californien. Harley Kennan ämnade just ta sin hatt under stolen, då hans hustru sade:

»Det är inte paus än. Det är ett nummer kvar.»

»Hunddressyr», svarade han, och det var förklaring nog, ty han hade för vana att lämna teatersalongen, så länge ett dressyrnummer pågick.

Villa Kennan såg hastigt på programmet.

»Ja visst», sade hon, men tillade sedan: »Men det är en hund som sjunger. Carusohunden. Och det står särskilt påpekat att hunden är ensam på scenen. Låt oss stanna för en gångs skull och se hur han tar sig ut i jämförelse med Jerry.»

»Ett stackars djur som har pinats till att tjuta», brummade Harley.

»Men han har ju hela scenen för sig själv», sade Villa. »För resten, om det är pinsamt, kan vi gå ut. Jag följer med dig. Men jag skulle bara vilja övertyga mig om hur mycket bättre Jerry sjunger än han. Och det här skall ju också vara en irländsk terrier.»

Harley Kennan stannade alltså kvar. De båda löjligt grimerade komedianerna slutade sitt nummer och sina tre extranummer, och ridån gick upp bakom

dem över en tom scen. En raggig irländsk terrier kom in helt sedigt, gick sedigt ner till rampen och tittade på orkesteranföraren. Som programmet uppgivit hade han scenen för sig själv.

Orkestern spelade inledningstonerna till »Det ljuva ordet Snart». Hunden gäspade och satte sig. Men orkestern var grundligt instruerad att spela inledningstakterna om och om igen, tills hunden föll in och sedan ackompanjera honom. Den tredje gången öppnade hunden munnen och började. Det var icke bara tjut. Det var för resten för mjukt för att alls kunna kallas tjut. Ej heller var det bara taktfast. De toner hunden sjöng voro melodiens, och de voro rena.

Men Villa Kennan hörde knappt på.

»Han överträffar Jerry tio gånger om», sade Harley till henne.

»Säg mig», viskade hon ivrigt, »har du sett den där hunden förr?»

Harley skakade på huvudet.

»Du har sett honom förr», envisades hon. »Se på det där missbildade örat. Tänk dig om. Dra dig till minnes.»

Men ännu skakade hennes man på huvudet.

»Tänk på Salomonsöarna», ansatte hon honom. »Tänk på »Ariel». Minns du inte att då vi kommo tillbaka från Malaita, där vi togo upp Jerry, till Tulagi, så hade han en bror där, en negertuktare på en skonare.»

»Och han hette Michael — fortsätt.»

»Och han hade just ett sådant där missbildat öra», inföll hon. »Och han var snagghårig. Han var

helbror till Jerry. Deras föräldrar voro Terrence och Bidy på Meringe. Och Jerry är vår Sing Song Silly. Och den här hunden sjunger och har ett missbildat öra och heter Michael.»

»Omöjligt», sade Harley.

»Det är när det omöjliga blir verkligt som livet är värdt att leva», svarade hon. »Och det här är ett sådant tillfälle, det vet jag.»

Ännu vidhöll mannen inom honom att det var omöjligt, och ännu envisades kvinnan inom henne att detta var en omöjlighet som blivit verklig. Hunden på scenen sjöng nu »Bevare Gud vår kung».

»Det bevisar att jag har rätt», försäkrade Villa. »Ingen amerikan i Amerika skulle lära en hund 'Bevare Gud vår kung'. En engelsman har rätt om den där hunden från början och lärt upp honom. Salomonsöarna äro engelska.»

»Det är långt till dem», smålog han. »Men vad som frapperar mig är det där örat. Jag kommer ihåg det nu. Jag kommer ihåg dagen då vi gått i land i Tulagi med Jerry och hans bror sattes i land från »Eugénie» i en livbåt. Och hans bror hade alldeles samma missbildade, vridna öra.»

»En sak till», sade Villa. »Hur många sjungande hundar ha vi känt? En enda — Jerry. En sådan typ förekommer antagligen sällan. Samma föräldrar skulle sannolikt lättare alstra likadana typer än andra föräldrar. Terrence och Bidy ä' föräldrar till Jerry, och det här är Michael.»

»Han var snagghårig och hade ett snedvridet öra», sade Harley fundersamt. »Jag ser honom tyd-

ligt där han stod i fören på livbåten och då han sprang längs stranden sida vid sida med Jerry.»

»Om Jerry sprang sida vid sida med honom i morgon, skulle du då bli övertygad?» frågade hon.

»Det var så deras vana och Terrences och Bid-dys vana före dem», medgav han. »Men det är långt mellan Salomonsöarna och Förenta staterna.»

»Jerry har farit så långt», svarade hon. »Och om Jerry kom från Salomonsöarna till Californien, är det ju inte märkvärdigare att Michael har gjort samma resa? — Å, hör på!»

Hunden på scenen gav nu ett extranummer, »Hem, kära hem». Sedan det var slut, kom Jacob Hen-derson under stormande applåder in från kulisserna och gick fram till hunden och bugade sig. Villa och Harley sutto tysta ett ögonblick. Sedan sade Villa, liksom utan samband med det föregående samtalet:

»Jag har suttit här och känt mig mycket tack-sam för en särskild sak.»

Han väntade.

»Det är att vi ä' så avskyvärt rika», ifyllde hon.

»Vilket betyder att du vill ha hunden, måste ha honom och skall få honom, eftersom jag har råd att skaffa dig honom», retades han.

»Eftersom du icke har råd att icke göra det», svarade hon. »Du måste väl veta att han är Jerrys bror. Atminstone måste du väl ha en smygande misstanke...?»

»Det har jag», nickade han. »Det omöjliga in-träffar ibland, och detta kanske är ett sådant fall.

Naturligtvis är det inte Michael, men å andra sidan, vad hindrar att det kan vara Michael? Låt oss gå in och ta reda på det.» — —

»Återigen ett par utskickade från sällskapet för djurskydd», tänkte Jacob Henderson, då mannen och kvinnan, åtföljda av teaterns direktör, visades in i hans lilla klädloge. Michael låg på en stol halvsovande och tog ingen notis om dem. Medan Harley talade med Henderson, betraktade Villa Michael, och Michael hade knappt öppnat ögonen förr än han slöt till dem igen. För bitter mot människornas värld och för dyster och trumpen till lynnet var han allt utom artig, som han förr alltid brukat vara, mot människor som händelsevis trängde sig på honom för att klappa honom på huvudet och prata dumheter och gå sin väg för att aldrig visa sig mera.

Besviknen genom detta kärva mottagande uppsköt Villa Kennan tills vidare vad hon hade att säga och hörde på vad Jacob Henderson hade att berätta om sin hund. Harry Del Mar, en djurdressör, hade kommit över hunden någonstades på Stilla havets kust, förmodligen i San Francisco, men efter att ha tagit honom med sig på en resa österut hade Harry Del Mar dött genom olyckshändelse i Newyork, innan han hunnit ge några upplysningar om djuret. Det var allt, utom att Henderson hade betalat två tusen dollars för honom till en viss Harris Collins och funnit att han aldrig hade använt pengar så väl.

Villa gick tillbaka till hunden.

»Michael!» sade hon i smekande ton, nästan viskande.

Michaels ögon öppnades litet, musklerna vid öronroten styvnade till, och det ryckte till i hans kropp.

»Michael», upprepade hon.

Denna gång lyfte Michael upp huvudet med öppna ögon och rakt uppstående öron och såg på henne. Icke sedan på stranden i Tulagi hade han hört det namnet uttalas. Över år och hav kom ordet svävande till honom ur det förflutna. Dess verkan var elektriserande, ty ögonblickligen strömmade »Michael»-föreställningarna in i hans medvetande. Han såg kapten Kellar på »Eugénie», som sist hade kallat honom så, och mister Haggin och Derby och Bob på Meringeplantaget och Bidy och Terrence och, icke minst bland dessa skuggor från det svunna förflutna, brodern Jerry.

Men var det ett svunnet förflutet? Namnet, som varit borta i årtal, hade kommit tillbaka. Det hade kommit in i rummet på samma gång som mannen och kvinnan. Allt detta tänkte han inte, men han handlade otvivelaktigt därefter, som om han tänkt det.

Han hoppade ner från stolen och sprang till kvinnan. Han luktade på hennes hand och luktade på henne, då hon klappade honom. Och då han kände igen henne, blev han vild. Han rusade bort till kvinnan och gnällde ivrigt då hon försökte smeka honom. I nästa ögonblick var han borta, sprang rundt i rummet, vädrade under tvättstället och luktade i alla hörn. Så störtade han tillbaka

igen och sprang omkring i rummet, alltjämt gnällande.

Jacob Henderson såg på med litet ogillande min.

»Så där bråkar han aldrig», sade han. »Han är en mycket stillsam hund. Han kanske får ett anfall, men det brukar han aldrig ha.»

Ingen förstod, ej ens Villa Kennan. Men Michael förstod. Han sökte efter den försvunna värld, som kommit tillbaka till honom igen då han hört det gamla namnet. Om detta namn kunde komma tillbaka ur Intet liksom denna kvinna, som han en gång sett vandra på Tulagis strand, då kunde allt annat från Tulagi och från Intet komma tillbaka. Liksom hon stod framför honom livs levande och uttalade hans namn, så kunde kaptен Kellar och mister Haggin och Jerry vara där, någonstädes i rummet eller utanför dörren.

Han sprang till dörren, gnällde och skrapade på den.

»Han kanske tror det är någonting där ute», sade Jacob Henderson och öppnade dörren för honom.

Och det trodde Michael. Han var beredd på att genom den öppna dörren skulle Söderhavet svalla in och bära på sina vågor skonare och fartyg, öar och rev och alla människor och djur och ting som han en gång hade känt och ännu kom ihåg.

Men intet förflutet svallade in genom dörren. Utanför var det gamla vanliga. Han kom nedslagen tillbaka till kvinnan, som fortfarande smekte honom och kallade honom Michael. Hon var i alla händelser verklig. Sedan nosade han nog-

grant på mannen och identifierade honom med Tulagis strand och Ariels däck, och åter började hans upphetsning.

»Å, Harley, jag vet att det är han!» utbrast Villa.
»Kan du inte sätta honom på prov?»

»Men på vad sätt?» undrade Harley. »Han tycks känna igen sitt namn. Det livar upp honom. Och fastän han aldrig kände oss nära, tycks han komma ihåg oss och bli upplivad av oss också. Om han bara kunde tala...»

»Ack, tala! Tal!» sade Villa till Michael, i det hon lade bägge händerna om hans huvud och vred det av och an.

»Var försiktig, madame», varnade Jacob Henderson. »Han är mycket vresig och han låter inte folk ta sig sådana friheter.»

»Mig rör han inte», sade hon med ett nästan nervöst skratt, »ty mig känner han. — Harley!» utbrast hon, då hon kom på en idé. »Nu vet jag ett prov. Kom ihåg att Jerry var negertuktare, innan vi fingo honom. Och Michael var neger-tuktare. Tala negerspråk. Låtsas vara ond på en neger, så få vi se hur han tar det.»

»Det blir inte det lättaste att komma ihåg negerspråket», sade Harley, men antydde med en nick att han gillade förslaget.

»Jag skall distrahera honom under tiden», sade hon.

Hon satte sig och lutade sig över Michael så att hans huvud var gömt i hennes famn och började vagga av och an med honom och jollra i sjungande ton, som hon brukade med Jerry. Han blev inte

ond över att hon tog sig sådana friheter, han lät henne jollra och började till och med småsjunga liksom hon. Hon gav Harley en vink med ögonen.

»Sant ord!» började han i vredgad ton. »Vad vill säga du nigger vara här denna plats? Du göra mig micke arg på dig!»

Vid dessa ord reste Michael ragg, drog sig ur kvinnans famn och vände sig morrande om för att se på niggern som måste ha kommit in i rummet alldeles nyss och väckt den vite gudens vrede. Men där fanns ingen nigger. Ännu med rest ragg tittade han bort till dörren. Harley riktade också sin blick på dörren, och nu visste Michael alldeles säkert att en neger från Salomonsöarna stod utanför dörren.

»Hej, Michael!» ropade Harley. »Kör den svart nigger överbord!»

Ursinnigt skällande rusade Michael till dörren. Han dunsade emot den så våldsamt att den flög upp. Den tomma rymden där han väntat sig att få se en neger slog honom med häpnad, och han drog sig baklänges, yr i huvudet av detta gäckande, spöklika förflutna som han inte kunde bli kvitt ur sin hjärna.

»Och nu», sade Harley till Jacob Henderson, »ska vi tala om affärer..»

TRETTIOFEMTE KAPITLET.

Då tåget kom till Glen Ellen i Måndalen, var det Harley Kennan själv som vid godsvagnens siddörr tog emot Michael och lyfte ner honom på marken. För första gången hade Michael gjort en järnvägsresa utan bur. Endast med halsband och kedja hade han rest från Oakland. I den väntande automobilen träffade han Villa Kennan, och sedan kedjan tagits bort, satt han bredvid henne, mellan henne och Harley.

Då bilen rullade fram på den två mil långa vägen, som slingrade sig uppför Sonomabergets sida, såg Michael knappt på skogens träd och de förbigående gläntorna. Han hade varit i Förenta staterna i tre år och under den tiden hade han hållits i sträng fångenskap. Burar och kedjor hade varit hans lott, trånga skrubbar, godsvagnar och stationsperronger. Hans enda bekantskap med något landtligt var då han suttit fastkedjad vid en bänk i de olika parker där Jacob Henderson studerat Svedenborg. Så att träd och berg och fält hade ingenting att säga honom. De voro någonting oåtkomligt som den blå himlen eller de drivande skytapparna. Däri bestod hans förhållande till träden och

bergen och fälten, om det kan kallas ett förhållande till en sak att man icke alls ser på den.

»Du tycks inte vara förtjust i landet, Michael?» sade Harley.

Han såg upp, då han hörde sitt gamla namn, och svarade med att lägga ner öronen ett litet grand och vidröra Harleys axel med nosen.

»Inte heller tycks han vara fallen för vänskapsbetygelser», ansåg Villa. »Åtminstone inte som Jerry.»

»Vänta tills de båda träffas», smålog Harley. »Då kommer Jerry att bli livad för två.»

»Om de komma ihåg varandra efter så lång tid», sade Villa.

»Det gjorde de i Tulagi», påminde han. »Och då voro de fullvuxna och hade inte sett varandra sedan de voro valpar. Kom ihåg så de skällde och galopperade av och an på stranden. Michael var den livligaste. Åtminstone väsnades han dubbelt så mycket som den andre.»

»Men nu förefaller han förskräckligt åldrad och stukad.»

»Tre år ha väl lugnat honom», sade Harley.

Men Villa skakade på huvudet.

Då bilen stannade utanför huset och Kennan steg ur först, hörde Michael ett icke så alldeles obekant gladt välkomnande hundskall. Det glada skallet övergick i en misstänksam och avundsjuk mörning då Jerry på Harleys smekande hand kände lukten av den andra hunden. I nästa ögonblick hade han upptäckt att luktens upphov fanns inne i bilen, och han hoppade upp i den. Morrande

mötte Michael honom på halva vägen och blev omkullvräkt på åkdonets botten.

Den irländske terriern är under alla förhållanden lydig sin herre som få andra hundraser, och det bekräftades också av Jerrys och Michaels beteende då de hörde Harley Kennans röst. De skildes åt, och ehuru dovt morrande anföllo de varandra icke då de kommit ner på marken. Denna lilla episod hade räckt i så få sekunder eller bråkdelar av sekunder att de ej hunnit att känna igen varandra förr än de hoppat ner ur bilen. Och de voro ännu komiskt styvbenta och med rest ragg då de vädrade efter varandra på avstånd.

»De känna varandra!» utbrast Villa. »Låt oss vänta och se på vad de ta sig till.»

Michael för sin del accepterade utan övrig förvåning det obestriddiga faktum att Jerry hade kommit tillbaka från Intet. Sådant hade börjat hända så ofta, men det var ej själva händelserna utan de därmed följande slutsatserna som nästan togo andan ifrån honom. Om mannen och kvinnan, vilka han senast sett i Tulagi, och likaså Jerry hade kommit tillbaka från Intet, kunde och måste även den älskade Steward komma i vilket ögonblick som helst.

I stället för att ägna sin uppmärksamhet åt Jerry vädrade och såg Michael sig omkring efter Steward. Jerrys första känslor av vänskapligt välkomnande togo sig uttryck i en lust att springa. Han skällde uppmuntrande, gjorde fem sex skutt åt sidan, kom tillbaka och för att ge uppvisningen större eftertryck slog han lekfullt till Michael med tassens, innan han skuttade i väg igen.

Det var så många år sedan Michael sprungit med en annan hund att Jerrys invit först icke gjorde något intryck på honom. Men en sådan kapplöpning är ju hundars vanliga sätt att uttrycka glädje och vänskap, och han hade i ovanligt hög grad fått denna böjelse i arv efter Terrence och Bidy, det kapplöpande älskande paret på Salomonsöarna.

Nästa gång Jerry gav honom ett lätt slag med tassens, skällde och kilade bort i en lockande halvcirkel, följde Michael ofrivilligt och långsamt efter honom. Men Michael skällde icke, och efter fem sex språng tvärstannade han och såg på Villa och Harley för att fråga dem om lov.

»Gå på du, Michael», ropade Harley muntert och vände sig med flit bort för att hjälpa Villa ur bilen.

Michael tog till att springa igen och fick en dunkel påminnelse om forna fröjder då han stötte bogen mot Jerry som höll sig tätt intill honom, medan de sprungit sida vid sida. Men Jerry var gladast, liksom han var vildast till att springa, galoppera, knuffas, vrida och vränga på kroppen, spetsa öronen och uppge muntra små tjut. Och Jerry skällde, men det gjorde icke Michael.

»Förr skällde han», sade Villa.

»Mycket mer än Jerry», ifyllde Harley.

»Det ha de tagit ur honom», sade hon. »Han måste ha utstått förfärliga lidanden, efter han inte längre kan skälla.» — —

Den gröna californiska våren hade övergått till gyllenbrun sommar innan den alltid kringströvande Jerry hunnit göra Michael bekant med de avlägs-

naste och högsta områdena av Kennans jordagods i Måndalen. De vilda blommornas praktfulla ögonfröjd försvann, tills det på de solstekta slutningarna ej fanns annat kvar än gulröd vallmo som bleknat till matt guld och Mariposaliljor, väderbitna på sina smala stjälkar i det förtorkade gräset och som liknade grant tecknade fjärilar, vilka slagit sig till ro en stund innan de åter fladdrade sin kos.

Michael, som alltid följde efter dit den ystre Jerry förde honom, sökte alltjämt vad han aldrig kunde finna, medan årstiderna avlöste varandra.

»Han söker efter något», sade Harley till Villa. »Det finns inte. Åtminstone inte här. Vad kan det vara som han alltid är på spaning efter?»

Det var Steward, och Michael fann honom aldrig. Intet hade uppslukat honom och ville ej ge honom ifrån sig, men om Michael kunnat göra en tio dagars ångbåtsresa till södra Stilla havet, till Marquesasöarna, skulle han ha träffat på Steward, och tillsammans med honom Kwaque och Gamle sjöbussen, alla tre levande som lotusätare i Taiohaes paradis. I och omkring deras halmtäckta bungalow under de höga avocadoträden skulle Michael ha funnit andra goda vänner — kattor och kattungar, grisar, åsnor och ponnies, ett par papegojor och en tjuvpojktig apa eller två, men aldrig en hund och aldrig en kakadora. Ty Dag Doughtry hade strängt förbjudit att där fick finnas några hundar. Efter Killeny Boy, förklarade han, kunde han ej ha någon annan hund. Och utan att alls avge några förklaringar hade Kwaque beslutsamt avhållit sig ifrån

att bli ägare till någon av de vita kakadoror som matroserna på handelsfartygen hade med sig i land.

Men det dröjde länge innan Michael uppgav sina spaningar efter stewarden, och medan han sprang på bergsstigarna eller hoppade och hasade sig ner i de djupa floddalarna, väntade han alltid att Steward skulle komma emot honom, och han var alltid beredd på att uppfånga den omisskännliga lukt som skulle leda honom till hans älskade herre.

»Han söker efter något, han söker efter något», var Harley Kennans vanliga undersamma tal, då han red bredvid Villa och såg Michaels oavlåtliga sökande. »Jerry är nu ute på språng efter kaniner och rävspår, men som du ser intresserar det inte Michael mycket. Han betar sig likt en som har förlorat en stor skatt och varken vet var han har förlorat den eller var han skall söka den.»

Av Jerry lärde Michael sig mycket om det skiftande livet i skog och mark. Att springa med Jerry tycktes vara det enda som roade honom, ty han lekte aldrig. Han hade förlorat lusten att leka. Han var icke precis trumpen eller dyster efter sina år som konstmakarhund och i Harris Collins' tortyranstalt, men han hade blivit allvarlig och stilla. Spänstighet och omedelbarhet hade gått ur honom. Liksom leoparden hade klöst hans bog så att smärtan i det gamla såret kom tillbaka i fuktigt och kyligt väder, så var hans själ märkt av vad han gått igenom. Han tyckte om Jerry, var glad åt att få vara med honom och springa med honom, men det var Jerry som alltid tog ledningen, alltid eggade till jaktbedrifter eller skällde av ovilja och

iver på en ekorre som tagit sin tillflykt till ett träd fyrtio fot över marken. Michael såg på och lyssnade, men deltog aldrig i sådana upptåg.

Likaså såg han på då Jerry utkämpade förskräckliga och komiska bataljer med Norman Chief, den stora percheronhingsten. Det var endast lek, ty Jerry och Norman Chief voro beprövade vänner, och fastän den stora hästen med bakåtlagda öron och mulen öppen till bitt förföljde Jerry i vild galopp rundtom hagen, var det icke för att göra honom illa, utan endast för att spela sin roll i den låtsade striden. Men inga inviter av Jerry kunde förmå Michael att delta i leken. Han nöjde sig med att sitta utanför inhägnaden och se på.

»Varför skulle jag leka?» kunde Michael ha frågat, han som hade fått all leklust tagen ifrån sig.

Men då det gällde allvarligt arbete, var han till och med före Jerry. På grund av hov- och mulsjuka och svinpest voro främmande hundar tabu på Kennans ranch. Det dröjde ej länge förr än Michael kommit under fund med detta, och med drevhundar gjorde han processen kort. Utan ett varnande skall eller en morning rusade han på dem aldeles dödstyst, bet dem, kastade omkull dem på marken och körde bort dem. Det var som att tukta negrer, en tjänst han gjorde de gudar han älskade och som ville att han skulle tukta dem.

Ingen vildt lidelsefull kärlek som den han hyst för Steward erfor han för Villa och Harley, men han fick småningom en stark och lugn tillgivenhet för dem. Han förnekade ej sin natur genom att uttrycka den med att vrida och slingra sig och

gnälla. Sådant tillkom Jerry. Men han var alltid allvarligt glad åt att få vara med Villa och Harley och ta emot nästan lika mycket välvilja från dem som den de ägnade Jerry. Till hans lyckligaste ögonblick hörde det att sitta framför brasan bredvid Villa eller Harley och lägga sitt huvud på ett knä och då och då känna en hand stryka honom över huvudet eller klia hans missbildade öra.

Jerry kunde till och med tillåta sig att leka med barn som ibland råkade befinna sig i det Kennan'ska hemmets egid. Michael tålde barn så länge de lämnade honom i fred. Om de blevo närgångna, varnade han dem genom att resa ragg och morra, och så steg han upp och gick sin väg.

»Jag kan inte förstå detta», sade Villa. »Han som var så lekfull och pigg och yster. Han var mycket barnsligare och livligare än Jerry och alldeles säkert mera bråkig. Han måste ha en förfärlig historia att berätta, om han bara kunde, om allt vad som har händt honom mellan Tulagi och den kvällen vi träffade honom på Orpheum.»

»Där är kanske en liten antydan därom», svarade Harley och pekade på Michaels bog, som leoparden hade sargat samma dag som Airedalaren Jack och den lilla gröna apan Sara hade dött.

»Han skällde alltid, jag vet att han brukade skälla», fortfor Villa. Varför skäller han inte nu?»

Harley pekade på bogens ärr och sade: »Det beror kanske på det där och möjligen hundra andra saker som vi inte kunna se märken efter.»

Men det skulle komma en dag då de fingo höra honom skälla igen — icke en gång, utan två gån-

ger. Och bägge gångerna skulle endast vara ett förebud till ett annat och allvarligare tillfälle då han, utan att alls skälla, skulle i handling ge uttryck åt den kärlek och dyrkan han ägnade dessa människor, som räddat honom från buren och rampen och givit honom Måndalens frihet.

Under sina ändlösa strövtåg med Jerry över hela ranchens område gjorde han bekantskap med alla dess vägar och allt det liv som rörde sig där, från hönsgårdar och ankdammar till Sonomabergets högsta topp. Han lärde sig var de vilda hjortarna funnos under olika årstider, när de härjade plommonplantagen, vingårdarna, när de sökte de djupaste hålvägarna och hemligaste gömställena, och när de travade ut på öppna gläntor och nakna bergsplatåer och röko ihop i strid så att det brakade i deras horn. Under Jerrys anförande, alltid hållande sig bakom honom på de smala stigarna som det anstår en tuktrad hund, lärde han sig rävarnas vägar och vanor och studerade tvättbjörnar, vässlor och rävlon, som tycktes vara bastard av katt och tvättbjörn och vässla. Han gjorde bekantskap med de fåglar som byggde sitt bo på marken och lärde sig skillnaden mellan dalvaktlars, bergsvaktlars och fasaners vanor. De förvildade huskatternas tillhåll och lyor tog han också reda på, liksom han kände till bergsfarmhundarnas laglösa kärleksförbindelser med de fritt kringströvande prärievargarna.

Innan den första korthornskalven blivit riven visste han att bergslejonet kommit ner från Mendocino, och han kom hem efter den sammandrabbningen,

söndersliten och blödande som ett bevis på vad han hade upptäckt, och det hade till följd att Harley Kennan följande dag tog en bössa med sig då han gav sig ut och red. Likaså fick Michael se vad Harley Kennan aldrig såg och vars tillvaro på ranchen han alltid förnekade — stenröset långt in i skogarna på berget, där ett tjog skallerormar höllo till om vintern och värmde sig i solen.

TRETTIOSJÄTTE KAPITLET.

Vintern höll sitt intåg i Måndalen på sitt vanliga behagliga sätt. De sista Mariposaliljorna vissnade i det solsvedda gräset, medan Californiens drömmande indiansommar svepte in sig i den vindlösa luftens purpurdimmor. Milda regnskurar bröto först förtrollningen. Snö föll på Sonomabergets topp. Omkring ranchhuset var morgonluften frisk och vass, men vid middagstiden blevo skuggorna välkomna, och ute på öppna fältet under vintersolen blommade rosor och apelsiner, grapefruit och citroner fingo mognadens gyllene färg. Men tusen fot längre ner, på dalens botten, voro mornarna vita av frost.

Och Michael skällde två gånger. Den första gången var då Harley Kennan, ridande på en hetblodig ung fux, försökte få honom att sätta över en smal å. Villa höll in sitt sto uppe på höjden på andra sidan och såg ner i den lilla dalen, väntande på att unghästen skulle få sin lektion. Även Michael väntade, men på närmare håll. Först lade han sig vid åbrädden, flämtande efter att ha sprungit. Men han kände icke till hästar, och snart drev hans oro för Harley Kennan honom att springa upp.

Harley var saktmodig och övertalande och tålig, medan han försökte få fuxen att ta ut språnget. Röst och tyglar talade ett mildt språk, men hästen vägrade att lyda, och det heta fullblodet i hans ådror kom honom att svettas och löddra. Det unga grässets sammet revs upp av hans hovar, och hans rädsla för vattnet var så stor att han, varje gång han var nära att hoppa, plötsligt styvnade till och stegrade sig. Det var för mycket för Michael.

Han riktade ett språng mot hästens huvud, då han kom ner med framfötterna, och språnget följdes av ett skall. I detta skall låg klander och hot, och då hästen stegrade sig igen, hoppade han upp efter honom och hans tänder slog ihop tätt under fuxens mule.

Villa red tillbaka utför sluttningen till den motsatta stranden.

»Å, herre Gud, hör på honom!» ropade hon. »Han skäller verkligen!»

»Han tror att hästen har ondt i sinnet mot mig», sade Harley. »Det är det som eggjar honom. Han har inte glömt att skälla. Han läser lagen för fuxen.»

»Om han biter honom i nosen, blir det värre än så», varnade Villa. »Var på din vakt, Harley, annars gör han det.»

»Seså, Michael, c o u c h e och var stilla nu», befallde Harley. »Det har ingen fara, säger jag. C o u c h e.»

Michael lade sig lydigt, men han protesterade, och han tog ej ögonen från hästen, och han spände

alla sina muskler för att ta ett språng i händelse fuxen åter skulle hota att göra Harley illa.

»Jag kan inte ge efter för hästen nu, annars får jag honom aldrig att hoppa», sade Harley till sin hustru, i det han kastade om hästen och red tillbaka ett stycke. »Antingen tvingar jag honom över nu, eller också kastar han av mig.»

Han kom tillbaka i fullt galopp, och fuxen som ej kunde stanna, tog mot sin vilja ut språnget över ån, som han var så rädd för, och klarade sig så bra att han kom ner drygt två meter bortom den andra åbrädden.

Nästa gång som Michael skällde var då Harley på samma hetblodiga häst försökte stänga en halvöppen grind på en brant bergväg. Michael åsåg sin människoguds fara så länge han kunde och tog sedan ett språng mot fuxens huvud, ursinnigt skällande.

»Hans skall hjälpte i alla fall», sade Harley då han lyckades stänga grinden. »Michael måste ha sagt honom att han skulle ge honom på tafsens, om han inte uppförde sig rätt.»

»Han har i alla händelser inte tunghäfta», sade Villa skrattande, »om han också inte är särdeles vältalig.»

Michaels vältalighet sträckte sig icke längre. Ingen hörde honom skälla utom vid dessa båda tillfällen, då hans gud tycktes vara i fara. Han skällde aldrig på månen eller på bergets ekon eller på något som rörde sig. Ett särskilt eko, som man hörde direkt från manbyggnaden, var ofelbart en anledning till motion för Jerrys lungor. Vid sådana

tillfällen, då Jerry skällde, lade Michael sig uttråkad och väntade tills duetten var över. Han skällde ej heller då han angrep främmande hundar som strövade omkring på ägorna.

»Han slåss som en veteran», anmärkte Harley sedan han åsett ett sådant slagsmål. »Han är kallblodig. Det finns ingen hetsighet hos honom.»

»Han är gammal i förtid», sade Villa. »Han har ingen leklust längre och ingen längtan efter att tala. Men jag vet i alla fall att han tycker om dig och mig...»

»Fastän han inte visar det i ord och åthävor», inföll hennes man.

»Du kan se det lysa i hans lugna ögon.»

»Det påminner mig om en av de överlevande från löjtnant Greeleys expedition som jag kände», sade han. »Han hade tagit värvning som soldat och var en av de få som kommo tillbaka med livet. Han hade gått igenom så mycket att han var lika stukad som Michael och lika tystlåten. Han tråkade ut de flesta människor; de kunde inte förstå honom. Förhållandet var naturligtvis alldeles det motsatta. De tråkade ut honom. De visste så litet om livet som han kände till på sina fem fingrar. Och man kunde knappt få ett ord ur honom. Det var inte för att han hade glömt bort hur man skall tala; han insåg inte något skäl för att tala då ingen förstod honom. Han var en tvärvigg på grund av alltför bittra erfarenheter. Men man behövde bara iakttä hans avskräckande stelhet för att veta att han hade gått igenom tusen helveten, däribland

också polarköldens. Hans ögon hade samma lugn som Michaels. Och samma klokhet. Jag skulle vilja ge ut vad som helst för att få veta hur han har fått det såret i bogen. Det måste ha varit ett lejon eller en tiger.» — —

Liksom bergslejonet som Michael hade mött uppe i bergen hade mannen kommit ner från Mendocinos vildmarker, hållit sig på de otillgängligaste bergsåsarna och nattetid gått över de odlade dalarna där det fanns människor och det således var farligt för honom att visa sig. Liksom bergslejonet var mannen en fiende till människorna, och alla människor voro hans fiender och ville åt hans liv, som han hade förverkat på förfärligare sätt än lejonet, ty det hade endast rivit ihjäl kalvar för att stilla sin hunger.

Liksom bergslejonet var mannen en mördare. Men hans signalement stod i alla tidningar jämte redogörelser för hans dåd, och mänskligheten var betydligt mera intresserad för honom än för lejonet. Lejonet hade dödat ungboskap på betesmarkerna i höglandet. Men mannen hade för att råna slagit ihjäl en hel familj — postmästaren, hans hustru och deras tre barn i övre våningen ovanpå postkontoret i bergsbyn Chisholm.

I fjorton dagar hade mannen gäckat alla efterspaningar. Sista gången han passerade bebodda trakter var då han gick från bergen vid Russian River över den väl uppodlade Santa-Rosa-dalen till Sonomaberget. I två dagar hade han legat i ide

och sovit mycket i det vildaste och oåtkomligaste högländ som hörde till Kennans ranch. Han hade haft med sig kaffe som han stulit i det sista hus han plundrat. En av Harley Kennans angoragetter hade försett honom med kött. Han hade sovit i två dygn av utmattning, vaknat då och då för att som ett djur sluka getköttet och dricka stora kvantiteter kaffe, varmt eller kallt, och sedan åter försjuka i en djup sömn plågad av ohyggliga drömmar.

Under tiden hade civilisationen med sin praktiska organisation och sina invecklade uppfinningar, däribland elektriciteten, ryckt honom inpå livet. Elektriciteten hade inringat honom. Det talade ordet hade som hans gömställe angivit Sonomabergets vilda dälder och kantat berget med skaror av poliser och väpnade farmare. För dem var en i deras trakter kringströvande mördare långt fruktansvärdare än ett bergslejon. Telefonen på Kennans ranch liksom på alla de andra till Sonomaberget gränsande rancherna hade ringt ofta och befordrat viktiga samtal och föreskrifter.

Då polisavdelningarna hade börjat tränga upp i berget och mannen tvingades att midt på ljusa dagen styra kurs ner i Måndalen för att över den komma upp i bergen mellan den och Napadalen, föll det sig så att Harley Kennan just begivit sig ut på den hetblodiga unghästen som han höll på att rida in. Han hade inte för avsikt att förfölja mannen som hade mördat postmästaren i Chisholm och hans familj. Berget myllrade av människojägare, det visste han, ty ett tjog hade legat och

ätit på ranchen föregående natt. Så att Harley Kennans sammanträffande med mannen var lika oavsiktligt som ödesdigert.

Det var icke det första möte med människor som mannen haft den dagen. Under den föregående natten hade han sett flera polispatrullers lägereldar. I dagningen, då han försökt smyga sig ner från bergets sydvästra sluttningar till Petaluma, hade han mött ej mindre än fem olika avdelningar mejeridrängar alla beväpnade med skjutgevär. Då han vände om för att gömma sig, med förföljarna hack i häl, hade han ränt direkt på en trupp byungdom från Glen Ellen och Caliente. Deras ekorr- och rådjursbössor hade bommat på honom, men hans rygg hade prickats med hagel på flera ställen, och de sutto strax under huden och vållade honom vansinniga smärtor.

Då han från sitt gömställe sprang utför dalsluttningen, hade han råkat in i en flock tjurar, vilka, långt mera skrämda än han, hade slagit omkull honom inne mellan träden, trampat på honom i sin panik och fördärvat hans bössa med sina hovar. Vapenlös, förtvivlad, pinad av sina skott- och skrubb-sår, hade han på kreatursvägar kommit ut ur skogen, smugit sig över två dälдер och börjat gå utför den ridväg han träffade på i den tredje dalen.

Det var på nedvägen utför denna väg som han mötte reportern. Denne var — ja, en reporter från staden, som endast var van vid stadslivet och aldrig förr varit med på människojakt. Hästen som han hyrt nere i dalen var en spattfördärvad, ut-

sliten och trög krake, som stod helt lugnt stilla, medan hans ryttare rycktes ner av den vildsinte mannen som hastigt kom emot dem vid en vägkrök. Reportern gav sin angripare ett rapp med ridspöet. Sedan fick han ett sådant där kok stryk som han under sina debutdagar ofta skildrat i sina berättelser om sjömanslagsmål och kroguppträden, men som han nu för första gången fick göra bekantskap med för egen räkning.

Till sin obehagliga överraskning fann mannen att reportern var obehäpnad så när som på en blyertspenna och en anteckningsbok. I förargelsen gav han reportern ännu mera stryk och lät honom ligga där och jämra sig bland ormbunkarna, medan han kastade sig upp på tidningsmannens häst, satte fart i honom med hans ridspö och gav sig i väg utför sluttningen.

Jerry, som alltid var ivrigast då det var fråga om jakt, hade hunnit ett stycke före Michael, medan de båda åtföljde Harley Kennan på hans tidiga morgonridt. I hämlarna på sin herres häst såg eller förstod Michael ej början till katastrofen. Det gjorde för resten ej Harley heller. Där en brant, åtta fot hög bergssluttning mynnade ut på vägen som han red, överraskades Harley och hans hetblodiga fux av att någonting bröt sig igenom manzanitabusarna. där uppe. Då han såg upp, varseblev han en motsträvig häst och en vildsint ryttare styra kurs rätt på honom. I det han tyglade och sporrade sin häst för att få honom att ta ett språng åt sidan, såg Harley Kennan i ett enda blixtnabbt ögonblick den jagade mannens skråmor och sönderslit-

na kläder, hans vildt flammande ögon och hur gråblek han var under det tovigga skägget.

Den förhryda hästen var med rätta ovillig att göra språnget utför branten. Alltför pinsamt medveten om hur ondt det skulle göra i hans spattbrutna ben och reumatiska leder borrhade han ner hovarna i den branta slutningens mossa och tog endast ut språnget för att inte stupa. Men ändå stötte han med bogen emot den konstrende fuxen där nere och slog omkull denne. Harley Kennan bröt sitt ben, då det fjättrades mellan hästens kropp och marken, och fuxen, som vred sig och sprattlade då han ramlade omkull, bröt sin rygg.

Den av en hel väpnad befolkning förföljde mannen fann till sin stora förargelse att även Harley Kennan, hans sista offer, var vapenlös. Han steg av hästen, och i sin förbittring och besvikelse sparkade han den hjälplöse mannen i sidan. Han hade dragit tillbaka sin fot till ännu en spark, då Michael grep in och högg sina tänder i benet, som stod i begrepp att sparka.

Med en svordom ryckte mannen loss sitt ben, varvid Michaels tänder slet stycken ur både hans kött och hans byxor.

»Bra, Michael!» ropade Harley där han låg hjälplöst fångslad under hästen. »Hej, Michael!» förtfor han och föll in i negerspråket: »Kör den vit massa till helvete micke fort!»

»Först skall jag sparka livhanken ur er!» väste mannen mellan tänderna.

Men hur vilda hans ord och åtbördor än voro, var han nästan gråtfärdig. Den långa förföljelsen,

då han stod emot alla människor och alla människor mot honom, hade börjat få bukt med hans energi. Han var omringad av fiender. Till och med pojkar hade givit sig ut och pepprat hans rygg med hagel, och boskap hade trampat honom under fötterna och förstört hans bössa. Allt sammansvor sig mot honom. Och nu var det en hund som hade sargat hans ben. Han var ute på sin sista färd. Aldrig förut hade han känt detta så tydligt och säkert. Allt var emot honom. Han kände ett hysteriskt begär att gråta, och hysteri hos en förtvivlad man tar sig gärna ohyggligt vilda uttryck. Utan rim och reson var han beredd att utföra sin hotelse att sparka ihjäl Harley Kennan. Icke för att Kennan hade gjort honom något. Tvärtom, det var han som hade anfallit Kennan och vräkt omkull honom på vägen så att han brutit sitt ben under hästen. Men Harley Kennan var en människa, och alla människor voro hans fiender, och om han dödade Kennan hade han en dunkel förnimmelse av att han, åtminstone till en del, hämnades på mänskligheten. Efter han själv skulle slukas av döden, skulle han dra så många han kunde med sig i förintelsen.

Men innan han hunnit sparka till mannen som låg på marken, var Michael på honom igen. Nu var det hans andra vad och byxben som sargades. Sedan träffade han Michael midt i luften med en spark i bröstet, så att han flög utför sluttningen. Olyckan ville att han ej nådde marken. Han föll ner i en manzanitabuske och fastnade i dess grenar en meter från jorden.

»Nu», sade mannen bistert till Harley, »skall jag göra som jag sade. Jag skall sparka livhanken ur er.»

»Jag har ju inte gjort er något», underhandlade Harley. »Jag har inte så mycket emot att bli mördad, men jag skulle gärna vilja veta varför.»

»Ni jagar mig för att ta livet av mig», väste mannen och steg närmare. »Jag känner er, jag. Ni ha allesammans rotat ihop er mot mig, och det enda jag kan göra är att knäppa er. Ni skall få plikta för dem allesammans.»

Kennan insåg klart i vilken fara han svävade. Själv var han hjälplös, och en vansinnig mördare stod i begrepp att döda honom och det på det förfärligaste sätt. Michael, som var fånge i manzanitabusken, hängde med huvudet ner och ljumskarna fast i en klyka, sprattlade förgäves och kunde ej komma till hans försvar.

Mannens första mot Harleys ansikte riktade spark parerade han med underarmarna, och innan mannen hann sparka en gång till uppenbarade Jerry sig på skådeplatsen. Och han behövde ingen uppmaning eller anvisning från sin älskade husbonde. Han rusade på mannen, högg helt naivt tänderna i mannens byxor ovanför höften, men drog med sin tyngd halvt ner honom på marken.

Då vände mannen sig mot Jerry med stegrat raseri. Ja, hela världen var sannerligen emot honom. Själva landskapet lät hundar regna över honom. Men uppifrån, från Sonomabergets sluttningar nådde förföljarnas rop och signaler hans

öra och bragte honom på andra tankar. De voro Döden som höll jakt på honom, och det var dem han måste undgå. Efter ännu en spark, som befriade honom från Jerry, kastade han sig upp på tidningsmannens häst som fortfarande stod där orör- lig och slö på samma ställe där han stigit av honom.

Hästen föll in i en motvillig och stelbent galopp, medan Jerry följde efter ursinnigt morrhande, ja, nästan tjutande.

»Lugna dig, Michael», tröstade Harley. »Ta det med ro. Gör dig inte illa. Faran är över nu. Här kommer nog folk snart och hjälper oss ur klämman.»

Men den smalare grenen av de båda, som bildade klykan, brast nu och Michael föll till marken, och det hela gick så förvirrande fort att han ramlade på huvudet och bogarna. I nästa ögonblick var han uppe och rusade nedåt vägen åt det håll där Jerry förde sådant oväsen. Men detta oväsen slutade i ett gällt skrik av smärta, som ytterligare gav Michaels fötter vingar. Michael störtade förbi honom, där han låg och rullade sig hjälplöst på vägen. Vad som inträffat var att den hyrda hästen i sin styvbenta spattgalopp hade snavat, nästan fallit och därvid råkat trampa på Jerry och bräcka hans framben.

Mannen vände sig om, och då han såg Michael så nära, trodde han att det var en tredje hund som anföll honom. Men han var inte rädd för hundar. Det var människorna med sina skjutgevä- rar som kunde bringa honom i fördärvet. Men smär-

tan i hans blödande ben som sargats av Jerry och Michael underblåste hans vrede mot hundarna.

»Ännu flera hundar», tänkte han bittert i det han böjde sig ut och gav hunden ett rapp över ansiktet med ridspöet.

Till hans förvåning låtsade hunden ej om slaget. Han varken skrek eller gnällde av smärta. Ej heller skällde han eller morrade. Han ökade farten som om han ej fått något slag och som om intet ridspö svängts över honom. Då Michael måttade åt mannens högra ben, gav han honom ett nytt rapp midt emellan nosen och ögonen. Hejdad av slaget föll Michael omkull men fortsatte sedan med sina allra längsta språng för att göra sitt nästa angrepp.

Men mannen hade lagt märke till en sak till. Hunden hade varit honom så nära att han ej kunnat undgå att märka, att han hållit ögonen öppna och tagit emot piskrappet utan att blinka. Det var hemskt. Det var något nytt som han aldrig förr sett hos en hund. Michael förnyade sitt angrepp, mannen parerade det åter med ridspöet, och han såg det hemska upprepas ännu en gång. Hunden hade varken blinkat eller ryckt till då han träffades av slaget.

Och nu kom det en alldeles ny skräck över mannen. Skulle det bli slutet efter allt han gått igenom? Var denne dödstyste, raggige terrier den som var bestämd att förintna honom, sedan det inte lyckats för människorna? Han var ej ens säker på att det var en riktig hund. Kunde det inte

vara någon hemsk hämnare från det hemlighetsfulla landet utanför livet, utposterad för att anfalla och göra ände på honom på denna väg som alldeles säkert var hans dödsväg? Hunden var icke verklig. Han kunde inte vara någon hund. Det fanns ingen hund som kunde ta emot ett piskrapp utan att blinka eller rycka till.

Ytterligare två gånger parerade han hundens angrepp med skickligt utdelade piskrapp. Och hunden fortsatte lika säkert och lika tyst. Mannen gav vika för sin skräck, bearbetade hästens gamla revben med klackarna, slog honom över huvudet och under buken med ridspöet tills han galopperade så som han ej hade galopperat på årtal. Skräcken grep även denna slöa häst. Det var icke skräck för hunden, som bara var en hund, det visste han, utan skräcken för ryttaren. Under det förflutna hade hans knän brutits och hans leder styvnat för alltid genom berusade och galna ryttare som hyrt honom från stallet. Och här var en ny sådan berusad och galen ryttare — ty hästen kände mannens skräck —, som plågade hans revben med sina grova klackar och slog honom obarmhärtigt över ansikte, nos och öron.

Hästens starkaste fart var ej särdeles stor, ej tillräcklig för att distansera Michael, men den var tillräcklig för att endast ge den senare sällsynta tillfällen att göra utfall mot mannens ben. Men varje angrepp möttes av det oundvikliga piskrappet som genom själva sin kraft hejdade honom i luften. Ehuru hans tänder varje gång slog samman farligt nära mannens ben, föll han varje gång till marken,

där han måste ta sig samman och rusa i väg allt vad han förmådde för att hinna upp den skräckslagne mannen på den vildt galopperande hästen.

Enrico Piccolomini såg jakten och var själv med om dess finish, och historien, hans enda stora äventyr här i världen, gav honom både rikedom och samtalsämnen ända tills hans sista dagar. Enrico Piccolomini var vedhuggare på Kennans ranch. På en kulle med utsikt över vägen hade han först hört hästens galopperande hovar och ridspöets smällar mot hans kropp. Sedan hade han sett den framåt-rusande striden mellan mannen, hästen och hunden. Då de voro rakt under honom på mindre än tjugufots avstånd, såg han hunden på sitt besynnerliga tysta sätt hoppa rätt upp mot det vinande ridspöet och hugga tänderna i ryttarens ben. Han såg hunden, då han föll till marken, med sin tyngd halvt dra mannen ur sadeln. Han såg mannen med en ansträngning att hålla balansen kasta sig med sin egen tyngd över tyglarna. Och han såg hästen, som halvt stegrade sig och halvt vacklade och snavade, skaka mannen alldeles ur jämvikten så att han följde med hunden till marken.

»Och se'n va' de som två hundar, två djur», brukade Piccolomini sedan berätta vid ett glas vin i sitt lilla hotell i Glen Ellen. »Hunden släppte karlens ben och flög honom i strupen. Och karlen rullade om och flög hunden i strupen. Bägge händerna knöt han — så här — om hundens strupe. Och hunden ger inte ett ljud ifrån sig. Han ger aldrig ett ljud ifrån sig, varken förut eller efteråt. Som karlens båda händer hämma hans andedräkt,

kan han inte få fram ett ljud. Men han är inte av det slaget. Han ger inte ett ljud ifrån sig i alla fall. Och hästen står och ser på och hostar. Det var mycket besynnerligt, alltsammans.

»Och karlen är från vettet. Ingen annan än en galning gör vad jag ser honom göra. Jag ser karlen visa tänderna som en hund och bita hunden i tassen, i nosen, i kroppen. Och då han biter hunden i nosen, biter hunden honom i käken. Och karlen och hunden slåss som djävlar, och hunden skjuter upp bakbenen som en katt. Och som en katt river han karlens skjorta från hans bröst och sliter skinnet av hans bröst med klorna tills det blir alldeles blodigt. Och karlen ryter och ger ifrån sig läten som ett vildt bergslejon. Och alltjämt biter han hunden. Det är ett helvetes slagsmål.

»Hunden är mr Kennans hund, en fin herre, och jag har arbetat åt honom i två år. Så att jag vill inte stå där och se mr Kennans hund bli sliten i stycken av karlen som kämpar som ett bergslejon. Jag springer utför kullen, men jag är yr i mössan och glömmer min yxa. Jag springer utför kullen, kanske så långt som från den här dörren till den där dörren, tjugufot eller kanske trettio. Och då är det nästan slut med hunden. Hans tunga hänger långt ute, och hans ögon ä' liksom överdragna med spindelväv, men ännu klöser han karlens bröst med sina bakfötter och karlen ryter som ett bergslejon.

»Vad kan jag göra? Jag har glömt yxan. Karlen skall döda hunden. Jag ser mig om efter en stor sten. Där finns inga stenar. Jag tittar efter en

käpp. Jag kan inte hitta någon käpp. Och karlen håller på att döda hunden. Nu ska ni få höra vad jag gjorde. Jag är ingen idiot. Jag sparkar karlen. Mina skor va' mycket bastanta — inte som de skor jag har på mig nu. Det var vedhuggarskor med mycket tjocka sulor beslagna med spikar. Jag sparkar karlen nedanför ansiktet, på hakan, rakt under örat. Jag ger honom en enda spark, men det var en bra spark, och den var tillräcklig. Jag vet det rätta stället — alldeles nedanför örat.

»Och karlen släpper hunden. Han sluter till ögonen och öppnar munnen och ligger alldeles stilla. Och hunden börjar andas igen. Och med andedräkten kommer livet tillbaka, och nu vill han riktigt ha ihjäl karlen. Men jag säger: 'nej', fast jag är mycket rädd för hunden. Och karlen börjar kvickna till. Han slår upp ögonen och ser på mig som ett bergslejon. Och hans mun ger ifrån sig ett läte som ett bergslejons. Och jag blir lika rädd för honom som för hunden. Vad skall jag göra? Jag har glömt yxan. Nu ska ni få höra vad jag gjorde. Jag sparkar karlen en gång till under örat. Se'n tar jag mitt bälte och min kattunshalsduk och binder honom. Jag binder hans händer. Jag binder hans ben också. Och hela tiden säger jag 'nej' till hunden och att han skall låta karlen vara i fred. Och hunden ser på. Han vet att jag är hans vän och att jag håller på att binda karlen. Och han biter mig inte, fast jag är mycket rädd. Hunden är alldeles förskräcklig. Det måste väl jag veta. Jag hade ju sett honom dra en stark karl ur sadeln, en karl som ett bergslejon!

»Och se'n kom det folk. De ha skjutvapen alle-sammans, fågelbössor, gevär, revolverar, pistoler. Och först tänker jag att rättvisan är mycket fortfärdig i Förenta staterna. Alldeles nyss har jag sparkat en karl i huvudet, och ett tu tre kommer det folk med bössor och vill släpa mig i fängelse för att jag har sparkat en karl i huvudet. Först förstod jag inte. De myckna människorna ä' arga på mig. De skälla ut mig och säga fula saker, men de arresterar mig inte. Då börjar jag förstå. Jag hör dem tala om tre tusen dollars. Jag har tagit ifrån dem tre tusen dollars. Det är inte sant, säger jag. Jag säger att jag aldrig har tagit en enda cent ifrån en människa. Då skratta de. Och jag blir lugnare och förstår bättre. De tre tusen dollarna ä' regeringens belöning för den där karlen som jag har bundit med mitt bälte och min kattunsnäsduk. Och de tre tusen dollarna ä' mina för att jag har sparkat karlen i huvudet och bundit honom till händer och fötter.

»Så att jag arbetar inte längre åt mr Kennan. Jag är en rik man. Tre tusen dollars från regeringen ä' mina, och mr Kennan ser till att de betalas ut till mig av regeringen och inte tas ifrån mig av folket med bössorna. Bara för att jag sparkade karlen i huvudet, som var som ett bergslejon! Det är tur. Det är amerikanskt. Och jag är glad åt att jag har lämnat Italien och huggit ved på mr Kennans ranch. Och jag öppnade det här hotellet i Glen Ellen för mina tre tusen dollars. Jag vet att man kan förtjäna grova pengar på hotellrörelse. Då jag var en liten pojke, hade ju min far hotell i

Napoli. Nu har jag två döttrar på högskolan. Och jag har automobil också.» — —

»Å, herre Gud, hela ranchen är ett sjukhus!» utbrast Villa Kennan två dagar därefter, då hon kom ut på den stora soverandan och såg Harley och Jerry ligga där, den ena med sitt ben spjälkat och den andra med sitt gipsat. »Se på Michael», fortfor hon. »Ni ä' inte de enda som ha fått ben avslagna. Jag har nyss upptäckt att om inte hans näsben är krossat, så borde det vara det, ett sådant slag som han måste ha fått. Jag har haft varma kompresser på det i en timme nu. Se på honom!»

Michael, som på hennes uppmaning hade följt henne dit ut, visade en löjligt uppsvälld nos, då han luktade på Jerry, viftade på svansen åt Harley till hälsning och själv hälsades med en vänlig strykning över huvudet.

»Han måste ha fått det under bataljen», sade Harley. »Mannen gav honom många rapp med ridspöet, säger Piccolomini, och naturligtvis var det rätt över nosen då han hoppade upp på honom.»

»Piccolomini säger att han aldrig skrek, då han blev slagen, utan bara fortfor att rusa på och hoppa», sade Villa entusiastiskt. »Tänk på det! En hund, inte större än Michael, drar en mördare ur sadeln, en bandit som tjogtals poliskonstaplar inte ha kunnat fånga!»

»Vad mig beträffar gjorde han något ännu bättre», sade Harley lugnt. »Om inte Michael hade varit, och Jerry också — om inte de där två hade varit,

tror jag sannerligen att den där galningen skulle ha sparkat livhanken ur mig, som han lovade.»

»Jag välsignar dem båda två», utropade Villa med strålande ögon och hennes hand grep hastigt mannens och tryckte den med innerlig tacksamhet. »Ingen har ännu sagt det sista ordet om allt det underbara hos hundarna», tillade hon, i det hon betvingade sin rörelse och blinkade hastigt för att hindra dem att fuktas.

»Det sista ordet om allt det underbara hos hundarna skall aldrig bli sagt», svarade Harley, i det han besvarade tryckningen av hennes hand och släppte den för att hjälpa henne att behärska sig.

»Och just därför ha vi nu något att säga», smålog hon. »Jerry, Michael och jag. Vi ha övat det i hemlighet för att överraska dig. Det är doxologien, en hymn till Guds ära. Skratta inte. Det skall inte vara någon vits.*»

Hon lutade sig fram från stolen där hon satt och drog Michael till sig så att han satt mellan hennes knän; hon höll bägge sina händer om hans huvud och hans nos var halvt begravd i hennes hår.

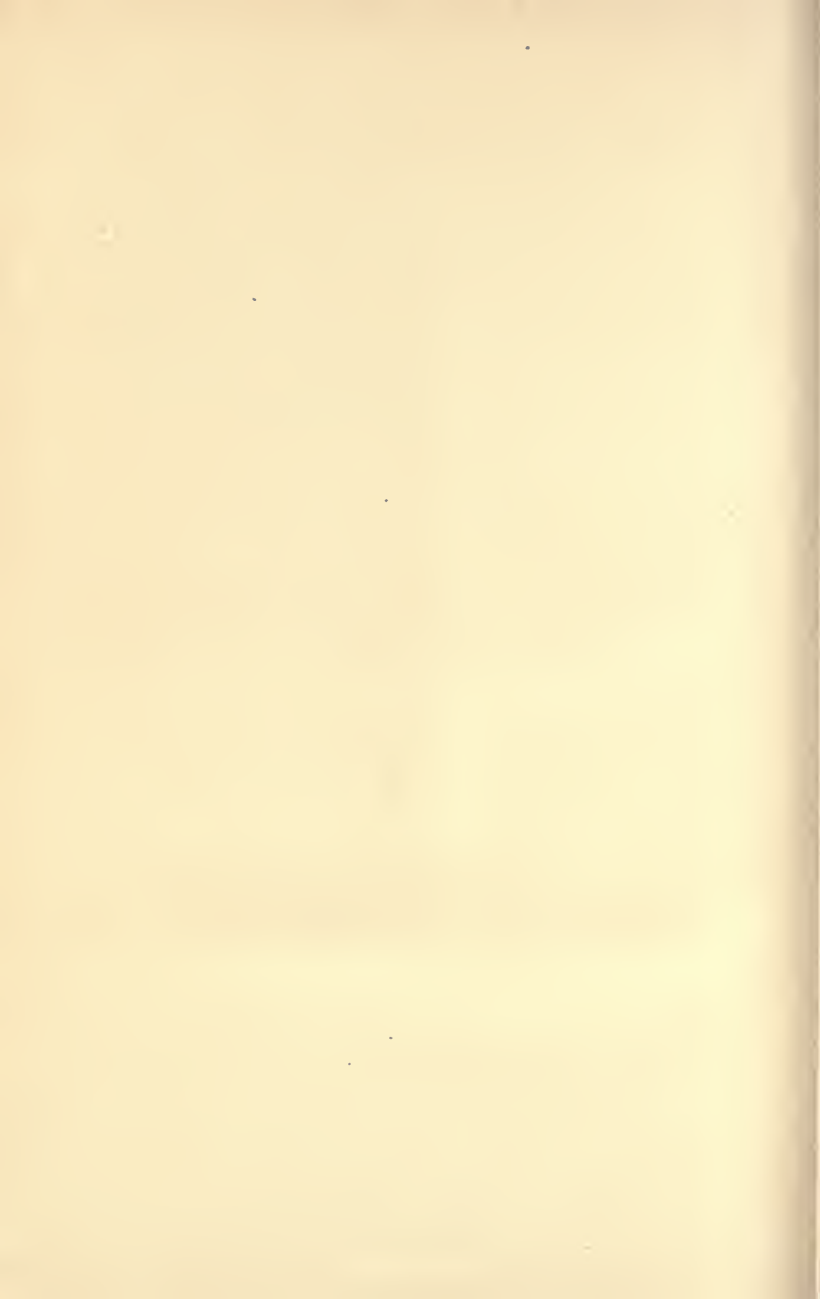
»Nu, Jerry!» ropade hon i kommandoton som en sånganförare, och Jerry vände påpassligt på huvudet, såg på henne, smålog förstående med ögonen och väntade.

Det var Villa som började och slog takten till lovsången, men hundarna stämde snart in med sitt milda, mjuka tjut, om det kan kallas tjut, som var så mildt och mjukt och rent. Och allt vad som

* Det grekiska ordet *doxa* = ära; det engelska *dogs* = hundar.

sjunkit in i Intet stod för de båda hundarna då de sjöngo, och de sjöngo sig tillbaka genom detta Intet till landet Annorstädes och sprungo åter tillsammans med de borttappade kamraterna, och ändå voro de ej alldeles omedvetna om det närvarande och den otvivelaktigt levande människogud som hette Villa och som sjöng med dem och älskade dem.

»Varför kan det inte bli en kvartett?» sade Harley Kennan och stämde in med sin röst.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

Form L9-50m-11,'50(2554)444

PS London -
3523 Michael.
L84miS

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

AA 000 254 645 5

PS
3523
L84miS

